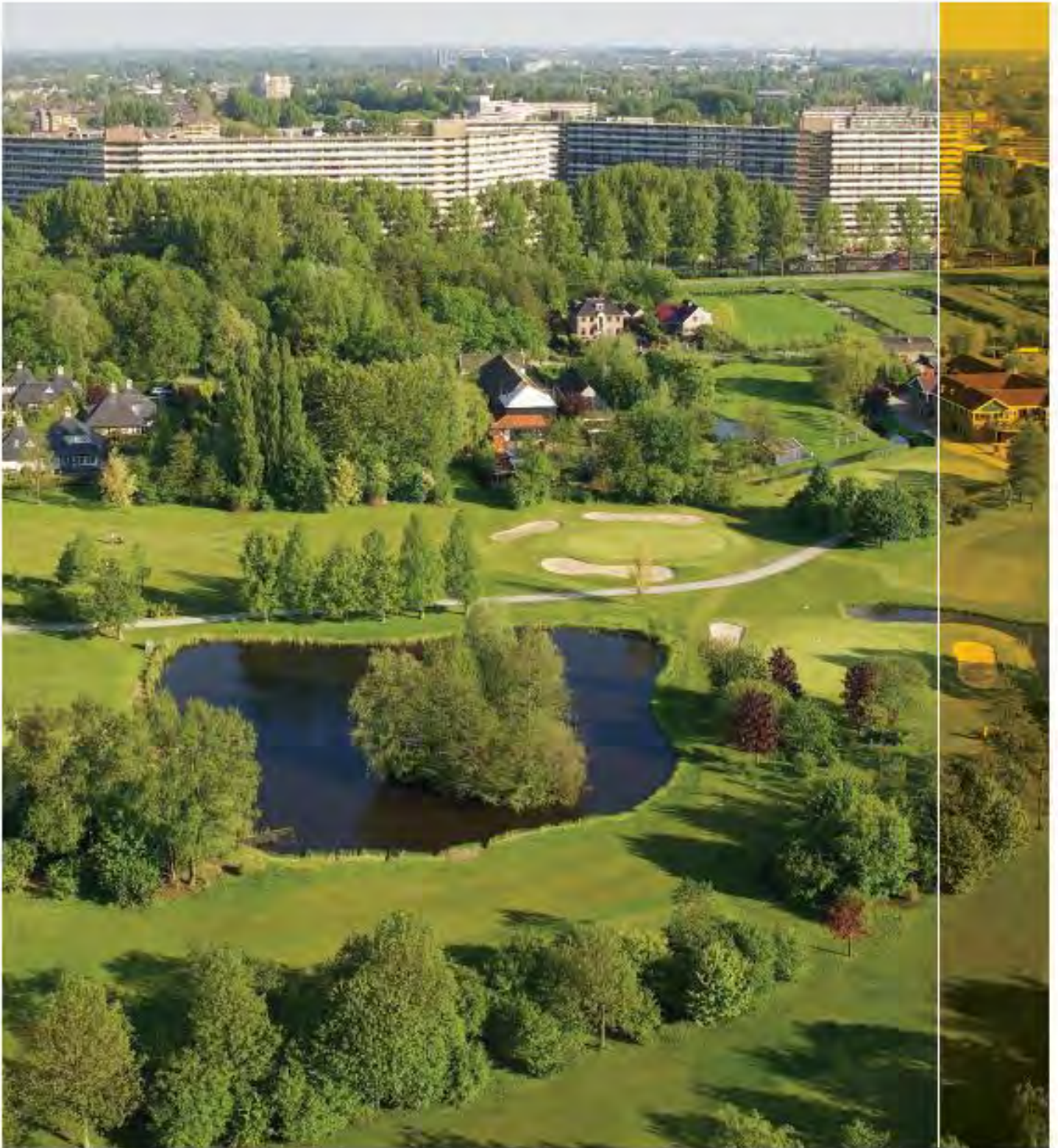

Begroting 2019

Programmabegroting met aanbiedingsbrief

Programmabegroting 2019

Programmabegroting 2019

1	INLEIDING	4
1.1	HOE IS DE PROGRAMMABEGROTING OPGEBOUWD?	4
1.2	WIJZIGINGSVOORSTELLEN BEGROTING 2019	5
1.3	WAT STAAT ER IN HET PROGRAMMAPLAN EN DE PROGRAMMA'S?	5
1.4	PARAGRAFEN.....	6
1.5	FINANCIËLE BEGROTING	6
2	DE BEGROTING 2019 IN HOOFDLIJNEN	7
3	PROGRAMMAPLAN	10
	<i>PROGRAMMA 0: BESTUUR en ONDERSTEUNING</i>	<i>12</i>
	<i>PROGRAMMA 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE.....</i>	<i>28</i>
	<i>PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER en WATERSTAAT</i>	<i>37</i>
	<i>PROGRAMMA 3: ECONOMIE.....</i>	<i>45</i>
	<i>PROGRAMMA 4: ONDERWIJS</i>	<i>53</i>
	<i>PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE</i>	<i>60</i>
	<i>PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN</i>	<i>70</i>
	<i>PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU.....</i>	<i>93</i>
	<i>PROGRAMMA 8: STADSONTWIKKELING</i>	<i>102</i>
4	PARAGRAFEN	112
A.	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	113
B.	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	139
C.	FINANCIERING	154
D.	BEDRIJFSVOERING	159
E.	VERBONDEN PARTIJEN.....	164
F.	GRONDBELEID	186
G.	LOKALE HEFFINGEN	191
H.	INTERBESTUURLIJK TOEZICHT	206
5	FINANCIËLE BEGROTING	208
5.1	ALGEMEEN.....	208
5.2	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	208
5.3	BEGROTINGSRESULTAAT	218
5.4	INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	220
5.5	STRUCTURELE MUTATIES RESERVES (* € 1.000)	230
5.6	OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	230
5.7	FINANCIËLE POSITIE	231
5.8	POST ONVOORZIEN	231
5.9	INVESTERINGSKREDIETEN	232
5.10	GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2018 – 2022	234
5.11	EMU-SALDO.....	235
5.12	KASSTROOMOVERZICHT	235
5.13	RESERVES EN VOORZIENINGEN	237
5.14	FINANCIERING (TREASURY)	238
5.15	VENNOOTSCHAPSBELASTING.....	238
5.16	RISICO'S EN BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN	238
5.17	STELPOSTEN EN TAAKSTELLINGEN	238
5.18	CONCLUSIE	238

1 Inleiding

In deze inleiding geven we een korte weergave van de doelstelling van de programmabegroting en hoe deze is samengesteld.

Begrotingscirculaire 2019-2022

Jaarlijks brengt de Provincie een begrotingscirculaire uit waarin de wettelijke criteria en een aantal onderwerpen zijn opgenomen die bijzondere aandacht verdienen met betrekking tot het financieel toezicht. De belangrijkste aandachtspunten in de huidige begrotingscirculaire zijn:

1. Bepalen van structureel en reëel evenwicht

Net als vorig jaar, moeten we de vereiste overzichten - overzicht van incidentele baten en lasten én overzicht van structurele mutaties in de reserves - gebruiken voor het bepalen en presenteren van het structureel begrotingssaldo. Onze presentatie voldoet al geruime tijd. De provincie benoemt in haar circulaire een aantal onderwerpen die voor het bepalen van het evenwicht een rol spelen. Wij voldoen aan de genoemde vereisten.

2. Ontwikkelingen BBV

De commissie BBV heeft in december 2017 de notitie Materiële vaste activa gepubliceerd. De volgende notities komen hiermee te vervallen: notitie software, notitie verkrijging en vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen, notitie investeringen, notitie waardering vastgoed en de notitie stelsel en schattingswijzigingen betrekking hebbende op de materiële vaste activa.

De notitie Materiële vaste activa bevat 2 nieuwe stellige uitspraken:

1. Achterstallig onderhoud waarmee onveilige situaties worden gecreëerd en waarbij sprake is van kapitaalvernietiging, is onaanvaardbaar en moet zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen 4 jaar worden hersteld;
2. Beheerplannen moeten actueel zijn.

Wij voldoen aan de genoemde stellige uitspraken.

3. Specifieke onderwerpen

3.1 Sociaal domein

Bij de beoordeling van de begroting 2019 krijgt het sociaal domein specifieke aandacht van de provincie. Omdat er steeds meer informatie beschikbaar is over de 3 decentralisaties, gaan zij er vanuit dat wij in de begroting 2019 de volledige structurele lasten dekken met structurele middelen. Afgezien van de eenmalige onttrekking in jaarschijf 2019 aan de reserve Sociaal Domein, voldoen wij aan dit aandachtspunt.

3.2 Niet in Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)

Uiterlijk 31 december 2019 moeten wij de marktwaarde van de gronden hebben getoetst. Als we een duurzame waardevermindering vaststellen, dan moet dat leiden tot een afwaardering van de gronden.

1.1 Hoe is de programmabegroting opgebouwd?

De programmabegroting is opgebouwd uit programma's en paragrafen. De programma's geven informatie per 'beleidsveld'. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven diverse dwarsdoorsneden door de programma's heen. Ze zijn bedoeld om de raad een beleidsmatig inzicht te geven in beheersmatige zaken. Via de paragrafen stelt de raad de beleidskaders voor de diverse onderdelen van de financiële functie.

De programmabegroting is samengesteld uit de volgende 9 programma's:

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Programma 3 Economie

Programma 4 Onderwijs

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

- o Deelprogramma 5a Vrijetijdsbesteding (Sport en Cultuur)

- o Deelprogramma 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie

Programma 6 Sociaal Domein

- o Deelprogramma 6a Sociale Infrastructuur

- o Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

- o Deelprogramma 6c Wet maatschappelijke Ondersteuning

- o Deelprogramma 6d Jeugdhulp

Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Programma 8 Stadsontwikkeling

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's 5 en 6. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's. Er zijn met andere woorden 13 autorisatieniveaus.

1.2 Wijzigingsvoorstellen begroting 2019

De inhoudelijke uitwerking van de wijzigingsvoorstellen treft u in de diverse programma's aan. Het financiële effect treft u in Hoofdstuk 2 "De Begroting 2019 in hoofdlijnen" aan. Daarnaast is ook een aantal financiële indicatoren opgenomen in dit hoofdstuk.

1.3 Wat staat er in het programmaplan en de programma's?

Hoofdstuk 3 is het programmaplan met de 9 programma's. Een programma kan bestaan uit één of meerdere deelprogramma's. Alleen programma 5 en 6 zijn opgedeeld in deelprogramma's. Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen.

1. In de **missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat.
2. Een programma bestaat uit meerdere taakvelden. We geven in een overzicht aan wat de **doelstellingen per taakveld** zijn. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de definities vanuit de landelijke BBV.
3. **Wat willen wij bereiken?** Bij de **eerste W-vraag** geven we aan welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) wij met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Waar mogelijk hebben we gebruik gemaakt van indicatoren die informatie geven over te bereiken effecten. Dit is weergegeven in de linkerkolom van de doelenboom (doelen).

Wat gaan wij daarvoor doen? Bij de **tweede W-vraag** benoemen we de specifieke prestaties die in het begrotingsjaar worden geleverd en die bijdragen aan de doelstellingen. Deze hebben we zo geformuleerd dat de raad kan controleren, tussentijds of via het jaarverslag, of het college de afgesproken prestaties heeft geleverd. Dit is weergegeven in de rechterkolom van de doelenboom (prestaties).

4. **Wijzigingsvoorstellen begroting 2019.** Per programma treft u de wijzigingsvoorstellen aan. Hierbij maken we onderscheid in onvermijdelijke voorstellen en beleidskeuzes.
5. **Wat mag het kosten?** Bij de **derde W-vraag** stelt de raad de voor het programma benodigde financiële middelen vast. De lasten en baten per programma specificeren we globaal. In de tabel worden de totale kosten per programma vermeld exclusief en inclusief de mutaties in de reserves. In de kolom 2017 vindt u de cijfers die ook staan in de jaarrekening 2017; in de kolom 2018 en 2019 t/m 2022 treft u de meest recente cijfers aan. Ook hebben we een **analyse** op hoofdlijnen gemaakt waarin het verschil in raming van het begrotingsjaar met de raming van het voorgaande begrotingsjaar. Alle besluitvorming tot en met de Voorjaarsnota 2018 is verwerkt. Het nieuwe beleid hebben we hierin inclusief de wijzigingsvoorstellen opgenomen, zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2 Wijzigingsvoorstellen begroting 2019.
6. De **landelijke indicatoren** zijn vanuit het BBV voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente.nl. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen invloed op. De meest actuele gegevens zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. We hebben de indicatoren in een grafiek weergegeven.
7. De **beleidsindicatoren** geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter 'Capelse' indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn.

8. In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen.
9. De **Kaderstellende en overige beleidsnota's** zijn alle beleidsstukken die bij dit programma horen en in het geval van de kaderstellende beleidsnota's zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden. Waar mogelijk zijn ze ook gerubriceerd naar de verschillende taakvelden.
10. In een aantal programma's worden ook de **subsidieplafonds** weergegeven. In september 2014 heeft de raad de Algemene Subsidieverordening (ASV) vastgesteld. In deze verordening is in artikel 5 lid 1 opgenomen dat de raad subsidieplafonds in de zin van artikel 4:22 Awb kan vaststellen. Een subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift (subsidieregeling). Dit betekent overigens niet dat deze bedragen ook daadwerkelijk als subsidie worden verstrekt.
11. Het onderdeel **Incidentele baten en lasten** geeft de betreffende bedragen per programma weer, indien deze hoger of gelijk zijn aan 50.
12. Het onderdeel **structurele mutaties reserves** geeft de betreffende bedragen per programma weer, indien deze hoger of gelijk zijn aan 50.
13. De BBV schrijft voor dat we de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

1.4 Paragrafen

Hoofdstuk 4 bevat de paragrafen; een belangrijk element in de begroting. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting.

Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven van uit het BBV. De paragraaf Interbestuurlijk Toezicht hebben wij opgenomen, omdat wij op basis van bestuursafspraken met de provincie Zuid-Holland eraan gebonden zijn om ons over interbestuurlijk toezicht te verantwoorden. Deze afspraken zijn de uitwerking van de wet Revitalisering Generiek Toezicht, waarbij de gemeenteraad een controlerende taak heeft gekregen voor een aantal medebewindstaken.

De paragrafen vormen de kaders die de raad voor het college stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). De raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

1.5 Financiële begroting

Hoofdstuk 5 Financiële begroting bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen. In deze programmabegroting is, conform de nota P&C, een overzicht van de investeringskredieten en een kasstroomoverzicht opgenomen.

Taakveldenraming

De taakvelden zijn de vertaling van de bestuurlijke doelen naar de ambtelijke uitvoering en behoren tot het domein van het college. Daarom worden deze in de programmabegroting niet uitgewerkt, maar alleen genoemd om het verband tussen programma's en taakvelden zichtbaar te maken. De door het college vastgestelde Taakveldenraming 2019 wordt ter informatie verstrekt aan de gemeenteraad.

Bijlagenboek

In het bijlagenboek bij de Programmabegroting geven wij een aantal financieel, technische overzichten waaronder overzichten over bijvoorbeeld personeelslasten en reserves en voorzieningen. Dit bijlagenboek wordt ter informatie verstrekt aan de gemeenteraad.

2 De Begroting 2019 in hoofdlijnen

Wij laten in deze begroting een stabiel financieel beeld zien. In de onderstaande tabel laten we de resultaten op hoofdlijnen zien. Verderop in dit hoofdstuk vindt u de individuele wijzigingsvoorstellen.

Begroting 2019 (bedragen in € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Omschrijving				
Eindstand Voorjaarsnota 2018	V 1.127	V 1.257	V 737	V 926
Actualisatie meerjarenbegroting 2019-2022	N 573	N 664	N 660	N 653
Onvermijdelijke wijzigingen en nieuw beleid	N 36	V 1.082	V 1.792	N 172
Stand Begroting 2019 inclusief onvermijdelijke wijzigingen en nieuw beleid	V 518	V 1.675	V 1.869	V 101

Er is sprake van een structureel en reëel evenwicht.

De inhoudelijke uitwerking van de wijzigingsvoorstellen treft u in de diverse programma's aan. Per voorstel geven we aan of het een onvermijdelijke wijziging is of dat het wijzigingsvoorstel een beleidskeuze is.

Wijzigingsvoorstellen						
0.1	Algemene uitkering gemeentefonds, Meicirculaire 2018	V 2.838	V 3.247	V 3.860	V 3.171	Onvermijdelijk
0.2	Algemene uitkering gemeentefonds - Rijksvaccinatieprogramma	V 100	V 100	V 100	V 100	Onvermijdelijk
0.3	Stelpost lonen	N 910	N 910	N 910	N 910	Onvermijdelijk
0.4	Stelpost prijzen	N 500	N 500	N 500	N 500	Beleidskeuze
0.5	Stelpost BTW	N 50	N 50	N 50	N 50	Onvermijdelijk
0.6	Stelpost rente	N 0	N 0	N 0	N 866	Beleidskeuze
0.7	Stelpost afschrijvingen	N 0	N 0	N 0	N 334	Beleidskeuze
2.1	Buurtbus	N 60	N 60	N 60	N 135	Beleidskeuze
3.1	Het nieuwe Rivium	N 0	N 0	N 0	N 0	Onvermijdelijk
4.1	Onderwijshuisvesting	N 415	N 0	N 0	N 0	Onvermijdelijk
5.1	Stelpost BTW	N 25	N 25	N 25	N 25	Onvermijdelijk
5.2	Verkopen / verhuur gronden	N 0	V 104	V 104	V 104	Onvermijdelijk
6.1	Stelpost BTW	N 20	N 20	N 20	N 20	Onvermijdelijk
6.2	Meicirculaire actualisatie uitkering armoedebestrijding kinderen	N 30	N 30	N 30	N 30	Beleidskeuze
6.3	Meicirculaire extra middelen armoede: aanpak schuldenproblematiek	N 97	N 97	N 0	N 0	Beleidskeuze
6.4	Hogere Wmo-consumptie & Wmo-meldingen	N 542	N 542	N 542	N 542	Onvermijdelijk
6.5	Stelpost BTW	N 5	N 5	N 5	N 5	Onvermijdelijk
6.6	Inloopcentrum Picasso	N 30	N 30	N 30	N 30	Beleidskeuze
7.1	Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	N 100	N 100	N 100	N 100	Onvermijdelijk
7.2	Vorbereidingsbudget 1e helft 2019 DZHA	N 190	N 0	N 0	N 0	Onvermijdelijk
7.3	Extra service inzameling grof huishoudelijk afval	N 0	N 0	N 0	N 0	Beleidskeuze
		N 36	V 1.082	V 1.792	N 172	

Het effect van deze wijzigingen is verwerkt in de cijfermatige tabellen van elk programma.

Programmabegroting 2019

Na deze wijzigingen blijft het geprognosticeerde saldo van de begroting per jaarschijf positief. Voor het structureel evenwicht in de begroting verwijzen wij u naar Hoofdstuk 5 Financiële begroting.

Het effect op de kasstromen vanuit de actualisatie en de wijzigingsvoorstellen is anders dan het effect op de baten en lasten zoals hierboven gepresenteerd. Het effect op de kasstromen is als volgt:

Kasstromen	2019	2020	2021	2022	Totaal
Beginstand VJN 2018	N 47.417	N 19.743	N 13.483	N 9.141	N 89.784
Actualisatie meerjarenbegroting 2019-2022	N 2.696	N 2.068	N 665	V 1.106	N 4.323
Onvermijdelijke wijzigingsvoorstellen	V 871	V 1.800	V 2.413	V 1.724	V 6.808
Wijzigingsvoorstellen begroting 2019	N 1.035	N 845	N 748	N 823	N 3.451
Eindstand Begroting 2019	N 50.277	N 20.856	N 12.483	N 7.134	N 90.750
Totaal mutatie kasstromen Begroting 2019	N 2.860	N 1.113	V 1.000	V 2.007	N 966

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat we door middel van financiële kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. De onderstaande tabel geeft de meerjarige resultaten van deze kengetallen weer. Hieruit blijkt dat wij, in het algemeen beschouwd, er financieel solide voor staan. Met een relatief hoog eigen vermogen, een schuldpositie die niet in de risicozone zit en weinig risicovolle grondexploitaties kunnen wij veel tegenvallers opvangen. De structurele exploitatieruimte is aanwezig en de lokale lastendruk is laag. Voor een toelichting op de kengetallen verwijzen we naar paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheer. In de onderstaande tabel staat de kleur groen voor 'minst risicovol' en geel voor 'neutraal'.

	Financiële kengetallen	Jaarrekening 2017	Prognose 2018*	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1a	netto schuldquote	26%	53%	75%	83%	92%	99%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	53%	74%	83%	91%	99%
2	solvabiliteitsratio	46%	34%	25%	23%	23%	22%
3	grondexploitatie	2%	5%	7%	2%	0%	1%
4	structurele exploitatieruimte	1%	1%	1%	1%	1%	0%
5	belastingcapaciteit	85%	84%	85%	pm**	pm**	pm**

* prognose 2018: actualisatie ten opzichte van Begroting 2018

** tarieven en landelijke vergelijkingsinformatie is nog niet bekend

De volgende signaleringswaarden zijn afgesproken:

	Financiële kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
		minst risicovol	neutraal	meest risicovol
1a	netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2	solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
3	grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4	structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5	belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Programmabegroting 2019

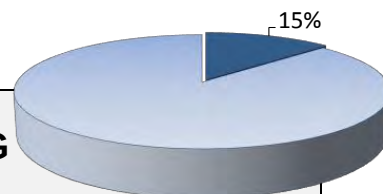
Het EMU-saldo komt de komende jaren in de min uit, maar wordt vanaf 2020 weer positiever. Een negatief EMU-saldo betekent dat het totaal aan uitgaven, inclusief uitgaven in investeringen, hoger is dan het totaal aan inkomsten. Voor een verdere onderbouwing verwijzen we naar Hoofdstuk 5.

	2018*	2019	2020	2021	2022
EMU-saldo Begroting 2019	N 46.200	N 50.358	N 20.940	N 12.569	N 7.217

** stand Voorjaarsnota 2018*

3 Programmaplan

PROGRAMMA 0: BESTUUR en ONDERSTEUNING

1. Missie

Wij staan voor een bestuur dat open staat voor elke Capellenaar en samen met de Capellenaar werkt aan een nog beter Capelle.

Wij zijn betrouwbaar, betrokken, transparant, verantwoordelijk, verbindend, klantgericht en omarmen de samenwerking met andere organisaties. Onze dienstverlening is van een hoog niveau en betrouwbaar. Waar dit de efficiency en dienstverlening kan verbeteren zoeken we de samenwerking met andere gemeenten en overheden. Wij spelen in op maatschappelijke ontwikkelingen en werken waar mogelijk samen met Capellenaren en onze ketenpartners aan de opgaven van onze gemeente.

We zijn een financieel gezonde en betrouwbare gemeente, waarin sprake is van transparantie, evenwichtige spreiding van middelen en van een goede verantwoordingscultuur. Onze financiën zijn structureel meerjarig op orde.

De waardebepaling van de Wet WOZ en het realiseren van belastinginkomsten voeren wij op een klantgerichte, efficiënte en effectieve manier uit. We beschikken over een volledige objecten- en belastingadministratie waarin alle belastingplichtigen staan. Bij het uitvoeren van belastingverordeningen handelen we op een eenduidige wijze die in overeenstemming is met de fiscale wetgeving. We laten de gemeentelijke lasten niet meer stijgen dan met de inflatie.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
0.1 Bestuur	Het faciliteren en ondersteunen van de raad en raadscommissies, College van burgemeester en wethouders, bestuurlijke samenwerking, lokale rekenkamer, referendumcommissie, lokale ombudsfunctie en de accountant.
0.2 Burgerzaken	Het geven van informatie en het beantwoorden van vragen van burgers, het registreren en muteren van persoonsgegevens in de basisregistratie personen (BRP) en het op klantgerichte wijze uitvoeren van daarmee verband houdende taken. Het organiseren van alle landelijke en lokale verkiezingen behoort eveneens tot het taakgebied.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden*	Het beheren, verhuren en in stand houden van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (eventueel tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.
0.4 Overhead	Het sturen en ondersteunen van de primaire processen door de ondersteunende afdelingen.
0.5 Treasury	Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de treasury-functie (financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven).
0.61 OZB woningen	De waardebepaling op grond van de Wet WOZ en het verrichten van activiteiten en realiseren van opbrengsten met betrekking tot de belastingen op woningen (belasting op eigendom woningen, heffing en invordering, bezwaar en beroep).
0.62 OZB- niet woningen	De waardebepaling op grond van de Wet WOZ en het verrichten van activiteiten en realiseren van opbrengsten met betrekking tot de belastingen op niet woningen (belasting op eigendom en gebruik bedrijven, heffing en invordering, bezwaar en beroep).
0.63 Parkeerbelasting	Het verrichten van activiteiten en realiseren van opbrengsten met betrekking tot de parkeerbelasting (heffing en invordering, opbrengsten parkeergefaciliteiten, opbrengsten boetes).
0.64 Belastingen Overig	Het verrichten van activiteiten en realiseren van opbrengsten op het gebied van overige gemeentelijke belastingen zoals hondenbelasting.

Programmabegroting 2019

Taakveld	Doelstelling
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Het verrichten van activiteiten en het bijhouden van de ontvangsten met betrekking tot de uitkeringen uit het gemeentefonds.
0.8 Overige baten en lasten	Het inzichtelijk maken van stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etc.
0.9 Vennootschapsbelasting	Het afdragen van verschuldigde belasting vanwege fiscale winst die per saldo gerealiseerd wordt op ondernemingsactiviteiten.
0.10 Mutaties reserves	Het registreren van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet afzonderlijk aan taakvelden kunnen worden toegerekend.
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	Het registreren van het begroting- en rekeningsaldo.

* vastgoed behoort bij diverse taakvelden.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
0.1	Investeren in relaties met andere overheden, (maatschappelijke) organisaties en mogelijke partners en daarbij een krachtig eigen geluid laten horen	Aan de hand van het coalitieakkoord 'met het oog op morgen' is uitbreiding van de GR IJSSELgemeenten met alle bedrijfsvoering, conform het geldende convenant met de gemeente Krimpen aan den IJssel voorgestaan. Inzet is om hiervoor een concreet tijdspad overeen te komen en hier uitvoering aan te geven.
0.1	Informatie vergaren met betrekking tot beleidsonderdelen van Capellenaren	Aan de hand van de toolkit burgerparticipatie, met de daarin opgenomen instrumenten die ter beschikking staan en met de instrumenten burgerpanel, burgerjury en het experticenetwerk wordt de Capellenaar op vele momenten en manieren betrokken bij het beleid van de gemeente. Bij diverse instrumenten zoals het opgavengericht werken, bij het denk en doe mee fonds en bij right to challenge wordt het betrekken van Capellenaren verder vorm gegeven dan het vergaren van informatie. Meer en meer wordt de Capellenaar (mede) vormgever.

4. Wijzigingsvoorstellen begroting 2019

0.1 Algemene uitkering gemeentefonds, Meicirculaire 2018 (V 2.838 in 2019, V 3.247 in 2020, V 3.860 in 2021 en V 3.171 in 2022) – Onvermijdelijk

In de Voorjaarsnota 2018 hebben wij de meerjarige begroting van de algemene uitkering voor het laatst aangepast. Dit was op basis van gegevens van het Rijk uit de Maartcirculaire 2018. Hierna heeft het Rijk de Meicirculaire 2018 gepubliceerd. Deze verwerken wij in deze Begroting 2019 en de Najaarsnota 2018 voor wat betreft de jaarschijf 2018. Inmiddels heeft het Rijk eind september ook de Septembercirculaire 2018 gepubliceerd. Dit is echter te laat om te verwerken in deze begroting. Deze verwerken wij daarom in de Najaarsnota 2018.

Meicirculaire 2018: positief meerjarenbeeld

In de onderstaande tabel geven wij een overzicht van de belangrijkste wijzigingen uit de Meicirculaire 2018. In de tekst daaronder geven wij een toelichting.

	2019	2020	2021	2022	voorstel
Uitkomst Maartcirculaire 2018	V 109.324	V 110.052	V 110.236	V 111.165	
Wijzigingen maartcirculaire 2018*	V 1.277	V 1.277	V 1.277	V 1.277	
	V 110.601	V 111.329	V 111.513	V 112.442	
Wijzigingen meicirculaire 2018 (0.1)	V 2.837	V 3.247	V 3.860	V 3.171	0.1
Wijzigingen meicirculaire 2018 (0.2)	V 100	V 100	V 100	V 100	0.2
Totaal algemene uitkering	V 113.538	V 114.676	V 115.473	V 115.713	

Programmabegroting 2019

	Wijzigingen Meicirculaire 2018					
1	Accres	V 1.518	V 741	V 623	N 947	0.1
2	Ontwikkeling (voormalig) sociaal domein	V 914	V 1.775	V 2.377	V 3.215	0.1
3	Overige wijzigingen	V 405	V 731	V 860	V 903	0.1
4	Rijksvaccinatieprogramma (Septemercirculaire 2018)	V 100	V 100	V 100	V 100	0.2
	Totaal Meicirculaire 2018	V 2.937	V 3.347	V 3.960	V 3.271	
	Voorstellen vanuit Meicirculaire 2018					
5	Diverse stelposten begroting 2019 (Progr.0)	N 1.410	N 1.410	N 1.410	N 1.410	0.3/0.4
6	Oormerken armoedebestrijding kinderen (Progr. 6b)	N 30	N 30	N 30	N 30	6.3
7	Oormerken aanpak schulden. (Prog 6b.)	N 97	N 97			6.4
8	Oormerken Volume WMO (Progr. 6c)	N 542	N 542	N 542	N 542	6.5
4	Oormerken Rijksvaccinatieprogramma (Septemercirculaire 2018)	N 100	N 100	N 100	N 100	7.1
	Totaal voorstellen vanuit Meicirculaire 2018	N 2.179	N 2.179	N 2.082	N 2.082	
	Netto financieel effect Meicirculaire 2018	V 758	V 1.168	V 1.878	V 1.189	

*Bij de verwerking van de maartcirculaire 2018 in de VJN2018 hebben wij de verwachte effecten van de vaststelling van het abonnementstarief Wmo in mindering gebracht op het accres. Bij de actualisatie van de begroting hebben wij dit overgeheveld naar het Programma 6c WMO.

1. Accres

Met het accres wordt de groei van het gemeentefonds bedoeld. Deze volgt de ontwikkeling van de Rijksuitgaven, volgens de systematiek "samen de trap op, samen de trap af". Binnen deze post verwerken wij ook een aantal andere posten.

Eén daarvan betreft het BTW-compensatiefonds, waarvoor we in de Voorjaarsnota 2018 een stelpost hebben opgenomen. Het BTW-compensatiefonds wordt verrekend met het gemeentefonds: als gemeenten meer of minder declareren dan het plafond, dan ontvangen wij meer of minder algemene uitkering. In het verleden gaf het Rijk meerjarenprognoses hierover af, die ook financieel verwerkt werden in de circulaire. Het is gebleken dat deze prognoses te optimistisch waren. In de Meicirculaire 2018 is deze systematiek aangepast. Voortaan bevoorschot het ministerie alleen voor het lopende jaar. In onze meerjarenbegroting houden wij nog wel rekening met inkomsten vanwege het BTW-compensatiefonds, namelijk V 300 structureel. Wij volgen hierin het advies van bureau PAUW. De V 300 is gebaseerd op 50% van de realisatie in het jaar 2017. Wij verwachten dat de realisatie de komende jaren gaat dalen vanwege toenemende declaraties van gemeenten.

2. Ontwikkeling (voormalig) sociaal domein

Met ingang van 2019 wordt de integratie-uitkering Sociaal Domein (Wmo, Participatie, Jeugd) opgeheven en geïntegreerd in de algemene uitkering. Deze uitkering van ongeveer € 35 miljoen heeft dan van 2015 tot en met 2018 bestaan en was bedoeld als compensatie voor de nieuwe taken die gemeenten kregen voor de drie decentralisaties van de Wmo, de Participatiewet en de Jeugdzorg. Nog niet alle onderdelen blijken technisch goed te integreren in de algemene uitkering. Van de Wmo-uitkering blijft een deel voor 'beschermde wonen' afzonderlijk staan, van de Participatie-uitkering de onderdelen Wajong, Begeleid werken en Wet sociale werkplaatsen (Wsw), en van Jeugd-uitkering een deel voor Voogdij / 18+. Het is wel de bedoeling dat deze onderdelen met ingang van 2020 of 2021 alsnog overgeheveld worden, behalve het onderdeel Wsw.

Uit de cijfers blijkt dat het sociaal domein de komende jaren gaat stijgen. Dit komt deels doordat deze nieuwe onderdelen met ingang van 2019 'mee gaan stijgen' met de algemene stijging van het accres. Ze maken vanaf dan namelijk deel uit van de algemene uitkering. Ook ontvangen we nog middelen voor de indexatie en volumegroei in het sociaal domein. Volgend jaar ontvangen we deze middelen ook nog, maar daarna niet meer.

3. Overige wijzigingen

Wij verwerken ook nog enkele wijzigingen in de verdeelmaatstaven: de indicatoren die bepalen hoeveel een gemeente ontvangt. De belangrijkste wijziging betreft het aantal woonruimten. Omdat er in Capelle de komende jaren woningen bijgebouwd worden, verwachten wij dat wij meer inkomsten uit het gemeentefonds ontvangen. Vanwege de groei van het aantal woningen, verwachten we dat het aantal inwoners ook gaat stijgen.

4. Rijksvaccinatieprogramma (zie voorstel 0.4 in programma 0 en 7.1 in programma 7)

Voor de nieuwe taak Rijksvaccinatieprogramma is het toegezegd dat wij middelen ontvangen, maar deze zijn nog niet toegekend. Daarom nemen wij tijdelijk een stelpost op. Meer informatie hierover staat in het andere voorstel op programma 0.

5. Diverse stelposten Begroting 2019 (zie voorstel 0.3 en 0.4 in programma 0)
Ten behoeve van indexeringen en te verwachten lasten, nemen wij een aantal stelposten op in de begroting. Hiervoor vinden wij dekking in de extra middelen die voortkomen uit de meicirculaire.

	2019	2020	2021	2022
Stelpost lonen	N 910	N 910	N 910	N 910
Stelpost prijzen	N 500	N 500	N 500	N 500
	N 1.410	N 1.410	N 1.410	N 1.410

Op programma 0 staan separate voorstellen voor deze stelposten.

6. Oormerken armoedebestrijding kinderen (zie voorstel 6.3 in programma 6b)
Wij ontvangen V 30 structureel vanaf 2019 voor armoedebestrijding kinderen. Dit betreft een ophoging van de bestaande regeling die wij vanaf 2017 ontvangen en die wij financieel verwerkt hebben in de Voorjaarsnota 2017. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Op deelprogramma 6b staat een voorstel voor besteding.

7. Oormerken aanpak schuldenproblematiek (zie voorstel 6.4 in programma 6b)
We ontvangen een tijdelijke extra impuls voor armoede- en schuldenbestrijding: V 118 in 2018, V 97 in 2019 en V 97 in 2020. Dit is ter versterking van het bestaande armoede- en schuldenbeleid. Op deelprogramma 6b staat een voorstel voor besteding.

8. Oormerken volume WMO (zie voorstel 6.5 in programma 6c)
In de Algemene uitkering krijgen we een vergoeding voor de stijging van het Wmo-volume. Wij hebben hiervoor een wijzigingsvoorstel in deze begroting opgenomen.

0.2 Algemene uitkering – rijksvaccinatieprogramma (V 100 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) wordt per 1 januari 2019 wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetswijziging wordt een deel van de uitvoering van het RVP onder verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht.

In onze gemeente is het CJG verantwoordelijk voor de uitvoering van het RVP. Het CJG heeft een bedrag van 100 structureel opgenomen als bijdrage voor de uitvoering van het RVP (zie programma 7). Dit is het bedrag dat tot en met 2018 door het RIVM beschikbaar wordt gesteld aan het CJG. Naar verwachting ontvangen we van het Rijk met ingang van 2019 een vergelijkbaar bedrag voor de uitvoering van het RVP. Het definitieve bedrag is nog niet bekend. De verdeling van het macrobudget zou via de maatstaf jongeren plaatsvinden in de Decembircirculaire 2018, maar inmiddels is bekend dat deze verwerkt is in de Septembircirculaire 2018. Hoewel het precieze bedrag dat we van het Rijk ontvangen nog niet bekend is, nemen we deze bijdrage (van het Rijk) alvast op.

Wij stellen u daarom voor de baten ingaande 2019 structureel te verhogen met V100.

0.3 Stelpost lonen (N 910 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

Voor de indexering van de lonen en prijzen geldt, dat we het moeten doen met de middelen die we hiervoor in de nominale compensatie in de algemene uitkering ontvangen. De Algemene uitkering is toereikend om een stelpost lonen en een stelpost prijzen in de begroting op te nemen.

In de actualisatie van de begroting 2019 hebben we de loonkosten vanaf 2019 geactualiseerd en de "oude" stelpost lonen als dekking afgehaald.

De loonmutatie voor 2019 is nog niet bekend. De huidige cao 2017-2019 loopt namelijk niet verder dan tot 1 januari 2019. We gaan uit van een mutatie van 2,6% (910). Dit is gebaseerd op de prijsmutatie beloning werknemers van overheden uit de Korte Termijnraming van het Centraal Planbureau (december 2017).

We stellen u voor de lasten in de begroting structureel vanaf 2019 met N 910 te verhogen.

0.4 Stelpost prijzen (N 668 / V 168 structureel vanaf 2019) – onvermijdelijk

Conform onze uitgangspuntenbrief voor de begroting 2019 gaan we voor de algemene prijsindex van de gemeente, net als in voorgaande jaren, uit van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP). Volgens de Septembercirculaire 2017 komt deze uit op 1,6%. We verwerken deze prijsindex in een stelpost. Deze stelpost is onder andere inzetbaar voor de prijsstijgingen die verwacht worden in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs, zoals ook aangegeven in de risicoparagraaf bij deze begroting.

We stellen u voor de lasten met N 668 en de baten met V 168 structureel vanaf 2019 te verhogen.

0.5 Stelpost BTW (N 50 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

In 2019 wordt met ingang van 1 januari als onderdeel van grote belastinghervormingen het verlaagde btw-tarief van 6 naar 9 procent verhoogd. Door consumptie en bepaalde diensten zwaarder te belasten en de belasting op arbeid te verlagen, moet werken volgens het nieuwe kabinet meer gaan lonen. We verwerken de verwachte verhoging van lasten in een stelpost Btw in de betreffende ondergenoemde taakvelden.

We stellen u voor de lasten in de begroting structureel met N 50 vanaf 2019 te verhogen.

0.8	Overig en onvoorzien	N 50
5.1	Compensatie sport	N 25
6.1	OV 65+	N 20
6.6	Rolstoelen	N 5
		N 100

0.6 Stelpost rente (N 866 structureel vanaf 2022) - beleidskeuze

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er sprake is van een financieringsbehoefte gedurende, maar ook na, de looptijd van onze meerjarenbegroting. Door het hanteren van een oplopend rentepercentage (2018 0,5%, 2019 1%, 2020 2%, 2021 3% en vanaf 2022 4%) en de verwachte uitgaven de komende jaren zal er sprake zijn van een oplopende rentelast.

In de Voorjaarsnota 2018 hebben we in de risicoparagraaf en de aanbiedingsbrief een financiële doorkijk voor de jaren na de meerjarenbegroting gegeven. De gegeven prognose van rentelasten in 2023 ter hoogte van N 658 was gebaseerd op een aanname van historische investeringen en de van toepassing zijnde meerjarenbegroting 2022.

De huidige zichtbare stijging van de rentelast van het begrotingsjaar 2022 naar 2023 bedraagt 866.

Door het opnemen van deze stelpost zetten we verder in op het verduurzamen van onze begroting. Zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord “met het oog op morgen” zal er strikt op de portemonnee gelet moeten worden. Dit voorstel draagt bij aan het structureel (nog) beter op orde krijgen van zowel de lasten als ook de uitgaven.

We stellen u voor de lasten in de begroting vanaf 2022 met N 866 te verhogen.

0.7 Stelpost afschrijvingen (N 334 structureel vanaf 2022) - beleidskeuze

In de Voorjaarsnota 2018 hebben we in de risicoparagraaf en de aanbiedingsbrief een financiële doorkijk voor de jaren na de meerjarenbegroting gegeven. De gegeven prognose van afschrijvingslasten in 2023 ter hoogte van 434 was gebaseerd op een aanname van historische investeringen en de van toepassing zijnde meerjarenbegroting 2022.

We hebben in het laatste begrotingsjaar (2022) een stelpost afschrijvingslasten van 595 opgenomen. Dit is de huidige zichtbare stijging van de rentelast van het begrotingsjaar 2022 naar 2023.

Door het opnemen van deze stelpost zetten we verder in op het verduurzamen van onze begroting. Zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord “met het oog op morgen” zal er strikt op de portemonnee gelet moeten worden. Dit voorstel draagt bij aan het structureel (nog) beter op orde krijgen van zowel de lasten als ook de uitgaven.

We stellen u voor de lasten in de begroting vanaf 2022 met N 334 te verhogen.

5. Wat mag het kosten?

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 28.327	N 31.521	N 29.216	N 29.435	N 27.717	N 28.902
Baten	V 125.283	V 126.077	V 131.683	V 132.765	V 133.517	V 133.755
Saldo van baten en lasten	V 96.956	V 94.556	V 102.467	V 103.330	V 105.800	V 104.853
Mutaties in reserves:						
Reserve bedrijfsvoering	V 239	V 336	V 37	V 274	V 45	V 42
Reserve Grote investeringen	N 1.149	N 1.149				
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	V 5.000				
Reserve eenmalige uitgaven	N 0					
Reserve Openbare Ruimte	N 132					
Reserve Rekenkamer	V 1					
Denk en Doe Mee Fonds	N 0	N 3.334	V 1.667	V 1.667		
Reserve herstructurering actief grondbeleid		V 48				
Totaal mutaties reserves	N 1.041	V 901	V 1.704	V 1.941	V 45	V 42
Resultaat	V 95.915	V 95.457	V 104.171	V 105.271	V 105.845	V 104.895

*Exclusief taakveld 0.10 "Mutaties reserves"; de reserves zijn in de tabellen per programma verdeeld;

*Exclusief taakveld 0.11 "Resultaat van de rekening baten en lasten"; de som van het resultaat van alle programma's geeft het resultaat van de totale begroting

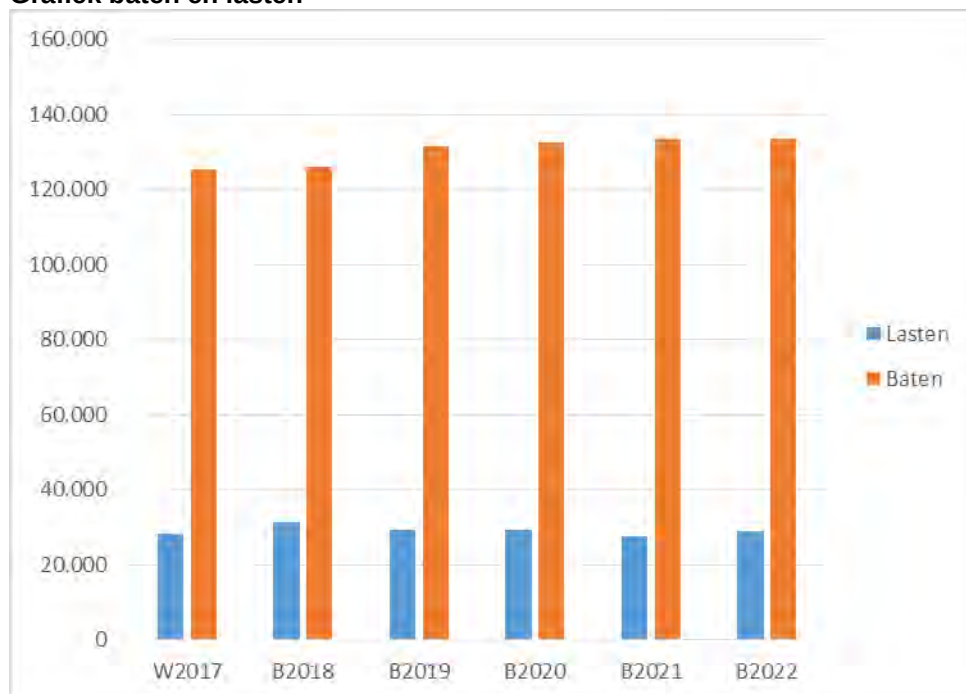
Op het gebied van de budgetten die de raad, de griffie en de rekenkamer betreffen, is de gemeenteraad ook voor wat betreft de uitvoering van die gebieden leidend in plaats van het college. Deze budgetten zijn opgenomen binnen hetzelfde taakveld 0.1 Bestuur. In onderstaand overzicht worden deze budgetten gespecificeerd.

Specificatie budget Raad en Raadscommissies, Griffie en Rekenkamer	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
(TV 0.1 Bestuur)						
Lasten						
Raad en Raadscommissies	N 739	N 875	N 881	N 931	N 931	N 956
Griffie	N 448	N 405	N 418	N 418	N 418	N 418
Rekenkamer	N 72	N 100	N 100	N 100	N 100	N 100
Baten						
Raad en Raadscommissies	V 2					
Saldo van baten en lasten	N 1.257	N 1.380	N 1.399	N 1.449	N 1.449	N 1.474
Mutatie in reserves:						
Reserve Rekenkamer	V 1					
Totaal mutaties in reserves	V 1	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

Programmabegroting 2019

Specificatie budget Raad en Raadscommissies, Griffie en Rekenkamer	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Resultaat	N 1.256	N 1.380	N 1.399	N 1.449	N 1.449	N 1.474

Grafiek baten en lasten

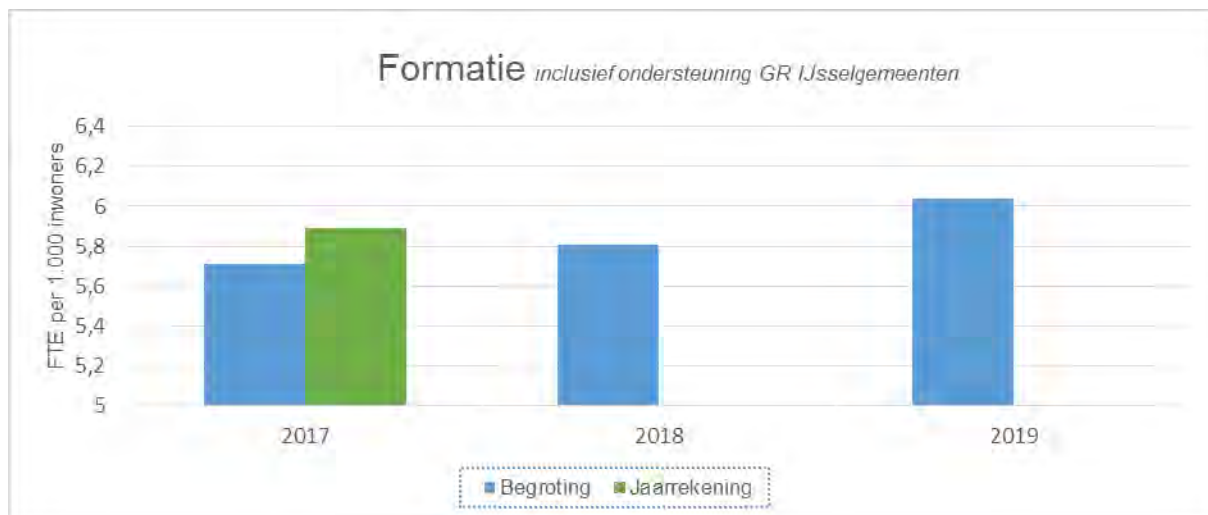
Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Lagere dotatie aan Voorziening Appa in 2018 (VJN2017 0.4.10 en Wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 3.926		V 3.926		V 3.926
Voorziening Appa (VJN2018 0.4.7)	N 360		N 360		N 360
Actualisatie wachtgeldlasten voormalig wethouders	N 84		N 84		N 84
Minder afdracht reisdocumenten naar aanleiding van wetswijziging geldigheidstermijn van 5 naar 10 jaar	V 221		V 221		V 221
Hogere uitvoeringskosten verkiezingen (Provinciale staten- en waterschapsverkiezingen in 2019)	N 79		N 79		N 79
Lasten diverse panden (overheveling vanuit Programma 5a)	N 45		N 45		N 45
Hogere bijdrage aan GR IJsselgemeenten (laatste wijziging in VJN2018 0.4.9)	N 261		N 261		N 261
Actualisatie 2019 Directe personeels- en apparaatskosten	V 210		V 210		V 210
Toegerekende rente en afschrijvingen	V 269		V 269		V 269
Lagere stelpost Cao	V 78		V 78		V 78
Hogere doorbelasting overhead aan grondexploitaties (taakveld 8.2)	V 98		V 98		V 98
Hogere rentelasten; mutatie reserves	N 856		N 856	V 803	N 53
Stelpost BTW (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 50		N 50		N 50
Stelpost prijzen (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 668		N 668		N 668
Actualisatie 2019 Vennootschapsbelasting reclamezuilen	N 125		N 125		N 125
Overige verschillen	V 31		V 31		V 31
	V 2.305	N 0	V 2.305	V 803	V 3.108
Baten					
Minder afdracht reisdocumenten naar aanleiding van wetswijziging geldigheidstermijn van 5 naar 10 jaar		N 427	N 427		N 427
Actualisatie uitsplitsing Stadsplein		V 126	V 126		V 126
Dividend Stedin en Eneco (VJN2018 0.4.10)		V 65	V 65		V 65
Dividend Irado N.V.		V 330	V 330		V 330
Diverse circulaire algemene uitkering (VJN2017 0.4.4, VJN2018 0.4.4 en wijzigingsvoorstel begroting 2018)		V 1.122	V 1.122		V 1.122
Meicirculaire 2018 (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)		V 2.938	V 2.938		V 2.938
Abonnementstarief Wmo - circulaire algemene uitkering (actualisatie begroting 2019); zie Programma 6c		V 1.277	V 1.277		V 1.277
Stelpost prijzen (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)		V 168	V 168		V 168
Overige verschillen		V 7	V 7		V 7
	N 0	V 5.606	V 5.606	N 0	V 5.606
Totaal	V 2.305	V 5.606	V 7.911	V 803	V 8.714

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

De landelijke indicatoren van programma 0 zijn niet afkomstig uit een landelijke database, maar moeten zelf berekend worden. Dit in tegenstelling tot landelijke indicatoren op andere programma's.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 0.1 Bestuur

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over het gemeentebestuur	Bewonersenquête*	6,4	n.v.t.	6,5	n.v.t.	n.v.t.	6,7
Houdt het gemeentebestuur voldoende rekening met de wensen van de bevolking	Bewonersenquête*	24%	n.v.t.	25%	n.v.t.	n.v.t.	27%
Zijn Capellenaren geïnteresseerd in onderwerpen die te maken hebben met de plaatselijke politiek?	Bewonersenquête*	42%	n.v.t.	43%	n.v.t.	n.v.t.	45%
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over de dienstverlening	Bewonersenquête*	7,2	n.v.t.	7,2	n.v.t.	n.v.t.	7,7
Inzet Capels Expertisenetwerk	Interne registratie	3	2	0	n.v.t.	0	n.v.t.**
Inzet Burgerpanel	Interne registratie	5	4	4	n.v.t.	1	n.v.t.**
Inzet Burgerjury	Interne registratie	2	2	2	n.v.t.	1	n.v.t.**

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Geen vooraf ingestelde waarde.

Taakveld 0.4 Overhead

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Sluitende begroting	Interne registratie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Goedkeurende controleverklaring: - Getrouw beeld - Rechtmatigheid	Extern accountant	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	n.n.b. n.n.b.	Ja Ja
Positief resultaat jaarrekening, streefwaarde >0.	Interne registratie	5,7 mln	14,5 mln	3,7 mln	>0	Prognose >0	>0

Taakveld 0.61 t/m 0.64 Belastingen

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Aantal bezwaarschriften	Interne registratie	187	160	231	200	102	200
Aantal toegewezen bezwaarschriften	Interne registratie	70	51	116	70	46	70
Aantal beroepschriften	Interne registratie	3	6	9	5	n.n.b.	5
Aantal toegewezen beroepschriften	Interne registratie	1	2	1	2	0	2
Kwaliteit uitvoering Wet Woz	Oordeel Waarderingskamer	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Indexering belastingtarieven	Belastingverordening	1,75%	0,75%	0,00%	0,90%	0,90%	1,6%

8. Ontwikkelingen

Modernisering documenten / dienstverlening

In navolging van het afgelopen jaar waarin we met succes het aanslagbiljet hebben kunnen moderniseren worden gaandeweg de overige documenten ook aan dit regime onderworpen. Naast de herinnering van afgelopen jaar zijn ook andere aan het betalingsverkeer gerelateerde documenten aangepast.

Ondanks de afvlakkende stijging in het aantal nieuwe deelnemers aan MijnOverheid promoten we dit actief in onze communicatie. Verder heeft de website van de gemeente met name voor belastingen een verbeteringslag ondergaan en zullen we onderzoeken of dat dit komend jaar nog verder verbeterd kan worden door de modernisering van de digitale belastingbalie.

De dienstverlening op het vlak van openstaande vorderingen zal komend jaar meer en meer in het teken komen te staan van een klantgerichte benadering. In samenwerking met de afdeling samenleving is verder geïntensiveerd op het vlak van de burgers die kwijtschelding kunnen verkrijgen. Naast de jaarlijks vooraf uitgevoerde controle wordt onderzocht of we actief een nieuwe uitkeringsgerechtigden de mogelijkheid kunnen bieden om direct te laten onderzoeken of zij voor kwijtschelding in aanmerking komen.

Positieve ontwikkeling huizenmarkt blijft van kracht

Zagen we in 2016 nog een voorzichtige positieve ontwikkeling van de huizenmarkt, in 2017 en 2018 is deze voor de Capelse vastgoedmarkt in een stroomversnelling geraakt. In het kalenderjaar 2018 heeft deze trend zich nadrukkelijk doorgezet. De doorlooptijd van een te koop staande woning is behoorlijk naar beneden gegaan en de verkoopcijfers zijn diensgevolge gestegen.

Naar huidig inzicht lijkt deze ontwikkeling zich nog steeds voor te doen. In het afgelopen jaar hebben we al een lichte toename van het aantal bezwaarschriften gezien. Gelet op de verder oplopende huizenprijzen verwachten we een opwaartse druk heeft op het aantal bezwaarschriften.

Actief participeren aan interbestuurlijk programma

Dit jaar is een interbestuurlijk programma vastgesteld tussen rijk, waterschappen, provincies en gemeente. Dit is gebaseerd op 10 pijlers waaronder 'samen aan de slag voor het klimaat, merkbaar beter in het sociaal domein en passende financiële verhoudingen. Wij willen actief participeren aan dit interbestuurlijke programma.

Overhead

Bij de herziening van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is vastgelegd dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten in de betreffende taakvelden moeten worden begroot en verantwoord. Conform deze voorschriften worden de baten en lasten van

overhead echter niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, als indirecte lasten, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld (taakveld 0.4 Overhead).

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk hierbij aan de kosten van:

- Leidinggevend primair proces (inclusief secretariaten, office management);
- Financiën;
- Personeel & Organisatie;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische medewerkers;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- ICT-activiteiten die zijn onder gebracht bij de GR IJsselgemeenten;
- Facilitaire zaken en Huisvesting;
- DIV (documentaire informatievoorziening).

De overhead in de Begroting 2019 is als volgt opgebouwd:

Rubriek	Bedrag in € 1.000
Personeelskosten excl. inhuur	11.707
Personeel van derden	1.080
Facilitaire kosten	1.195
Energie	166
Overige goederen en diensten	1.595
Reserveringen / Dotatie voorzieningen	443
Kapitaallasten	475
Overige inkomensoverdrachten	4.750
Overige goederen en diensten	-1.591
Doorbelasting overhead aan grondexploitaties	-532
Doorbelasting overhead aan investeringen	-299
Totaal vanuit bedrijfsvoering	18.989

De overhead wordt in deze begroting conform de voorschriften centraal geraamd. De paragraaf bedrijfsvoering blijft daarnaast gewoon bestaan. De bedrijfsvoeringparagraaf gaat in op onze beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering gericht op het uitvoeren van de programma's in de programmabegroting.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 0.1 Bestuur

- Handreiking informatievoorziening gemeenteraad Capelle aan den IJssel (BBV 39430 november 2016);
- Coalitieakkoord 2018 – 2022 'met het oog op morgen'
- Notitie 'Wat vindt u' (BBV 163055 september 2010);
- Burgerparticipatie en Toolkit (BBV 875555 juni 2017).

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 0.4 Overhead

- Communicatieplan Gemeenteraad 2016-2019 (door de raad ingebracht, april 2016);
- Communicatiebeleid 2016-2018 "Met elkaar # voor Capelle" (BBV 804169 september 2015).

Taakveld 0.5 Treasury

- Financieringsstatuut 2016 (BBV 828483 november 2016);
- Notitie Rentebeleid 2016 (BBV 828465 november 2016);
- Beleidsnota Verbonden Partijen 2013 (BBV 545223 december 2013).

Taakveld 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen

- Verordening onroerendezaakbelastingen 2019 (4^e kwartaal 2018 in raad).

Taakveld 0.64 Belastingen overig

- Nota Buitenreclame Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 646380 maart 2015);
- Verordening hondenbelasting 2019 (4^e kwartaal 2018 in raad).

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

- Financiële Verordening 2017 (BBV 864554 maart 2017).

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

- Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017 (BBV 874344 mei 2017).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Niet van toepassing.

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
0.1	Voorziening pensioenen wethouders (Appa)						N 3.566				
0.1	Vrijval eindheffing werkkostenregeling						V 50	V 50			
0.2	Verkiezingen in 2019; geen verkiezingen in 2020							N 78	V 55		
0.5	Storting rentevoordelen aan de reserve grote investeringen	V 1353									
0.8	Dotatie vanuit Algemene reserve vrij besteedbaar aan Denk & Doe Mee! Fonds (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 5.000					N 5.000				
0.8	Doe Mee! fonds met dekking reserve Doe Mee! Fonds (vanuit)	V 1667	V 1667	V 1667			N 1667	N 1667	N 1667		
	Totaal	V 8.020	V 1667	V 1667	N 0	N 0	N 10.183	N 1695	N 1612	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

Programmabegroting 2019

		Onttrekkingen					Toevoegingen			
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering	V 416	V 36	V 274	V 44	V 38					
Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 466	N 683	N 585	N 379	N 0
	V 416	V 36	V 274	V 44	V 38	N 466	N 683	N 585	N 379	N 0

13. Verbonden partijen

Eneco Holding N.V.	
Maatschappelijke effecten	In hoofdzaak leveren van elektriciteit, gas en stadsverwarming aan huishoudens en bedrijven in Nederland.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

Stedin	
Maatschappelijke effecten	In hoofdzaak transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	
Maatschappelijke effecten	Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	
Maatschappelijke effecten	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Doelstelling voor programma	Niet van toepassing.

Irado N.V.	
Maatschappelijke effecten	Voorzien in ophalen en verwerken van afval.
Doelstelling voor programma	Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

1. Missie

Capelle aan den IJssel is een gemeente waar het veilig wonen, werken en leven is. Spelregels en grenzen zijn helder. Er wordt snel en merkbaar opgetreden tegen overlast en criminaliteit. Wij stimuleren Capellenaren, bezoekers, ondernemers en veiligheidspartners om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid binnen de gemeente.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	We bieden een veilige woon-, leef- en werkomgeving door een adequate hulpverlening bij incidenten. We zorgen er samen met onze partners voor dat we goed toegerust zijn om met incidenten om te gaan. Verder huisvesten we de brandweer.
1.2 Openbare orde en Veiligheid	We zorgen er samen met partners en inwoners voor dat Capelle aan den IJssel een gemeente is waar het veilig opgroeien, wonen, werken en leven (voor mens en dier) is. Hiervoor maken we een integraal veiligheidsbeleid, handhaven we tegen grensoverschrijdend gedrag en criminaliteit en stimuleren we dat burgers ook hun verantwoordelijkheid nemen.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
1.1	Versterken van brandpreventie	1. Pilot Wijkbrandweerfunctionaris; 2. Actualiseren Beleidsregel brandveilig ontvluchten gebouwen; 3. Opstellen Actieplan brandveiligheid voor hoge gebouwen met de focus op de verzorgingstehuizen en de seniorencomplexen.
1.2	Stimuleren van Capellenaren (inwoners en ondernemers) om mee te werken aan een veilig Capelle	1. Ondersteunen (burger)initiatieven op het gebied van buurtpreventieapps, buurtpreventieteams en burgernet; 2. Ondersteunen en faciliteren Politiekids trajecten op basisscholen; 3. Ondersteunen van samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, politie en gemeente voor een veilig ondernemingsklimaat (Keurmerk Veilig Ondernemen); 4. Introduceren app voor slachtoffers van straatintimidatie en terreur.
1.2	Vergroten van de veiligheid in buurten en wijken en het versterken van de synergie tussen de ingezette middelen op veiligheidsgebied	1. In aanvulling op het integraal veiligheidsbeleid(skader) 2019-2022 opstellen van een wijkveiligheidsplan voor elke wijk; 2. Zo nodig meer cameratoezicht in de openbare ruimte; 3. Inzetten van stadsmariniers om veiligheids- en leefbaarheidsproblemen in kwetsbare buurten aan te pakken; 4. Verder uitwerken van de aanbeveling van de Rekenkamer om het complexe fenomeen van veiligheidsbeleving beter te kunnen duiden en de beïnvloeding daarvan te kunnen concretiseren.
1.2	Bestrijden van (georganiseerde) criminaliteit en ondermijning van de rechtstaat	Aanpassen beleid tegen ondermijning op basis van de uitkomsten van de evaluatie van de pilot Capels Interventie Team (CIT)
1.2	Aanpakken van overlastgevendende en criminele Capellenaren	1. Ondersteunen van het project Pak je Kans en taakstraffen door bureau Halt; 2. Uitvoeren van het regionaal convenant woonoverlast en aanpak woonoverlast 2016 onder leiding van de stadsmarinier

		woonoverlast; 3. Uitvoeren van persoonsgerichte aanpakken voor HIT-ers, veelplegers, personen met verward gedrag, geradicaliseerde personen en overvallers via het Veiligheidshuis Rotterdam en de gemeente; 4. Uitvoeren van de aanpak nazorg ex-gedetineerden.
--	--	--

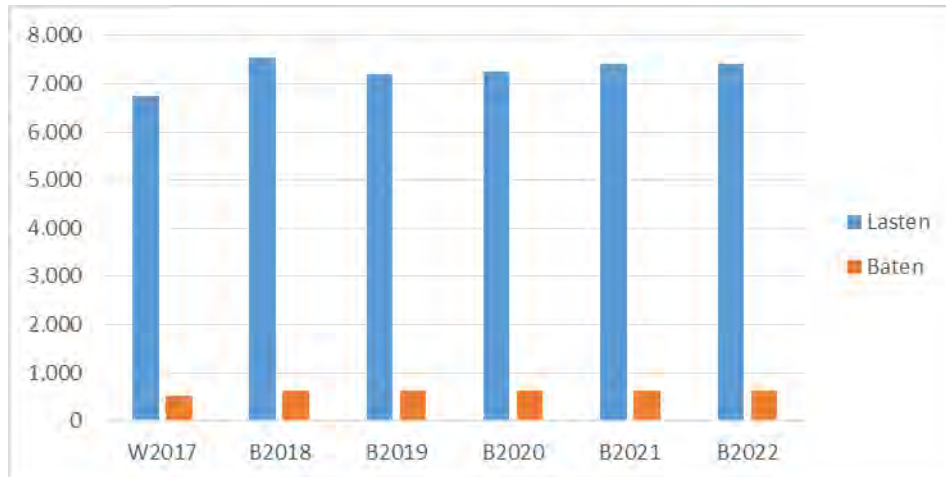
4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

Geen wijzigingsvoorstellen 2019.

5. Wat mag het kosten?

Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 6.742	N 7.533	N 7.194	N 7.246	N 7.405	N 7.412
Baten	V 521	V 627	V 629	V 629	V 629	V 629
Saldo van baten en lasten	N 6.221	N 6.906	N 6.565	N 6.617	N 6.776	N 6.783
Mutaties in reserves:						
Reserve eenmalige uitgaven	N 170	V 170				
Reserve bedrijfsvoering	V 60	V 45	V 34	V 34	V 34	V 34
Totaal mutaties reserves	N 110	V 215	V 34	V 34	V 34	V 34
Resultaat	N 6.331	N 6.691	N 6.531	N 6.583	N 6.742	N 6.749

Grafiek baten en lasten

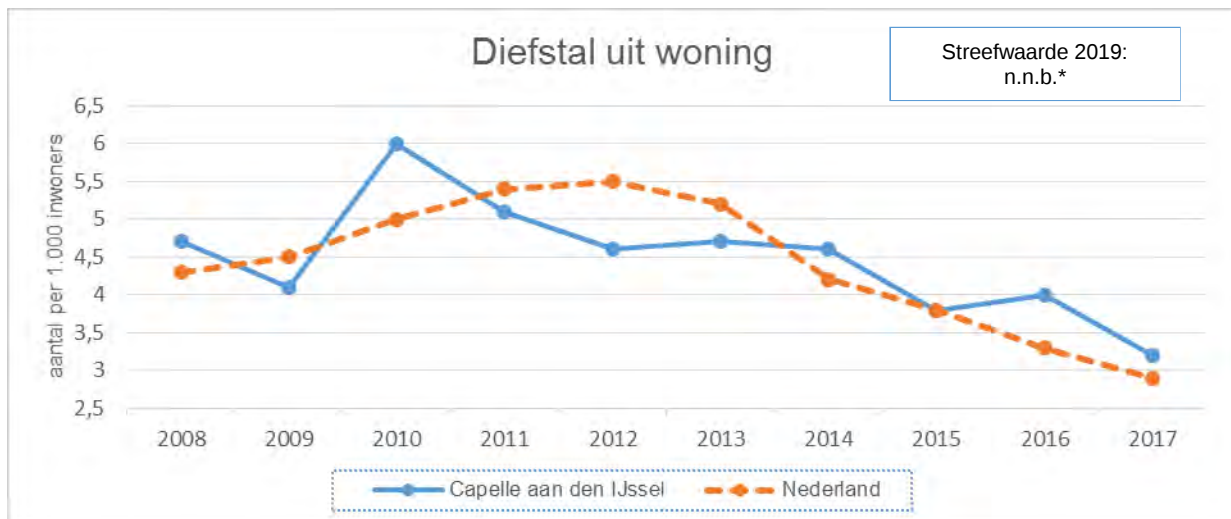

Analyse verschil begroting 2018-2019

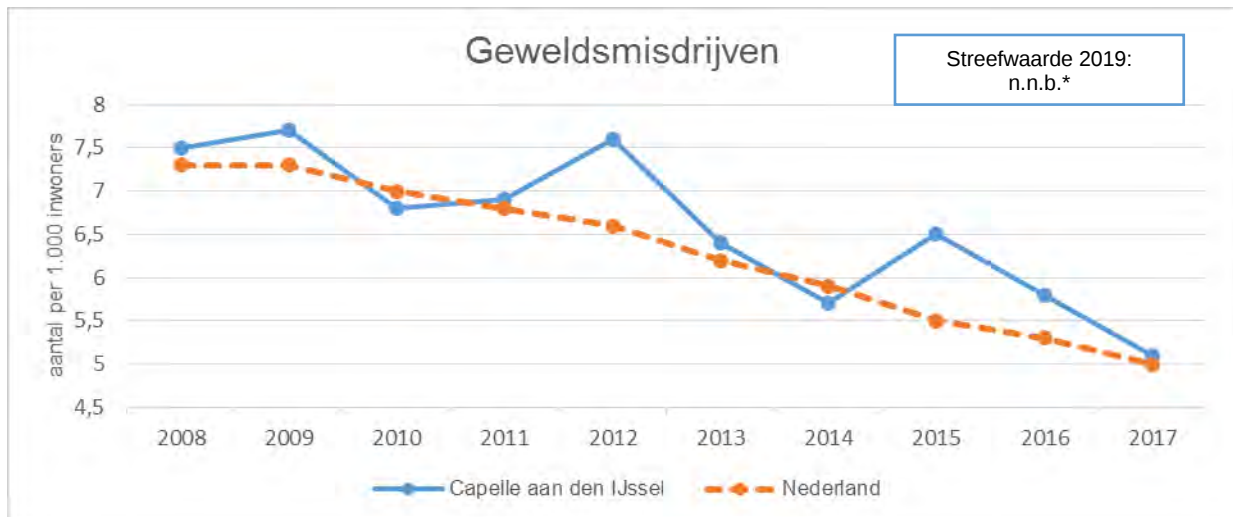
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Pilot wijkbrandweerfunctionaris, budget in 2018 (VJN2018 1.4.1)	V 65		V 65		V 65
Veiligheidsregio (VJN2018 1.4.2)	V 143		V 143		V 143
Budget controle kantoren Rivium in 2018 (VJN2018 1.4.3) via reserve eenmalige uitgaven	V 20		V 20	N 20	N 0
Restbudget aanvalsplan overvallen en straatroven (NJN2017 1.4.2), budget in 2018	V 120		V 120	N 120	N 0
Budget Capels interventieteam 2018 (VJN2018 1.4.3) via reserve eenmalige uitgaven	V 30		V 30	N 30	N 0
Overige verschillen	N 39		N 39	N 11	N 50
	V 339	N 0	V 339	N 181	V 158
Baten					
Overige verschillen		V 2	V 2		V 2
	N 0	V 2	V 2	N 0	V 2
Totaal	V 339	V 2	V 341	N 181	V 160

6. Landelijke indicatoren

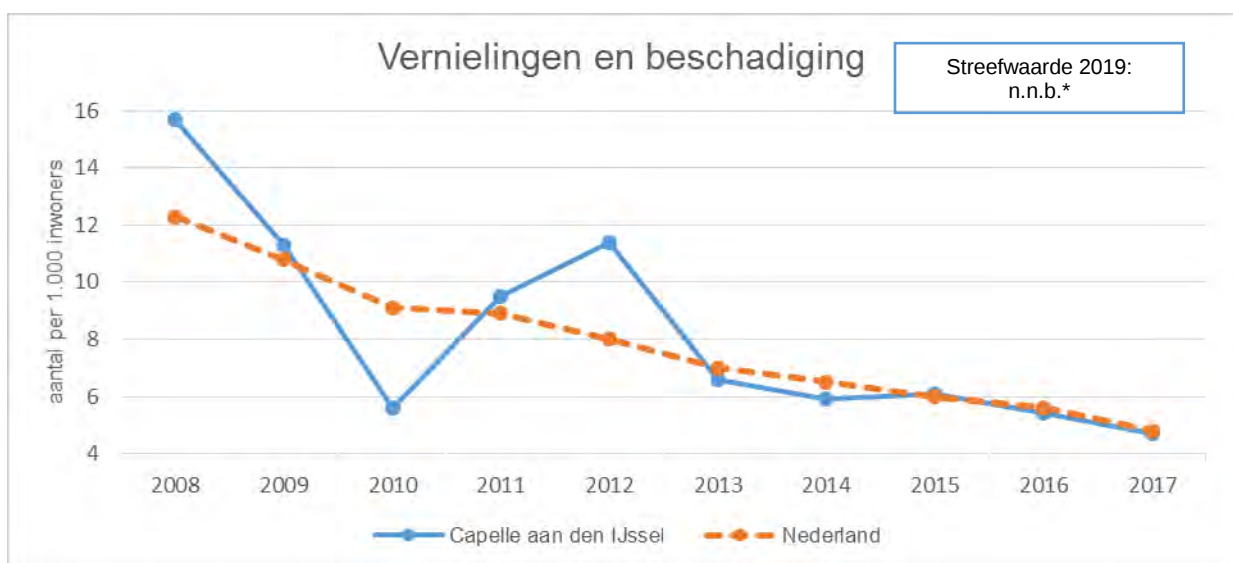
Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

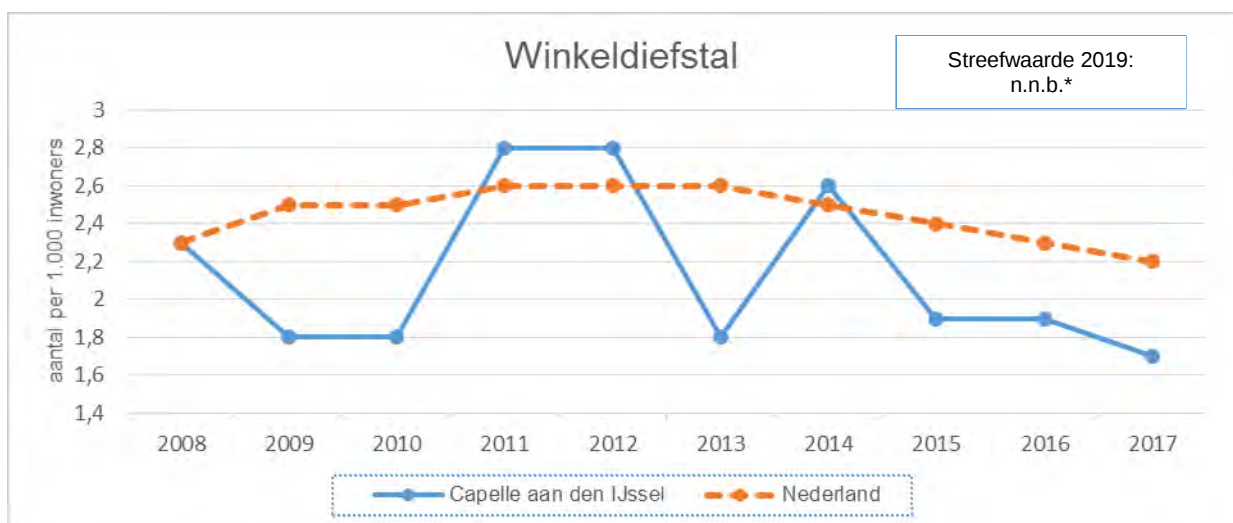
*) Bij vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de streefwaarde vastgesteld.

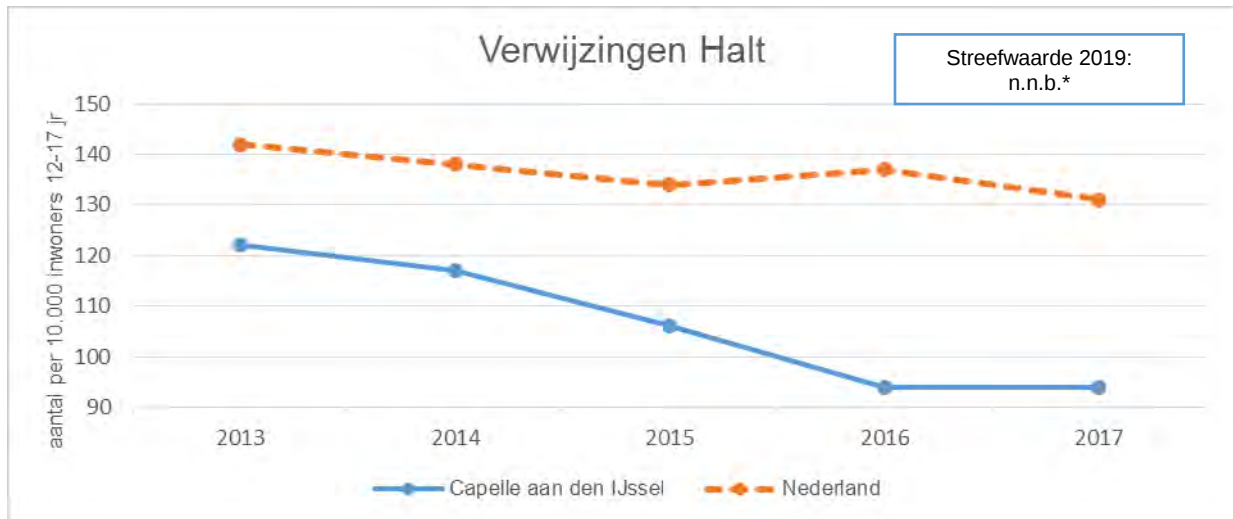
*) Bij vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de streefwaarde vastgesteld.

*) Bij vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de streefwaarde vastgesteld.

*) Bij vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de streefwaarde vastgesteld.

*) Bij vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de streefwaarde vastgesteld. Het aantal Halt verwijzingen is jaarlijks relatief laag. Het gaat de laatste jaren om 40-45 verwijzingen op circa 4.550 Capelse jongeren tussen de 12 en 17 jaar. Een schommeling van 5 meer of minder zorgt voor grote afwijkingen.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Verlenen van omgevingsvergunningen brandveilig gebruik - verleende vergunningen - meldingen	Interne registratie	7 -	8 -	6 26	10 20	3 7	10 20
Verlenen van APV exploitatievergunningen	Interne registratie	19	32	14	25	5	25
Organiseren van en deelnemen aan rampenoefeningen	Interne registratie	6	10	15	4	1	12

Taakveld 1.2 Openbare orde en Veiligheid

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Afname criminaliteit	Politie regionale eenheid	3.625	3.406	3.029	3.500	735	3.000*
Reductie woninginbraken	Politie regionale eenheid	257	266	214	243	57	200*
Reductie straatroven	Politie regionale eenheid	45	30	24	28	3	25*
Reductie overvallen	Politie regionale eenheid	10	13	9	7	1	5*
Afname Capellenaren die zich wel eens onveilig voelen in eigen buurt	Buurtmonitor	28%	Geen meting	31%	25%	Geen meting	25%*

*) Onder voorbehoud. Bij het vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de indicator en de streefwaarde definitief vastgesteld.

8. Ontwikkelingen

Pilot wijkbrandweerfunctionaris van start

In de Voorjaarsnota 2018 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor de pilot wijkbrandweerfunctionaris, als onderdeel van het programma Veilig Leven. De wijkbrandweerfunctionaris richt zich op het versterken van de preventie onder verminderd zelfredzamen, door bijvoorbeeld rechtstreekse voorlichting, controle acties en/of huisbezoek bij hoarding (woningvervuiling). Ook kan worden gedacht aan het nader instrueren van huishulpkrachten. De wijkbrandweerfunctionaris vormt voor inwoners het eerste en directe contact met de brandweer. De wijkbrandweerfunctionaris legt contact met bewoners na deelname aan

gemeentelijke netwerken als het sociaal wijkteam en het SOS-overleg. De pilot is mogelijk op basis van een extra dienstverleningsovereenkomst met de VRR. De pilot is voor de duur van één jaar (1 januari 2019 tot en met 31 december 2019) op basis van 1 FTE. De pilot wordt tijdens de looptijd geëvalueerd met het oog op een voorstel voor mogelijke continuering.

Opstellen wijkveiligheidsplannen

In het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018 is nog gewerkt met een uitvoeringsplan voor de gehele gemeente. Het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022, zoals naar verwachting vastgesteld door de gemeenteraad in november, vormt het nieuwe kader voor het Capelse veiligheidsbeleid. Onderdeel van dit kader is het opstellen van een wijkveiligheidsplan voor elke Capelse wijk.

Doorontwikkelen van de Capelse ondermijningsaanpak

In de periode 2017-2018 is aanpak van ondermijnende criminaliteit versterkt met de pilot Capels interventie team. De 'lessons learned' zullen via een evaluatierapport met een voorstel hoe deze te verwerken in de Capels ondermijningsaanpak naar verwachting in november 2018 worden vastgesteld. In 2017 is de regionale aanpak van mensenhandel versterkt met de opstart van de Regionale tafel mensenhandel. Bij deze tafel zijn de regiogemeenten, justitie, zorg en onderwijs vertegenwoordigd. In juli 2018 is een Strategische agenda mensenhandel vastgesteld door de het Regionaal Veiligheidsoverleg van de eenheid Rotterdam. In november 2018 wordt de Strategische agenda uitgewerkt tot regionaal beleid. Onderdeel van de regionale aanpak is om in 2019 in een aantal gemeenten, waaronder Capelle, via inzet van gemeentelijke handhavers en in samenwerking met de politie extra controles uit te voeren op onvergunde prostitutie en mensenhandel. Tevens zal in 2019 de wet Bibob worden aangepast waarbij naar verwachting meer thema's en onderwerpen onder de reikwijdte van de wet worden gebracht.

Doorontwikkeling Veiligheidshuis richting Zorg- en justitieplein Rotterdam-Rijnmond.

Het Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een regionaal domein overstijgend samenwerkingsverband waar maatwerk wordt geleverd om complexe problematiek aan te pakken. Bij de aanpak is de persoon met het systeem waarvan hij deel uitmaakt en het gebied waar in hij leeft, uitgangspunt. Vanaf april 2018 heeft de omslag plaatsgevonden van fenomeengericht (jeugd, overvallers, hit, veelplegers, verwarde personen en volwassenen) naar gebiedsgericht werken plaats gevonden. In dat kader ontwikkelt het Veiligheidshuis zich richting een zorg- en justitieplein Rotterdam-Rijnmond. Vanuit het veiligheidsbeleid blijft er veel aandacht voor en inzet op jeugdige straatrovers en overvallers en verwarde personen die ernstige overlast veroorzaken in hun directe woonomgeving.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

- Beleidsplan 2018-2022 (VRR) (BBV 921350 september 2017);
- Plan Brandweertzorg 2017-2020 (VRR) BBV 861284 maart 2017);
- Regionaal Risicoprofiel Rotterdam-Rijnmond 2017 – 2020 (VRR) (BBV 823538 september 2016);
- Regionaal Crisisplan 2019-2022 (VRR, in voorbereiding);
- Notitie brandveilig ontluchten van gebouwen 2015-2016 (BBV 611205 januari 2015);

Taakveld 1.2. Openbare orde en Veiligheid;

- Aanvalsplan Overvallen en Straatroverlast 2016 (BBV 837703 november 2016);
- Actieplan Cyberpesten 2015 (BBV 740381 december 2015);
- Actieplan Woonoverlast 2016 (BBV 800769 juni 2016);
- Bibob Beleidsregel 2014 (BBV 556531 februari 2014);
- Handboek buurtpreventie 2.0 (2017) (BBV 946254 januari 2018);
- Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 (in voorbereiding);
- Lokale aanpak radicalisering 2015 (BBV 656874 mei 2015);
- Nota Veilig Wonen 2013 (BBV 466859 oktober 2012);
- Strategische thema's veiligheid 2019 – 2022 (politie Rotterdam) (4^e kwartaal 2018 in de raad);
- Regionaal beleidskader cameratoezicht 2014 (BBV 691433 oktober 2015);
- Uitvoeringskader nazorg ex-gedetineerden 2017 (BBV 908884 juli 2017);
- Veiligheidsaanpak Hoven, Wiekslag, Hoeken stadsmarinier (BBV 908667 juli 2017);
- Veiligheidsaanpak Schollebaar stadsmarinier (BBV 606556 januari 2015);
- Veiligheidsaanpak Rondelen 2017-2020 stadsmarinier (BBV 908874 juli 2017);

- Werkplan Capels Interventie Team 2017-2018 (BBV 909888 juni 2016);
- Uitvoeringsprogramma Openbare Ruimte & Veiligheid 2016-2017 (BBV 610851 juli 2016);
- Nota Dierenwelzijn 2012-2015 in combinatie met Dienstverleningsovereenkomst opvang zwerfdieren Dierenambulance (BBV 532985 maart 2014).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Niet van toepassing.

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
1.1	Budget controle kantoren Rivium overgeheveld van 2017 naar 2018; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 20					N 20				
1.1	Pilot wijkbrandweerfunctionaris (VJN2018 1.4.1)						N 65				
1.2	Restbudget Aanpak straatroven en overvallen (NJN2017 1.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 120					N 120				
1.2	Budget Capels Interventieteam overgeheveld van 2017 naar 2018; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 30					N 30				
	Totaal	V 170	N 0	N 0	N 0	N 0	N 235	N 0	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering	V 45	V 34	V 34	V 34	V 34					
	V 45	V 34	V 34	V 34	V 34	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

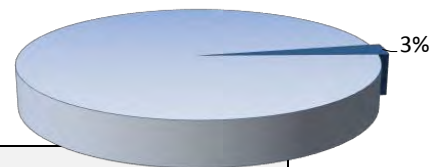
13. Verbonden partijen

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	
Maatschappelijke effecten	Bieden van een veilige woon-, leef- en werkomgeving.
Doelstelling voor programma	• Het bieden van een veilige woon-, leef- en werkomgeving en adequate hulpverlening bij incidenten, door onder alle omstandigheden te bewerkstelligen dat er een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering is van: - o werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en/of bestrijden van: ▪ brand(gevaar) voor mens en dier; ▪ ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; ▪ gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. - o het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; - o het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg; - o geneeskundige hulpverlening bij rampen.

	• Het uitvoeren en bevorderen van de voorbereiding van het dagelijkse bestuur en de gemeentelijke afdelingen op hun taken in geval van een ramp of zwaar ongeval op grond van de Wet Veiligheidsregio's.
--	--

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER en WATERSTAAT

1. Missie

Het creëren van een schone, hele en veilige buitenruimte. Het kwaliteitsniveau in de buitenruimte is vastgesteld op niveau basis tot sober. Wij streven hierbij een zo optimaal mogelijk rendement na. De ontwikkeling van de infrastructuur is gericht op een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en (verkeers)veiligheid. Alleen op die manier ontstaan duurzame oplossingen.

2. Doelstellingen per taakveld

Hieronder geven we de doelstellingen per taakveld weer.

Taakveld	Doelstelling
2.1 Verkeer en vervoer	Het bieden van een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid.
2.2 Parkeren	Het zorg dragen voor voldoende parkeermogelijkheden.
2.3 Recreatieve havens	Het bieden van havens voor de recreatieve scheepvaart. (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)
2.4 Economische havens en waterwegen	Het bieden van faciliteiten ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart zoals zeehavens, binnenhavens en ligplaatsen en vergunningen bedrijfsvaartuigen. (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)
2.5 Openbaar vervoer	Het bevorderen van gebruik van openbaar vervoer, voorzieningen ter ondersteuning van het openbaar vervoer.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
2.1	Vergroten van de verkeersveiligheid	Samenwerken met scholen aan fietsexamens en schoolzones
2.1	Verbeteren verkeersveiligheid 50 km/uur wegen Schollevaar	Ter verbetering van de verkeersveiligheid in Schollevaar worden diverse verkeersveiligheidsmaatregelen gerealiseerd. Voor 2019 staan de volgende maatregelen in de planning waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij de IBOR-planning: 1. Middengeleider Burgemeester van Beresteijnlaan; 2. Ronde Burgemeester van Beresteijnlaan-Operalaan; 3. Uitriconstructie Burgemeester Bakkerlaan-Spoorlaan; 4. Aanpassen oversteken Kapellekensbaan-Vlinderbaan.
2.1	Verbeteren mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid	1. Opstellen van een nieuw Gemeentelijk Mobiliteitsplan (GMP), inclusief een uitvoeringsprogramma; 2. Realiseren van een Vervoersknooppunt Rivium; 3. Verlengen van de pilot van de nachtmetro; 4. Waterbusverbinding Gouda-Rotterdam (N.B.: wachten is op de OV-visie van de regio Midden-Holland, naar verwachting is deze medio 2019 gereed).
2.2	Voldoende en gratis parkeervoorzieningen	1. In 2019 wordt uit de Uitvoeringsagenda Parkeren 2015-2018 nog het onderdeel "parkeren in het Stadshart" uitgevoerd, met name in de openbare ruimte; 2. Uitvoeren van een parkeerscan in Fascinatio die moet leiden tot maximale parkeer ruimte in deze wijk.
2.5	Verbeteren interwijkverbindingen per openbaar vervoer, inclusief IJssellandziekenhuis	Door middel van het inzetten van een buurtbus, die wordt gereden door vrijwilligers, een structurele maatwerkvoorziening invoeren voor het lokale busvervoer

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

2.1 Buurtbus (N 135 / V 75 in 2019, 2020 en 2021, N 135 vanaf 2022) - beleidskeuze

In de motie "Een buurtmobiel is goed voor een mobiele buurt" d.d. 4 juli 2017 is ons college verzocht beleid te ontwikkelen voor kleinschalig (vraag gestuurd) OV door in overleg te treden met de concessiehouder RET en de Vervoersautoriteit van de Metropool Rotterdam Den Haag (MRDH) en hierover een voorstel te doen. De interwijkverbindingen met het openbaar busvervoer in onze gemeente zijn niet optimaal. Gelet op het bovenstaande streven wij naar een structurele oplossing voor het lokale busvervoer in de vorm van maatwerkvoorzieningen. Met betrekking tot bovengenoemde maatwerkvoorzieningen zijn er diverse overleggen gevoerd met de concessiehouder/vervoerder RET en de concessieverlener/subsidieverstrekker MRDH over het inzetten van een buurtbus in onze gemeente, die wordt gereden door vrijwilligers. Voorbeelden hiervan zijn RET lijn 601 (Barendrecht/Beverwaard) en RET lijn 602 (Poortugaal/Portland). Deze buurtbussen worden ook gereden door (enthousiaste) vrijwilligers, kennen een goede bezetting en zijn een succes. De RET heeft nu een voorkeursroute uitgewerkt voor de buurtbus Capelle aan den IJssel. De buurtbus verbindt rechtstreeks de Capelse wijken Middelwatering (centrum), Schollevaar, Schenkel (IJsselland-ziekenhuis), 's-Gravenland en West met elkaar. Tevens wordt de Rotterdamse wijk Kralingse Veer aangedaan. Voor deze route zijn twee voertuigen en circa 45 vrijwilligers benodigd en kan er een uurdienst worden gereden.

Voor het besturen van de buurtbus door vrijwilligers gaan we een wervingscampagne opstarten. Voor de eenmalige kosten hiervan komen wij terug bij de Najaarsnota 2018. Hiervoor zullen we een besispunt aanleveren in de Najaarsnota 2018.

Als deze wervingscampagne met succes wordt afgesloten, zal een overeenkomst voor drie jaar worden gesloten met de RET. De structurele exploitatiekosten voor het buurtbusproject bedragen jaarlijks 135, zijnde 55 per voertuig en daarnaast nog 25 voor de begeleiding, coördinatie en organisatie van het vrijwilligersvervoer. Na drie jaar wordt het project geëvalueerd en besloten of dit voor verlenging in aanmerking komt.

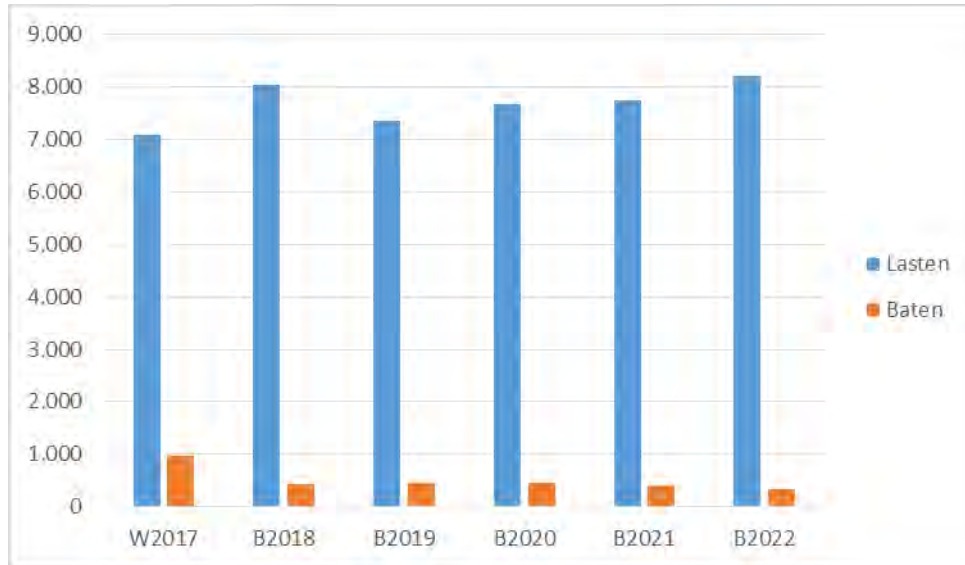
Inmiddels zijn er gesprekken gaande met de Vervoersautoriteit van de MRDH inzake een te ontvangen subsidie voor drie jaar (V75 per jaar). De Vervoersautoriteit staat positief tegenover dit project.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 135 vanaf 2019 en de baten in de begroting met V 75 voor de jaren 2019 t/m 2021 aan te ramen

5. Wat mag het kosten?

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 7.082	N 8.037	N 7.352	N 7.667	N 7.751	N 8.213
Baten	V 958	V 437	V 462	V 462	V 407	V 332
Saldo van baten en lasten	N 6.124	N 7.600	N 6.890	N 7.205	N 7.344	N 7.881
Mutaties in reserves:						
Reserve bedrijfsvoering	N 63	N 137	N 152	N 152	N 152	N 154
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	N 0				
Reserve Openbare Ruimte	N 2.703	N 1.185	N 404	N 699	N 279	V 432
Reserve eenmalige uitgaven	V 91	V 524				
Totaal mutaties reserves	N 2.675	N 798	N 556	N 851	N 431	V 278
Resultaat	N 8.799	N 8.398	N 7.446	N 8.056	N 7.775	N 7.603

Grafiek baten en lasten

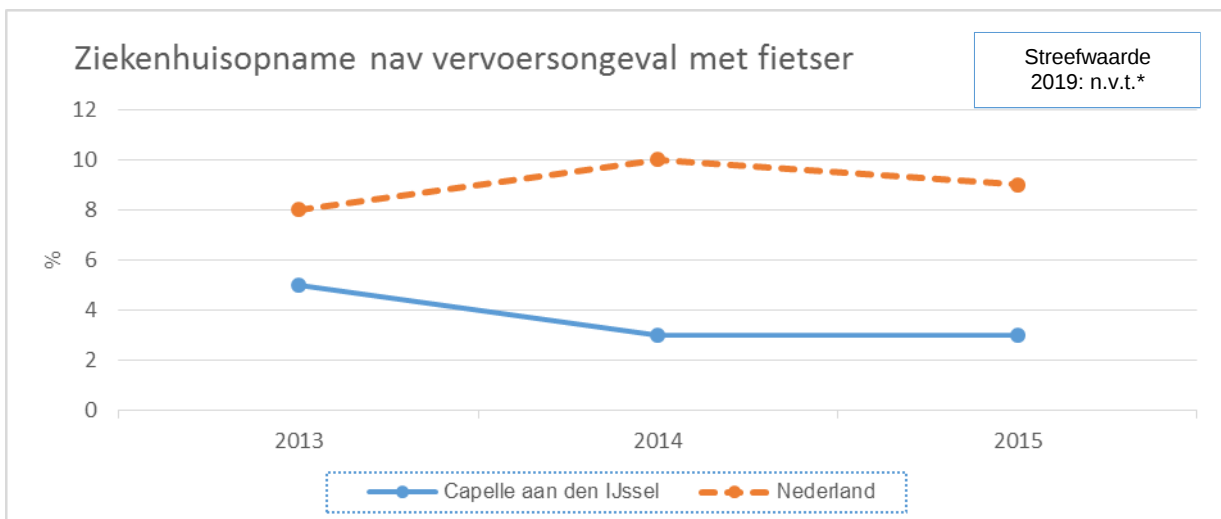
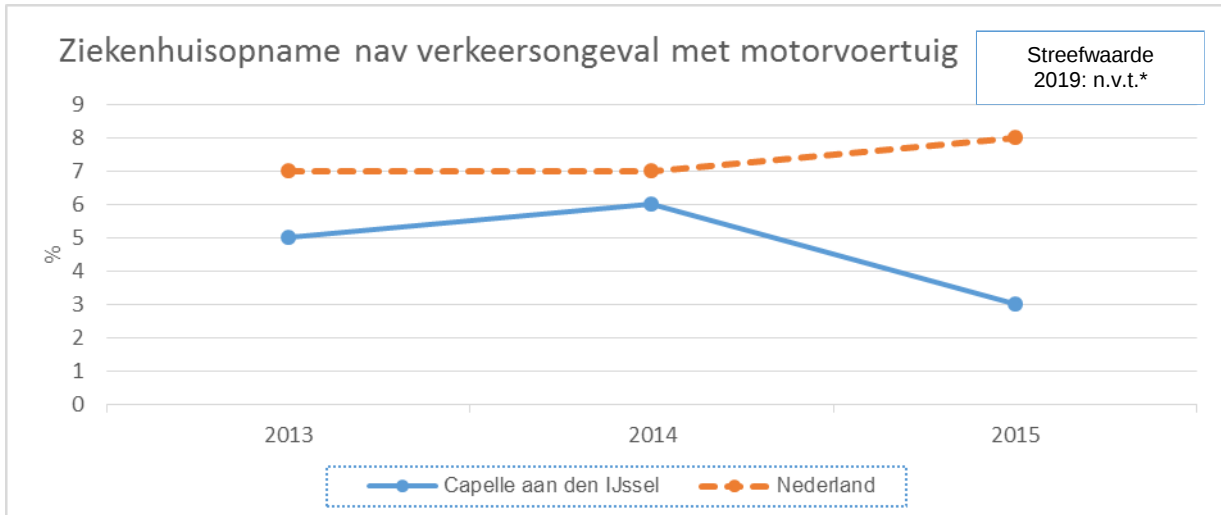
Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Eenmalig budget Gemeentelijk Vervoer- en vervoerplan in 2018 (wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 175		V 175		V 175
Vervoersknoop Rivium (VJN2018 2.4.2), budget in 2018 via reserve eenmalige uitgaven (zie Programma 3)	V 222		V 222		V 222
Vervoersknoop Rivium (VJN2018 2.4.2), overheveling uit 2017 via reserve eenmalige uitgaven	V 380		V 380	N 380	N 0
Eenmalig budget in 2019 Parkeerbeleid t.b.v. nachtparkeertellingen (NJN2015 2.4.4.)	N 40		N 40		N 40
Eenmalig budget in 2018 Parkeervoorzieningen A. van Nes (NJN2017 2.4.5) via reserve eenmalige uitgaven	V 45		V 45	N 45	N 0
Eenmalig budget Parkeertellingen (NJN2015 2.4.4.) via reserve eenmalige uitgaven	V 33		V 33	N 33	N 0
Eenmalig budget in 2018 Pilot nachtmetro (NJN2017 2.4.7)	V 13		V 13		V 13
Eenmalig budget in 2018 Fietsvoorzieningen metro (VJN2015 5.4.1) via reserve eenmalige uitgaven (zie baten)	V 50		V 50	N 50	N 0
Lager budget verkeersveiligheid vanwege eenmalige budgetten in 2018 via reserve eenmalige uitgaven	V 37		V 37	N 37	N 0
Eenmalig budget in 2018 wijkontsluiting Schollevaar (VJN 2016 2.4.2)	V 29		V 29	N 29	N 0
Buurtbus (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 135		N 135		N 135
Overige verschillen (voornamelijk IBOR); mutaties reserve Openbare Ruimte en Algemene Reserve vrij besteedbaar voor revitalisering bedrijfsterreinen	N 124		N 124	V 766	V 642
	V 685	N 0	V 685	V 192	V 877
Baten					
Eenmalig budget in 2018 Fietsvoorzieningen metro (VJN2015 5.4.1) via reserve eenmalige uitgaven (zie lasten)		N 50	N 50	V 50	N 0

Subsidie Buurtbus (Wijzigingsvoorstel begroting 2019)		V 75	V 75		V 75
	N 0	V 25	V 25	V 50	V 75
Totaal	V 685	V 25	V 710	V 242	V 952

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

*) Wij vinden het niet gepast om voor deze indicatoren streefwaarden te formuleren.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting VJN18	Streefwaarde 2019
Waardering voor het onderhoud van de bestrating	Bewonersenquête*	6,1	n.v.t.	5,9	n.v.t.	n.v.t.	6,0
Waardering voor het schoonmaken van de bestrating	Bewonersenquête*	6,3	n.v.t.	6,0	n.v.t.	n.v.t.	6,0
Aantal verkeersslachtoffers	Landelijke verkeersongevallen-registratie	68	67	58	**	n.n.b.	**
Aantal verkeersdoden	Landelijke verkeersongevallen-registratie	1	1	0	**	n.n.b.	**

Programmabegroting 2019

Aantal letselongevallen	Landelijke verkeersongevallen-registratie	58	58	58	**	n.n.b.	**
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.997	5.183	6.250	6.500	895	6.500
% afhandeling binnen termijn		88,6%	94,7%	98%	96%	98%	98%
Aantal meldingen snelherstel	Interne registratie	156	149	185	195	26	150
% afhandeling snelherstel binnen termijn		100%	100%	99%	100%	100%	100%
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.v.t.	n.v.t.	94%	98%	99%	98%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal verkeersdoden, -slachtoffers en letselongevallen, maar niet gepast om hier streefwaarden voor op te nemen.

8. Ontwikkelingen

Verbeteren verkeersveiligheid Schollevaar

Ter verbetering van de verkeersveiligheid in Schollevaar worden diverse verkeersveiligheidsmaatregelen gerealiseerd. Voor 2019 staan de volgende maatregelen in de planning waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij de IBOR-planning:

1. Middengeleider Burgemeester van Beresteijnlaan;
2. Ronde Burgemeester van Beresteijnlaan-Operalaan;
3. Uitritconstructie Burgemeester Bakkerlaan-Spoorlaan;
4. Aanpassen oversteken Kapellekensbaan-Vlinderbaan.

De middelen hiervoor zijn reeds beschikbaar gesteld.

Pilot nachtmetro

In de Najaarsnota 2017 2.4.7 is in 2018 een eenmalig budget beschikbaar gesteld van 28 voor de pilot van de nachtmetro. Op 26 september 2018 heeft in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit MRDH positieve besluitvorming plaatsgevonden over de verlenging van de pilot nachtmetro. De verlenging houdt in dat de nachtmetro ook in 2019 voor een periode van ongeveer 1 jaar, circa 1 uur langer dan nu het geval is zal doorrijden in de nacht van vrijdag op zaterdag en in de nacht van zaterdag op zondag. Voor de verlenging van deze pilot is opnieuw afgesproken, dat deze volledig gefinancierd wordt uit bijdragen vanuit de gemeenten, die voorstander zijn van een nachtmetro. Voor onze gemeente betekent dit in 2019 een bijdrage van 15,4, welke is verwerkt in de actualisatie van deze begroting (BBV1043867). De pilot zal in het najaar van 2018 en begin 2019 verder worden geëvalueerd met partijen, op grond waarvan zal worden besloten over een eventueel vervolg.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP), visie 2010-2020 SLIM Reizen (BBV 166840 december 2010);
- Fietsplan SLIM op de Fiets (BBV 121099 juni 2010);
- 2e Meerjaren Uitvoeringsagenda SLIM Reizen;
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012).

Taakveld 2.2 Parkeren

- Parkeernota en Uitvoeringsprogramma 2015 (BBV 739886 december 2015).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Niet van toepassing.

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
2.1	Revitalisering bedrijfsterreinen (wijzigingsvoorstel begroting 2018); dekking algemene reserve vrij besteedbaar	V 400					N 400				
2.1	Eenmalig budget in 2018 Nijverheidsstraat / Kars Wegelingpad en Wijkontsluiting Schollevaar met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 66					N 66				
2.1	Eenmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)						N 175				
2.1	Eenmalig budget in 2017 Fietsvoorziening en metro met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 50					N 50				
2.1	Vervoersknoop Rivium; deels dekking reserve eenmalige uitgaven	V 630					N 602				
2.1	Subsidie buurtbus (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	V 75	V 75	V 75							
2.2	Parkeerplaats Aert van Nesstraat (NJN2017 2.4.5); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 45					N 45				
2.2	Eenmalig budget in 2018 parkeertellingen met dekking reserve eenmalige uitgaven in 2018	V 33					N 33	N 40			
2.5	Pilot nachtmetro (NJN2017 2.4.7)						N 28	N 15			
	Totaal	V 1299	V 75	V 75	N 0	N 0	N 1399	N 55	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

	Onttrekkingen					Toevoegingen				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering						N 137	N 194	N 194	N 194	N 196
Reserve Openbare Ruimte c.s.	V 2.130	V 541	V 596	V 651	V 656					
	V 2.130	V 541	V 596	V 651	V 656	N 137	N 194	N 194	N 194	N 196

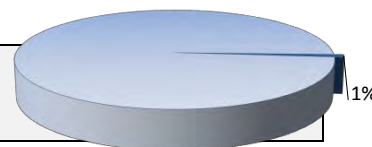
13. Verbonden partijen

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Maatschappelijke effecten	Concurrerende en bereikbare metropoolregio
Doelstelling voor programma	Het bieden van een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid en het bevorderen van gebruik van openbaar vervoer.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 3: ECONOMIE

1. Missie

Wij zorgen voor een uitstekend en duurzaam ondernemersklimaat en een goede voorzieningenstructuur. Door de juiste randvoorwaarden te creëren en door bedrijven de ruimte te geven om te vernieuwen en te groeien. Ook gaan we samenwerking tussen bedrijven verder stimuleren. Hierbij blijven we aandacht hebben voor duurzaamheid en de leefomgeving.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
3.1 Economische ontwikkeling	Het algemene beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	Het geven van voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven; financiële steunregelingen voor bedrijven; regelen straathandel
3.4 Economische promotie	Het verrichten van promotionele activiteiten om de gemeente op de kaart te zetten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en arbeid; promotie toerisme. Het verkrijgen van algemene middelen voor het uitvoeren van de gemeentelijke taken (logiesbelasting).

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
3.1	Versterken van de positie van Capelle aan den IJssel als economische motor, door de groei van de economie en de werkgelegenheid	Opstellen Economische Agenda 2019-2023
3.1	Revitaliseren van kantoor- en bedrijfslocaties	1. Transformeren van leegstaande gebouwen met behoud van bedrijvigheid; 2. Uitvoeren BIZ Plan Capelle XL 2016-2020 en BIZ Plan Capelle West 2017-2021; 3. Opstellen van een leidraad Visie Hoofdweggebied; 4. Uitvoeren actieagenda Het Nieuwe Rivium; 5. Deelname KVO-trajecten winkelcentra Koperwiek, De Terp, Scholver en bedrijvenlocaties Hoofdweg en Rivium. De inzet voor 2019 wordt gericht op hercertificering en het behalen van het volgende kwaliteitsniveau (gemeten in sterren) per werklocatie; 6. Transformeren naar een duurzame economie.
3.1	Voortzetten van de goede relatie met ondernemers	1. Optimaal uitvoeren van het accountmanagementplan; 2. Deelname aan verkiezing "MKB-vriendelijkste" gemeente van NL; 3. Samenwerken MKB Rotterdam intensiveren; 4. Faciliteren van nieuwe ideeën om economische samenwerking te bevorderen (o.a. ondernemersontbijt).

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

3.1 Het nieuwe Rivium (Krediet N 750 / V 750 eenmalig in 2019) - onvermijdelijk

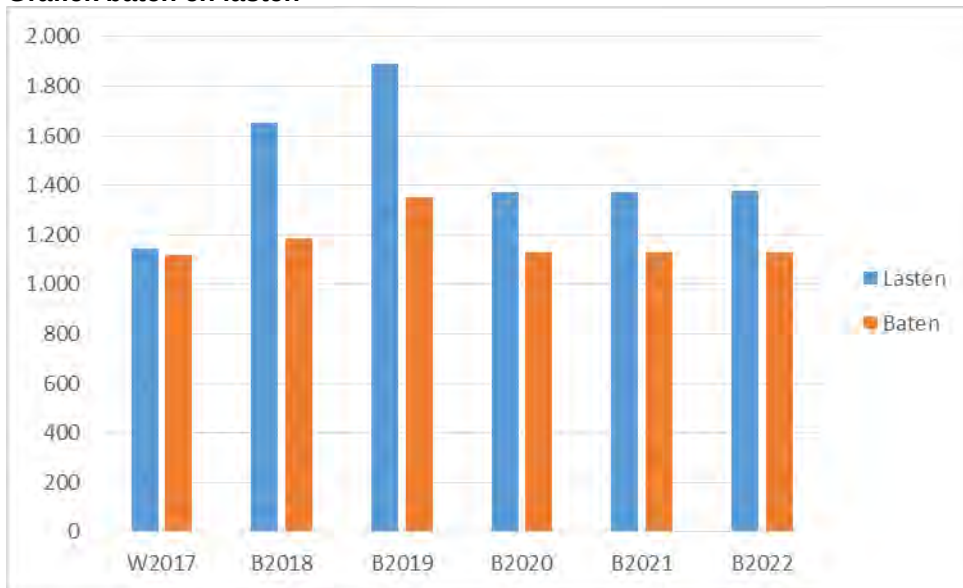
Op 2 februari 2018 heeft u het gebiedspaspoort het nieuwe Rivium vastgesteld als uitnodiging aan de markt om de transformatie naar wonen van delen van het Rivium toe te staan. Deze uitnodiging is boven verwachting door de markt opgepakt. Wij hebben aanvragen voor transformaties tussen de 1500-2000 woningen op het Rivium. Hierdoor zullen verschillende anterieure overeenkomsten worden afgesloten, waarbij wij ook de kosten van aanpassing van het openbaar gebied verhalen op deze ontwikkelaars. Wij kunnen nog niet het precieze bedrag hiervan berekenen, maar schatten nu in dat

wij 750 aan kosten zullen maken en verhalen op ontwikkelaars, waardoor dit een budget neutrale kredietaanvraag is.

5. Wat mag het kosten?

Programma 3 Economie	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Laaten	N 1.145	N 1.652	N 1.890	N 1.370	N 1.374	N 1.379
Baten	V 1.120	V 1.188	V 1.351	V 1.130	V 1.130	V 1.130
Saldo van baten en lasten	N 25	N 464	N 539	N 240	N 244	N 249
Mutaties in reserves:						
Reserve eenmalige uitgaven	V 1.047	V 819				
Reserve Centrummarkt	V 27					
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 100	V 466	V 112			
Reserve bedrijfsvoering	V 88	N 0	N 59	N 59	N 59	N 59
Reserve Openbare Ruimte		N 200				
Totaal mutaties reserves	V 1.062	V 1.085	V 53	N 59	N 59	N 59
Resultaat	V 1.037	V 621	N 486	N 299	N 303	N 308

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil 2017-2018

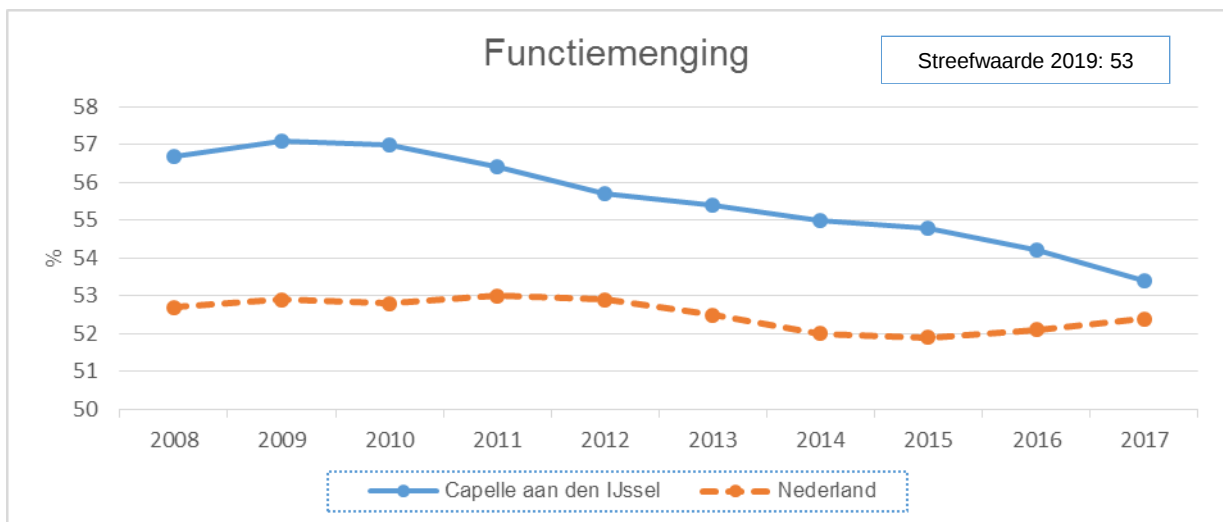
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Eenmalig budget BIZ Capelle-West (VJN2018 3.4.6), via reserve eenmalige uitgaven	V 40		V 40		V 40
Het nieuwe Rivium (VJN2018 3.4.2) met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 40		V 40	N 50	N 10

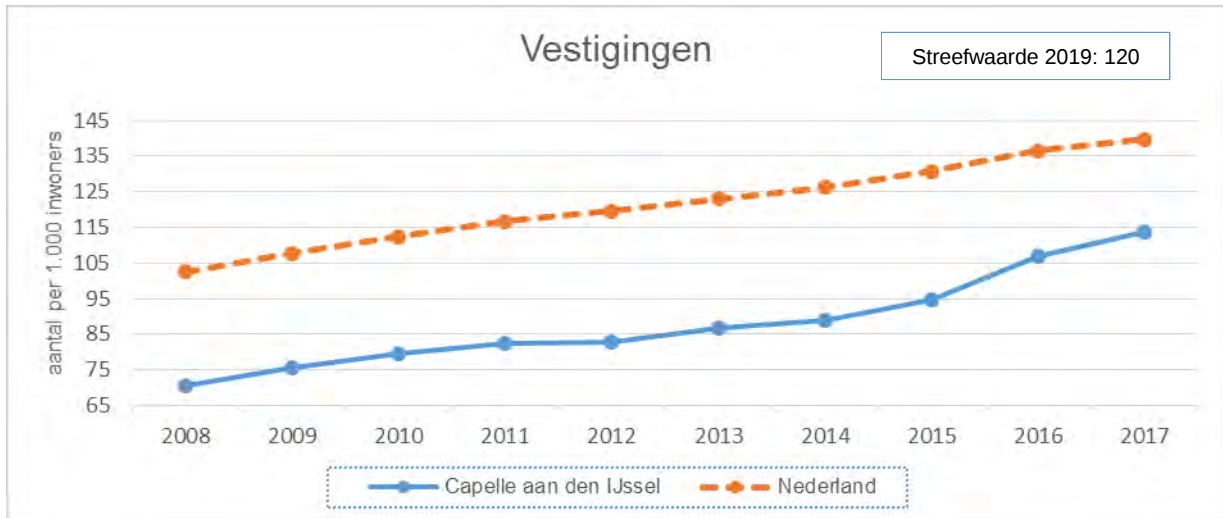
Programmabegroting 2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Revitalisering De Scholver (VJN2018 3.4.3) met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 34		V 34	N 34	N 0
Actualisatie 2019 Directe personeels- en apparaatskosten	N 273		N 273		N 273
Budget in 2018 Hoofdweg vak A (VJN2018 3.4.6), via reserve eenmalige uitgaven	V 223		V 223	N 223	N 0
Hoofdweggebied (NJN2016 5.4.2 en NJN2017 3.4.4)	N 174		N 174		N 174
Actualisatie BIZ-bijdrage (zie baten)	V 64		V 64	N 264	N 200
Grondexploitatie Horeca Zandrak in 2019 (VJN2018 3.4.5); zie baten	N 132		N 132	V 132	N 0
Kansen aan den IJssel (NJN2017 3.4.3)	N 0		N 0	N 294	N 294
Overige verschillen	N 60		N 60	N 59	N 119
	N 238	N 0	N 238	N 890	N 1.128
Baten					
Grondexploitatie Horeca Zandrak in 2019 (VJN2018 3.4.5); zie lasten		V 142	V 142	N 142	N 0
Actualisatie BIZ-subsidie (zie lasten)		V 6	V 6		V 6
Overige verschillen		V 15	V 15		V 15
	N 0	V 163	V 163	N 142	V 21
Totaal	N 238	V 163	N 75	N 1.032	N 1.107

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

Als groeigemeente zijn wij voornamelijk ingericht als stedelijk woongebied waarbij er op diverse plekken (beperkte) ruimte is gekomen voor bedrijvigheid. Wij hebben geen buitengebied met solitaire bedrijven. Wij hebben daarom minder vestigingen dan het Nederlandse gemiddelde.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 3.1 t/m 3.4

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting VJN18	Streefwaarde 2019
Aantal bedrijven	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	*	115	113,6	115
Aantal arbeidsplaatsen	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	*	825	820,5	825
Bezettingsgraad Rivium	Interne registratie	62,1%	53,3%	53,0%	68,0%	53,0%	68,0%
MKB-vriendelijkste gemeente van Zuid-Holland	Ministerie van Economische Zaken	Geen meting	2e van Zuid-Holland, 15e van Nederland	Geen meting	Geen meting	n.n.b.	1e van Zuid-Holland, 10e van Nederland
De relatieve cijfers ten aanzien van leegstand kantoren (in verhouding met landelijke cijfers)	Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	Geen meting	1,80 (17,4%)	Geen meting	1,75	n.n.b.	1,75

*) Andere bron en eenheid waardoor de meting van 2015, 2016, 2017 niet te vergelijken zijn met 2018 en 2019.

8. Ontwikkelingen

Capelse ontwikkelingen binnen Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Binnen de MRDH wordt nu gewerkt aan de strategische agenda. Het doel van de strategische agenda is om de gezamenlijke prioriteiten van de 23 gemeenten binnen de MRDH samenwerking van de stellen voor de periode 2018-2022. De strategische agenda maakt op een bondige wijze de ambitie en het verhaal van de MRDH-samenwerking als geheel scherper, op basis van heldere strategische kernopgaven voor het MRDH-gebied voor de komende vier jaar.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

- Actieplan Economische Zaken 2013 – 2018 (BBV 540324 december 2013).

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

- Verordening Winkeltijden Capelle aan den IJssel 2014 (BBV 585675 juli 2014);
- Structuurvisie Detailhandel 2015 (BBV 612676 februari 2015).

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

- Marktverordening Capelle aan den IJssel
- Accountplan 2016-2020 (BBV 782677 juni 2016);
- Verordening Marktgeld 2018 (BBV 947636 december 2017);
- Verordening BI-zone CapelleXL 2016-2020 (BBV 763518 februari 2016);
- Verordening BI-zone Capelle-West 2017-2021 (BBV 842118 december 2016).

Taakveld 3.4 Economische promotie

- Verordening logiesbelasting 2019 (4^e kwartaal 2018 in de raad).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Niet van toepassing.

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
3.1	Het nieuwe Rivium met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid en reserve Openbare Ruimte	V 172	V 122				N 172	N 122			
3.1	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte; Onttrekking reserve herstructurering actief grondbeleid tbv Het nieuwe Rivium	V 200					N 200				
	Hoofdweg-gebied; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 475					N 299	N 190			
3.2	Grex Horeca Zandrak	V 85	V 227				N 85	N 217			
3.2	Grex Horeca Zandrak; dekking reserve HAG							N 10			
3.3	Eenmalig hoger budget BIZ Capelle-West met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 50					N 50				
3.2	Revitalisering De Scholver; dekking reserve HAG	V 34					N 34				
3.1	Leidraad Hoofdweggebied; dekking reserve HAG	V 60					N 60				
	Totaal	V 1076	V 349	N 0	N 0	N 0	N 900	N 539	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

Omschrijving	Onttrekkingen					Toevoegingen				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering							N 18	N 18	N 18	N 18
	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 18	N 18	N 18	N 18

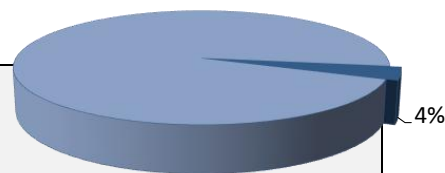
13. Verbonden partijen

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Maatschappelijke effecten	Concurrerende en bereikbare metropoolregio.
Doelstelling voor programma	Het versterken van de (economische) concurrentiekracht van de regio.
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 4: ONDERWIJS

1. Missie

Wij scheppen voorwaarden zodat kinderen en jongeren in Capelle aan den IJssel kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Wij doen dit bijvoorbeeld door te zorgen voor educatieve voorzieningen in de voorschoolse periode, het voorkomen en bestrijden van onderwijs- en ontwikkelingsproblemen, het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en door te zorgen voor voldoende voorzieningen voor onderwijshuisvesting en gymonderwijs. Ook zorgen wij dat wij de wettelijke taken voor leerplicht en leerlingenvervoer goed uitvoeren.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
4.1 Openbaar basisonderwijs	Het uitvoeren van de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs (inclusief bewegingsonderwijs). <i>Niet van toepassing: in Capelle is de gemeente geen schoolbestuur.</i>
4.2 Onderwijshuisvesting	Het binnen het kader van de wettelijke regelingen voorzien in de huisvesting van scholen voor openbaar en bijzonder onderwijs.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.	• Het voorkomen en bestrijden van educatieve achterstanden en sociaal-emotionele problemen bij (jonge) kinderen; • Het stimuleren van schooldeelname (leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten); • Het faciliteren van het onderwijsaanbod aan volwassenen; • Het (doen) uitvoeren en bekostigen van het leerlingenvervoer.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
4.2	Het binnen het kader van de wettelijke regelingen voorzien in de huisvesting van scholen voor openbaar en bijzonder onderwijs	Zorgen voor voldoende en veilige onderwijshuisvesting op het grondgebied van de gemeente door uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
4.3	Het voorkomen en bestrijden van educatieve achterstanden en sociaal-emotionele problemen bij (jonge) kinderen	1. Herijking van het gemeentelijk onderwijsachterstandsbeleid; 2. Het subsidiëren van peuteropvangplaatsen met VVE-aanbod voor kinderen met (risico op) onderwijsachterstanden en van andere activiteiten die de taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen.
4.3	Het stimuleren van schooldeelname (leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten)	Uitvoeren van activiteiten en maatregelen gericht op het behalen van een startkwalificatie en het verminderen van voortijdig schoolverlaten door het ondersteunen van jongeren en docenten

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

4.1 Onderwijshuisvesting (eenmalig N 415 in 2019) - onvermijdelijk

De noodlokalen die gesitueerd zijn bij basisschool De Bouwsteen en bij het MFC Fascinatio kunnen in 2019 verwijderd worden. Het verwijderen van deze noodlokalen staat ook opgenomen in het door u vastgestelde SHO. Naast de kosten die gemoeid zijn met het verwijderen van deze noodlokalen worden aanvullend eenmalige onvermijdelijke lasten verwacht door een stijgend leerlingenaantal bij Accent Praktijkonderwijs, waardoor de gemeente als verplichting heeft voor eerste inrichting met onderwijsleerpakket te betalen. Vanwege een stijgend aantal leerlingen van de Montessorischool en De Contrabas zal voor deze scholen eveneens een verplichting ontstaan voor eenmalige uitbetaling eerste inrichting met onderwijsleerpakket. De verplichting om eenmalig eerste inrichting met

onderwijsleerpakket te bekostigen vloeit voort uit de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs en is nader uitgewerkt in de door u vastgestelde Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (BBV 603448), waarin ook de bijbehorende vergoedingen zijn opgenomen. Voor de hiervoor genoemde scholen hebben schoolbesturen in januari 2018 aanvragen voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket ingediend, die conform de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs uiterlijk in december 2018 door ons beoordeeld moeten worden. Na positieve beoordeling en het afgeven van een beschikking, zal uitbetaling in 2019 plaats dienen te vinden.

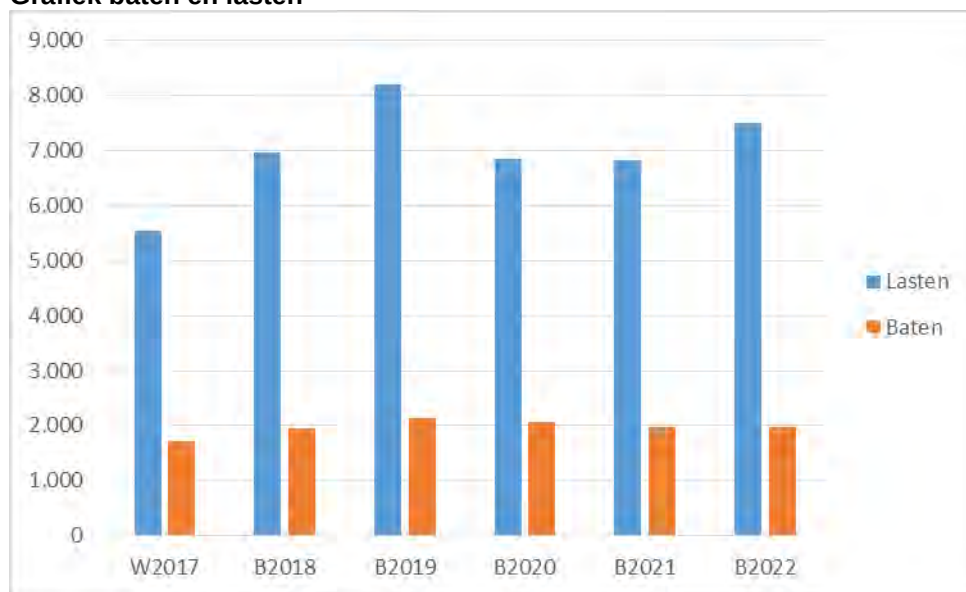
Wij stellen voor binnen taakveld 4.2 eenmalig 415 aan te ramen, verdeeld over:

- 40 noodlokale verwijderen en aanhelen gronden bij De Bouwsteen;
- 40 noodlokale verwijderen en verhuizing Fascinatio;
- 235 1e inrichting en onderwijsleerpakket Accent Praktijkonderwijs;
- 100 1e inrichting en onderwijsleerpakket bijzonder basisonderwijs.

5. Wat mag het kosten?

Programma 4 Onderwijs	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 5.556	N 6.970	N 8.197	N 6.850	N 6.838	N 7.508
Baten	V 1.726	V 1.945	V 2.128	V 2.079	V 1.981	V 1.981
Saldo van baten en lasten	N 3.830	N 5.025	N 6.069	N 4.771	N 4.857	N 5.527
Mutaties in reserves:						
Reserve grote investeringen	N 803	V 2.262				
Reserve eenmalige uitgaven	N 133	V 172				
Reserve bedrijfsvoering	N 128					
Totaal mutaties reserves	N 1.064	V 2.434	N 0	N 0	N 0	N 0
Resultaat	N 4.894	N 2.591	N 6.069	N 4.771	N 4.857	N 5.527

Grafiek baten en lasten

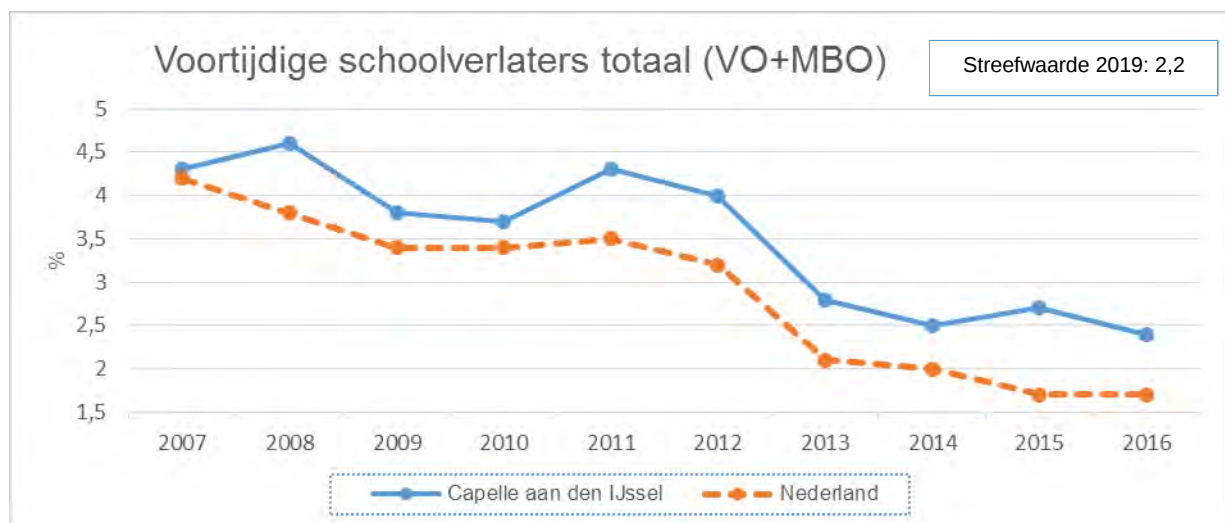
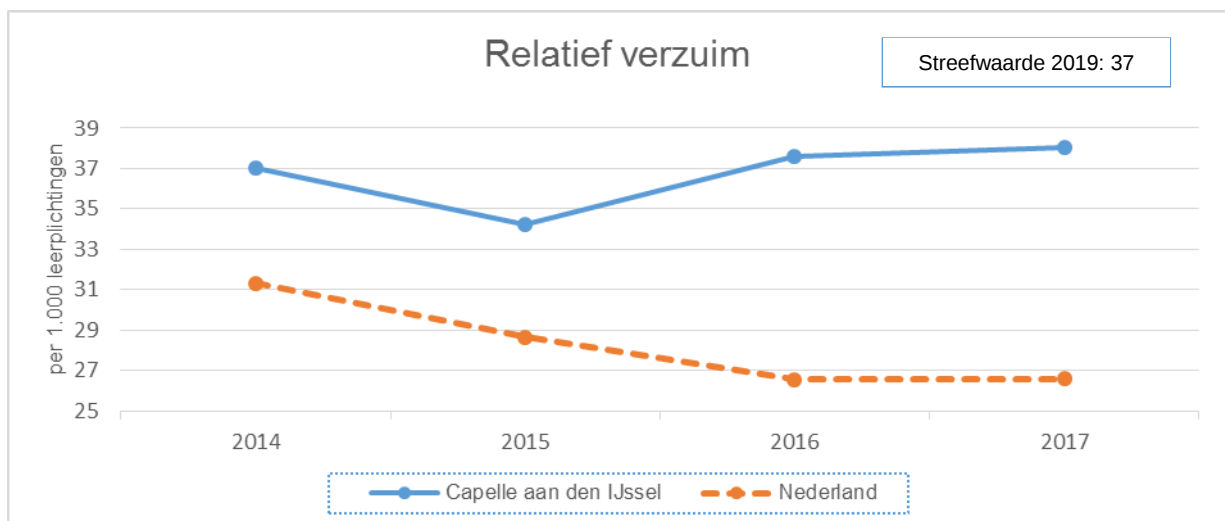
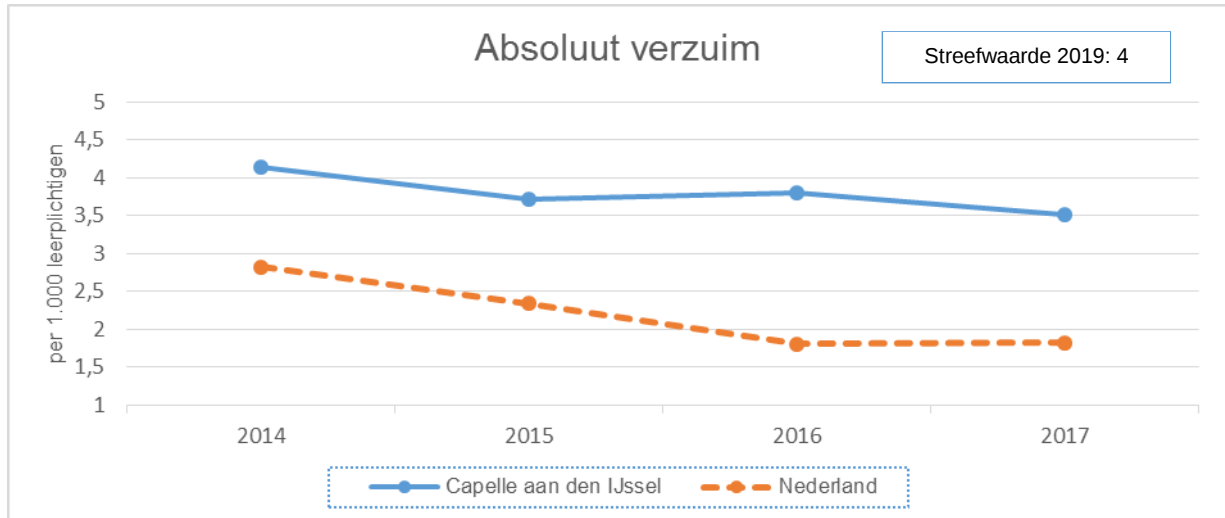

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (VJN2018 4.4.2)	N 1.010		N 1.010		N 1.010
Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (amendement begroting 2018), budget in 2018	V 400		V 400		V 400
Actualisatie lasten onderwijspanen (zie baten)	N 140		N 140		N 140
Onderwijshuisvesting (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 415		N 415		N 415
Stelpost unilocaties (VJN2014), dotatie in 2018 aan reserve grote investeringen			N 0	V 466	V 466
Vrijval budget voor krediet Comenius uit reserve grote investeringen			N 0	N 2.728	N 2.728
Impuls peuteropvang in 2018 (NJN2017 4.4.2), via reserve eenmalige uitgaven	V 90		V 90	N 90	N 0
Nieuwkomersgroep in 2018 (VJN2017 4.4.4), via reserve eenmalige uitgaven	V 82		V 82	N 82	N 0
Actualisatie 2019 Directe personeels- en apparaatskosten	N 245		N 245		N 245
Overige verschillen	V 11		V 11		V 11
	N 1.227	N 0	N 1.227	N 2.434	N 3.661
Baten					
Actualisatie baten onderwijspanen (zie lasten)		V 182	V 182		V 182
Overige verschillen		V 1	V 1		V 1
	N 0	V 183	V 183	N 0	V 183
Totaal	N 1.227	V 183	N 1.044	N 2.434	N 3.478

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. Doordat Capelle te maken heeft met de grote-stedenproblematiek en deels door de samenstelling van de bevolking liggen de Capelse cijfers boven het landelijk gemiddelde.

7. Beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

8. Ontwikkelingen

Herijking gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid

Met ingang van 2019 hanteert het Rijk een nieuwe systematiek voor het verdelen van de gemeentelijke onderwijsachterstandsmiddelen. Naast het opleidingsniveau van ouders worden het land van herkomst, de verblijfsduur in Nederland en gegevens over schuldsanering gebruikt om te bepalen of een kind een onderwijsachterstand heeft of het risico loopt om die te krijgen. Voor Capelle valt deze herverdeling positief uit, een eerste inschatting gaat uit van een uitkering van 2.891 in 2022 (ter vergelijking: in 2018 ontvingen wij 1.137).

Aan deze GOA-uitkering hangt de verplichting aan de gemeente om aan doelgroepkinderen met ingang van 2020 een voorschools VVE-aanbod te doen van 16 uur, een uitbreiding van 6 uur ten opzichte van de huidige situatie.

Met dit in het achterhoofd zullen wij de gemeentelijke inzet op het gebied van onderwijsachterstandsbetrijding met ingang van 2019 opnieuw bepalen. Dit leidt mogelijk tot aanpassing van de subsidieregeling Onderwijsachterstanden en de subsidieregeling Peuteropvang.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

- Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) (BBV 949628 december 2017);
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 603448 december 2014);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

- Verordening en beleidsregels leerlingenvervoer Capelle aan den IJssel 2014 (BBV 548446 maart 2014);
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen Capelle aan den IJssel 2016 (BBV 681529 april 2016);
- Onderwijsnotitie 2016-2020 'Leren voor het leven' (BBV 769171 juni 2016).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Subsidieregeling	Plafond (* € 1.000)
Onderwijsachterstanden	575
Peuteropvang VVE	600
Peuteropvang regulier	300
Brede Schoolnetwerken	301
Totaal	1.776

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
4.2	Stelpost kapitaallasten/vijf bijdrage; Dotatie aan reserve grote investeringen						N 466				
4.2	Vrijval kapitaallast Pelikaanweg 1e fase; dekking reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.728									
4.2	Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (VJN2018 4.4.2)							N 1010			
4.2	Onderwijshuisvesting (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 400			
4.3	Impuls peuteropvang (NJV2017 4.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 90					N 90				
4.3	Nieuwkomersgroep (VJN2017 4.4.4); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 82					N 82				
	Totaal	V 2.900	N 0	N 0	N 0	N 0	N 638	N 1.410	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

Omschrijving	Onttrekkingen					Toevoegingen				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 34	N 34	N 200	N 327	N 0
	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 34	N 34	N 200	N 327	N 0

13. Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die een directe relatie hebben met het programma Onderwijs.

PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

1. Missie

Wij realiseren een zo optimaal mogelijk aanbod van voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Wij willen stimuleren dat iedere Capellenaar de gelegenheid heeft om mee te doen op deze terreinen en vinden het belangrijk om op een zo laagdrempelig mogelijke manier toegang te bieden. Verder creëren wij een schone, hele en veilige buitenruimte. Het Capelse groen is belangrijk voor het wonen en werken in de Capelse wijken. Binnen de financiële mogelijkheden wordt gestreefd naar het verhogen van het onderhoudsniveau.

Deelprogramma's en taakvelden

Het programma Sport, cultuur en recreatie is onderverdeeld in 2 deelprogramma's met daarbij de behorende verplichte taakvelden:

Deelprogramma's	Taakvelden
Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)	5.1 Sportbeleid en activering
	5.2 Sportaccommodaties
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
	5.4 Musea
	5.5 Cultureel erfgoed
	5.6 Media
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
5.1 Sportbeleid en activering	Stimuleren van sport (breedtesport en prestatiesport) en bewegen.
5.2 Sportaccommodaties	Het gelegenheid geven tot sportbeoefening door het beschikbaar stellen van accommodaties voor sportbeoefening.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Het stimuleren, bevorderen en faciliteren van het kunst- en cultuuraanbod in de gemeente op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans en toneel. Het uitvoeren van traditionele evenementen zoals koningsdag en dodenherdenking.
5.4 Musea	Het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur.
5.5 Cultureel erfgoed	Het conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed.
5.6 Media	Het zorg dragen voor fysieke en elektronische cultuurdragers, zoals bibliotheken en lokale omroep.
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Het zorg dragen voor natuurbescherming, parken en plantsoenen, aanleg en onderhoud van kleine watergangen, gemeentelijke recreatievoorzieningen, toeristische voorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen?
5.1	Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar met sport en bewegen	Sportief Capelle geeft uitvoering aan het sport- en beweegbeleid door onder andere het geven van voorlichting, het stimuleren van sport en bewegen van Capellenaren het ondersteunen van Capelse sportorganisaties. Wij stellen hierover jaarlijks prestatieafspraken op

5.3	Het vergroten van de levendigheid in de stad	Verbreden van het evenementenaanbod in de stad
5.3	Het bevorderen van talentontwikkeling bij kinderen en jongeren	1. Inzetten op cultuureducatie op scholen 2. Subsidiëren van muziek- en theateronderwijs
5.7	Zorg dragen voor natuurbescherming	1. Evalueren van het Bomenbeleidsplan en de Groene Kaart; 2. Uitvoeren van de projecten 'Kwaliteitsimpuls openbare ruimte'; 3. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma van de Natuurkansenkaart.
5.7	Voortzetten versterken van recreatieve functie van de IJssel	1. Realisatie van het project Zandrak (horeca en inrichting park); 2. Opstellen van een visie voor de ontwikkeling van de oevers van de Nieuwe Maas/Hollandsche IJssel (tussen Van Brienenoordbrug en Algerakering); 3. Verkennen en ontwikkelen van recreatieve mogelijkheden en natuur langs de Hollandsche IJssel door deelname aan regionale overlegverbanden en subsidieregelingen (Rivier als Getijdenpark).

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)

5.1 Stelpost BTW (N 25 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

In 2019 wordt met ingang van 1 januari als onderdeel van grote belastinghervormingen het verlaagde btw-tarief van 6 naar 9 procent verhoogd. Door consumptie en bepaalde diensten zwaarder te belasten en de belasting op arbeid te verlagen, moet werken volgens het nieuwe kabinet meer gaan lonen. We verwerken de verwachte verhoging van lasten voor de compensatie aan sportverenigingen in een stelpost Btw.

We stellen u voor de lasten in de begroting structureel met N 25 vanaf 2019 te verhogen.

Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) Recreatie

5.2 Verkopen / verhuur gronden (N155/V155 eenmalig in 2019, V 104 structureel vanaf 2020) - onvermijdelijk

Het erfgrondenproject loopt tot en met 2019. De afgelopen jaren is gebleken dat meer mensen voor een huurcontract hebben gekozen dan een koopovereenkomst. Hierdoor zijn onze huurinkomsten structureel gestegen. Vanaf 2020 levert dit structureel V104 op voor de gemeentelijke begroting. In 2019 zijn er nog lasten voor afronding van het erfgrondenproject.

5. Wat mag het kosten?

Het programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de deelprogramma's 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur) en 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie. De volgende tabellen zijn ook opgebouwd per deelprogramma.

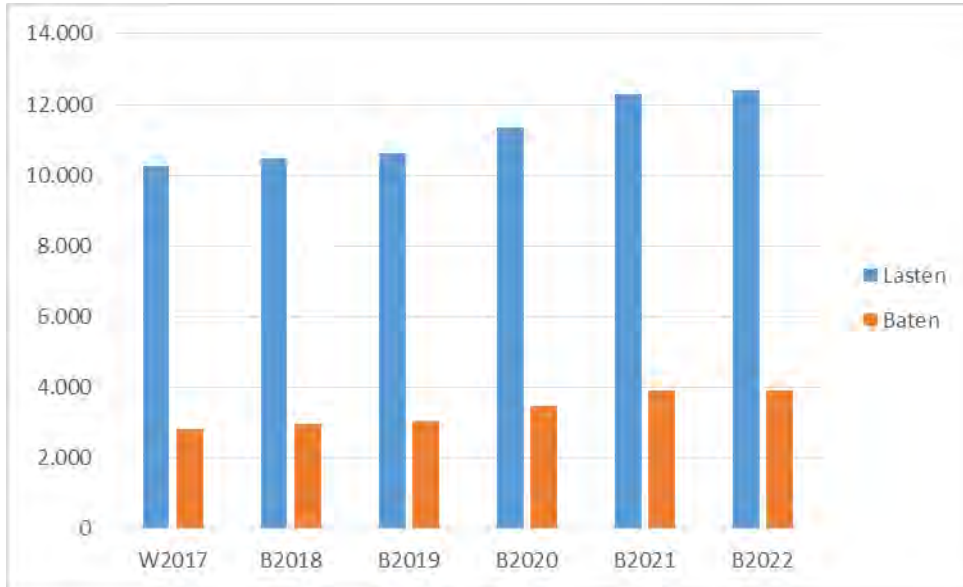
Deelprogramma 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur):

Programma 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 10.262	N 10.492	N 10.613	N 11.364	N 12.302	N 12.414
Baten	V 2.815	V 2.984	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896
Saldo van baten en lasten	N 7.447	N 7.508	N 7.576	N 7.892	N 8.406	N 8.518
Mutaties in reserves:						
Reserve bedrijfsvoering	V 48	V 5	N 17	N 17	N 17	N 17

Programmabegroting 2019

Reserve eenmalige uitgaven	V 78	N 0	N 200	V 121	V 79	
Reserve Nwe Init.Evenementenbeleid	V 32					
Reserve Kunstaankopen	V 52					
Reserve Grote investeringen		V 2.502				
Totaal mutaties reserves	V 210	V 2.507	N 217	V 104	V 62	N 17
Resultaat	N 7.237	N 5.001	N 7.793	N 7.788	N 8.344	N 8.535

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Indexering bijdrage aan BV Sport	N 65		N 65		N 65
Stelpost Btw (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 25		N 25		N 25
Hogere lasten sportaccommodaties (zie baten)	N 106		N 106		N 106
Cultuurnota evenementen in 2018 (NJN2017 5.4.9)	V 50		V 50		V 50
Indexering subsidies	N 33		N 33		N 33
Nieuwe kleedkamers voetbalverenigingen (VJN2018 5.4.3), budget in 2018, via reserve Openbare Ruimte c.s.	V 13		V 13		V 13
Mutatie reserve grote investeringen in 2018				N 2.502	N 2.502
Vrijval kapitaallasten zwembad (NJN2017 5.4.2 en VJN2018 5.4.1) naar reserve eenmalige uitgaven , budget in 2020 en 2021 BV Sport			N 0	N 200	N 200
Overige verschillen	V 45		V 45	N 22	V 23
	N 121	N 0	N 121	N 2.724	N 2.845
Baten					
Hogere baten sportaccommodaties (zie lasten)		V 106	V 106		V 106
Hogere baten Stadsplein 39 (NJN2016 3.4.10)		V 26	V 26		V 26
Overheveling baten Stadsplein naar andere taakvelden/programma's		N 84	N 84		N 84

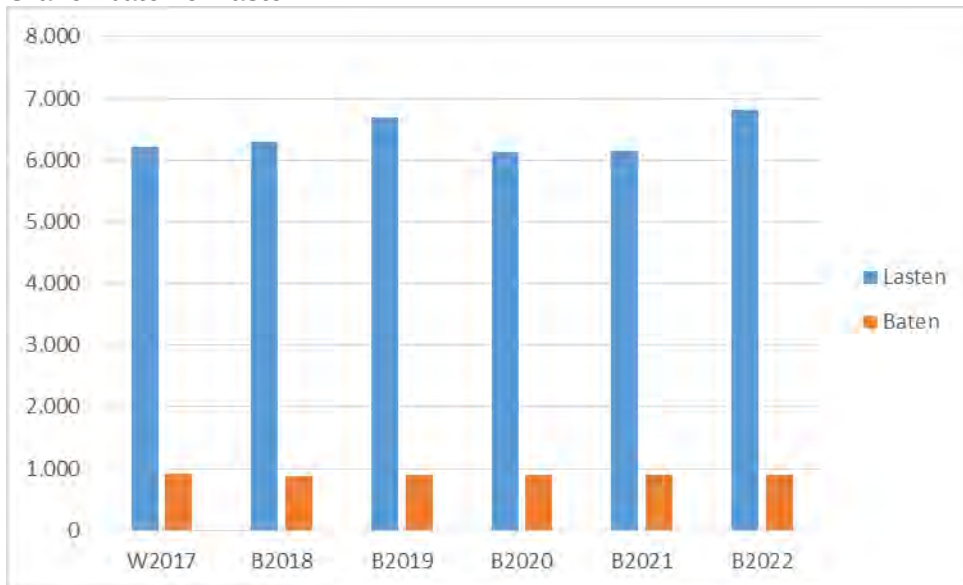
Programmabegroting 2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Overige verschillen		V 5	V 5		V 5
	N 0	V 53	V 53	N 0	V 53
Totaal	N 121	V 53	N 68	N 2.724	N 2.792

Deelprogramma 5b Openbaar Groen en (openlucht) Recreatie:

Programma 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 6.223	N 6.296	N 6.682	N 6.136	N 6.157	N 6.816
Baten	V 924	V 868	V 893	V 893	V 893	V 893
Saldo van baten en lasten	N 5.299	N 5.428	N 5.789	N 5.243	N 5.264	N 5.923
Mutaties in reserves:						
Reserve Openbare Ruimte	N 14	N 2.111	V 473	N 17	N 50	V 525
Reserve eenmalige uitgaven	N 54	V 54				
Reserve bedrijfsvoering	V 33	N 66	N 66	N 66	N 66	N 66
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	V 2.350				
Totaal mutaties reserves	N 35	V 227	V 407	N 83	N 116	V 459
Resultaat	N 5.334	N 5.201	N 5.382	N 5.326	N 5.380	N 5.464

Grafiek baten en lasten

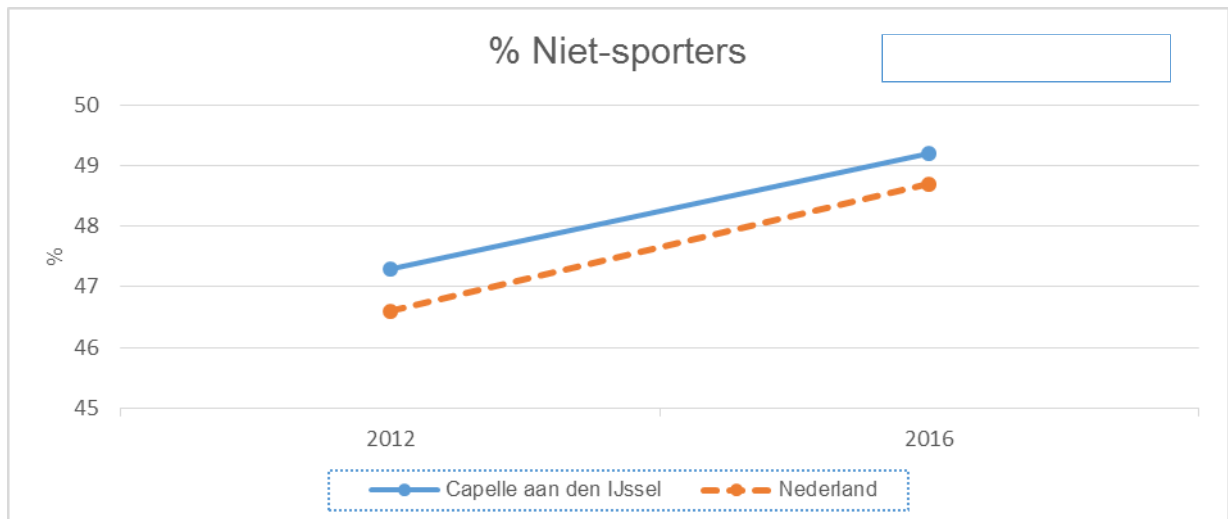

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Hogere lasten IBOR Groen en onttrekking aan Reserve IBOR	N 434		N 434	V 2.584	V 2.150
Onttrekking aan Algemene reserve vrij besteedbaar (wijzigingsvoorstel begroting 2018 - teruggaaf aan Capellenaar; inclusief erratum 5.4 begroting 2018) voor impuls buitenruimte	V 158		V 158	N 1.950	N 1.792
Budget Erfgrenzenproject in 2018 (VJN2018 5.4.12), via reserve eenmalige uitgaven	V 54		V 54	N 54	N 0
Kapitaallasten investeringen groen (wijzigingsvoorstellen begroting 2018 - teruggaaf aan Capellenaar)	N 159		N 159		N 159
Budget De rivier als Getijdenpark in 2018 (VJN2018 5.4.9)	V 25		V 25		V 25
Indexering 2019 Hitland	N 15		N 15		N 15
Overige verschillen	N 15		N 15		N 15
	N 386	N 0	N 386	V 580	V 194
Baten					
Hogere baten verkoop/verhuur groen (erfgrenzenproject)		V 25	V 25		V 25
	N 0	V 25	V 25	N 0	V 25
Totaal	N 386	V 25	N 361	V 580	V 219

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Waardering van sporthallen/sportvelden	Bewonersenquête*	n.b.**	n.v.t.	6,8	n.v.t.	n.v.t.	6,8
Waardering van zwembad De Blinkert	Bewonersenquête*	6,8	n.v.t.	6,7	n.v.t.	n.v.t.	6,7

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Bewonersenquête 2015 geeft de waardering sportvoorzieningen en niet specifiek sporthallen dan wel sportvelden.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Waardering theater	Bewonersenquête*	7,9	n.v.t.	7,7	n.v.t.	n.v.t.	7,7
Waardering openbare bibliotheek	Bewonersenquête*	7,6	n.v.t.	7,3	n.v.t.	n.v.t.	7,3
Bezoekersaantallen digitale cultuurbalie - Unieke bezoekers - Likes op facebook	Externe uitgever (Culturele raad Capelle)	4.500 190	11.450 247	8.260 260	6.500 250	n.b.** 266	7.500 275

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Door overgang naar een nieuwe beheerder van de website is het cijfer niet bekend.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Deelnamepercentage aan de stimuleringsregeling gemeentelijke monumenten	Aantal (vrijwillige) abonnementen op Monumentenwacht	36%	39%	42%	40%	42%	42%
Een goede staat van onderhoud van gemeentelijke monumenten	Rapportage Monumentenwacht	96%	96%	97%	90%	97%	97%

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Waardering van de hoeveelheid (in %)	Bewonersenquête*	89%	n.v.t.	90%	n.v.t.	n.v.t.	90%
Waardering van de inrichting (in %)	Bewonersenquête*	82%	n.v.t.	82%	n.v.t.	n.v.t.	80%
Waardering van het onderhoud (rapportcijfer)	Bewonersenquête*	6,5	n.v.t.	6,4	n.v.t.	n.v.t.	6,2
m2 groen (per woning)	Interne registratie	2.890.000 (91)	2.890.000 (91)	2.890.000 (91)	2.890.000	2.890.000	2.890.000
Aantal bomen (per inwoner)	Interne registratie	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000	27.000	26.000
Waardering van bewoners voor de woonomgeving	Bewonersenquête*	7,3	n.v.t.	7,2	n.v.t.	n.v.t.	7,0
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.b.	n.b.	94%	98%	99%	98%
Aantal onderhoudscontracten met burgers	Interne registratie	98	98	100	100	98	100
Aantal adoptierotondes	Interne registratie	12	12	12	12	12	12
Aantal VVE's en bedrijfsterreinen waar een onderhoudsovereenkomst mee is gesloten	Interne registratie	12	12	12	12	12	12
Aantal Stadslandbouwprojecten	Interne registratie	2	2	1	2	1	1
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.997	5.183	6.250	6.500	895	6.500
% afhandeling binnen termijn		88,6%	94,7%	98%	96%	98%	98%

Programmabegroting 2019

Aantal meldingen snelherstel		156	149	185	195	26	150
% afhandeling snelherstel binnen termijn	Interne registratie	100%	100%	99%	100%	100%	100%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

8. Ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

- Nota Visie op Sport "Sport doet meer" (BBV 861129 maart 2017).

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

- Dienstverleningsovereenkomst en prestatieafspraken met Sportief Capelle 2018-2021 (BBV 960221 december 2017);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

- Nota cultuur- en evenementenbeleid "Verrassend divers" 2018 e.v. (BBV 927795 december 2017)
- Visie op muzikeducatie (BBV 670548 juli 2015).

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

- Nota cultureel erfgoed "Bakens in de tijd" 2012 (BBV 237810 februari 2012).

Taakveld 5.6 Media

- Visie op bibliotheekwerk 2017-2022 "Het volgende hoofdstuk" (BBV 772306 december 2016);

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

- Toekomstvisie Hitland 2012 (BBV 436666 maart 2012);
- Groenvisie 2011 (BBV 200378 april 2011);
- Natuurkansenkaart 2016 (BBV 822566 november 2016);
- Bomenbeleidsplan 2013 (BBV 766219 maart 2016);
- Handboek Inrichting Openbare Ruimte (BBV 536041 november 2013);
- Flora- en faunabeleid;
- Stedelijk Waterplan 2010 (BBV 176249 november 2010).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Subsidieregeling	Plafond (* € 1.000)
Sport en sportieve recreatie	89
Prestatiesport	17
Jeugdsportstimulering	19
Cultuur:	
-Muziekonderwijs :	453
-Theater	1.175
-Bibliotheekwerk	946
-Cultuur overig	246
Evenementen	135
Nieuwe culturele initiatieven	26
Milieueducatie	374
	3.480

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
5.1	Vrijval kapitaallasten zwembad; do tatie en onttrekking aan reserve eenmalige uitgaven tbv BV Sport (NJN2017 5.4.2)			V 175	V 200			N 200			
5.1	Aanvullend krediet zwembad (correctie op vrijval kapitaallasten; VJN2018 5.4.1); correctie reserve eenmalige uitgaven			N 54	N 121						
5.1	Transitiekosten en exploitatiekosten zwembad de Blinkert			N 293	N 121	N 79					
5.7	Eenmalig budget project Erfgrenzen; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 54					N 54	N 75			
5.7	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoors tel begroting 2018 kredieten)	V 3.578					N 3.978				
5.7	Kwaliteitsimpuls entree groen (Wijzigingsvoors tel begroting 2018) door onttrekking vanuit Algemene reserve vrij besteedbaar	V 716					N 716				
5.7	Erratum begroting 2018 (5.4. kwaliteitsimpuls entrees en 5.5 klachten bo omsstructure n) retour Algemene reserve vrij besteedbaar	N 2.344					V 2.344				
5.7	De rivier als getijdenpark	N 25									
	Totaal	V 1.979	N 0	N 172	N 42	N 79	N 2.404	N 275	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

	Onttrekkingen					Toevoegingen				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering	V 5									
Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 141	N 171	N 453	N 165	N 165
	V 5	N 0	N 0	N 0	N 0	N 141	N 171	N 453	N 165	N 165
	Onttrekkingen					Toevoegingen				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering						N 66	N 66	N 66	N 66	N 66
Reserve Openbare Ruimte c.s.		V 473			V 524	N 2.111		N 18	N 51	
	N 0	V 473	N 0	N 0	V 524	N 2.177	N 66	N 84	N 117	N 66

13. Verbonden partijen

BV Sport	
Maatschappelijke effecten	Exploitatie, beheer en onderhoud sportaccommodaties, ondersteuning van sportverenigingen en sportstimulering Capellenaren.
Doelstelling voor programma	Het stimuleren van sport en bewegen én het gelegenheid geven tot sportbeoefening door het beschikbaar stellen van accommodaties voor sportbeoefening.

Rijksmonument Dorpsstraat 164	
Maatschappelijk effecten	In stand houden cultuur voor de gemeenschap door het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164. Het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.
Doelstelling voor programma	Het behouden, stimuleren, bevorderen en faciliteren van cultuur.

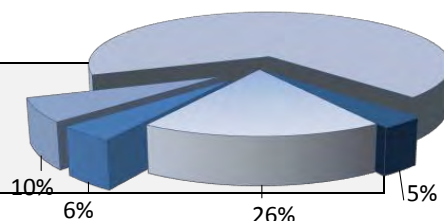
Isala Theater B.V.	
Maatschappelijke effecten	Mede in stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.
Doelstelling per programma	Het stimuleren, bevorderen en faciliteren van het kunst- en cultuuraanbod in de gemeente op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans en toneel

Recreatieschap Hitland	
Maatschappelijk effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openluchtrecreatie
Doelstelling per programma	Het zorg dragen voor natuurbescherming en recreatievoorzieningen.
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN

1. Missie

Capellenaren geven hun eigen leven zelf vorm en zijn hier voor een groot deel ook toe in staat. De eigen regie van de Capellenaar staat centraal, zijn of haar zelfredzaamheid en zelfstandigheid wordt waar mogelijk gestimuleerd. Voor de Capellenaar die een steuntje in de rug of intensievere hulp nodig heeft, is er een sluitende, integrale aanpak volgens het principe "Zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig."

Deelprogramma's en taakvelden

Vanwege de omvang van dit programma is het Sociaal Domein onderverdeeld in 4 deelprogramma's met daarbij de behorende verplichte taakvelden:

Deelprogramma's	Taakvelden
Sociale infrastructuur	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
	6.2 Wijkteams
Werk en inkomen (Participatiewet)	6.3 Inkomensregelingen
	6.4 Begeleide participatie
	6.5 Arbeidsparticipatie
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (niet van toepassing voor Capelle aan den IJssel)
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
Jeugdhulp	6.82 Geëscaleerde zorg 18-

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Capellenaren kunnen meedoen in onze samenleving. Drempels, fysiek of financieel, die dat verhinderen worden zo veel als mogelijk weggenomen.
6.2 Wijkteams	De sociaal wijkteams zijn ondergebracht bij Stichting Welzijn Capelle.
6.3 Inkomensregelingen	Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen).
6.4 Begeleide participatie	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidsbeperking, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.
6.5 Arbeidsparticipatie	Het ondersteunen aan Capellenaren met een volledige of aanvullende bijstandsuitkering en niet-uitkeringsgerechtigden bij het vinden van betaalde arbeid, door het bieden van voorzieningen zoals bemiddeling naar vacatures, trajecten en scholing gericht op werk of sociale activering.
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Het bieden van materiële voorzieningen (zoals hulpmiddelen en aanpassingen in huis) aan Capellenaren met een fysieke beperking om zelfstandig lokaal te kunnen functioneren daar waar ze niet in staat zijn om dit op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit hun sociale netwerk te doen.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Het bieden van begeleiding, kortdurend verblijf en huishoudelijke ondersteuning aan Capellenaren met een (fysieke/ psychische) beperking om zelfstandig te kunnen functioneren daar waar ze niet in staat zijn om dit op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of hulp van andere personen uit hun sociale netwerk te doen. Zorgen dat ouderen of inwoners met een beperking, met ondersteuning, zo lang als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren binnen de

Taakveld	Doelstelling
	maatschappij.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Het bieden van opvangvoorzieningen en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen. De taken zijn belegd bij de centrumgemeente Rotterdam.
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Het bieden van maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18-, met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
6.1	Capellenaren en Capelse organisaties participeren en werken samen in de Capelse samenleving	1. Zorgdragen voor een sociale basisinfrastructuur. Dit doen we onder meer door het stimuleren van ontmoeting, het bieden van een laagdrempelige informatie- en adviesfunctie en het bevorderen van samenwerking door Capelse organisaties; 2. Waarderen en ondersteunen van mantelzorgers.
6.1	Kinderen groeien in Capelle gezond en veilig op	1. Ondersteunen van de Capelse Jeugdraad en het Kindercollege om kinderen en jeugdigen een stem te geven en hen te betrekken bij wat hen aangaat; 2. Uitbreiden van het concept de Vreedzame Wijk om goed gedrag van kinderen en jongeren te bevorderen
6.3	Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen)	Het rechtmatig verstrekken van uitkeringen in het kader van de gebundelde uitkering (BUIG)
6.3	Inzetten op het bestrijden van armoede, waarbij de focus ligt op ouderen en kwetsbare gezinnen met kinderen	1. De voorlichting over inkomensondersteunende regelingen aan de doelgroep en intermediaire organisaties intensiveren; 2. Stroomlijnen en vergemakkelijken van het aanvraagproces (de toegang) van de regelingen; 3. Verhogen van het bereik van het Jeugdfonds Sport & Cultuur
6.3	Het terugdringen van het beroep op bewindvoeringstrajecten	Onderzoek naar mogelijke aanpassingen in het huidige beleid en de uitvoering ter vermindering van het opleggen dure bewindvoeringstrajecten door de rechter
6.5	Snelle inburgering van statushouders	Voortzetting pilot Inburgering Capellenaren Nieuw Stijl 2018 - 2019 in voorbereiding op sluiten van een Capels convenant met maatschappelijke partners
6.5	Zoveel mogelijk Capellenaren aan het werk houden of krijgen	Inzetten op maatregelen voor ondersteuning van Capellenaren bij het vinden van werk
6.72	Vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van jeugdigen en diens ouders	Organiseren van jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp binnen Capelle en waar nodig regionaal specialistische jeugdhulp inkopen
6.72	Bestrijden huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling	Stimuleren van samenwerking tussen lokale partners onderling en met centrumgemeente Rotterdam om huiselijk geweld en kindermishandeling effectief aan te pakken

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

Deelprogramma 6A Sociale infrastructuur

6.1 Stelpost BTW (N 20 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

In 2019 wordt met ingang van 1 januari als onderdeel van grote belastinghervormingen het verlaagde btw-tarief van 6 naar 9 procent verhoogd. Door consumptie en bepaalde diensten zwaarder te belasten en de belasting op arbeid te verlagen, moet werken volgens het nieuwe kabinet meer gaan lonen. We verwerken de verwachte verhoging van lasten voor OV65+ in een stelpost Btw.

We stellen u voor de lasten in de begroting structureel met N 20 vanaf 2019 te verhogen.

6.2 Inloopcentrum Picasso (N30 structureel vanaf 2019) - beleidskeuze

Stichting CapelleWerkt voert in de wijk Schollebaar de activiteit Inloopcentrum Picasso uit. De inloop past binnen de "ontmoeting" als algemene voorziening op grond van de WMO. Voor de exploitatie van het inloopcentrum is een structureel bedrag van 30 nodig.

Wij stellen u voor om met ingang van 2019 structureel met N 30 aan te ramen.

Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)

6.3 Meicirculaire actualisatie uitkering armoedebestrijding kinderen:

Armoedebestrijding kinderen (N 30 structureel vanaf 2019) - beleidskeuze

In de Voorjaarsnota 2017 bent u geïnformeerd over structureel door het Rijk aan Capelle beschikbaar gestelde middelen van 437 in de vorm van een decentralisatie-uitkering voor de aanpak van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de Meicirculaire een actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Voor Capelle gaat het vanaf 2019 om een bedrag van 30 extra. Voorgesteld wordt om dit in te zetten voor het toenemende aantal aanvragen bij Stichting Leergeld voor schoolgerelateerde goederen voor kinderen. Wij stellen u voor de lasten in de begroting vanaf 2019 met N 30 te verhogen.

6.4 Meicirculaire extra middelen armoede:

Aanpak schuldenproblematiek (N97 in 2019 en N97 in 2020) – beleidskeuze

Via de Meicirculaire 2018 stelt het kabinet voor 2019 en 2020 extra geld beschikbaar aan de gemeenten voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede. Met deze middelen dienen de gemeenten een impuls te geven aan de versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid, gericht op verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid. De financiële impuls komt voort uit afspraken tussen het kabinet en de VNG. De uitgaven worden gemonitord door de VNG.

Voor 2019 en 2020 gaat het voor Capelle per jaar om een bedrag van € 96.753,-. Deze bedragen willen wij inzetten om verder inhoud te geven aan de uitvoering van het *Beleidskader aanpak armoede en schulden 2017-2020*. De bestedingsdoelen van de extra rijksmiddelen sluiten aan bij de beleidslijnen van het beleidskader, zoals de versterking van de schuldenaanpak. De inzet van de extra Rijksmiddelen sluit tevens aan bij het Coalitieakkoord 2018 - 2022, waarin staat dat de bestrijding van armoede en schulden nog meer aandacht krijgt.

Voorgesteld wordt om de extra middelen in te zetten voor:

- a. Pilot aanpak bankslapers (N 17 in 2019 en N 17 in 2020)
- b. Versterken vroegsignalering schulden (N 20 in 2019 en N 20 in 2020)
- c. Versterken brede schuldenaanpak (N 60 in 2019 en N 60 in 2020)

a. Pilot aanpak bankslapers

Bankslapers is een kwetsbare groep mensen die zeer gevoelig is voor het ontstaan en oplopen van schulden. Qua aanspraak op voorzieningen vallen zij tussen wal en schip. Voor deze groep geldt: geen inkomen, geen woning; geen woning, geen uitkering. Ook komt deze groep niet in aanmerking voor opvang door Centraal Onthaal omdat ze feitelijk niet dakloos is. De groep bankslapers bestaat naar verwachting uit 100 personen, waarvan 70 personen ondersteuning nodig zullen hebben om een woonadres te vinden, voorzieningen aan te vragen en hun leven weer op orde te krijgen. Van deze 70

personen zullen naar verwachting 40 personen een gemeentelijk briefadres toegewezen krijgen. De situatie waarin deze mensen zich bevinden is mede oorzaak van schuldenproblematiek, reden waarom zij niet in staat zijn schulden af te lossen en schulden alleen maar oplopen. Ook is deze groep in toenemende mate slachtoffer van adresfraude.

Om te voorkomen dat personen zonder verblijfsadres worden uitgesloten van voorzieningen zoals inkomen, ziektekostenverzekering, toeslagen en hulpverlening, en daardoor in de schulden komen, wordt voorgesteld om voor zowel 2019 als 2020 N 17 per jaar beschikbaar te stellen voor een tweejarige pilot Aanpak Bankslapers. De pilot is een samenwerking tussen de Stichting Welzijn Capelle (trekker), GR IJsselgemeenten / Sociale Zaken en de afdelingen Publiekszaken en Samenleving/ Unit Frontlijn. Met de pilot wordt een ontbrekende schakel toegevoegd in de noodzakelijke sluitende aanpak van deze problematiek. Tijdens de pilot krijgen bankslapers onder voorwaarden een algemeen briefadres toegekend, waardoor ze in aanmerking komen voor een aangepaste bijstandsuitkering en andere voorzieningen. Aan het beschikbaar stellen van het briefadres is een verplicht hulpverleningstraject gekoppeld. Aandachtspunt bij de uitvoering is het voorkomen van fraude rondom het briefadres. De pilot moet leiden tot een structurele aanpak. Bij de voorbereiding van de pilot wordt bepaald aan welke doelstellingen en resultaten moet zijn voldaan om te kunnen spreken van een succesvolle pilot. Indien succesvol wordt bekeken hoe de aanpak kan worden ingepast in het takenpakket van Stichting Welzijn Capelle. Wij stellen u voor de lasten in de begroting voor 2019 en 2020 met N 17 te verhogen.

b. Implementatie versterken vroegsignalering schulden

In het vierde kwartaal 2018 is een rapportage gereed over hoe onze gemeente de komende jaren de vroegsignalering van schulden gaat versterken en welke kosten en baten dit oplevert. Vroegsignalering van schuldenproblematiek is van belang omdat het hogere maatschappelijke kosten voorkomt en zorgt voor snellere ondersteuning van de betrokken huishoudens. Met woningcorporatie Havensteder en waterleverancier Evides heeft de gemeente al afspraken in uitvoering voor de vroegsignalering van betalingsachterstanden. Om de schuldenproblematiek verder te beteugelen, wil de gemeente het aantal partijen waarmee afspraken wordt gemaakt over vroegsignalering van betalingsachterstanden uitbreiden, zoals met zorgverzekeraars, gemeentelijke belastingen, energieleveranciers en het CAK. Bij de implementatie van de versterkte vroegsignalering heeft de gemeente een taak als aanjager en coördinator. Voor het uitvoeren van de vroegsignalering dient een registratie-/signaleringssysteem te worden ingericht en is capaciteit nodig voor de gemeentelijke regie/coördinatietaak. Het eerder signaleren van schuldenproblematiek leidt tot eerder verlenen van hulp, waardoor onnodige escalatie wordt voorkomen. Op voorhand is niet in te schatten wat uitbreiding van de vroegsignalering gaat kosten. In afwachting van de rapportage stellen wij u om vanuit de extra Rijksgelden Meicirculaire 2018 voor zowel 2019 als 2020 een bedrag te reserveren van N 20. Bij de Voorjaarsnota 2019 komen wij bij u terug met een stand van zaken.

c. Implementatie versterken aanpak schulden

In het vierde kwartaal 2018 is ook een rapportage gereed over hoe de brede ketenaanpak van schuldenproblematiek in Capelle effectiever en efficiënter kan. Bij de aanpak spelen met name GR IJsselgemeenten Sociale Zaken, Stichting Welzijn Capelle en Stichting Samen010 (Budgetmaatjes) een belangrijke rol. Voor de implementatie van de verbeterpunten is budget nodig, waarvan het bedrag nog niet bekend is. Naar verwachting is de komende periode in ieder geval extra inzet van budgetbeheer of een soortgelijk instrument nodig, om Capellenaren met financiële problematiek beter te kunnen ondersteunen en tevens ter voorkoming van (hogere) bewindvoeringskosten. Tevens zal het nodig zijn extra te investeren in verdere professionalisering van de medewerkers van de diverse ketenpartners betreffende de kennis van de doelgroep en geschikte werkwijzen. Vooruitlopend op de rapportage stellen wij u voor om vanuit de extra Rijksgelden Meicirculaire 2018 voor zowel 2019 als 2020 een bedrag te reserveren van N 60. Bij de Voorjaarsnota 2019 komen we bij u terug met een stand van zaken.

Deelprogramma 6C Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

6.5 Hogere Wmo- consumptie & toename Wmo- meldingen (structureel ingaande 2019 N 542) - onvermijdelijk

De komende jaren neemt volgens het CBS het aantal ouderen versneld toe en zal vooral het aandeel 65-79 jarigen op de totale bevolking sterk stijgen. Vanaf 2025 neemt ook de groep 80-plussers sterk toe (de dubbele vergrijzing). Meer ouderen, die langer thuis wonen, betekent meer behoefte en zwaardere vormen van ondersteuning. Tegen de achtergrond van deze demografische ontwikkeling is in de afgelopen periode een grootschalige decentralisatieoperatie uitgerold, waar de Wmo 2015 onderdeel van vormt.

Vanaf de start van het Wmo-loket in 2015 zien we een jaarlijkse stijging van het aantal meldingen, zowel voor jongere als voor oudere Capellenaren. Specifiek voor ouderen zien we daarnaast dat de huidige ondersteuning niet meer altijd volstaat en een zwaardere vorm van Wmo-ondersteuning noodzakelijk is, zoals huishoudelijke ondersteuning, vervoer of woningaanpassingen. De verwachting is dat deze ontwikkeling de komende jaren verder door zal zetten met consequenties voor het aantal verstrekkingen en de zwaarte van de Wmo- maatwerkvoorzieningen en de daarbij behorende uitgaven. Door de opneemregeling van de Wmo is het lastig om in te schatten wat de werkelijke toename zal zijn. In de voorgaande jaren zijn dan ook zowel eenmalig als structureel middelen afgevaardigd. Het ziet er naar uit dat de ontwikkeling voor de komende jaren tegengesteld zal zijn. Voor dit jaar is een specifieke stijging zichtbaar voor Huishoudelijke Ondersteuning vanwege aanvragen voor een zwaardere vorm voor dienstverlening. Als gevolg hiervan zijn de uitgaven voor Huishoudelijke Ondersteuning in 2018 toegenomen en op basis van de gegevens tot en met augustus 2018 is de verwachting dat de uitgaven ingaande 2019 met € 300.000,- toenemen. Als gevolg hiervan stellen wij u voor om het Wmo-budget structureel ingaande 2019 met N 300 te verhogen.

Tegen bovenstaande achtergrond heeft het Wmo loket een aantal jaren achter de rug waarin het zich heeft ontwikkeld tot een professioneel team van consultants en ondersteuning. Het verder ontwikkelen van de regiefunctie en de zorgvuldige behandeling van iedere aanvraag laat ook zien dat het een arbeidsintensief proces is. Gezien de toename van het aantal meldingen is de werkdruk en de doorlooptijd toegenomen. Het Wmo- loket heeft het totale werkvolume beheersbaar kunnen houden (tijdige afhandeling van meldingen/aanvragen) door de inzet van externe medewerkers welke uit eenmalige transitiebudgetten zijn bekostigd. Deze budgetten zijn inmiddels volledig besteed. We zien geen afname maar wederom een lichte stijging van het aantal meldingen/aanvragen. De wachttijd voor het in behandeling kunnen nemen van een melding loopt op waarbij de wettelijke afhandelingstermijn onder druk staat. Om het serviceniveau aan de Capellenaar te kunnen borgen en te voldoen aan de wettelijke afhandelingstermijn dient de vaste personele bezetting mee te groeien met het werkaanbod. Op basis van onze berekeningen betekent dat op dit moment een structurele uitbreiding van N 242 (3,5 fte) ingaande 2019 nodig zal zijn.

6.6 Stelpost BTW (N 5 structureel vanaf 2019) - onvermijdelijk

In 2019 wordt met ingang van 1 januari als onderdeel van grote belastinghervormingen het verlaagde btw-tarief van 6 naar 9 procent verhoogd. Door consumptie en bepaalde diensten zwaarder te belasten en de belasting op arbeid te verlagen, moet werken volgens het nieuwe kabinet meer gaan lonen. We verwerken de verwachte verhoging van lasten voor rolstoelen in een stelpost.

We stellen u voor de lasten in de begroting structureel met N 5 vanaf 2019 te verhogen.

Deelprogramma 6d Jeugdhulp

Geen wijzigingsvoorstellen 2019.

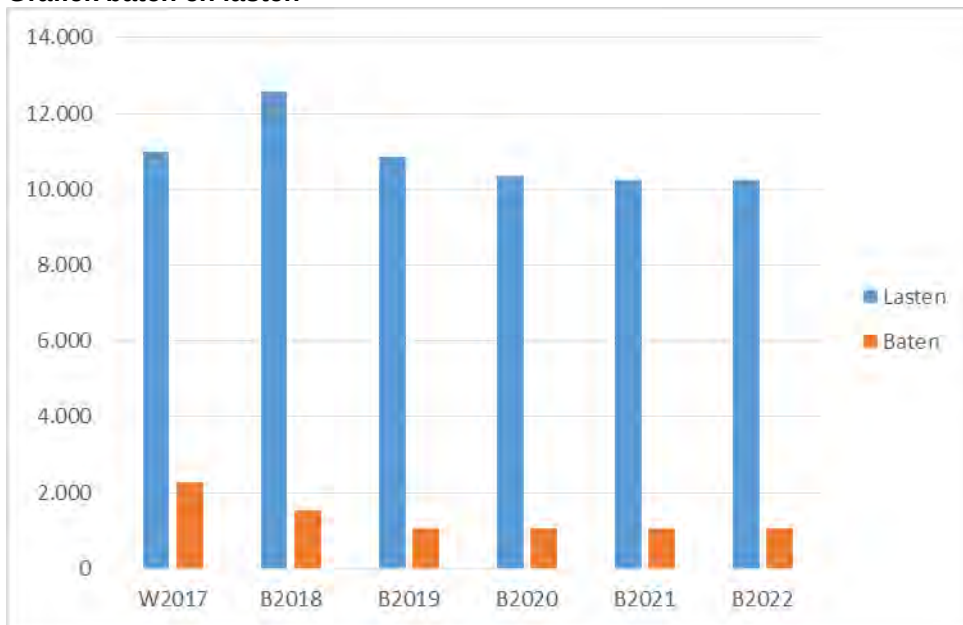
5. Wat mag het kosten?

Het programma Sociaal Domein bestaat uit de deelprogramma's 6a Sociale infrastructuur, 6b Werk en inkomen (Participatiewet), 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en 6d Jeugdhulp. De volgende tabellen zijn ook opgebouwd per deelprogramma.

Deelprogramma 6a Sociale infrastructuur

Programma 6a Sociale infrastructuur	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 10.978	N 12.594	N 10.842	N 10.342	N 10.240	N 10.259
Baten	V 2.255	V 1.539	V 1.051	V 1.051	V 1.051	V 1.051
Saldo van baten en lasten	N 8.723	N 11.055	N 9.791	N 9.291	N 9.189	N 9.208
Mutaties in reserves:						
Algemene reserve vrij besteedbaar	V 45	V 45				
Reserve eenmalige uitgaven	N 204	V 515				
Reserve Welzijnsfonds	V 197					
Reserve Sociaal Domein	V 450	V 450	V 450			
Reserve bedrijfsvoering	N 63	V 60				
Reserve Openbare Ruimte	N 412	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal mutaties reserves	V 13	V 1.070	V 450	N 0	N 0	N 0
Resultaat	N 8.710	N 9.985	N 9.341	N 9.291	N 9.189	N 9.208

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Wijkteams, onttrekking aan Algemene reserve vrij besteedbaar in 2018			N 0	N 45	N 45
Doorontwikkeling meldpunt woningontruiming (besteding IAU)			N 0	N 116	N 116
Budget in 2018 Hermitage 40-42, overdracht PCPO (NJJ17 6.4.6), via reserve eenmalige uitgaven	V 284		V 284	N 284	N 0

Programmabegroting 2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Budget in 2018 Werklunches (VJN2018 6.4.8), via reserve eenmalige uitgaven	V 101		V 101	N 101	N 0
Subsidie training frontlijnwerkers (NJN2017 6.4.4), via reserve eenmalige uitgaven	V 14		V 14	N 14	N 0
Innovatiebudget Sociaal Domein (VJN2018 6.4.14), overheveling uit 2017 via reserve eenmalige uitgaven	V 415		V 415		V 415
Buurtcentrum Fascinatio in 2018 (VJN2018 6.4.6)	V 281		V 281		V 281
Stichting Welzijn Capelle (VJN2018 6.4.7)	V 71		V 71		V 71
Huisvestingslasten SWC (Erratum en amendement NJN2017)	V 59		V 59		V 59
Stelpost Btw (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 20		N 20		N 20
Actualisatie 2019 Afschrijvingen en toegerekende rente	V 115		V 115		V 115
Actualisatie 2019 Directe personeels- en apparaatskosten	V 215		V 215		V 215
Actualisatie 2019 lasten Wijkcentra (zie baten)	V 190		V 190		V 190
Inloopcentrum Picasso (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 30		N 30		N 30
Overige verschillen	V 57		V 57	N 60	N 3
	V 1.752	N 0	V 1.752	N 620	V 1.132
Baten					
Eenmalige baat verkoop pand Freesiastraat (NJN2017 6.4.7)		N 250	N 250		N 250
Actualisatie huurbaten Wijkcentra, welzijnsaccommodaties		N 253	N 253		N 253
Eenmalige extra bijdrage Havensteder aan Meldpunt Woningontruiming XL (VJN2018 6.4.2)		N 30	N 30		N 30
Overige verschillen		V 45	V 45		V 45
	N 0	N 488	N 488	N 0	N 488
Totaal	V 1.752	N 488	V 1.264	N 620	V 644

Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 55.576	N 56.439	N 57.098	N 58.170	N 59.046	N 58.965
Baten	V 32.067	V 31.738	V 32.217	V 33.368	V 34.450	V 34.450
Saldo van baten en lasten	N 23.509	N 24.701	N 24.881	N 24.802	N 24.596	N 24.515
Mutaties in reserves:						
Reserve eenmalige uitgaven	N 163	V 1.128	V 200	V 213		
Reserve Sociaal Domein	V 2.712	N 189	N 225			
Reserve bedrijfsvoering	V 43	V 62	V 212	V 212	V 212	V 212
Totaal mutaties reserves	V 2.592	V 1.001	V 187	V 425	V 212	V 212
Resultaat	N 20.917	N 23.700	N 24.694	N 24.377	N 24.384	N 24.303

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Eenmalig budget Armoedebeleid in 2018, via reserve eenmalige uitgaven	V 23		V 23	N 38	N 15
Eenmalig budget Betaling vaste lasten 2018 (via GR IJsselgemeenten), via reserve eenmalige uitgaven	V 98		V 98	N 98	N 0
Pilot Jongeren en schulden (NJN2017 6.4.9), via reserve eenmalige uitgaven	V 100		V 100	N 100	N 0
Efficiënte activering bijstandsklanten (Besteding IAU), via reserve eenmalige uitgaven	V 167		V 167	N 167	N 0
Meldpunt Woningontruiming XL/AMW naar Stichting Welzijn Capelle	V 116		V 116		V 116
Inkomensdeel Participatiewet (laatste bijstelling NJN2017 6.4.19); zie baten	N 903		N 903		N 903
GR IJsselgemeenten (VJN2018 6.4.15); dekking reserve bedrijfsvoering	N 192		N 192	V 192	N 0
Armoedebeleid (NJN2016 12.4.1 en VJN2017 6.4.7/8)	N 179		N 179		N 179
Lagere Kwijtscheldingen	V 92		V 92		V 92
Bijdrage WSW Promen (NJN2016 6.4.3) o.b.v. Ondernemingsplan 2017-2020	V 392		V 392	N 36	V 356
Gemeentelijke bijdrage Promen (laatste aanpassing VJN2017 6.4.9)	N 26		N 26		N 26
Meerjarenbegroting begeleide arbeidsparticipatie (VJN2018 6.4.12)	N 263		N 263		N 263
Herverdeling SE's Promen met ingang van 2019	V 61		V 61		V 61
Activering bijstandsklanten (NJN2017 6.4.21), via reserve eenmalige uitgaven	V 110		V 110	N 110	N 0
Armoedebestrijding kinderen (AU; wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 30		N 30		N 30
Aanpak schuldenproblematiek (AU; wijzigingsvoorstel begroting 2019) in 2019 en 2020	N 97		N 97		N 97

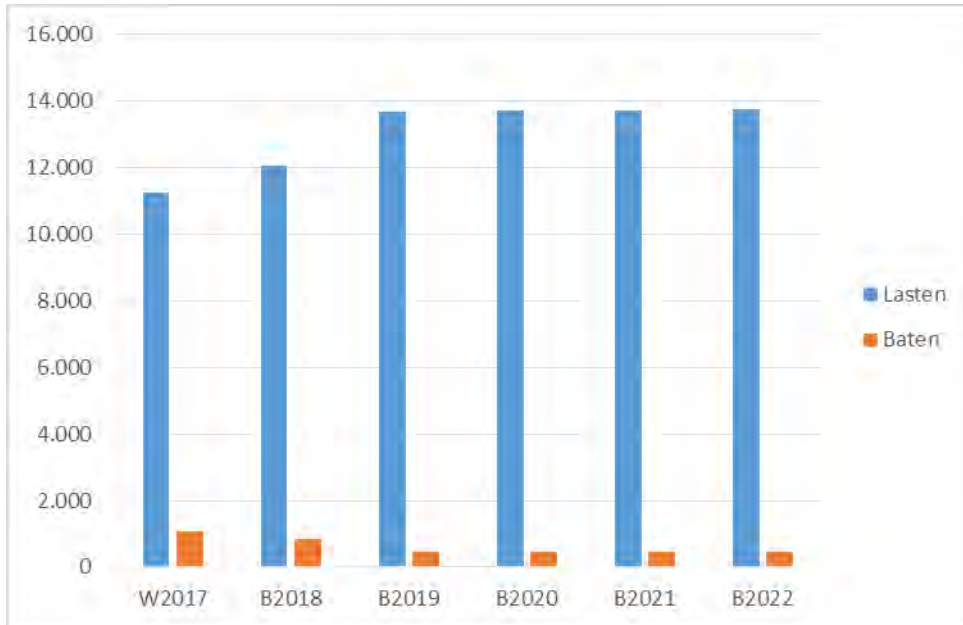
Programmabegroting 2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Participatiewet 2016 e.v. (1e wijz. 2016 1.10.1, VJN 2016 6.4.3)	N 64		N 64		N 64
Gemeentelijke bekostiging werktrajecten Promen (laatste aanpassing NJN2016 6.4.3)	N 88		N 88		N 88
Onttrekking aan reserve eenmalig voor Innovatiebudget Sociaal Domein (zie programma 6a)			N 0	N 415	N 415
Overige verschillen	V 24		V 24	N 42	N 18
	N 659	N 0	N 659	N 814	N 1.473
Baten					
Inkomensdeel Participatiewet (laatste bijstelling NJN2017 6.4.19); zie lasten		V 403	V 403		V 403
Vangnetregeling Participatiewet (VJN2018 6.4.13)		V 89	V 89		V 89
Overige verschillen		N 13	N 13		N 13
	N 0	V 479	V 479	N 0	V 479
Totaal	N 659	V 479	N 180	N 814	N 994

Deelprogramma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 11.258	N 12.066	N 13.681	N 13.709	N 13.712	N 13.751
Baten	V 1.059	V 843	V 463	V 463	V 463	V 463
Saldo van baten en lasten	N 10.199	N 11.223	N 13.218	N 13.246	N 13.249	N 13.288
Mutaties in reserves:						
Reserve Sociaal Domein	N 1.155	N 1.052	N 1.012			
Reserve eenmalige uitgaven	N 85	V 85				
Noodfonds	V 18	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve bedrijfsvoering	V 130	V 141	V 12	V 12	V 12	V 12
Totaal mutaties reserves	N 1.092	N 826	N 1.000	V 12	V 12	V 12
Resultaat	N 11.291	N 12.049	N 14.218	N 13.234	N 13.237	N 13.276

Grafiek baten en lasten

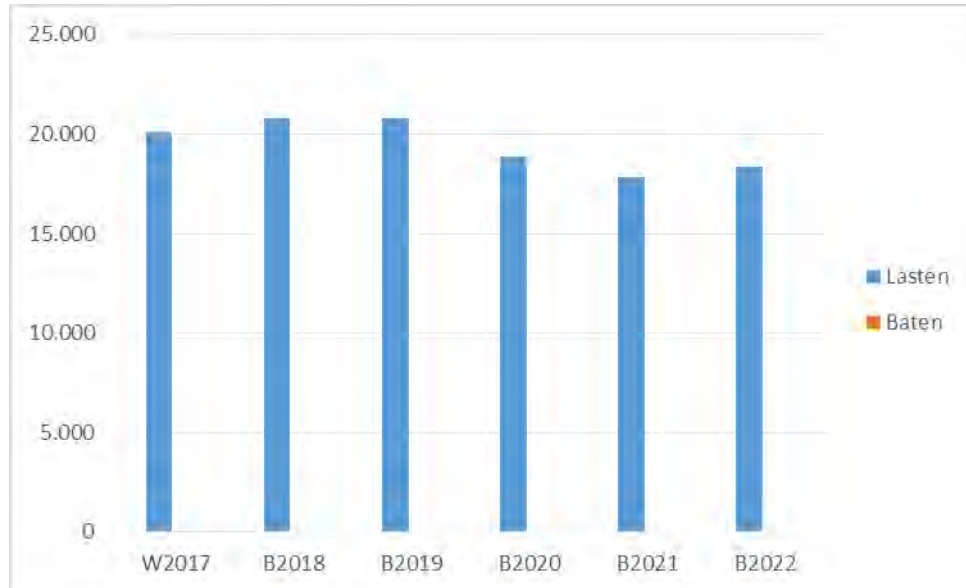
Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Maatwerkvoorzieningen 18+ (VJN2018 6.4.19), via reserve eenmalige uitgaven	V 85		V 85	N 85	N 0
Onderzoek maatwerkvoorziening (wijzigingsvoorstel begroting 2018), budget in 2018	V 60		V 60		V 60
Wmo-maatwerkvoorzieningen (VJN2018 6.4.18); zie baten	N 120		N 120		N 120
Abonnementstarief Wmo, stelpost (actualisatie begroting 2019)	N 937		N 937		N 937
Hogere Wmo-consumptie & toename Wmo-meldingen (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 542		N 542		N 542
Stelpost Btw	N 5		N 5		N 5
Actualisatie Directe personeels- en apparaatskosten	N 186		N 186		N 186
Overige verschillen	V 30		V 30	N 129	N 99
	N 1.615	N 0	N 1.615	N 214	N 1.829
Baten					
Wmo-maatwerkvoorzieningen (VJN2018 6.4.18); zie lasten		N 40	N 40	V 40	N 0
Abonnementstarief Wmo, verlaging Eigen bijdrage (actualisatie begroting 2019)		N 340	N 340		N 340
	N 0	N 380	N 380	V 40	N 340
Totaal	N 1.615	N 380	N 1.995	N 174	N 2.169

Deelprogramma 6d Jeugdhulp

Programma 6d Jeugdhulp	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 20.065	N 20.814	N 20.821	N 18.852	N 17.842	N 18.337
Baten	V 65	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
Saldo van baten en lasten	N 20.000	N 20.752	N 20.759	N 18.790	N 17.780	N 18.275
Mutaties in reserves:						
Reserve Sociaal Domein	V 1.834	V 3.631	V 3.749	N 292	N 1.264	N 769
Reserve bedrijfsvoering	V 468					
Totaal mutaties reserves	V 2.302	V 3.631	V 3.749	N 292	N 1.264	N 769
Resultaat	N 17.698	N 17.121	N 17.010	N 19.082	N 19.044	N 19.044

Grafiek baten en lasten

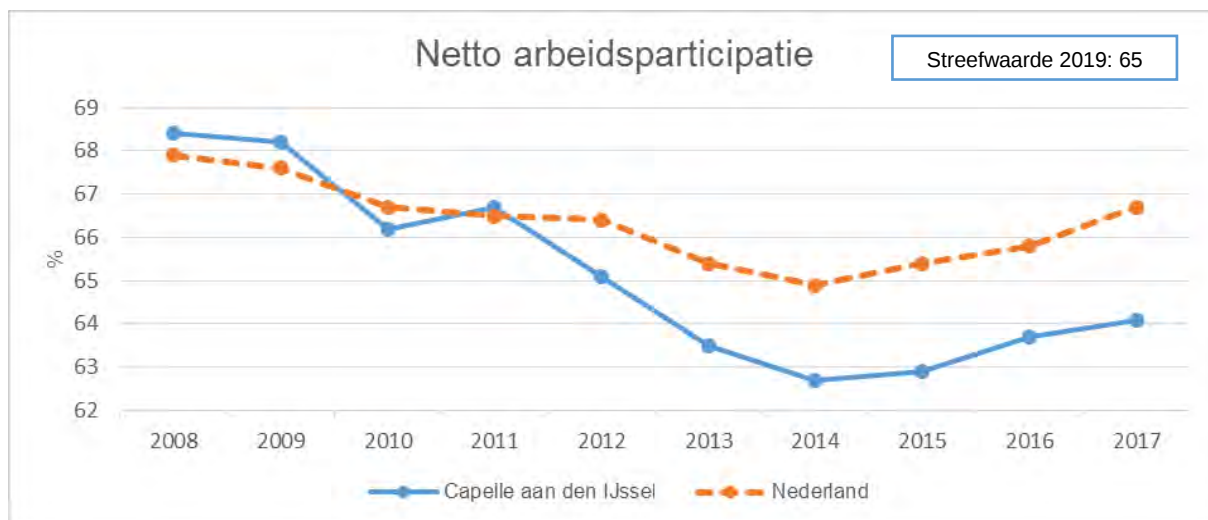
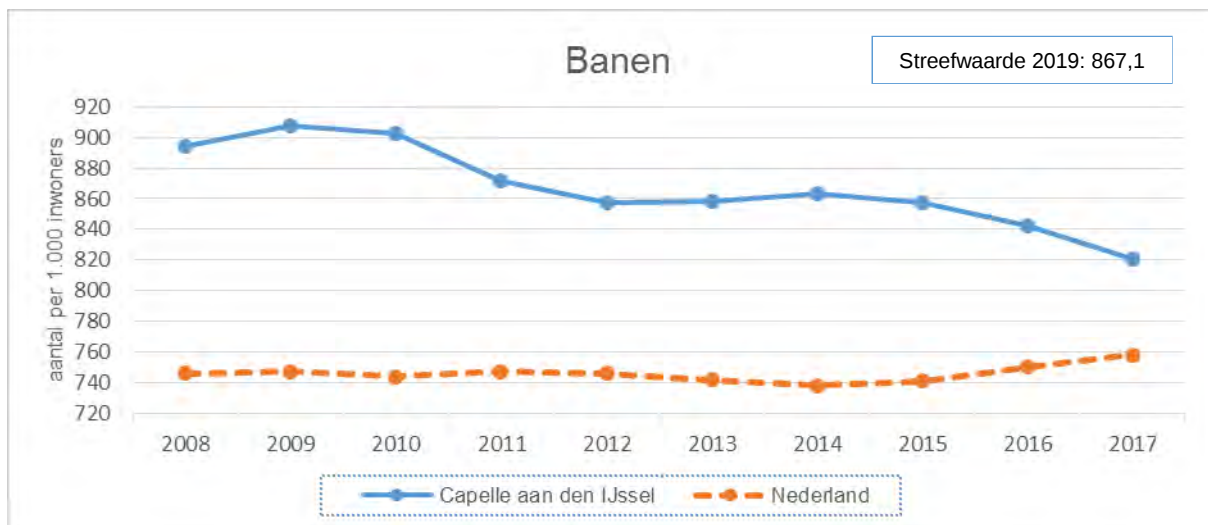
Analyse verschil begroting 2018-2019

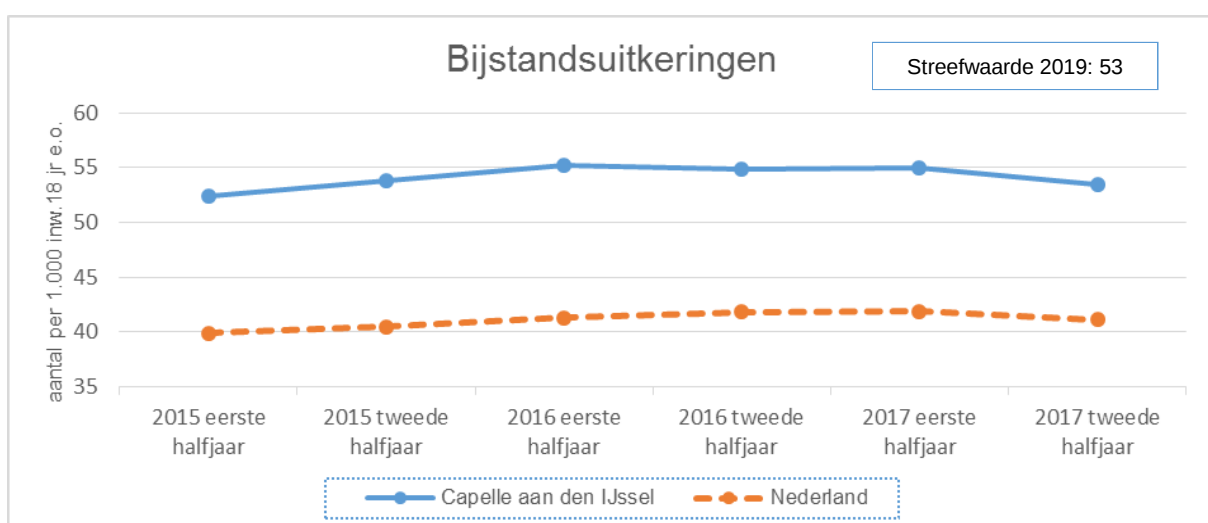
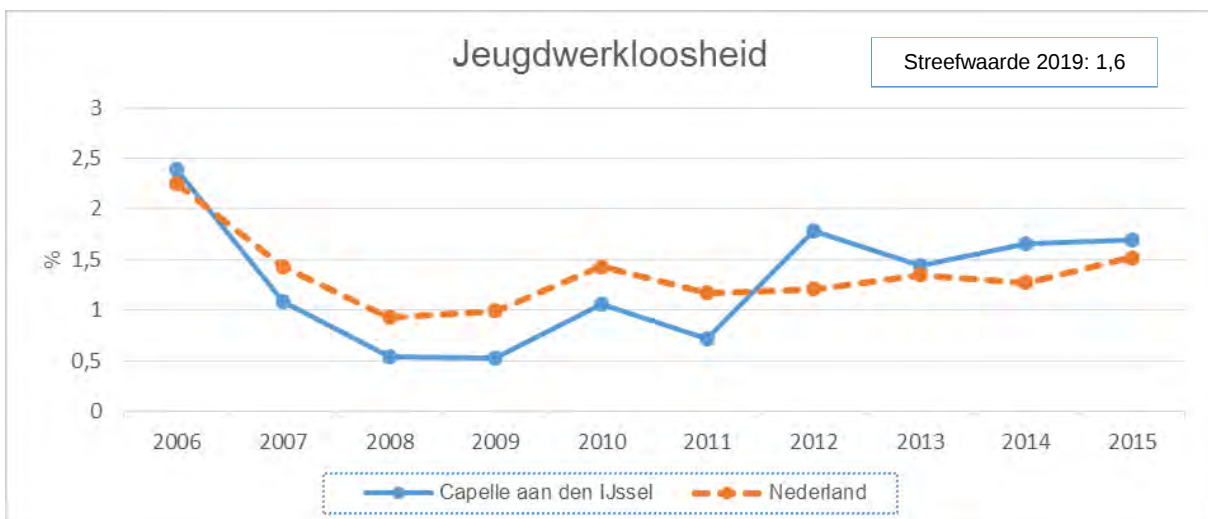
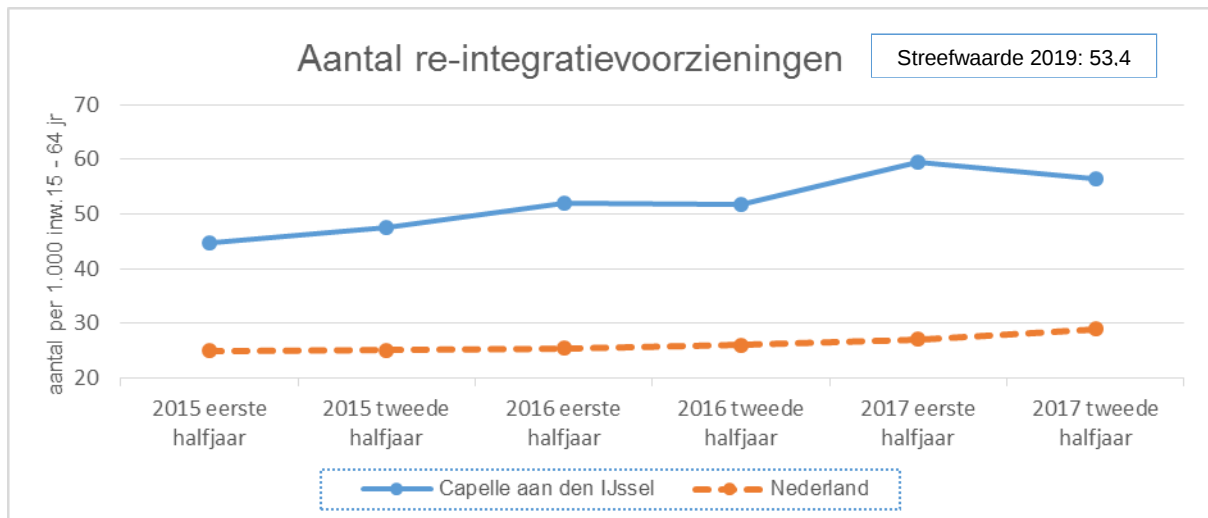
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
GR Jeugdhulp (VJN 2016 12.4.7 en VJN2018 6.4.20); mutatie reserve Sociaal Domein	V 638		V 638	N 498	V 140
CJG Capelle aan den IJssel (NJN2017 6.4.30)	V 225		V 225		V 225
GR Jeugdhulp Rijnmond (VJN2018 6.4.20) met mutatie reserve Sociaal Domein	N 616		N 616	V 616	N 0
Actualisatie 2019 uitvoeringsbudget CJG	N 267		N 267		N 267
Overige verschillen	V 13		V 13		V 13
	N 7	N 0	N 7	V 118	V 111
Baten					

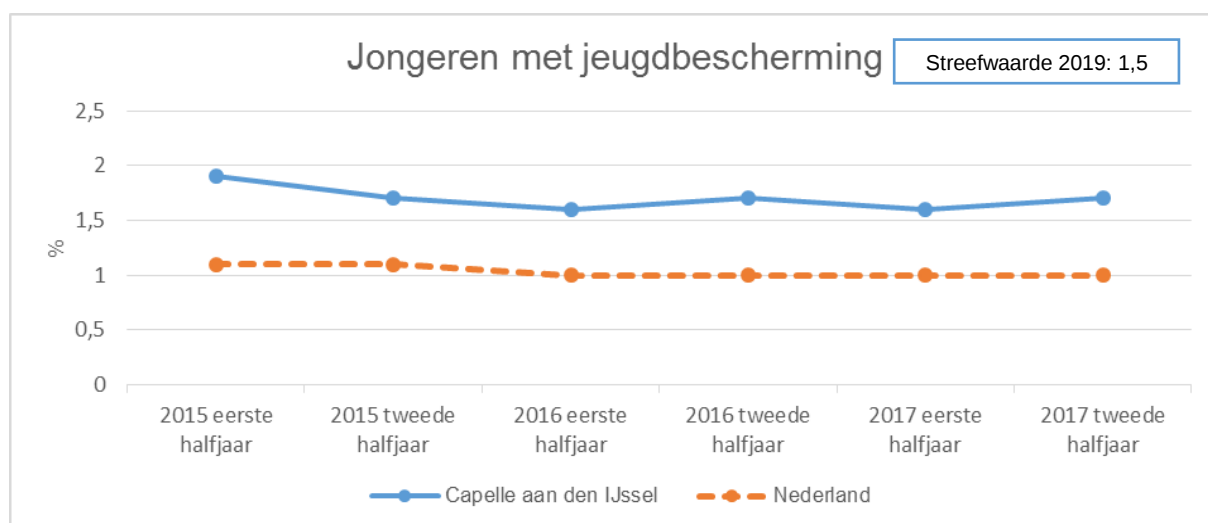
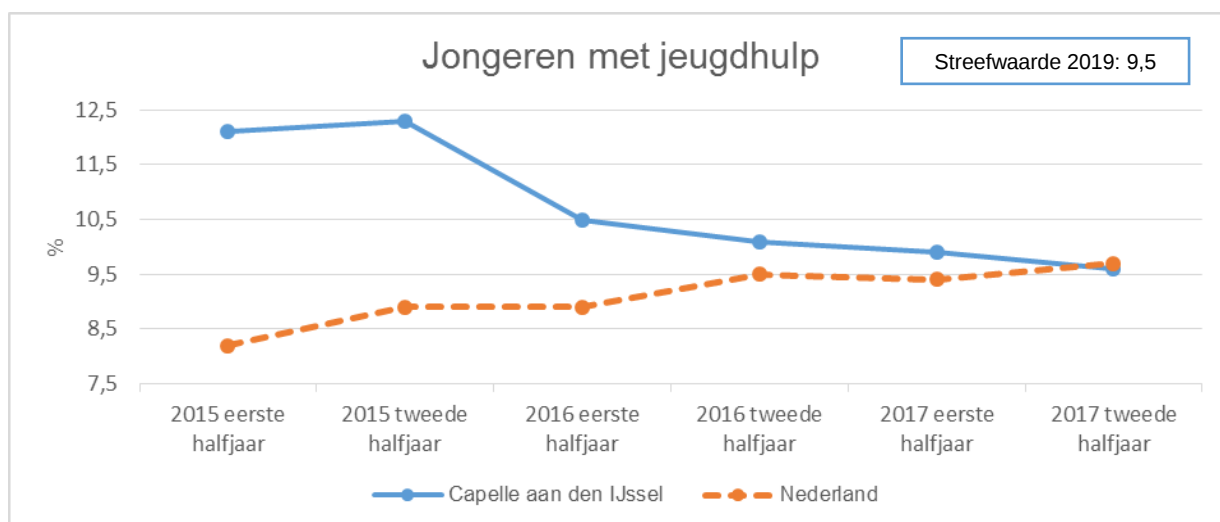
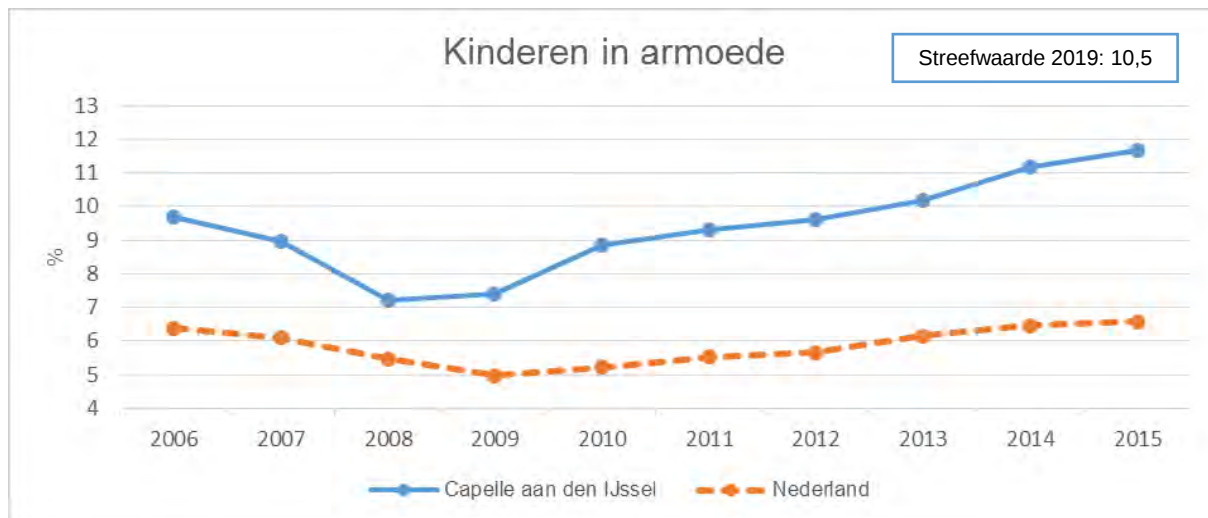
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Niet van toepassing.			N 0		N 0
	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal	N 7	N 0	N 7	V 118	V 111

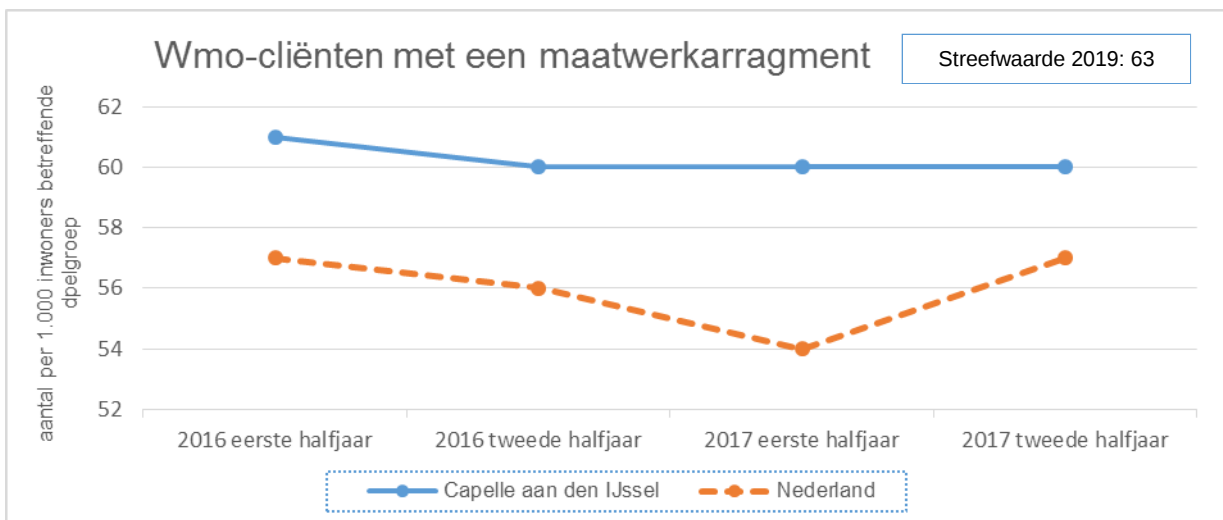
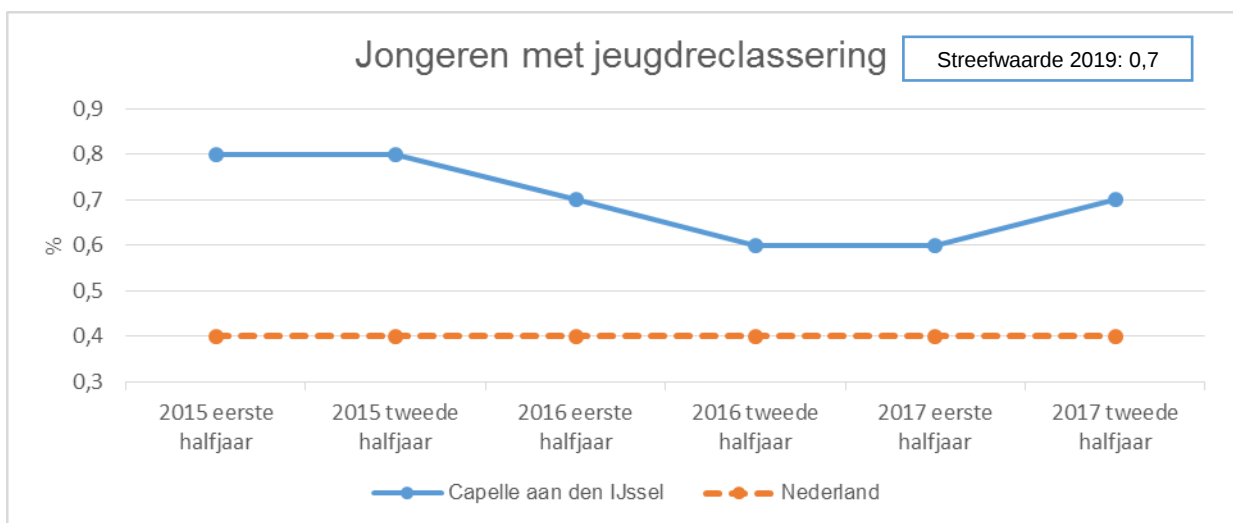
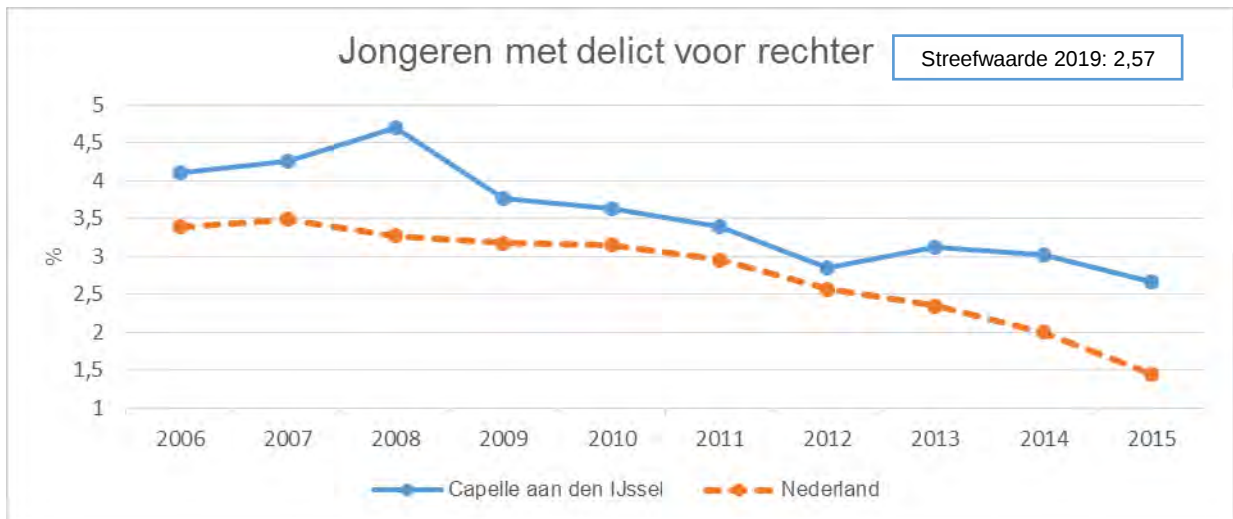
6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. Bij sommige indicatoren wijken de Capelse resultaten structureel af ten opzichte van de landelijke cijfers. Dit heeft te maken met de specifieke lokale en regionale kenmerken van onze gemeente. Capelle heeft van oudsher een hoge bijstandsdichtheid. Daarnaast is er een mismatch tussen vraag en aanbod in Capelle. Het is niet zo dat er geen banen te vinden zijn zoals ook uit de cijfers blijkt, echter er zijn vooral banen te vinden in het hogere segment terwijl het merendeel zoekt in het midden- en laagsegment. Tevens heeft Capelle te maken met grote-stedenproblematiek.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 6.1 t/m 6.82

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streefwaarde 2018	Meting VJN18	Streefwaarde 2019
Rapportcijfer tevredenheid van klanten van de GR IJsselgemeenten onderdeel Sociale Zaken	Klanttevredenheidsonderzoek	7,1	7,1	7,1	7,0	n.n.b	7,0
De tevredenheid van klanten over het aanvragen en verkrijgen van een bijstandsuitkering (% tevreden – zeer tevreden)	Bewonersenquête*	70%	n.v.t.	68%	n.v.t.	n.v.t.	70%
% Afwijzing aantal aanvragen uitkering door aanscherping poortwachterfunctie	Managementrapportages	63%	48%	56%	40%	66%	**
Opsporing uitkeringsfraude (terugvordering en besparing op de uitkeringlasten)	Verslag Hoogwaardig Handhaven	2,6 mln	2,2 mln	2,7 mln	2,0 mln	n.n.b.	2,0 mln
Aantal bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar werk, weergegeven in FTE***	Managementrapportages	356	384	421	350	46	393
Aantal participatietrajecten statushouders	Managementrapportages	-	-	-	-	-	40

*) In 2016 en 2018 is er geen bewonersenquête.

**) Geen vooraf ingestelde waarde.

***) Alle (deeltijd) uitstroom teruggerekend naar volledige uitstroom.

8. Ontwikkelingen

Deelprogramma Sociale Infrastructuur

Gratis OV

Per 1 januari 2019 wordt gratis OV voor Capelse inwoners weliswaar gecontinueerd, maar wijzigt de doelgroep van 65-plussers in “vanaf de AOW gerechtigde leeftijd” (in 2019 is dat 66 jaar + 4 maanden).

Het in de begroting opgenomen bedrag van 630 in de jaren 2019 -2022 is toereikend voor opdrachtverlening gratis OV voor Capelse inwoners vanaf de AOW gerechtigde leeftijd.

Deelprogramma Werk en Inkomen

Inburgering Nieuwe Stijl

Naar verwachting treedt op 1 januari 2020 een nieuwe Wet Inburgering in werking. Deze wet legt de regierol op de inburgering terug bij gemeenten.

Gemeenten krijgen de taak om weer zelf de inburgeringscursussen in te gaan kopen, om samen de inburgeraar een persoonlijk inburgeringsplan op te stellen en om werkgevers en statushouders te matchen. In 2018 is reeds gestart met de pilot Inburgering Nieuwe Stijl. Deze pilot loopt door in 2019 en hiermee bereiden we ons voor op de invoering van de nieuwe wetgeving.

Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Bewindvoering is een grote kostenpost voor gemeenten. Tot nu toe is er weinig mogelijk om deze kosten vanuit de gemeente te kunnen beteugelen. Het college laat onderzoeken op welke manier dit mogelijk toch kan. Een van de instrumenten die hierbij mogelijk zal gaan helpen is het instellen van een adviesrecht voor gemeenten bij schuldenbewind, dat opgenomen is het huidige regeerakkoord.

De rechter buigt zich in de huidige praktijk alleen over de vraag of een beschermingsbewindvoerder moet worden aangesteld. Hij kan niet afwegen of een minder ingrijpende vorm van ondersteuning beter aansluit bij de situatie van de betrokkene. Gemeenten zijn vaak ook niet op de hoogte van het verzoek van een inwoner aan de rechter voor het instellen van schuldenbewind. Met het adviesrecht krijgen gemeenten hierin een rol waarmee een rechter ook minder ingrijpende vormen van ondersteuning in zijn afweging kan betrekken. Een en ander moet leiden tot de beste ondersteuning voor mensen met problematische schulden.

Innovatiebudget Sociaal Domein

Voor de jaren 2017 tot en met 2019 is een jaarlijks innovatiebudget van 450 beschikbaar gesteld om een impuls te geven aan de transformatie in het sociaal domein, gericht op maatwerk, preventie, versterken van eigen regie, effectief, efficiënt en integraal werken. Het college heeft daartoe een Subsidieregeling Aanjaagbudget vastgesteld ten behoeve van initiatieven van Capellenaren en organisaties die ondersteuning en zorg bieden, om verbeteringen en vernieuwingen in het ondersteunings- en zorgaanbod en de werkwijzen op het gebied van het sociaal domein tot stand te brengen. Voor deze regeling heeft de raad een subsidieplafond van jaarlijks 300 vastgesteld. Naast de genoemde subsidieregeling neemt de gemeente Capelle zelf initiatieven om in samenwerking met het werkveld de transformatie aan te jagen, onder meer door het netwerk van partijen die de ondersteuning en zorg bieden aan Capellenaren te versterken, en samenwerking, integraal werken en kennisdeling binnen het netwerk van partijen te bevorderen. Hiervoor is jaarlijks 150 beschikbaar.

Deelprogramma Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Langer thuis wonen & extramuralisatie

Door de eerder geschetste demografische ontwikkelingen zal het aantal (kwetsbare) thuiswonende ouderen komende jaren sterk groeien mede ingegeven door de afschaffing van de lage zorgzwaartepakketten (opnames in verzorgingshuizen). Dit brengt een grote opgave voor de Wmo met zich mee. De Wmo/het Rijk heeft als uitgangspunt om mensen zo lang mogelijk op een goede manier zelfstandig te kunnen laten wonen, met ondersteuning, in een woning die aansluit bij hun persoonlijke behoeften.

Wanneer ouderen of andere Capellenaren met toenemende beperkingen te maken krijgen, zullen belemmeringen in het gebruik van de woning ontstaan. Veelal zijn deze belemmeringen hanteerbaar te maken door de woning aan te passen of andere vormen van Wmo- ondersteuning in te schakelen. Ook kan een verhuizing wenselijk of zelfs noodzakelijk zijn. Door de toenemende vergrijzing en de afschaffing van de lage zorgzwaartepakketten is de kans groot dat het aantal ouderen dat in een ongeschikte woning woont zal stijgen en een toename ontstaat op aanspraak Wmo- voorzieningen.

Stijging kostprijs maatwerkvoorzieningen

Nieuwe aanbestedingen voor Wmo-maatwerkvoorzieningen hebben met zich meegebracht dat door de dynamiek in de markt de kostprijs is gestegen. Deze trend zal zich de komende jaren voort zetten. De prijzen waren ook van een niveau dat deze aan de onderkant van de kostprijs zaten.

Toepassen AMvB, vaststellen reële kostprijs

Bij het afgelopen inkooptraject voor Huishoudelijk Ondersteuning (HO) en Begeleiding (BG) is de AMvB, het vaststellen van een reële prijs, toegepast. Dit is reeds toegepast in de nieuwe overeenkomsten die per 1 januari 2018 zijn ingegaan en is het tarief voor HO naar boven bijgesteld. De uitwerking van de AMvB is dat, wanneer landelijke cao-salarisverhogingen plaatsvinden, deze in de tarieven doorgevoerd moeten worden. De gemeente Capelle heeft hieraan gehoor gegeven en op basis van de nieuwe cao-afspraken in april (verwerkt in de Voorjaarsnota 2018) de tarieven verhoogd. In oktober 2018 verhogen we de tarieven (te verwerken in de Najaarsnota 2018). Ook in de toekomst blijven we deze lijn volgen. Dit maakt dat de verhouding tussen prijs en de benodigde inzet aan Wmo-maatwerkvoorzieningen in balans blijven.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang pas vanaf 2020 onze verantwoordelijkheid

Voor Beschermd Wonen (een Wmo-voorziening) geldt dat deze voor ons wordt uitgevoerd door centrumgemeente Rotterdam. De planning was dat deze centrumgemeentefunctie per 2020 zou komen te vervallen en dat alle gemeenten per die datum zelf verantwoordelijk zijn voor Beschermd Wonen. Inmiddels is bekend dat het verdeelmodel, nodig om de financiële consequenties van het vervallen van de centrumgemeentefunctie in kaart te brengen, pas per 2021 gereed zal zijn. Het vervallen van de centrumgemeentefunctie voor Beschermd Wonen is daardoor met een jaar uitgesteld naar 2021.

Deelprogramma Jeugdhulp

Geen ontwikkelingen.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's per taakveld

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Heel programma 6

- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2017-2020 “Zorg op maat met elkaar, voor elkaar” (BBV 833848 december 2016);
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2017 (BBV 837678 november 2016).

Taakveld 6.1

- Krachtig Capelle: visie op welzijn nieuwe stijl (BBV 435999 maart 2012);
- Jeugd nota 2017-2020 “wie de jeugd heeft ...” (raad november 2016) (BBV 821748 november 2016);
- Visie op vrijwillige inzet “Oog voor elkaar in Capelle” (raad december 2016) (BBV 838000 december 2016);
- Visie “Buurtwerk nieuwe stijl – op weg naar het huis van de wijk” (BBV 826639 november 2016);
- Nota Beleidskaders gemeentelijk vastgoed (BBV 464890 september 2012) ;
- Beleidsnota “Vastgoed in beweging 2013” (BBV 518742 juli 2013);
- Beleidsvisie wijk- en opgavengericht werken 2016-2020;
- Notitie ‘Doorontwikkeling wijkgericht werken 2016’ (BBV 778481 april 2016);
- Nota Beleidskaders “Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012” (BBV 464890 oktober 2012);
- Notitie “Oud(er) worden in Capelle!” (raad februari 2017) (BBV 827125 februari 2017).

Taakveld 6.3

- Beleidskader aanpak Armoede en schulden 2017-2020 (BBV 860632 maart 2017);
- Meerjarenbeleidskader werk en inkomen 2017-2020 “Meedoen op maat” (BBV 831704 december 2016)).

Taakvelden 6.3 t/m 6.5

- Beleidsplan Hoogwaardig Handhaven (BBV 467460 augustus 2012);
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Capelle aan den IJssel 2013 (BBV 602243 december 2014);
- Re-integratieverordening Participatiewet en IOAW-IOAZ 2017 (raad maart 2017) (BBV 858973 maart 2017);
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2017 (BBV 858972 maart 2017);
- Meerjarenbeleidskader Werk en inkomen 2017-2020 “Meedoen op maat” (BBV 831704 december 2016).

Taakveld 6.5

- Verordening Cliëntenparticipatie Sociale Zaken (BBV 612718 februari 2015);
- Afstemmingsverordening Participatiewet (BBV 600697 december 2014);
- Re-integratieverordening Participatiewet (BBV 858973 maart 2017);
- Verordening Individuele inkomenstoeslag Participatiewet;
- Verordening Individuele studietoelage Participatiewet;
- Verordening Tegenprestatie naar vermogen;
- Verordening kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2018 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 6.72

- Beleidsplan Jeugdhulp 2015-2018 (BBV 590370 september 2014). Beoogd wordt dat in december 2018 een nieuw beleidsplan jeugdhulp 2019-2022 wordt vastgesteld.
- Verordening Jeugdhulp Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 589918 september 2014).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

TV	Subsidieregeling	Plafond (* € 1.000)
6	Innovatiebudget sociaal domein	700
6.1	Maatschappelijke dienstverlening	245
6.1	Maatschappelijke ondersteuning	812
6.1	Integratie	82
6.1	Speeltuin, speelruimte, speel-o-theek	31
6.1	Jeugd	409
6.1	Vakantieactiviteiten	51
6.1	Buurtwerk	184
6.1	Stimuleringsmaatregel vrijwilligers	132
	Totaal	2.646

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
6.1	Eenmalig budget Hermitage 40-42, overdracht PCPO (NJn2017 6.4.6) met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 284					N 284				
6.1	Eenmalig budget training frontlijnmedewerkers (NJN2017 6.4.4.) met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 14					N 14				
6.1	Eenmalig budget doorontwikkeling Meldpunt woningontuiming met dekking reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU 2011)	V 116					N 116				
6.1	Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve Sociaal Domein	V 450	V 450				N 450	N 450			
6.1	Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve eenmalige uitgaven (overheveling uit 2017)	V 415					N 415				
6.1	Eenmalig budget Werklunches met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 101					N 101				
6.1	Budget wijkwinkels						N 20				
6.1	Buurtcentrum Fascinatio (VJN2018 6.4.6)						N 281				
6.1	Verkoop pand Freesiastraat 1 (NJN2017 6.4.7); dotatie aan reserve Openbare ruimte	V 250					N 250				

Programmabegroting 2019

6.2	Eropafteam (amendement begroting 2015); algemene reserve vrij besteedbaar	V 45									
6.3	Pilot Schuldenfonds (NJN2017 6.4.9); reserve eenmalige uitgaven	V 100					N 100				
6.3	Eenmalig budget betaling vaste lasten, via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 98					N 98				
6.3	Aanpak schuldenproblematiek (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 97	N 97		
6.3	Budget Armoedebeleid met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 38					N 38				
6.4	Lagere lasten WSW; Reserve Sociaal Domein	V 189	V 225				N 189	N 225			
6.5	Eenmalig budget verbetering participatie en eff.activering, in 2018 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 167					N 147				
6.5	Overheveling budget activeren bijstandsklanten (NJN2017 6.4.21); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 110					N 110				
6.5	Implementatie samenwerking begeleiding bijstand naar werk (VJN2018 6.4.11); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 200	V 200	V 213			N 200	N 200	N 213		
6.6	Wmo Individueel en collectief, reserve Sociaal Domein						N 1.052	N 1.012			
6.71	Maatwerkvoorzieningen 18+ (VJN2018 6.4.20); reserve eenmalige uitgaven	V 85					N 85				

Programmabegroting 2019

							N 60				
6.71	Onderzoek maatwerkvoorziening (wijzigingsvoorstel begroting 2018)										
6.72	Stichting CJG, reserve SD	V 303	V 303								
6.72	GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD	V 2.899	V 2.401				N 1.570	N 1.338	N 221		
6.72	GR Jeugdhulp Rijnmond (VJN2018 6.4.20); reserve sociaal Domein	V 429	V 1.045						N 292	N 1.264	N 769
6.72	Tekorten en overschotten GR Jeugd en CJG			V 513	V 1.264	V 769	N 1.009	N 1.399			
	Totaal	V 6.293	V 4.624	V 726	V 1.264	V 769	N 6.589	N 4.721	N 823	N 1.264	N 769

12. Structurele mutaties reserves

		Onttrekkingen					Toevoegingen			
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering	V 60									
Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 74	N 74	N 74	N 74	N 74
	V 60	N 0	N 0	N 0	N 0	N 74	N 74	N 74	N 74	N 74
		Onttrekkingen					Toevoegingen			
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering	V 62	V 212	V 212	V 212	V 212					
	V 62	V 212	V 212	V 212	V 212	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
		Onttrekkingen					Toevoegingen			
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering		V 12	V 12	V 12	V 12					
	N 0	V 12	V 12	V 12	V 12	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

13. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond	
Maatschappelijke effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp.
Doelstelling voor programma	Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die bovenlokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	
Maatschappelijke effecten	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg
Doelstelling voor programma	Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die lokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is. Het bieden van maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18-, met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen.

Gemeenschappelijke Regeling Promen	
Maatschappelijk	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale

effecten	werkvoorziening en re-integratie.
Doelstelling voor programma	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidshandicap met een Wsw-indicatie, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.

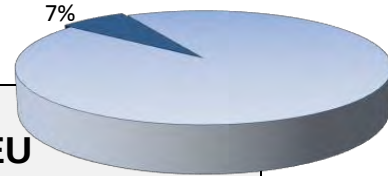
Stichting CapelleWerk	
Maatschappelijk effecten	Bevordering van de arbeidsparticipatie en ondersteuning bieden bij uitstroom uit de bijstand van Capellenaren.
Doelstelling voor programma	Het ondersteunen van Capellenaren met een volledige of aanvullende bijstandsuitkering en niet-uitkeringsgerechtigden bij het vinden van reguliere betaalde arbeid, door het bieden van voorzieningen zoals bemiddeling naar vacatures, trajecten en scholing gericht op werk of sociale activering.

Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten	
Maatschappelijk effecten	De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.
Doelstelling voor programma	Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen). Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidshandicap met een Wsw-indicatie, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid. Het ondersteunen van Capellenaren met een volledige of aanvullende bijstandsuitkering en niet-uitkeringsgerechtigden bij het vinden van reguliere betaalde arbeid, door het bieden van voorzieningen zoals bemiddeling naar vacatures, trajecten en scholing gericht op werk of sociale activering.

Stichting Welzijn Capelle	
Maatschappelijk effecten	Samenhang en afstemming tussen welzijn en zorg en een integrale wijkaanpak binnen het sociaal domein.
Doelstelling voor programma	Zelfredzaam maken van Capellenaren en ruimte bieden tot het uitvoeren van eigen initiatief.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

1. Missie

Wij staan voor het bevorderen van de gezondheidssituatie van de Capelse bevolking. Hierbij staat centraal dat we de Wet publieke gezondheid (Wpg) uitvoeren.

Capelle aan den IJssel is in 2050 een duurzame, groene en schone stad. De uitstoot van CO₂ door energiegebruik, verkeer en bedrijvigheid is bijna nul. We maken bijna alleen nog maar gebruik van hernieuwbare grondstoffen. Capelle is als groene parkstad voorbereid op een veranderend klimaat. De lucht-, bodem-, geluid- en waterkwaliteit voldoen aan de wettelijke eisen.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
7.1 Volksgezondheid	Het nemen van maatregelen ter bevorderen van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.
7.2 Riolering	Het verrichten van de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.
7.3 Afval	Het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval.
7.4 Milieubeheer	Het waarborgen van een gezond leef-, woon- en werkklimaat door het verrichten van gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.
7.5 Begraafplaatsen	Het verrichten van de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
7.3	Bestrijden van grote ergernissen zoals overlast hondenpoep, dumpen afval en afvaltoerisme	Onderzoeken of een Snel schoon team haalbaar is
7.4	Duurzamer Capelle	1. Opstellen en uitvoeren van de Duurzaamheidsagenda 2019-2022; 2. Lokale duurzaamheidsfonds ontwikkelen; 3. Uitvoering van het Warmteplan Capelle; 4. Vaststellen Regionale Energiestrategie (RES).
7.4	17% duurzame energie opwekken en 5% energie besparen	1. Start aanpak aardgasvrije wijk(en); 2. Maximale inzet op zonne-energie, waarbij we streven naar 60.000 zonnepanelen en 3.000 zonnecollectoren eind 2022; 3. Vol inzetten op isolatie (particuliere woningvoorraad + monitoren afspraken m.b.t. het isoleren van 1.700 woningen door Havensteder en 500 door Woonzorg).
7.4	Droge voeten in een groene stad	1. Knelpunten op het gebied van wateroverlast, hittestress en droogte in beeld brengen en aanpak hiervoor vaststellen; 2. Stimuleren van vergroening in de openbare ruimte en bij particulieren, bedrijven en andere organisaties.
7.4	Circulaire economie	1. Voorbereiden lancering samenwerkingsplatform circulaire projecten; 2. Gemeente doet eerste circulaire inkoop.
7.4	Schone leefomgeving	1. Uitvoeren Actieplan geluid; 2. Uitvoeren van gevelmaatregelen bij ca. 220 saneringswoningen.

4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

7.1 Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (N100 structureel) – onvermijdelijk

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) wordt per 1 januari 2019 wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering van het RVP onder verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht.

In onze gemeente is het CJG verantwoordelijk voor de uitvoering van het RVP. Het CJG heeft een bedrag van 100 structureel opgenomen als bijdrage voor de uitvoering van het RVP. Dit is het bedrag dat tot en met 2018 door het RIVM beschikbaar wordt gesteld aan het CJG.

Naar verwachting ontvangen we van het Rijk met ingang van 2019 een vergelijkbaar bedrag voor de uitvoering van het RVP. Het definitieve bedrag is nog niet bekend. De verdeling van het macrobudget zou via de maatstaf jongeren plaatsvinden in de Decembercirculaire 2018, maar inmiddels is bekend dat deze verwerkt is in de Septembercirculaire 2018. Hoewel het precieze bedrag dat we van het Rijk ontvangen nog niet bekend is, nemen we deze bijdrage (van het Rijk) alvast op.

Wij stellen u daarom voor de lasten ingaande 2019 structureel te verhogen met N100.

7.2 Voorbereidingsbudget jan – juli Duurzaamheidsagenda (N 190 eenmalig in 2019) - beleidskeuze

De huidige duurzaamheidsagenda heeft een looptijd tot eind 2018. Aan deze looptijd zijn ook financiële middelen gekoppeld, bovenop het structurele budget voor duurzaamheid/milieu van 117. Het vaststellen van een nieuwe duurzaamheidsagenda voor de periode 2019-2022 met bijbehorende budgetaanvraag was gepland voor eind 2018. Om u en Capellenaren meer bij het opstellen van de duurzaamheidsagenda te betrekken is besluitvorming over de duurzaamheidsagenda 2019-2022 nu voorzien in het voorjaar van 2019. De bijbehorende budgetaanvraag wordt vervolgens afgewogen in de besluitvorming op de Voorjaarsnota 2019. Tussen eind 2018 en het vaststellen van de Voorjaarsnota 2019 willen wij bestaand beleid en projecten kunnen doorzetten. Het betreft het voortzetten van de projecten gericht op het verduurzamen van woningen, bedrijven, VvE's en scholen. Daarnaast willen we vergroening bij bewoners en bedrijven kunnen blijven stimuleren en de subsidieregeling voor groene daken en groene gevels in stand houden. Hieraan gekoppeld de voor deze projecten benodigde interne capaciteit en communicatiebudget. Tenslotte willen wij kunnen inspelen op de warmtetransitie (het aardgas vrij maken van de stad) en hiervoor een beperkt voorbereidingsbudget mogelijk maken. Het benodigde budget, om de periode tussen eind 2018 en het vaststellen van de voorjaarsnota 2019 te overbruggen is 307. Hiervan kan 117 worden gedekt door het structurele budget voor duurzaamheid/milieu van 117. Wij stellen u voor de lasten in de begroting eenmalig met N190 te verhogen.

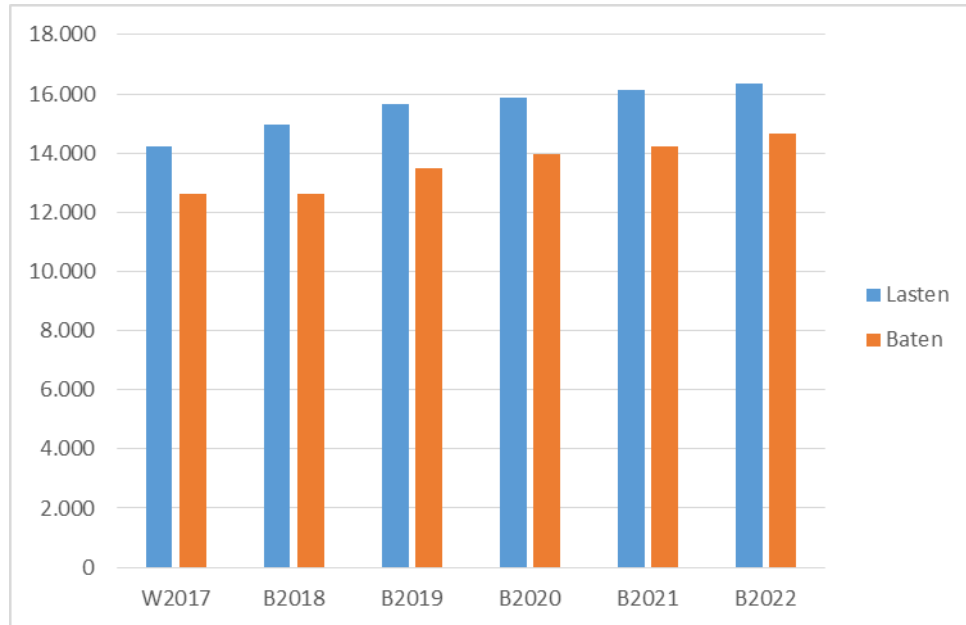
7.3 Extra service inzameling grof huishoudelijk afval (N 128 / V 128 structureel vanaf 2019)

Om de service naar de bewoners te verhogen en de wachttijden niet op te laten lopen naar drie weken of meer kan er extra inzet gepleegd worden op de inzameling van grof huishoudelijk afval. Met deze extra service naar de bewoners verbetert het straatbeeld aanzienlijk. De kosten hiervoor bedragen structureel N 128K per jaar. We hebben dekking gevonden uit de voorziening middelen derden.

5. Wat mag het kosten?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 14.230	N 14.979	N 15.651	N 15.866	N 16.130	N 16.361
Baten	V 12.642	V 12.612	V 13.504	V 13.956	V 14.236	V 14.656
Saldo van baten en lasten	N 1.588	N 2.367	N 2.147	N 1.910	N 1.894	N 1.705
Mutaties in reserves:						
Reserve eenmalige uitgaven	N 107	V 172	V 21			
Reserve Milieu	V 269					
Reserve bedrijfsvoering	V 27					
Totaal mutaties reserves	V 189	V 172	V 21	N 0	N 0	N 0
Resultaat	N 1.399	N 2.195	N 2.126	N 1.910	N 1.894	N 1.705

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil begroting 2018-2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Budget Gezond in de stad (VJN2015 2.13.4) in 2018, via reserve eenmalige uitgaven	V 64		V 64	N 64	N 0
Budget Netwerk defibrillators (VJn2017 7.4.1)	V 30		V 30		V 30
Indexering GGD (VJN2018 7.4.6)	N 26		N 26		N 26
Rijksvaccinatieprogramma via CJG (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 100		N 100		N 100
Lagere lasten riolering	V 14		V 14		V 14
Mutaties kapitaallasten afval (laatst gewijzigd in VJN2018)	N 85		N 85		N 85
Actualisatie 2019 lasten afvalinzameling en verwerking*	N 906		N 906		N 906
Actualisatie 2019 lasten nascheiding (zie baten)	N 742		N 742		N 742
Actualisatie 2019 mutatie voorziening afval (zie baten)	V 453		V 453		V 453
Extra service inzameling grof huishoudelijk afval (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 128		N 128		N 128
Duurzaamheidsagenda (1e begrotingswijziging 2016)	V 37		V 37	N 37	N 0
Erratum en amendement Milieubeleid (VJN 2016)	V 50		V 50	N 50	N 0
Duurzaamheidsagenda (wijzigingsvoorstel begroting 2018), budget in 2018	V 278		V 278		V 278
Railscherm Schollevaar (VJN 2015 5.10.1 / VJN 2016: 9.4.6): geen uitvoeringskosten en subsidie in 2019	V 248		V 248		V 248
Geluidsanering woningen (VJN2016 9.4.6), eenmalig budget in 2018 (subsidie Ministerie van Infrastructuur en Milieu)	V 116		V 116		V 116
Duurzaamheidsagenda (VJN2018 7.4.1), budget in 2018	V 148		V 148		V 148
Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2), budget in 2018	V 100		V 100		V 100
Vorbereidingsbudget 2019 Duurzaamheidsagenda (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	N 190		N 190		N 190

Programmabegroting 2019

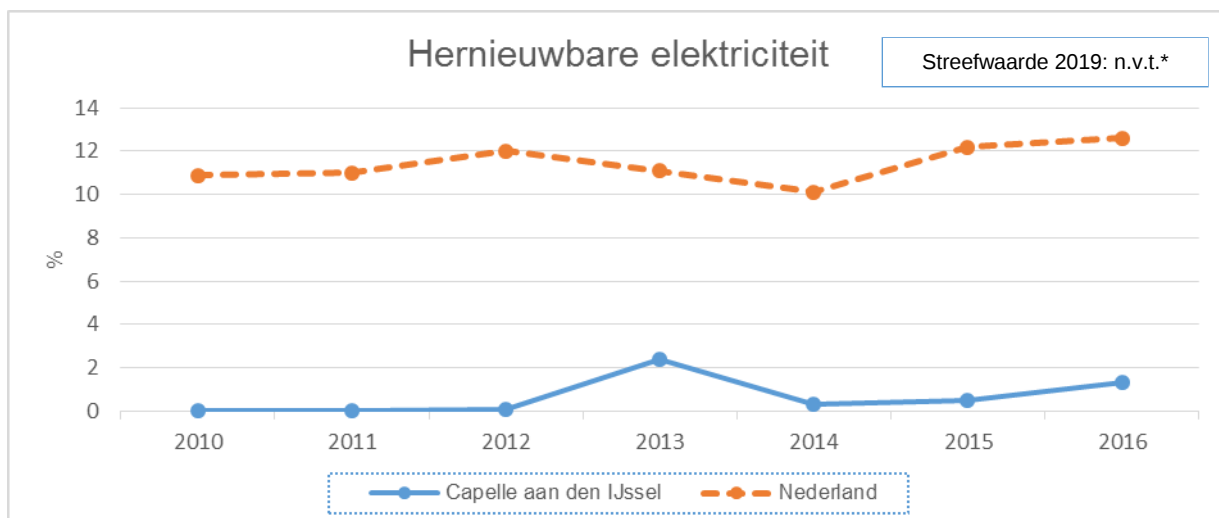
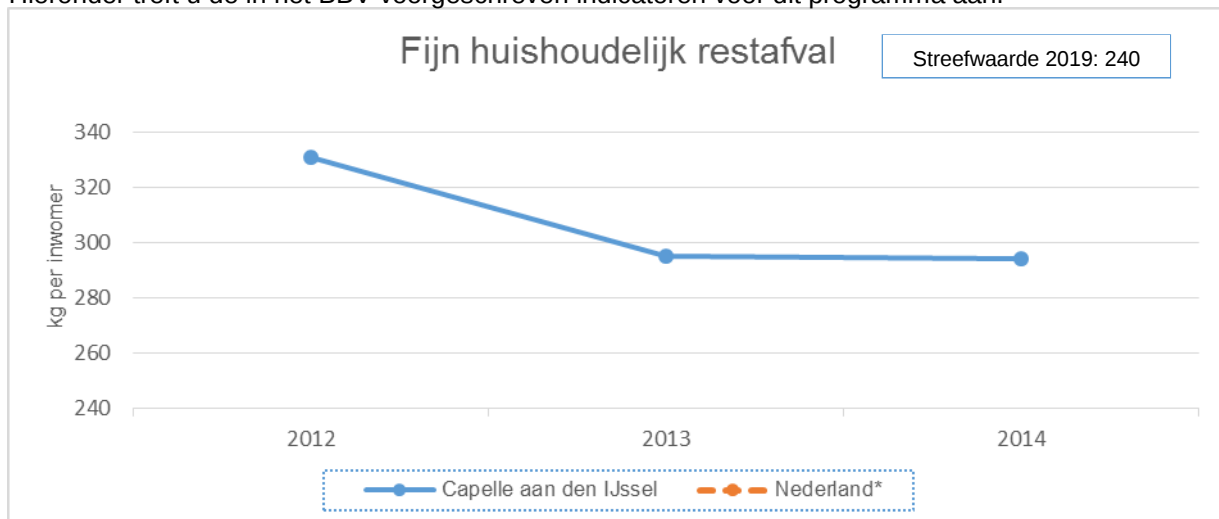
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Overige verschillen	N 33		N 33		N 33
	N 672	N 0	N 672	N 151	N 823
Baten					
Hogere baten riolering		V 124	V 124		V 124
Actualisatie baten afvalinzameling en verwerking*		N 120	N 120		N 120
Actualisatie 2019 baten nascheiding (zie lasten)		V 742	V 742		V 742
Actualisatie 2019 mutatie voorziening afval (zie lasten)		V 199	V 199		V 199
Actualisatie 2019 baten afvalstoffenheffing		V 181	V 181		V 181
Extra service inzameling grof huishoudelijk afval (wijzigingsvoorstel begroting 2019)		V 128	V 128		V 128
Railscherm Schollevaar (VJN 2015 5.10.1 / VJN 2016: 9.4.6): geen uitvoeringskosten en subsidie in 2019		N 248	N 248		N 248
Geluidsanering woningen (VJN2016 9.4.6), eenmalig budget in 2018 (subsidie Ministerie van Infrastructuur en Milieu)		N 116	N 116		N 116
Overige verschillen		V 2	V 2		V 2
	N 0	V 892	V 892	N 0	V 892
Totaal	N 672	V 892	V 220	N 151	V 69

*906 bij de lasten betreft 312 afvalbelasting, 114 stijging tarief grof afval, 100 meer afval te verwerken, 260 Onderhoud, inkoop en algemeen, 140 efficiency sensoren, 55 actualisatie kapitaallasten, -75 recycling kunststof

*120 bij de baten betreft opbrengsten van recycling

6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

*) In het koersdocument Duurzaam Capelle zijn de doelstellingen voor energiebesparing en het opwekken van duurzame energie vastgelegd. Er is geen streefwaarde geformuleerd voor het percentage hernieuwbare elektriciteit omdat de energievraag in veel grotere mate bepaald wordt door de vraag naar warmte en in veel mindere mate door de vraag naar elektriciteit. Het verduurzamen van de warmtevraag heeft daarom prioriteit.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 7.3 Afval

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Tevredenheid over huisvuilinzameling	Bewonersenquête*	84%	n.v.t.	81%	n.v.t.	n.v.t.	80%
% afvalscheiding	Interne registratie	40%	42%	44%	54%	n.n.b.	55%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

8. Ontwikkelingen

Omgevingswet

In 2019 gaat de voorbereiding van de invoering van de Omgevingswet verder (invoering 1 januari 2021). Het uitgangspunt van de Omgevingswet is een gezonde en veilige leefomgeving en goede omgevingskwaliteit en heeft dus invloed op de volksgezondheid. Het biedt een nieuwe manier van kijken naar de leefomgeving. In 2019 is dit (o.a.) onderwerp van gesprek met de Capellenaren over de toekomst van de stad (Stadsvisie).

Met de invoering van de Omgevingswet wordt de gemeente bevoegd gezag voor de bodem. Deze taak ligt nu bij de provincie. De gemeente moet toezien op een juist omgang met bodemverontreiniging en een juiste sanering van verontreinigde bodem en grondwater. De komende tijd wordt gewerkt aan een "warme overdracht" naar de gemeenten.

Afvalinzameling en -verwerking

Sinds 1 januari wordt de afvalinzameling door Irado gedaan, waar wij nu ook voor een derde aandeelhouder van zijn. Na wat opstartproblemen verloopt dit nu voorspoedig en over het algemeen naar tevredenheid van de inwoners. Het serviceniveau is hiermee ook op een hoger peil gekomen. Dit meten wij ook af aan de diverse reacties uit het wop maar ook de vaste contactpersonen uit de gemeente. Het Reviusrondeel en de Hoeken zijn hier goede voorbeelden van.

Door ons afval aan te bieden bij Omrin stijgt ons scheidingspercentage van ruim 40% naar ongeveer 58%. Iets wat met andere acties nooit gerealiseerd zou zijn.

Voor het eerst werken we nu ook met het volmeldsysteem, dit was zeker in het begin wennen en moesten er nog wat kinderziekten uit gehaald worden.

Ook wordt er dagelijks grofvuil gereden en de losse rommel bij de containers wordt meegenomen. Hierdoor ontstaat er minder overlast voor de bewoners, wel is het zo dat er een enorme stijging is van de bijplaatsingen. Dit was in 2017 al merkbaar maar is in 2018 explosief gestegen.

Er zijn diverse ontwikkelingen te melden met betrekking tot de lasten voor de afvalinzameling en – verwerking. Het merendeel van de kostenstijging moet los worden gezien van de overgang naar Irado. Onderzoek langs andere gemeente wijst uit dat daar de situatie identiek is. De overgang naar Irado heeft bijgedragen aan de afvalscheiding en de serviceverlening, twee speerpunten van de gemeente, waarop we nu goed scoren. Pas na een volledig jaar van Irado kan een beter beeld geschetst worden over de kostenontwikkeling.

Dit betreffen de volgende ontwikkelingen:

- Met ingang van 2019 gaat de landelijke belasting op de verwerking van restafval stijgen van € 14,00 naar € 30,00 per ton;
- Door de aantrekkende economie is er een toename van de hoeveelheid afval wat extra kosten geeft;
- Het opnieuw op de markt zetten van het grofvuil heeft tot gevolg dat de kosten toenemen. Dit is een landelijke trend;
- Door de nascheiding bij Omrin hebben we minder opbrengsten van kunststof;
- Het ingeboekte voordeel van de sensoren zit al verwerkt in de aanbiedingsprijs van Irado.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 7.1 Gezondheidsbeleid

- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2017-2020 "Zorg op maat met elkaar, voor elkaar" (BBV 833848 december 2016);

Taakveld 7.2 Riolering

- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 (VGRP) (BBV 661559 juli 2015);
- Verordening Rioolheffing 2017 (BBV 947636 december 2017);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 september 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Taakveld 7.3 Afval

- Afvalactieplan 2016-2020 (BBV 669617 augustus 2015);
- Verordening Afvalstoffenheffing 2019 (4^e kwartaal 2018 in de raad).

Taakveld 7.4 Milieubeheer

- Duurzaamheidsagenda 2015-2018 (BBV 663710 juli 2015).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

TV	Subsidieregeling	Plafond (* € 1.000)
7.1	Gezondheidsbeleid	11
	Totaal	11

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
7.1	Eenmalig budget Gezond in de stad; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 85	V 21				N 85	N 21			
7.4	Duurzaamheidsagenda met dekking reserve eenmalige uitgaven (bij opheffing reserve milieu)	V 87									
7.4	Duurzaamheidsagenda (1B W2016 en VJN2016)						N 79				
7.4	Duurzaamheidsagenda (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)						N 278				
7.4	Voorbereidingsbudget 1e helft 2019 Duurzaamheidsagenda (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 190			
7.4	Lasten en subsidie geluidsanering woningen	V 116					N 116				
7.4	Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2)						N 100				
7.4	Eenmalig budget Railscherm Schollevaar: hogere voorbereidingskosten voor het railscherm en evenredig hogere subsidie hiervoor	V 248					N 248				
	Totaal	V 536	V 21	N 0	N 0	N 0	N 906	N 211	N 0	N 0	N 0

12. Structurele mutaties reserves

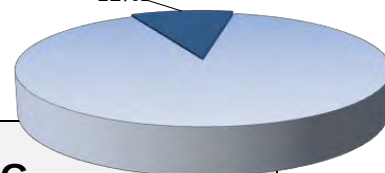
Niet van toepassing.

13. Verbonden partijen

Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Maatschappelijk effecten	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
Doelstelling voor programma	Het waarborgen van een gezond leef-, woon- en werkklimaat door het verrichten van gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.
Openbare gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (GGD)	
Maatschappelijke effecten	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid.
Doelstelling voor programma	Het nemen van maatregelen ter bevordering van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

PROGRAMMA 8: STADSONTWIKKELING

1. Missie

Wij registreren en faciliteren de stadsontwikkeling voor een blijvend vitale stad. Wij creëren een goede woongemeente met en voor de inwoners door balans te brengen in de bevolkingsopbouw en variatie in het woningbestand op wijk- en buurniveau. Wij spelen ondernemend en daadkrachtig in op ontwikkelingen, staan in constante dialoog met de omgeving en formuleren hierop een duidelijke strategie. We behouden de ruimtelijke kwaliteit op het grondgebied van de gemeente en bevorderen deze waar nodig. We behouden het cultureel erfgoed en stimuleren de beleving daarvan. We verbinden de ambities voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Daarmee spelen we in op de Omgevingswet.

2. Doelstellingen per taakveld

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden met bijbehorende doelstellingen:

Taakveld	Doelstelling
8.1 Ruimtelijke Ordening	Het verrichten van taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals het voorbereiden en vaststellen van structuurplannen en –visies en bestemmingsplannen.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijven-terreinen)	Het verrichten van activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie.
8.3 Wonen en bouwen	Het zorg dragen voor en het verrichten van taken met betrekking tot gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening.

3. Wat willen wij bereiken? / Wat gaan wij daarvoor doen?

Hieronder treft u per taakveld (TV) aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
8.1	Geo data beschikbaar stellen in 3D	Wij experimenteren hoe wij ons GEO-data in 3D formaat kunnen omzetten, zodat wij klaar zijn voor o.a. de omgevingswet.
8.1	Voorbereid zijn op invoering Omgevingswet	Uitvoeren activiteiten Implementatieplan Omgevingswet 2016-2020 o.a.: 1. Opstellen Stadsvisie: de stadsvisie is de Capelse Omgevingsvisie. Het is een toekomstvisie op de leefomgeving voor geheel Capelle. De Omgevingsvisie is verplicht vanuit de Omgevingswet; 2. Uitvoeren pilot Bongerd/Wingerd; de pilot is o.a. gericht op de integrale aanpak van sociaal en fysiek domein en het ontwikkelen van een bestemmingsplan nieuwe stijl; een klankbordgroep onder leiding van een extern adviseur begeleidt de pilot; 3. Uitvoeren van het plan van aanpak digitalisering, dat in 2018 is opgesteld.
8.2	Realiseren van woningbouwontwikkelingen	1. Realiseren van projecten uit het Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling (MPS) waaronder de gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle. Het gaat om o.a. de Rubenssingel, de Mient en Fascinatio. Voor Oeverrijk, Hoven II en Post NL gaan de woningen in de verkoop; 2. Herontwikkeling van De Hoven II in combinatie met het revitaliseren van de kwetsbare woningvoorraad; 3. Bepalen van de koers voor de gebiedsvisie Bongerd-Wingerd voor een woningbouwprogramma voor (zorg)woningen in samenwerking met Havensteder; 4. Uitwerken van de gebiedsvisie Bongerd-Wingerd, Schollebaar, entreegebied Capelle en deze vertalen in concrete projecten binnen het MPS.

TV	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
8.3	Gevarieerde en evenwichtige woningvoorraad	Bij nieuwbouw zoeken naar een toevoeging die bijdraagt aan een gevarieerde woningvoorraad in de gemeente welke afgestemd is op de vraag uit de lokale woningmarkt en bijdraagt aan een meer evenwichtiger verdeling van de sociale voorraad over de regio conform de in 2018 gemaakte woningmarktafspraken en de doelstellingen van de woonvisie
8.3	Via woonruimtebemiddeling bijdragen aan verbetering leefbaarheid	Tussentijds evalueren van de woonruimtebemiddeling.
8.3	Realiseren van de taakstelling huisvesting statushouders	In goed overleg met Havensteder blijft het nodig om tijdig voldoende woningen beschikbaar te krijgen om de taakstelling te kunnen uitvoeren

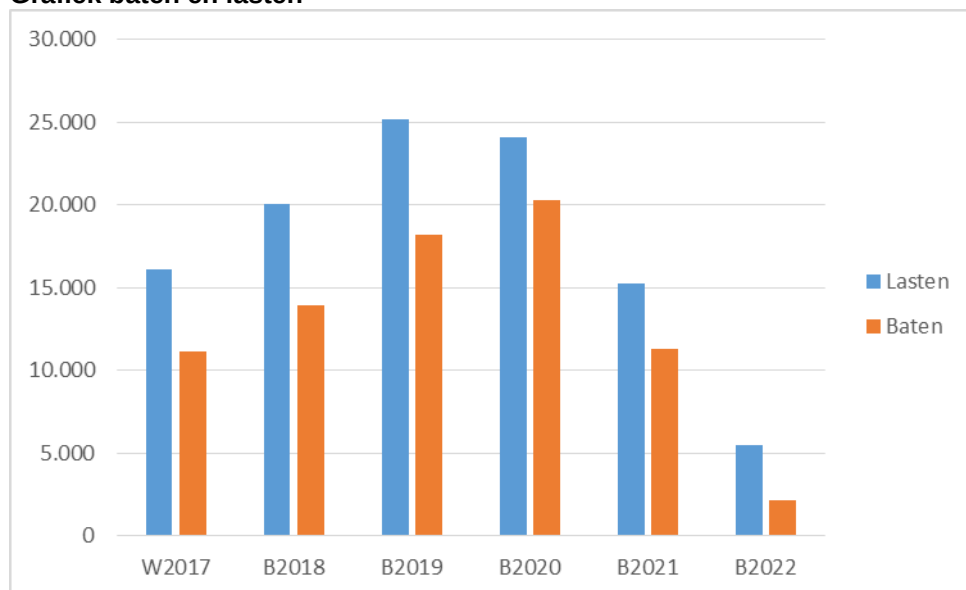
4. Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019

Geen wijzigingsvoorstellen 2019.

5. Wat mag het kosten?

Programma 8 Stadsontwikkeling	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten	N 16.098	N 20.049	N 25.182	N 24.134	N 15.278	N 5.478
Baten	V 11.134	V 13.908	V 18.195	V 20.321	V 11.282	V 2.179
Saldo van baten en lasten	N 4.964	N 6.141	N 6.987	N 3.813	N 3.996	N 3.299
Mutaties in reserves:						
Reserve eenmalige uitgaven	V 1.036	V 185				
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	V 4.071	V 3.596	V 4.589	V 1.058	V 1.223	V 284
Reserve bedrijfsvoering	N 785	N 60	N 156	N 121	N 52	N 52
Totaal mutaties reserves	V 4.322	V 3.721	V 4.433	V 937	V 1.171	V 232
Resultaat	N 642	N 2.420	N 2.554	N 2.876	N 2.825	N 3.067

Grafiek baten en lasten

Analyse verschil begroting 2018-2019

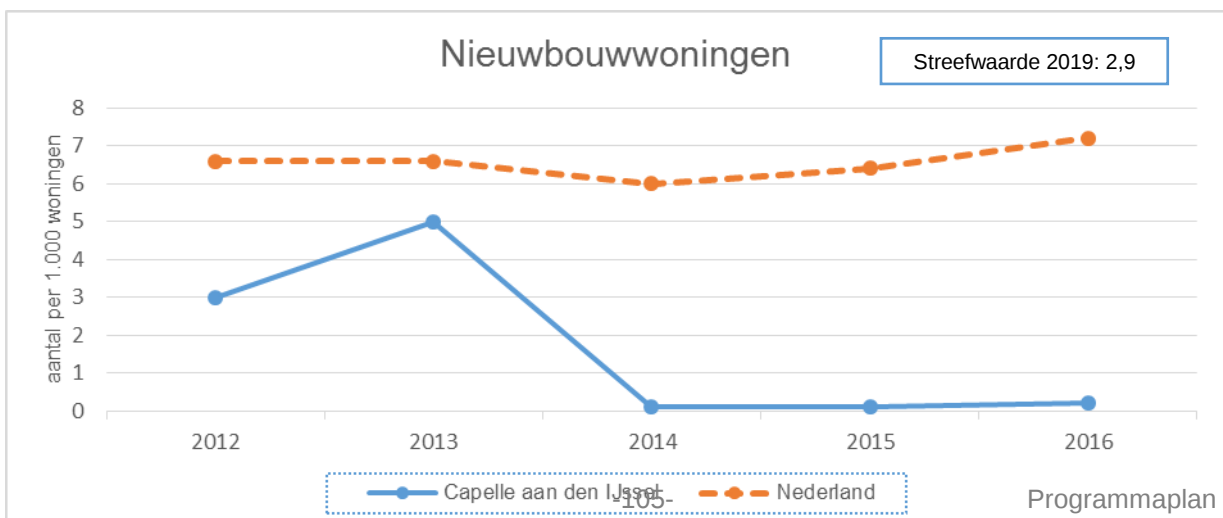
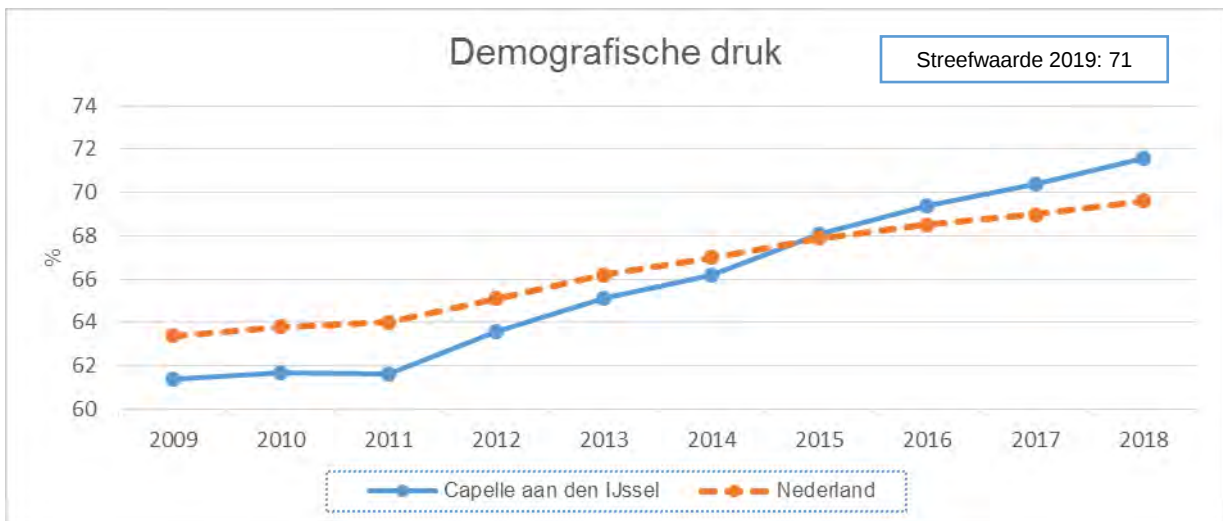
Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
Lasten					
Faciliterende projecten - Post NL-locatie, Amandelhof Zorg en Verkeerbeoerderij	V 34		V 34	V 7	V 41
Lager budget Omgevingswet/Omgevingsvisie (NJN2016 8.4.1)	V 40		V 40		V 40
Implementatie omgevingswet (VJN2018 8.4.1), verlaging budget in 2018	N 110		N 110		N 110
PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); zie baten	V 137		V 137		V 137
Reserve eenmalige uitgaven - natuurbeleid (VJN2018 8.4.14), budget in 2018	V 26		V 26	N 26	N 0
Reserve eenmalige uitgaven - invoering basisregistratie grootschalige topografie (VJN2018 8.4.14), budget in 2018	V 32		V 32	N 32	N 0
Reserve eenmalige uitgaven - PostNL (VJN2018 8.4.14), budget in 2018	V 39		V 39	N 39	N 0
Mutaties strategische gronden en herstructurering (zie baten)	N 3.299		N 3.299		N 3.299
Mutaties Bouwgrondexploitatie Fascinatio (zie baten)	N 895		N 895		N 895
Mutaties Bouwgrondexploitatie Overige (zie baten); dekking reserve HAG voor de Hoven II	N 1.766		N 1.766	V 1.614	N 152
Hogere doorbelasting overhead aan taakveld 8.2 (grondexploitaties) vanuit taakveld 0.4	N 98		N 98	N 29	N 127
Actualisatie woonvisie (VJN2018 8.4.12), budget in 2018	V 30		V 30		V 30
Reserve eenmalige uitgaven - statushouders (VJN2018 8.4.14), budget in 2018	V 13		V 13	N 13	N 0
Openbare ruimte centrumgebied (VJN2018 8.4.7); reserve HAG	N 636		N 636	V 636	N 0
Gebiedsaanpak Capelseweg (VJN2018 8.4.7); reserve HAG	N 68		N 68	V 66	N 2
Gebiedsaanpak Scholleveaar (VJN2017 en VJN2018 8.4.10), budget in 2018; reserve HAG	V 108		V 108	N 38	V 70
Gebiedsaanpak Scholleveaar (VJN2018 8.4.14) - Reserve eenmalige uitgaven; budget in 2018	V 69		V 69	N 69	N 0
Gebiedsvisies - Bongerd/Wingerd (VJN2018 8.4.7); reserve HAG	V 132		V 132	N 132	N 0
Gebiedspaspoort Wormerhoek (VJN2018 8.4.3); reserve HAG	V 25		V 25	N 25	N 0
Transformatieleidraad Capelle (VJN 2018 8.4.11), lager budget in 2018	V 18		V 18		V 18
Actualisatie 2019 Directe personeels- en apparaatskosten	N 383		N 383		N 383
Actualisatie 2019 Afschrijvingen en toegerekende rente	N 251		N 251		N 251
Strategische panden (VJN2018 8.4.15); reserve HAG	V 62		V 62	N 40	V 22
Gebiedsvisies - landelijk Capelle (VJN2018 8.4.7); reserve HAG	V 1.546		V 1.546	N 1.546	N 0
Promoten activiteiten centraal Capelle (VJN2018 8.4.14), dekking reserve eenmalige uitgaven	V 6		V 6	N 6	N 0
Gebiedsvisie Centraal Capelle DOE MEE-programma	V 50		V 50		V 50
Overige verschillen	V 6		V 6	N 44	N 38
	N 5.133	N 0	N 5.133	V 284	N 4.849
Baten					

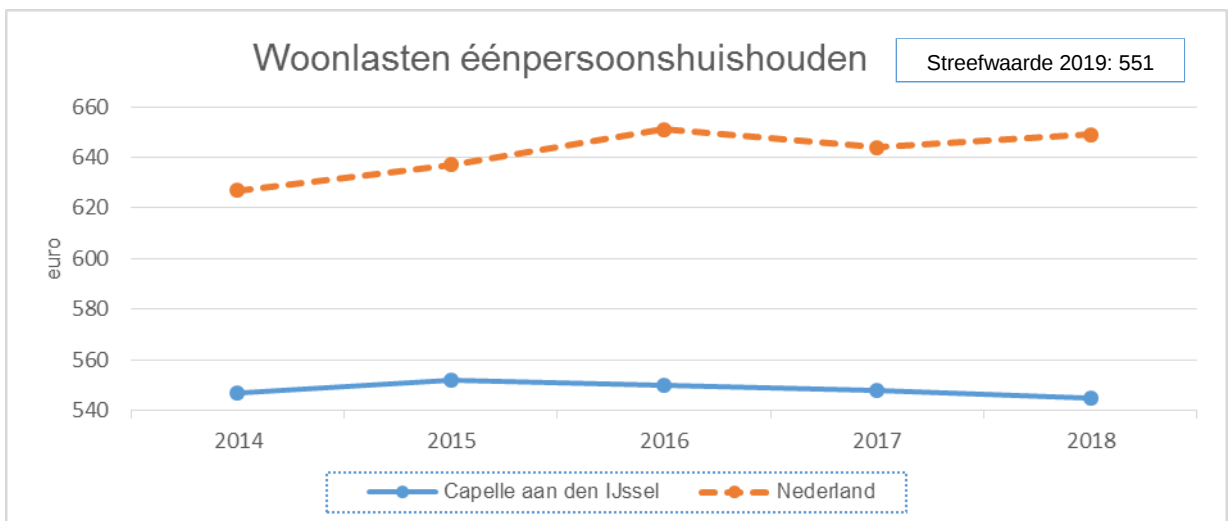
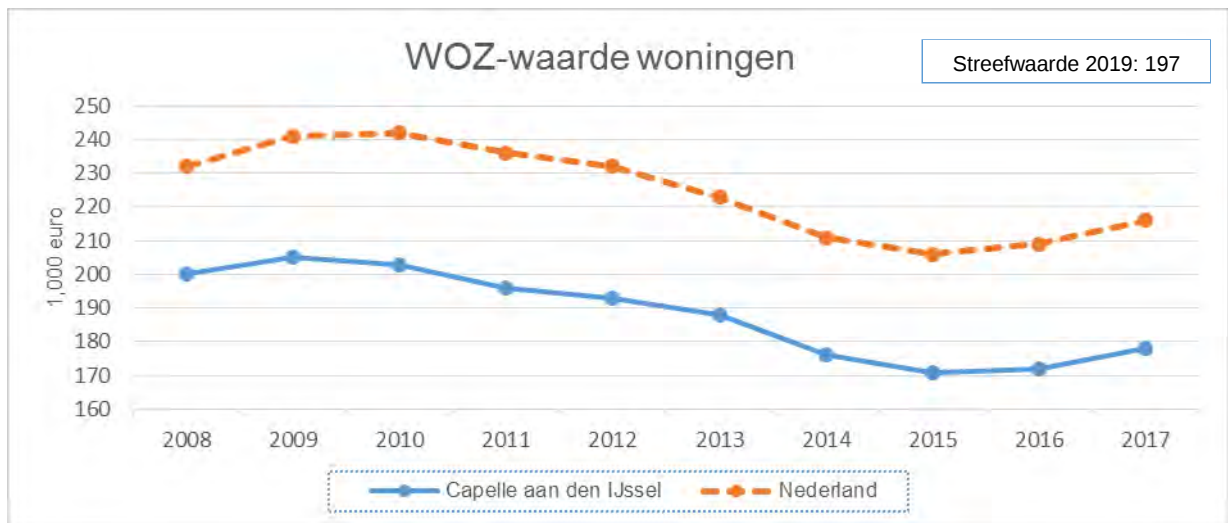
Programmabegroting 2019

Omschrijving	Lasten	Baten	Totaal saldo van baten en lasten	Mutatie Reserves	Resultaat
PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); zie lasten		N 145	N 145		N 145
Mutaties strategische gronden en herstructurering (zie lasten)		V 3.323	V 3.323		V 3.323
Mutaties Bouwgrondexploitatie Fascinatio (zie lasten)		V 885	V 885		V 885
Mutaties Bouwgrondexploitatie Overige (zie lasten)		V 497	V 497		V 497
Transformatieopgave (VJN2018 8.4.11), budget in 2018 en 2019; reserve HAG		N 65	N 65	V 47	N 18
Omgevingsvergunningen (VJN2017 8.4.12)		V 295	V 295		V 295
Opbrengsten bouwleges (NJN2017 8.4.1)		N 144	N 144		N 144
Restauratie 's-Gravenweg 325 in 2017 en verkoop in 2018 met mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid (VJN2016 8.4.1)		N 675	N 675	V 675	N 0
's-Gravenweg 325, verlaging opbrengst in 2018 (VJN2018 8.4.8)		V 294	V 294	N 294	N 0
Strategische panden (VJN2018 8.4.15)		V 21	V 21		V 21
Overige verschillen		V 1	V 1		V 1
	N 0	V 4.287	V 4.287	V 428	V 4.715
Totaal	N 5.133	V 4.287	N 846	V 712	N 134

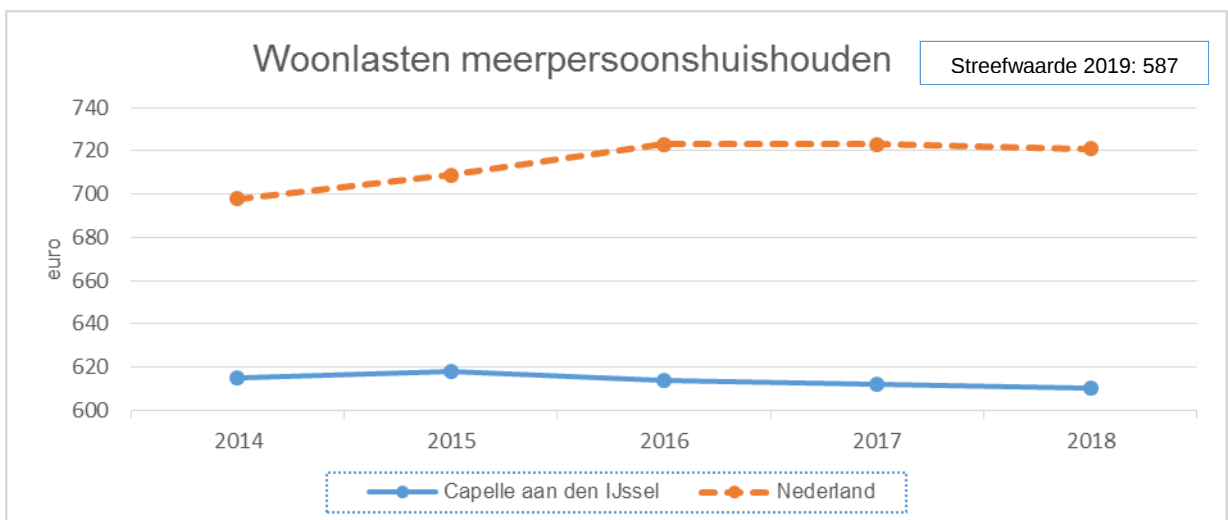
6. Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

Wij hebben gestuurd op lage lasten wat terug te zien is in de Capelse cijfers. Wij continueren deze koers.

Wij hebben gestuurd op lage lasten wat terug te zien is in de Capelse cijfers. Wij continueren deze koers.

7. Beleidsindicatoren

Taakveld 8.1 t/m 8.3

Omschrijving	Bron	Meting 2015	Meting 2016	Meting 2017	Streef-waarde 2018	Meting VJN18	Streef-waarde 2019
Verhouding sociale huur / particuliere huur	Buurtmonitor	n.b.	n.b.	76% / 24%	76% / 24%	76% / 24%	76% / 24%
Verhouding te realiseren grondgebonden woningen / appartementen	Woningbouwprogramma / MPS	100% / 0%	100% / 0%	43% / 57%	166% / - 66%*	56% / 44%**	72% / 28%
Woningvoorraad	Buurtmonitor	geen buurt monitor	30.619	30.619	30.830	30.715	31.032
Omvang sociale voorraad	Corporaties	n.b.	10.207	10.200	>10.000	10.290	>10.000***
Daling sociale woningbouw: % aantal sociale woningen ten opzichte van gehele woningvoorraad. Streefwaarde: van 39% in 2011, tot 36% in 2015 en 33% in 2020.	Buurtmonitor. Data van Havensteder. Data wonen: Syswo. Bron: BZK/DGWBI/Systeem Woningvoorraad SYSWOV. Peildatum: 1 januari	n.b.	33,3%	33,0%	33,0%	33,5%	34,0%

*) Op basis van MPS 2017 voor het jaar 2018 : realiseren van 73 grondgebonden woningen, 91 appartementen en sloop 120 appartementen Hoven 2.

**) Op basis van MPS 2018 voor het jaar 2018: realiseren van 132 grondgebonden woningen en 104 appartementen.

***) Eind 2018 worden in de regio nieuwe woningmarktafspraken gemaakt met daarin nieuwe streefgetallen die hoger zullen uitvallen om tot een meer evenwichtiger verdeling te komen. Capelle scoort onder het regionale gemiddelde.

8. Ontwikkelingen

Transformatieleidraad

De transformatieleidraad is in maart 2018 vastgesteld door het college als richtinggevend document voor transformaties. Het document bevat naast de ambities ook het proces wat een initiatiefnemer doorloopt. In 2019 willen we inzetten op verdere digitalisering van het transformatieloket via de website www.capellebouwtaandestad.nl. Hier kan de initiatiefnemer informatie vinden betreft de ambities, beleidsdocumenten en bijvoorbeeld parkeernormen. Op de nieuwe website zal het ook mogelijk zijn om direct een initiatief op de digitale kaart te zetten en een formulier in te vullen.

Ontwikkeling Rivium in stroomversnelling

In 2018 heeft u het gebiedspaspoort “het nieuwe Rivium” vastgesteld. Hierin heeft u goedgekeurd dat er naast bedrijven ook wonen is toegestaan op het Rivium, waarbij dit gebiedspaspoort als uitnodiging dient voor de markt. Wij mogen concluderen dat deze uitnodiging is opgepakt en in veel grotere mate dan verwacht. Het eerste pand wordt momenteel getransformeerd naar wonen en daarnaast zijn er vele panden verkocht aan ontwikkelaars. De intenties zijn niet direct meer transformatie, maar sloop/nieuwbouw. Hierdoor hebben wij het over veel groter aantallen woningen dan verwacht, waardoor het ook mogelijk om voorzieningen naar het Rivium te trekken en meer levendigheid te krijgen. Wij zijn nu met verschillende ontwikkelaars in gesprek over hun plannen. Hierdoor gaat het aanblik van het Rivium aanzienlijk veranderen in hoogte, openbaar gebied o.a. Wij komen hiervoor rond de jaarwisseling bij u terug met een “gebiedspaspoort 2.0”, waarbij u kaders stelt voor de randvoorwaarden van deze mooie ontwikkeling, waarbij een goede combinatie tussen werken en wonen centraal staat.

De met de ontwikkeling in het Rivium gemoeide baten en lasten zijn nog niet verwerkt in de aantallen en de begrotingscijfers.

Uitstel omgevingswet tot na 2019

De Stadsvisie, de toekomstvisie op een gezonde en veilige leefomgeving en goede omgevingskwaliteit, start in 2019. De Stadsvisie is de Capelse Omgevingsvisie. De Stadsvisie is voor het nieuwe bestuur een mooie kans om met de stad in gesprek te gaan in aansluiting op het coalitieakkoord. In het Implementatieplan Omgevingswet (IPOW), dat in 2016 is vastgesteld, is nog

geen rekening gehouden met investeringen op het gebied van digitalisering, omdat op dat moment onvoldoende informatie beschikbaar was over het nieuwe digitale stelsel. De rijksoverheid heeft aangekondigd dat zij in de tweede helft van 2018 informatie over de specificaties levert. In dat geval wordt bij de Voorjaarsnota 2019 een nader voorstel gedaan.

Nieuwe woonvisie 2019 – 2025

De afgelopen periode is veel informatie vergaard met betrekking tot wonen. Ook zijn er gesprekken gevoerd met verschillende partijen voor de lokale inkleuring. Relevante trends en ontwikkelingen zijn op hun consequenties geanalyseerd. Na de zomer worden allerlei bijeenkomsten georganiseerd met vakgenoten, stakeholders en de raad om dilemma's en keuzes te bespreken en een visie te ontwikkelen. Het streven is uiterlijk eerste kwartaal 2019 de Woonvisie door de raad te laten vaststellen.

Vaststellen nieuwe woningmarktafspraken 2018-2030 met de regiogemeenten, Maaskoepelcorporaties en de provincie Zuid-Holland

In december 2018 zijn nieuwe woningmarktafspraken getekend met de regiogemeenten met het doel:

- Afspraken over het realiseren van voldoende woningen in de Rotterdamse regio conform de woningbehoefte die door ABF is berekend tot 2030, namelijk circa 55.000 woningen toevoegen
- Afspraken over een evenwichtiger verdeling van de sociale voorraad in de regio en het voorkomen van een tekort dat bij de huidige ontwikkeling dreigt vanaf 2020.

9. Kaderstellende en overige beleidsnota's

De volgende beleidsnota's bevatten actiepunten voor dit programma:

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

- Structuurvisie 2030 (BBV 512605 juni 2013);
- Gebiedsvisie Centraal Capelle (BBV 758562 maart 2016);
- Koersdocument Gebiedsvisie Landelijk Capelle (BBV 837839 december 2016);
- Natuurkansenkaart 2016 (BBV 822566 november 2016);
- Legesverordening 2017 (BBV 947636 december 2017).

Taakveld 8.2 Grondexploitaties

- Grondprijzenbrief (BBV 955131 december 2017);
- Nota Grondbeleid 2011 (BBV 198256 mei 2011);
- Nota Strategisch verwerven 2013 (BBV 498740 juni 2013);
- Structuurvisie 2030 (BBV 512605 juni 2013);
- Gebiedsvisie Centraal Capelle (BBV 758562 maart 2016);
- Gebiedsvisie Landelijk Capelle (BBV 926459 november 2017).

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

- Woonvisie 2013-2020 (BBV 497914 maart 2013);
- Plan van Aanpak huisvesting statushouders (BBV 751135 december 2013);
- Samenwerkingsafspraken Gemeente-Havensteder-Huurdersraad Capelle (BBV 743733 november 2015);
- Welstandsnota 2013/Actualisatie Welstandsnota 2016 (BBV 768570 en 863239 maart 2017);
- Nota "Beleidskaders gemeentelijk vastgoed" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013);
- Handhavingbeleidsplan Wabo 2016 (BBV 610851 juli 2016).

10. Wat zijn de subsidieplafonds?

Niet van toepassing.

11. Incidentele baten en lasten

TV	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
8.1	Eenmalig budget invoering BGT; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 32					N 32				
8.1	Eenmalige budgetten Omgevingswet / Omgevingsvisie						N 80	N 150	N 120	N 20	
8.1	Structureel budget Onderhoud kwetsbare woningvoorraad met incidentele dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 199	V 198						N 40		
8.1	Budget natuurbeleid (VJN2018 8.4.14); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 26					N 26				
8.1	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 39					N 39				
8.1	PostNL locatie (VJN2017)						N 34				
8.1	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2)	V 145					N 150				
8.1	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); dekking reserve HAG	V 5	V 13								
8.2	De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 1.764					N 1.764			
8.2	De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 2.064	V 150	V 110	V 201		N 2.064	N 150	N 110	N 201	
8.2	Dotatie saldo BIE Tennispark aan reserve herstructurering actief grondbeleid	V 373					N 373				
8.2	Dotatie saldo BIE Rubenssingel aan reserve herstructurering actief grondbeleid		V 478					N 478			
8.3	Opstellen gebiedspaspoort Wormerhoek (VJN2018 8.4.3); dekking reserve HAG	V 51	V 26				N 51	N 26			

Programmabegroting 2019

8.3	Centraal Capelle, promoten activiteiten; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 6					N 6			
8.3	Ijsseloevers, dekking reserve eenmalige uitgaven	V 44					N 44			
8.3	Eenmalig budget Taskforce statushouders met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 13					N 13			
8.3	Gebiedsaanpak Schollevaars; dekking reserve eenmalige uitgaven en reserve HAG	V 107					N 107			
8.3	Transformatieopgave (VJN2018 8.4.11); dekking reserve HAG	V 35	V 82				N 35	N 82		
8.3	Transformatieopgave (VJN2018 8.4.11); verhaal via anterieure overeenkomst	V 65					N 65			
8.3	Restauratie 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 294					N 294			
8.3	Verkoop 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met terugstorting reserve herstructurering actief grondbeleid	V 675					N 675			
8.3	Inhaalafschrijving projecten <2011 (VJN2018 8.4.6); dekking reserve HAG	V 17					N 17			
8.3	BIE LC2 - 's-Gravenweteringpark (NJN2017 8.4.8) Percentage of Completion; dotatie aan reserve HAG			V 801					N 801	
8.3	Uitwerkingsvisie Capelseweg (VJN2018 8.4.9); mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	N 68	V 68				V 68	N 68		

Programmabegroting 2019

		V 717	V 1.258	V 595			N 717	N 1.258	N 595		
8.3	Gebiedsvisies Centraal Capelle (VJN2016 10.4.2); dekking reserve HAG										
8.3	Gebiedsvisies; dekking reserve HAG	N 515	N 990	N 556			V 515	V 990	V 556		
8.3	Gebiedsvisies - Bongerd/Wingerd (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 276	V 144				N 276	N 144			
8.3	Gebiedsvisies budgetten landelijk Capelle (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 2.225	V 679	V 389	V 295		N 2.225	N 679	N 389	N 295	
8.3	Gebiedsvisies budgetten Centrumring (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 498	V 1.134	V 1.123	V 442		N 498	N 1.134	N 1.123	N 442	
	Totaal	V 7.323	V 5.004	V 2.462	V 938	N 0	N 7.238	N 4.943	N 2.622	N 958	N 0

12. Structurele mutaties reserves

	Onttrekkingen					Toevoegingen				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve bedrijfsvoering		V 25	V 1	V 1	V 1					
Reserve herstructurering actief grondbeleid	V 246	V 64	V 239	V 284	V 284					
	V 246	V 89	V 240	V 285	V 285	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

13. Verbonden partijen

Dataland B.V.	
Maatschappelijk effecten	Informatievoorziening gemeentelijk administratief vastgoed
Doelstelling voor programma	Het verrichten van taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals het voorbereiden en vaststellen van structuurplannen en –visies en bestemmingsplannen.

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

4 Paragrafen

- A. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
- B. Onderhoud Kapitaalgoederen
- C. Financiering
- D. Bedrijfsvoering
- E. Verbonden Partijen
- F. Grondbeleid
- G. Lokale Heffingen
- H. Interbestuurlijk Toezicht

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven, met de kans dat deze risico's zich voordoen. De verhouding wordt uitgedrukt in een ratio.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Beleid voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het beleid ten aanzien van risico's en weerstandsvermogen hebben wij vastgelegd in de Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017.

Wij streven na om geen onnodige risico's te lopen, en zoveel mogelijk risico's af te dekken door verzekeringen, mits financieel verantwoord. Risico's die niet worden afgedekt door een verzekering of een voorziening moeten kunnen worden opgevangen door de beschikbare weerstandscapaciteit.

De definitie van een risico luidt als volgt: *De kans op het optreden van een gebeurtenis, die zowel positieve als negatieve gevolgen voor de gemeente kan hebben, waarvan de omvang nog onbekend is, maar van materiële betekenis kan zijn (groter dan N 250).*

Eenvoudiger gezegd bestaat een risico dus uit kans * impact. In lijn met de genoemde beleidsnota hanteren we voor wat betreft de kans van voordoen hanteren we drie varianten: lage kans (25%), gemiddelde kans (50%) en hoge kans (75%). Voor wat betreft de impact, zijn er drie varianten mogelijk:

1. Als de impact redelijk goed in te schatten is: als vaste waarde;
2. Als de impact moeilijker in te schatten is: met een bandbreedte, waarin we een onder- en bovengrens geven en we rekenen met het gemiddelde;
3. Als de impact (nog) niet in te schatten is: als pm.

Bij risico's met een incidenteel karakter hanteren we een factor van 1, omdat het risico zich in één keer voor zal kunnen doen. Voor risico's met een structureel karakter wordt een factor van 5 gehanteerd, gebaseerd op het lopende begrotingsjaar en de vier begrotingsjaren erna. Dat betekent dat de weerstandscapaciteit vijf maal zo groot moet zijn dan het totaalbedrag van het structurele risico.

De kwaliteit van het weerstandsvermogen wordt bij iedere document van de P&C cyclus gemeten. Dat wil zeggen dat we het weerstandsvermogen actualiseren en ook de risico's opnieuw beoordelen. Zo kan het zijn dat er telkens nieuwe risico's worden geïdentificeerd en dat eerder geconstateerde risico's verdwijnen.

Berekening Benodigde Weerstandscapaciteit (= risico's)

In het Overzicht Risico's in deze paragraaf, geven we een overzicht van de risico's die op dit moment nog bestaan en geven we aan wat die risico's voor 2019 en latere jaren betekenen.

De risico's die gekwantificeerd zijn, hebben wij in het onderstaande overzicht opgenomen.

Nr.	Structurele risico's	I/S*	Kans van voordoen	Risicobedrag				
				2018	2019	2020	2021	2022
4	Verleende garanties voor instellingen	S	5% **	658	614	614	614	614
10	Uitspraak Centrale Raad van Beroep Huishoudelijke Ondersteuning (Wmo)	S	25%	225	225	225	225	225
13	Bijstand statushouders	S	25%	325	0	0	0	0
15	Commerciële contracten	S	50%	113	113	113	113	113
	Totaal			1.208	952	952	952	952
	Totaal * 5			6.040	4.758	4.758	4.758	4.758

Incidenteel (1 jaar) of structureel (* 5 jaar)

** Lager percentage dan standaard, vanwege lager risico

***Stand VJN2018

In de laatste regel van de tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit

	2018*	2019	2020	2021	2022
Begrotingssaldo	727	518	1.675	1869	101
Post onvoorzien	33	33	33	33	33
Algemene Reserve minimumniveau	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Algemene reserve vrij besteedbaar	20.943	17.239	17.239	17.239	17.239
Bestemmingsreserves	37.549	40.269	31.007	28.840	29.175
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	69.252	68.059	59.953	57.981	56.547

* stand Voorjaarsnota 2018

Reserves: stand per 1-1

Weerstandsratio

	2018	2019	2020	2021	2022
Benodigde weerstandscapaciteit	6.605	4.758	4.758	4.758	4.758
Beschikbare weerstandscapaciteit	69.252	68.059	59.953	57.981	56.547
Weerstandsratio	10,5	14,3	12,6	12,2	11,9

Conclusie

De weerstandsratio komt meerjarig uit boven het minimum van 1,0, wat betekent dat de risico's met ons weerstandsvermogen opgevangen kunnen worden.

Financiële kengetallen volgens BBV

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat we door middel van financiële kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. Gemeenten zijn vrij om hier duiding aan te geven. Niettemin heeft de provincie Zuid-Holland en het ministerie van Binnenlandse Zaken afspraken gemaakt over zogeheten 'signaleringswaarden' voor de zes financiële kengetallen. Deze signaleringswaarden betreffen geen normering maar dienen als hulpmiddel om de afzonderlijke uitkomsten beter in perspectief te plaatsen. Voor elk kengetal worden er drie categorieën onderscheiden: 'minst risicovol'/'gezond' (in groen); 'neutraal' (in geel) en 'meest risicovol' (in oranje).

De volgende signaleringswaarden zijn afgesproken:

	Financiële kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
		minst risicovol	neutraal	meest risicovol
1a	netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2	solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
3	grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4	structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5	belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten van de kengetallen

Hieronder staan de uitkomsten van de financiële kengetallen weergegeven voor de periode tot en met 2022 in relatie tot de hierboven weergegeven signaleringswaarden. We zien hierbij de volgende ontwikkelingen:

- de (gecorrigeerde) netto schuldquote gaat vanaf 2021 van categorie 'minst risicovol' naar 'neutraal';
- de solvabiliteit laat een dalend verloop zien, maar blijft 'neutraal';
- de grondexploitatie bevindt zich de komende jaren in de categorie 'minst risicovol';
- de structurele exploitatieruimte bevindt zich in de categorie 'minst risicovol';
- de belastingcapaciteit bevindt zich in de categorie 'minst risicovol'

Hieronder geven we per kengetal een toelichting.

	Financiële kengetallen	Jaarrekening 2017	Prognose 2018*	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1a	netto schuldquote	26%	53%	75%	83%	92%	99%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	53%	74%	83%	91%	99%
2	solvabiliteitsratio	46%	34%	25%	23%	23%	22%
3	grondexploitatie	2%	5%	7%	2%	0%	1%
4	structurele exploitatieruimte	1%	1%	1%	1%	1%	0%
5	belastingcapaciteit	85%	84%	85%	pm**	pm**	pm**

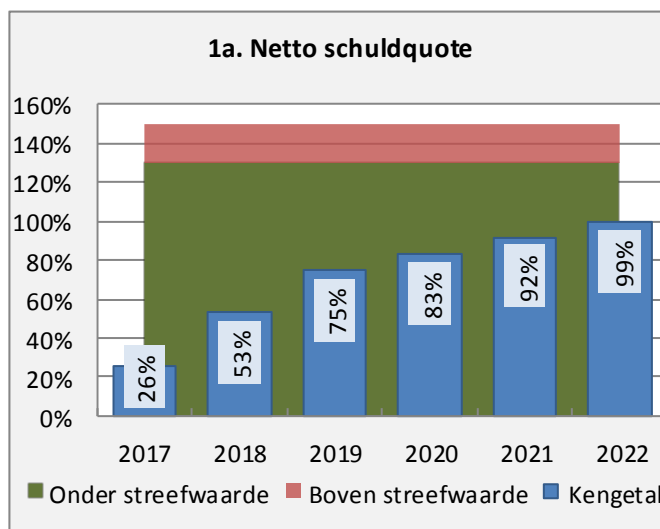
* prognose 2018: actualisatie ten opzichte van Begroting 2018

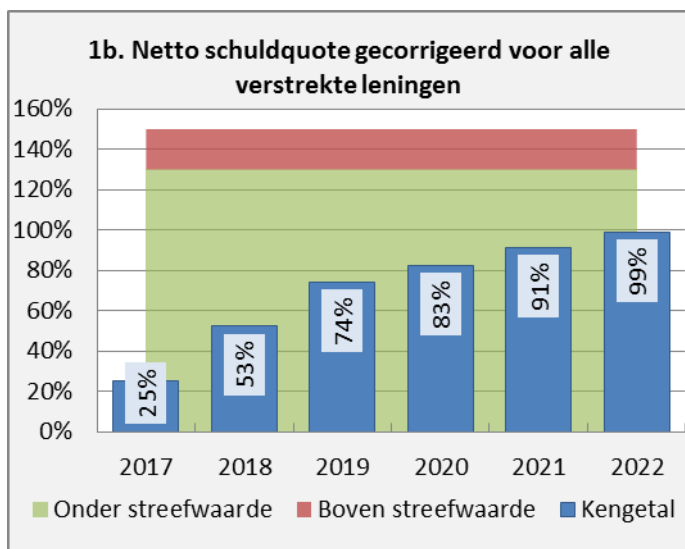
** tarieven en landelijke vergelijkingsinformatie is nog niet bekend

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, maar de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Het wordt berekend door de totale schulden te delen door de totale baten. Hoe hoger deze ratio komt, hoe meer jaarlijks exploitatiebudget er 'vast' komt te zitten in de rente van deze schulden.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is hier een variant op, waarbij leningen aan derden in mindering zijn gebracht op de schulden. Deze ratio geeft een beter beeld van de werkelijke 'eigen' schuld, omdat 'doorgeleend' geld niet wordt meegerekend.

Op basis van de ontwikkeling van beide kengetallen vanaf 2017, zien we een stijgende lijn naar bijna 100% in 2022, vooral vanwege de financieringsbehoefte die ontstaat als gevolg van de geplande majeure investeringen in bijvoorbeeld de gebiedsvisies Centraal- en Landelijk Capelle, de bouw van het nieuwe

zwembad/sporthalcombinatie De Pelikaan en het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. Als gevolg van deze toenemende financieringsbehoefte, die over de periode 2019 tot en met 2022 91 miljoen bedraagt, verschuift de netto schuldquote (gecorrigeerd) zich conform de signaleringswaarde opgesteld door de Provincie Zuid-Holland, in de jaren 2021 en 2022 van categorie 'minst risicovol' naar categorie 'neutraal'.

Vergeleken met deze cijfers, groeit onze schuldpositie de komende jaren door majeure projecten sneller dan het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd valt de netto schuldquote eind 2022 nog in de categorie 'neutraal' en valt deze nog niet in categorie 'meest risicovol'.

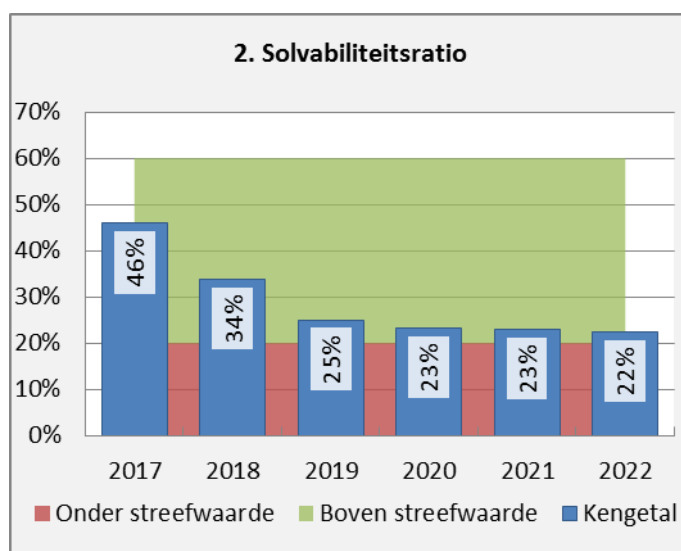
	Netto schuldquote (1a) en netto schuldquote ongecorrigeerd (1b)	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
1a	landelijke gemiddelde	69%	73%	71%	67%	pm
1b	landelijke gemiddelde	61%	65%	63%	60%	99%

Bron: financiengemeente.nl

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter. In het denkbeeldige geval van faillissement, blijft er bij een hoge solvabiliteit meer vermogen over voor de eigenaren. In onze gemeente valt de solvabiliteit in de midden categorie tussen 'minst risicovol' en 'meest risicovol'.

Door onttrekkingen aan de bestemmingsreserves (daling van het eigen vermogen) en de financieringsbehoefte die ontstaat als gevolg van de geplande majeure investeringen, leidt dit tot een daling van de solvabiliteitsratio. Veroorzaakt door dat we in deze jaren meer baten dan lasten hebben geraamd. Vanaf 2019 vlakt de daling af en stabiliseert de solvabiliteitsratio zich weer.

De solvabiliteitsratio vergeleken met de prognose van het landelijke gemiddelde, toon aan dat onze solvabiliteitsratio beneden het landelijke gemiddelde ligt. Echter handhaaft de solvabiliteitsratio zich over de gehele begrotingsperiode zich in categorie 'neutraal'.

	Solvabiliteit	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
2	landelijke gemiddelde	33%	32%	33%	34%	pm

Bron: financiengemeente.nl

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond met worden

terugverdiend bij de verkoop. Hoe lager de ratio, hoe geringer de risico's voor de financiële positie van de gemeente. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. In onze gemeente is de ratio laag en het risico daarmee ook gering. Dit kan veranderen als er meer projecten omgevormd worden tot grondexploitatie of als er de baten en lasten worden geactualiseerd. Conform de signaleringswaarde opgesteld door de Provincie Zuid-Holland valt de waarde van het kengetal grondexploitaties in de categorie 'minst risicovol'.

Vergeleken met het landelijke gemiddelde beschikken wij als gemeente over minder kwetsbare grondexploitaties.

	Grondexploitatie	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
3	landelijke gemiddelde	15%	14%	11%	9%	pm

Bron: financiengemeente.nl

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt berekend door de incidentele baten en lasten te corrigeren op het jaarrekeningresultaat. Wanneer structurele lasten in de begroting afgedekt zijn door incidentele

baten, lopen we het risico dat de begroting niet meer sluitend is als deze baten wegvallen. Als deze negatief is, is er geen structureel evenwicht. Dit betekent dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Als deze positief is, is er wel een structureel evenwicht. Op deze indicator scoren wij in alle begrotingsjaren 0% of hoger, wat betekent dat er overal een structureel evenwicht is, zij het beperkt.

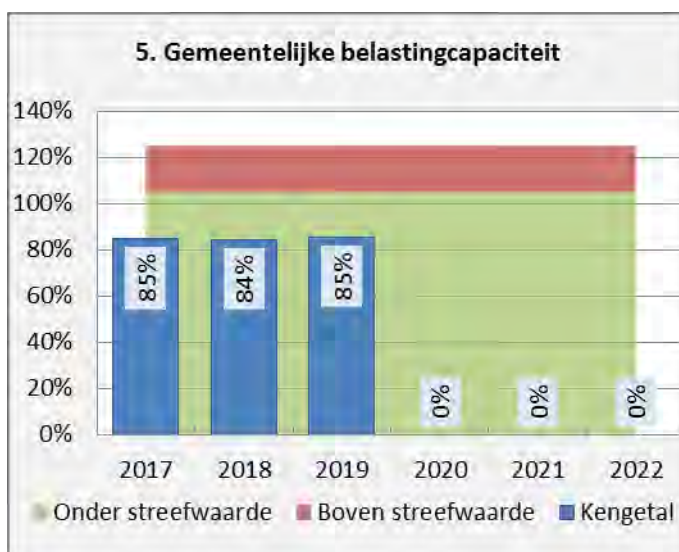
Deze cijfers vergeleken met het landelijke gemiddelde, ontwikkelt onze structurele exploitatieruimte zich nagenoeg gelijk:

	Grondexploitatie	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
3	landelijke gemiddelde	1%	1%	2%	2%	pm

Bron: financiengemeente.nl

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in Capelle zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde en geeft een indicatie (als dit percentage laag ligt) van de mogelijkheden die we hebben om de lokale belastingen te verhogen als dit nodig is. Onze lokale woonlasten in 2018 zijn relatief laag en staan op 85% van het landelijk gemiddelde. Uit de trend van de afgelopen jaren blijkt dat het landelijk gemiddelde relatief meer is gestegen dan onze lokale lasten. Om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit het Rijk (art. 12-status), moeten de lokale belastingen minstens 120% van het landelijk gemiddelde zijn. Conform de signaleringswaarde opgesteld door de Provincie Zuid-Holland valt de waarde van de belastingcapaciteit in alle jaren in de categorie neutraal.

Uit de prognose van de belastingcapaciteit blijkt dat de onze lokale woonlasten lager zullen zijn dan het landelijke gemiddelde.

	Belastingcapaciteit	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
5	landelijke gemiddelde	101%	100%	101%	101%	pm

Bron: financiegemeente.nl

Financiële kengetallen volgens financiële verordening

Behalve de bovenstaande wettelijk verplichte kengetallen, zijn er twee indicatoren die voortvloeien uit onze Financiële Verordening 2017. Deze indicatoren zijn afgeleid van de bovenstaande indicatoren en zijn uitgedrukt in € per inwoner.

	Financiële kengetallen	Jaarrekening 2017	Prognose 2018*	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
6	netto schuldquote per inwoner	€ 735	€ 1.545	€ 2.293	€ 2.597	€ 2.755	€ 2.857
7	Som van uitstaande leningen per inwoner	€ 103	€ 193	€ 192	€ 191	€ 188	€ 187

6. Netto schuld per inwoner

De netto schuld per inwoner is op dezelfde manier berekend als de netto schuldquote, met dit verschil dat het niet is uitgedrukt in verhouding tot het totaal aan baten in de begroting, maar tot het totaal aan inwoners. De netto schuld per inwoner zien we als gevolg van de financieringsbehoefte die ontstaat als gevolg van de geplande majeure investeringen stijgen en volgt daarmee de ratio ontwikkeling van de netto schuldquote. Er is geen landelijke vergelijkingsinformatie voor deze indicator beschikbaar.

7. Som van uitstaande leningen per inwoner

De som van uitstaande leningen per inwoner drukt in een bedrag per inwoner uit hoeveel uitstaande leningen de gemeente heeft bij deelnemingen, overige verbonden partijen, woningbouwcorporaties en andere organisaties. Deze indicator laat een stijgende trend zien. Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2017 een grote lening aan Havensteder is afgelost en wij vanaf 2018 deelnemen in Irado N.V. Er is geen landelijke vergelijkingsinformatie voor deze indicator beschikbaar.

Overzicht risico's

A. Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds
2. Fiscaliteiten
3. Dividenden
4. Verleende garanties voor instellingen
5. Oplopende rentelasten
6. Niet of onvoldoende geraamde vervangingsinvesteringen

B. Risico's sociaal domein

7. Participatiewet
8. Jeugdhulp
9. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
10. Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke ondersteuning (Wmo)
11. Invoering abonnementstarief voor voorzieningen (Wmo)
12. Openeinderegelingen in het kader van inkomensondersteunende regelingen

C. Overige risico's

13. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs
14. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting
15. Gratis openbaar vervoer voor AOW'ers - vervalt
16. Commerciële contracten
17. Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
18. Bijstand statushouders - vervalt

A. Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

Omschrijving risico

De algemene uitkering van het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor onze gemeente. Het risico bestaat hieruit dat de feitelijke inkomsten afwijken ten opzichte van de bedragen waar wij in de begroting rekening mee houden. In de praktijk blijkt vaak dat het Rijk werkt met "dagkoersen", waardoor de wijzigingen in het fonds niet te voorspellen zijn.

Het fonds volgt voor een belangrijk deel de uitgaven van de Rijksoverheid, volgens de systematiek van trap op / trap af: als het Rijk meer uitgeeft, ontvangen gemeenten ook meer en andersom geldt hetzelfde. Ook zijn er verschillende decentralisatie- en integratie-uitkeringen voor specifieke doelstellingen.

Specifieke risico's

Er zijn verschillende onzekerheden met betrekking tot de hoogte van de algemene uitkering:

- A. De moeilijkheid met betrekking tot het juist kunnen inschatten van de algemene uitkering en met name het accres (= groei van het fonds) is één van de grootste risico's. Te vaak is sprake van dagkoersen. Het belemmert het zorgvuldig kunnen voeren van de financiële huishouding.
- B. In het regeerakkoord van Rutte-III staat dat de rijksoverheid de opschalingskorting handhaaft. De opschalingskorting is een jaarlijks oplopende algemene korting van totaal bijna 1 miljard op het gemeentefonds, die in het verleden ingevoerd is vanuit de gedachte dat gemeenten efficiënter zouden werken als ze zouden fuseren. Tegen deze korting is veel protest geweest, onder andere van de VNG. Dit heeft echter niet tot positief resultaat in het regeerakkoord geleid. In onze begroting hebben wij deze korting verwerkt in alle begrotingsjaren, dus tot en met 2022. In de periode 2023 tot en met 2025 daalt het gemeentefonds voor ons nog met N 500 in 2023, N 1.005 in 2024 en N 1.525 vanaf 2025.
- C. In juli 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, met ideeën over het verdelen van de middelen van het gemeentefonds. De minister ziet geen aanleiding voor een fundamentele herziening van de huidige werkwijze. Wel start ze een aantal onderzoeken naar specifieke onderdelen van de verdeelsystematiek.
- D. Het kabinet heeft eind maart 2018 aangekondigd de ambitie te hebben om de aardgasproductie in Groningen terug te schroeven zodat deze helemaal 0 is in het jaar 2030. Dit betekent dat het Rijk minder inkomsten aan aardgasbaten ontvangt. Mogelijk heeft dit ook gevolgen voor de uitgaven van het Rijk, als er bezuinigd moet worden om de begroting sluitend te houden. Dit kan dan weer gevolgen hebben voor het accres van het gemeentefonds, omdat deze gekoppeld is aan de uitgaven van het Rijk. In de Meicirculaire 2018 was al te lezen dat het accres iets lager uitvalt, omdat het Rijk in haar voorjaarsnota rekening houdt met minder gasbaten, waardoor ook de lasten meerjarig omlaag moesten.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het gemeentefonds is erg onvoorspelbaar en het is niet mogelijk om de mogelijke effecten goed te kwantificeren. De ervaring van de afgelopen jaren is dat er zowel grote voor- als nadelen kunnen ontstaan.

P.M.

Beheersingsmaatregelen

n.v.t.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2012,

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Financiën

Bestuurlijk: Wethouder Van Veen

Communicatie

n.v.t.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen van het Gemeentefonds.

Ondernomen en mogelijke acties

De Meicirculaire 2018 verwerken wij in de Begroting 2019 en Najaarsnota 2018. De Septembercirculaire 2018 verwerken wij in de Najaarsnota 2018. De Decembercirculaire 2018 verwerken wij in de Jaarrekening 2018 en bij eventuele meerjarige effecten in de Voorjaarsnota 2019.

2. Fiscaliteiten

Omschrijving risico

Belastingen worden geheven aan de hand van wet- en regelgeving die continu in beweging is. Omdat de gemeente op vele onderdelen opereert dient zij rekening te houden met vele bijzonderheden in de uitvoering van deze wetten en de interpretatie hiervan. Hierbij loopt de gemeente een risico dat er wel eens een afwijking optreedt.

In het jaar 2017 heeft de gemeente in totaal € 22,4 miljoen aan fiscale transacties gehad. Het gaat hier om de btw, btw-compensatiefonds, loonheffing op salarissen en vennootschapsbelasting.

Specifieke risico's

BTW: Er zijn ontwikkelingen van de Belastingdienst op het gebied van het sportbesluit vanaf 2019. Met Prinsjesdag 2018 zijn de nieuwe plannen hierover bekend gemaakt. De verandering in het Sportbesluit houdt in dat de aan de gemeente gelieerde sportinstelling moet voldoen aan de eis een feitelijke winststreven. Indien de instantie hier niet aan kan voldoen zal haar activiteiten niet meer vallen onder het sportbesluit en zal de instelling van vallen onder de vrijstelling van btw. Dit zou betekenen dat de btw op onze investeringen en exploitatiekosten niet meer aftrekbaar is, waardoor de er een stijging van lasten voor sport zal ontstaan. Wij kunnen een beroep doen op een subsidieregeling voor btw kosten vanaf 2019 indien wij de btw niet meer mogen aftrekken.

VPB: Per 1 januari 2016 zijn overheidsinstellingen onderworpen aan de Wet op de Vennootschapsbelasting (VPB). Voor de niet compensabele kosten van de VPB is bij de jaarrekening 2017 40 gereserveerd. Samen met de fiscaal specialisten van PWC hebben we een beslisdocument opgesteld, waaruit blijkt dat de mogelijke fiscale last 40 bedraagt. Naast dit document is er een brief aan de Belastingdienst gestuurd waarin we een aantal standpunten hebben ingenomen bij het opstellen van de berekening van de aangifte. Hierop is inmiddels antwoord gekomen. Zij zijn van mening dat onze reclame inkomsten van 660 vpb plichtig is. Wij zijn het met het antwoord niet eens en we zullen bekijken of we mogelijk bezwaar indienen op een mogelijke aanslag van de belastingdienst. Daarnaast is landelijk nog niet altijd even duidelijk waarover aangifte moet worden gedaan. In de praktijk betekent dit altijd een onzekerheid op onze aangiften.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M

Beheersingsmaatregelen

Wij monitoren de landelijke ontwikkelingen en beoordelen de fiscale transacties van onze gemeente.

Verloop

1^e moment van opname: Begroting 2014,
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

Wij rapporteren over ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten of, als dat nodig is, afzonderlijk.

Bewaking

De afdeling financiën heeft specialistische kennis in huis of huurt hiervoor extern in en ziet toe op de juiste toepassing van de fiscale voorschriften.

3. Dividenden

Omschrijving risico

Wij zijn aandeelhouder van onder andere Eneco N.V., Stedin N.V., N.V. Irado en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) en ontvangen hier jaarlijks dividend voor. Het risico bestaat hierin dat het dividend lager of hoger is dan waar wij in de begroting rekening mee houden.

Specifieke risico's

Algemeen

In de jaarrekening 2017 hebben wij 2.691 aan dividendbaten vanuit de deelnemingen in Eneco N.V., Stedin N.V. en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) verantwoord. De primitieve begroting bedroeg 2.585. Bij de Voorjaarsnota 2017 hebben we de begroting met 106 verhoogd voor Eneco (beslispunt 0.4.5). Bij de Begroting 2019 ramen wij totaal 2.805 aan dividendbaten voor 2019, te weten 890 voor Eneco, 890 voor Stedin, 330 voor Irado en 695 voor Evides.

Eneco en Stedin

De gemeente is samen met 52 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. U heeft als gemeenteraad ingestemd met deze splitsing. De splitsing heeft vooralsnog geen directe financiële effecten op de waardering van het aandeel/ de aandelen en het dividend.

Daarnaast blijven de effecten van de vastgestelde tarieven van de netbeheerders door de Autoriteit Consument en Markt (ACM) risicovol. Dit geldt ook voor recente (buitenlandse) overnames die Eneco heeft gedaan. Beiden kunnen zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de hoogte van het verwacht dividend.

Zoals gewoonlijk doen Eneco en Stedin zelf geen voorspellingen ten aanzien van de toekomst over winstverwachtingen en uit te keren dividenden. Om die reden wordt de huidige begroting meerjarig gehandhaafd.

Een meerderheid van ca. 91% van het aandeelhouderskapitaal, heeft na het doorlopen van een zogenaamde consultatiefase, het besluit genomen hun aandelen in Eneco te verkopen. Thans wordt door Eneco, de adviseurs en de aandeelhouders hard gewerkt aan het voorbereiden van de transactie. Belangrijk hierbij is het opstellen van de benodigde transactiedocumentatie. Hierbij kan gedacht worden aan het bedrijfsplan (business plan), een zogenaamde "verkoopbrochure" (equity story) en het doen van boekenonderzoek (vendor due dilligence) en het voeren van oriënterende gesprekken met potentiële bidders.

Voor het dividend van Stedin bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Eneco en Stedin: 1.780.

Evides

Bij de Voorjaarsnota 2018 hebben we op basis van de dividendprognose het begroot dividend voor Evides meerjarig aangepast. Voor het dividend van Evides bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Evides: 695 (2019), 670 (2020) en 644 (2021 en verder).

Irado

Sinds 1 januari 2018 zijn we aandeelhouder geworden van Irado. Wij bezitten, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, 1/3 deel van de aandelen. Op basis van de historische resultaten hebben wij een dividend begroot van 330. Voor het dividend van Irado bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Irado: 330.

Bandbreedte financiële gevolgen

De te verwachten dividenden zijn structureel en voor een vast bedrag opgenomen in de begroting 2019. Het dividend van Eneco en Stedin hebben wij elk voor 890 in de begroting verwerkt. Het risico voor het wegvallen van het dividend van Eneco bedraagt dus 890. Het dividend van Stedin hebben wij eveneens begroot op 890. Het dividend van Evides is begroot op 695 en voor Irado op 330. Indien wij overgaan tot verkoop van de aandelen van Eneco, zal dit een mogelijk positief effect hebben op de (toekomstige) rentelasten. Om deze reden beschouwen we dit risico als P.M..

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2016
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

Wij volgen de ontwikkelingen rondom de wetgeving en de bestuursbesluiten van Eneco, Stedin, Irado en Evides nauwlettend. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe is binnen de begroting niet het gehele bedrag aan baten opgenomen zoals dat in voorafgaande rekeningjaren is verantwoord. Om de derving van ons jaarlijkse dividend van Eneco op te vangen, gebruiken wij de verkoopopbrengst van onze aandelen bij de bepaling van onze financieringsbehoefte. Doordat wij minder lenen besparen wij op rentelasten.

Informatie en communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

4. Verleende garanties voor instellingen

Omschrijving risico

Voor een aantal verenigingen en stichtingen staan wij garant voor leningen die zij zijn aangegaan. Het risico bestaat hierin dat als deze organisaties niet meer aan hun verplichtingen tot terugbetaling kunnen voldoen, de leningverstrekker een beroep kan doen op ons.

Specifieke risico's

Vanwege aanvullende voorschriften van de provincie in het kader van het financieel toezicht, is dit een verplicht onderdeel geworden bij de bepaling van het weerstandsvermogen. Het betreft garanties voor leningen waarvoor de gemeente 100% garant staat, zonder betrokkenheid van een andere waarborginstelling. Het gaat om leningen aan Verpleeghuis Rijckehove, St. IJsselland ziekenhuis, VV Capelle en het Rijksmonument Dorpsstraat 164, in totaliteit een bedrag van 12.276 (voorlopig bedrag per 31-12-2018).

Bandbreedte financiële gevolgen

De ervaring leert dat sinds 2000 geen enkele garantie is aangesproken. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is het raadzaam een percentage te hanteren om de risico's van deze garantstellingen te kwantificeren. Wij hebben dit percentage vastgesteld op 5%. Het risico komt dan uit op circa 614 ($12.276 \times 5\%$).

Verloop

Eerste moment van opname: begroting 2014.
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

De Verordening Garantstellingen Gemeente Capelle aan den IJssel 2016 .

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

Bij de toetsing van de jaarstukken van de betrokken instellingen wordt gelet op het risico voor de gemeente.

5. Oplopende rentelasten

Omschrijving risico

Het risico bestaat dat we op termijn onvoldoende rentelasten in onze begroting verwerkt hebben.

Specifieke risico's

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er sprake is van een financieringsbehoefte gedurende, maar ook na, de looptijd van onze meerjarenbegroting. Door het hanteren van een oplopend rentepercentage in latere jaren zal er sprake zijn van een oplopende rentelast.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment geprognosticeerde rentelasten zijn verwerkt in de begroting tot en met 2022. De gehanteerde rentepercentages zijn:

2018: 0,50%

2019: 1,00%

2020: 2,00%

2021: 3,00%

Vanaf 2022: 4,00%

Wij presenteren hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen rentelasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen en de van toepassing zijnde meerjarenbegroting 2022. De nog te verwerken rentelasten in de jaren 2023 tot en met 2026 zijn als volgt:

2023	2024	2025	2026
N 0	N 1.046	N 2.134	N 2.998

Beheersingsmaatregelen

De beste beheersingsmaatregel is om structureel en reëel evenwicht in de begroting te hebben. Hierbij dienen de inkomsten ten minste gelijk te zijn aan de uitgaven en de investeringen maximaal de afschrijvingslast te bedragen. Het resterend risico is dan een stijgend rentepercentage.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Wij monitoren continu de ontwikkeling van de rente.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij verwerken in de voorjaarsnota, begroting en najaarsnota de meerjarige ontwikkeling van de rente. In deze begroting hebben we een stelpost opgenomen voor het 1^e jaar na deze begrotingsperiode.

6. Niet of onvoldoende geraamde vervangingsinvesteringen

Omschrijving risico

Het risico bestaat hierin dat we op termijn in onze begroting onvoldoende kapitaallasten verwerkt hebben van bijvoorbeeld (vervangings-)investeringen in gebouwen, openbare ruimte (IBOR) en herstructureringen, maar ook voor de onderwijshuisvesting. Daarnaast is er sprake van het risico op inflatie.

Specifieke risico's

Het risico is dat investeringskosten onderhevig zijn aan inflatie en dat investeringen hoger uitvallen dan begroot. Investeringskosten in activa zoals panden of objecten in de openbare ruimte hebben vaak een doorlooptijd van meerdere jaren. In deze periode kunnen de bouw- of projectkosten toenemen, waardoor de begroting van de investeringskredieten overschreden wordt. Een overschrijding van een investeringskrediet leidt tot een onrechtmatigheid in de jaarrekening van de gemeente.

Eerder hebt u besloten de begroting duurzaam te willen transformeren. De eerste grote stappen daartoe zijn gezet met uw besluit het ten laste van de jaarlijkse exploitatie brengen van de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte (IBOR), de unilocaties voorgezet onderwijs en de sportparken. Tot en met het jaar 2022 zijn de afschrijvingslasten in de begroting verwerkt. De komende jaren – vanaf 2023 – zullen echter nieuwe structurele afschrijvingslasten ontstaan bij het investeren in nieuwe (school-)gebouwen, in de openbare ruimte (IBOR) en herstructureringsprojecten, die in de begroting verwerkt zullen moeten worden.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment in beeld zijnde afschrijvingslasten zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting 2019 tot en met 2022. Conform de toezegging bij de Voorjaarsnota 2017 presenteren we hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen afschrijvingslasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen, toekomstige investeringen (zoals de 2e fase Comenius college voor een bedrag van 15,5 mln) en de reeds geplande afschrijvingslasten. De gehanteerde gemiddelde afschrijvingstermijn voor de nieuwe investeringen is 25 jaar. De nog te verwerken afschrijvingslasten in de jaren 2023 tot en met 2026 zijn als volgt:

2023	2024	2025	2026
N 0	N 434	N 903	N 1.072

Beheersingsmaatregelen

Uw besluit de begroting duurzaam te willen transformeren, is de meest effectieve beheersingsmaatregel. Bij elk P&C document worden de te verwerken nieuwe afschrijvingslasten meegenomen in de afwegingen.

Verloop

Eerste moment van opname: Jaarrekening 2009.

Geactualiseerd: Jaarrekening 2010 (informatie over ondernomen en mogelijke acties), Begroting 2012 (informatie over genomen actie), Begroting 2014 (aanpassing naar aanleiding van transformatie), elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Directie
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Bij elke investering informeren wij u over de gevolgen voor de afschrijvingslasten. Daarnaast beoordelen we bij de jaarrekening de activa op bestaan.

Ondernomen en mogelijke acties

In deze begroting hebben we een stelpost opgenomen voor het 1^e jaar na deze begrotingsperiode.

B. Risico's sociaal domein

7. Participatiewet

Omschrijving risico

Risico's met betrekking tot de ontwikkeling van Rijksbijdrage Participatiewet (PW)
Inkomensdeel/BUIG, Participatiebudget en Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw).

Specifieke risico's

- 1) (Inkomensdeel/BUIG) Participatiewet: het aantal bijstandsccliënten in relatie tot (de eventuele aanpassing van) de Rijksbijdrage inkomensdeel en het participatiebudget (Participatiewet + Wsw).
- 2) Gemeentelijke bijdrage Wsw: verhoging gemeentelijke bijdrage Wsw aan Promen als gevolg van afname rijksbijdrage (subsidie per Standaard Eenheid - SE) en daling van het aantal Wsw-ers.

Budget inkomensdeel Participatiewet / Gebundelde Uitkering (BUIG)

Nieuwe verdeelsystematiek inkomensdeel

Tegelijkertijd met de invoering van de participatiewet is er een nieuwe verdeelsystematiek voor het inkomensdeel gekomen. In 2017 en 2018 zagen we al dat de aanpassingen van het verdeelmodel en het tekortschietende macrobudget er toe leidden dat de beschikkingen Voorlopige BUIG 2017 en 2018 van het ministerie van SZW, voor onze gemeente sterk nadelig uitvielen ten opzichte van de toenmalige begroting. Wij hebben voor beide jaren hierop bezwaar aangetekend. Hiervan is de uitkomst nog niet bekend.

Voor 2019 is de Voorlopige Beschikking nog niet ontvangen. Afhankelijk van deze beschikking wordt bepaald of dit mee of tegen valt. Indien het tegenvalt zullen we hier mogelijk wederom bezwaar op aantekenen. Dit hangt af mede van de uitkomsten op de bezwaren in de eerdere jaren (als die op tijd komen) en van landelijke ontwikkelingen op dit terrein.

Arbeidsvoorwaarden Promen

Bij Promen dienen de arbeidsvoorwaarden van het niet-doelgroep personeel in overeenstemming te worden gebracht met geldende cao-voorwaarden en pensioenregeling. Hieraan zijn nu nog onbekende kosten verbonden. In geval eenmalige en/of structurele kosten niet passen binnen de huidige financiële kaders van Promen, kan dit leiden tot een extra kostenpost voor de gemeente.

Evaluatie beschut werk

Vanaf augustus 2018 is de Inspectie SZW gestart met de evaluatie 'beschut werk'. In de Participatiewet is bepaald dat de minister van SZW in 2019 de Kamer informeert over de doeltreffendheid en de effecten van dit instrument in de praktijk. Het doel van deze evaluatie is om inzicht te geven in het uitvoeringsproces beschut werk, de gerealiseerde plekken en in de samenwerking tussen en ervaringen van betrokken actoren. Doel is waar mogelijk verbeteringen aan te brengen. De staatssecretaris heeft eerder aangegeven een uitname uit het Gemeentefonds niet uit te sluiten indien blijkt dat er geen behoefte is aan beschut werk.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De te nemen maatregelen zijn mede afhankelijk van de beschikbare budgetten, met name van het (lager wordende) participatiebudget en de uitkomst van de bezwaren op de BUIG en/of mogelijke compensatie voor de tekorten in 2016 en 2017 door het Rijk. De realisatie op het participatiebudget wordt continu gemonitord om optimaal gebruik te maken van het budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2011;

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf zal aandacht gegeven worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande budgetten en bestedingen.

Bewaking

De afdeling Samenleving volgt in samenwerking met de GR IJsselgemeenten het cliëntenbestand van het aantal bijstandshuishoudens nauwlettend. De wijzigingen ten opzichte van de begroting en de feitelijke ontwikkeling van het klantenbestand worden continu gemonitord.

Ondernomen en mogelijke acties

n.v.t.

8. Jeugdhulp

Omschrijving risico

Het risico is dat we voor de inkoop ten behoeve van de Capelse jeugdigen niet uitkomen met onze geraamde budgetten.

Specifieke risico's

Het risico ontstaat door een aantal aspecten. Dit kan resulteren in zowel een positief als negatief risico voor onze gemeentelijke begroting. Deze aspecten zijn:

1. Ten aanzien van onze meerjarige inleg in de GR Jeugdhulp gaan wij ervan uit dat onze bijdrage 5,7% is van het totaal aan bijdragen van de deelnemende gemeenten. De komende jaren moet duidelijk worden of dit een reëel percentage is.
2. Het budget voor jeugd-PGB's (Jeugd-Persoonsgebonden budgetten) neemt sedert 2015 jaarlijks toe. Dit komt door een stijging van het aantal kinderen dat intensieve zorg behoeft, vooral door het voor jonge kinderen moeilijk toegankelijk zijn van de Wet langdurige zorg (Wlz). Daar komt bij dat door de gekozen systematiek van inkoop van specialistische jeugdhulp in de regio per 2018 het aantal aanbieders van specialistische jeugdhulp sterk is afgenomen. Het risico bestaat dat dit resulteert in een grotere vraag naar PGB's voor de inkoop van jeugdhulp bij niet gecontracteerde aanbieders.
3. Het CJG ziet zich geconfronteerd met een sterke toename van de vraag naar lokale jeugdhulp via zorg in natura. Naast het al voornoemde moeilijk toegankelijk zijn van de Wlz voor jonge kinderen, ziet het CJG een op zichzelf positieve ontwikkeling van een verschuiving van zwaardere (specialistische) jeugdhulp naar lichtere (lokale) jeugdhulp. Dit is één van de doelen van de transformatie, maar deze leidt voor het CJG tot hogere kosten.
4. Ingaande 2018 wordt ten aanzien van specialistische jeugdhulp gewerkt met resultaatgerichte bekostiging. Dit moet bijdragen aan de transformatie van jeugdhulp. Op basis van de cijfers over het 2e kwartaal van 2018 wordt door de GR Jeugdhulp een overschrijding van de begroting 2018 voorzien van tussen de € 10 en € 15 miljoen. Op grond van de vlaktakssystematiek komt ongeveer 6% hiervan voor rekening van onze gemeente, ofwel een bedrag tussen de € 600.000,- en € 900.000,-. Via dezelfde vlaktaks betaalt elke gemeente uiteindelijk (over een periode van drie jaar bezien) wel sec de eigen kosten. Een wezenlijke oorzaak voor de nu geschetste kostenstijging is dat de jeugdhulpaanbieders de jeugdigen die eind 2017 op een wachtlijst stonden in het 1^e

kwartaal in zorg hebben genomen. Dit leidde tot zo'n 900 jeugdigen meer die specialistische jeugdhulp ontvangen. Een andere oorzaak is een geconstateerde overschrijding op het begrote bedrag voor het landelijk transitiearrangement, ofwel de hoogspecialistische jeugdhulp. Deze kostenstijging kan ook zorgen voor hogere uitgaven in 2019 e.v..

5. Partijen als huisartsen, gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering hebben een eigenstandig verwijfsrecht naar specialistische jeugdhulp. Daar kan door ons niet rechtstreeks worden gestuurd. Dit betreft veelal dure vormen van jeugdhulp als gesloten plaatsingen of andersoortige uithuisplaatsingen.
6. Ingaande het schooljaar 2018-2019 participeert onze gemeente in de inzet van onderwijszorgarrangementen op Rotterdamse scholen (met name speciaal onderwijs) ten behoeve van Capelse leerlingen. Dit is een ook landelijk nieuwe werkvorm en hiermee is dus nog geen ervaring opgedaan. Leerlingen op het (voortgezet) speciaal onderwijs doen bovengemiddeld vaak een beroep op jeugdhulp. Naar verwachting neemt de vraag toe door de beschikbaarheid van onderwijszorgarrangementen, maar de mate waarin is niet bekend.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

1. Een adequate controlesystematiek ten aanzien van declaraties en facturen.
2. Komen tot afspraken met Capelse huisartsen over het verwijzen van jeugdigen naar de Stichting CJG Capelle aan den IJssel in plaats van rechtstreeks naar specialistische jeugdhulpaanbieders. Tevens komen tot afspraken met gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering over samenwerking bij de zorg rondom jeugdigen.
3. Uitvoeren van te maken afspraken in het kader van de regionale transformatieagenda jeugdhulp.
4. Structureel overleg met de Stichting CJG Capelle aan den IJssel over de benodigde middelen.

Verloop

1^e moment van opname: Najaarsnota 2015.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wethouder Hartnagel

Communicatie

P&C-documenten van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

Bewaking

Kwartaalrapportages van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

9. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Sinds 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo-2015. Er spelen verschillende ontwikkelingen, waardoor het lastig is een nauwkeurige bestedingsplanning op te stellen.

Specifieke risico's

Sinds de invoering van de Wmo-2015 zijn ten opzichte van de begroting vooralsnog voordelige financiële resultaten behaald op de individuele en collectieve taken. Aangezien de transitie nog niet geheel is afgerond en wij nog niet beschikken over alle informatie vormt de huidige geprognosticeerde bestedingsplanning wel een risico. Daarnaast is de Wmo aan wijzigingen van de wet- en regelgeving onderhevig. Door deze ontwikkelingen en de openeinderegeling van de Wmo zullen de gehanteerde uitgangspunten in werkelijkheid de komende jaren afwijken van de prognose. Dit kan zowel in een positief dan wel in een negatief financieel resultaat t.o.v. de begroting resulteren.

Daarnaast spelen binnen de WMO de volgende ontwikkelingen:

- Invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen. De verwachte financiële consequenties zijn als apart risico verder uitgewerkt.

- In de meerjarenbegroting zijn toekomstige prijsstijgingen en –indexaties niet meegenomen. Deze vloeien voort uit contractuele afspraken en toepassing AMvB (vaststellen reëel prijs) jaarlijks herzien te worden. De financiële dekking hiervoor dient uit de algemene accressen die aan het gemeentefonds toegevoegd worden te komen.
- Door de vergrijzing zal de vraag danwel de zwaarte (max. financieel risico HO 2,8 mln.) van Wmo-maatwerkvoorzieningen toenemen.
- Een van de hoofdpunten van de Wmo en dus ook van ons beleidskader is extramuralisering, dat mensen zo veel als mogelijk, zelfstandig, thuis blijven wonen. Om dit mogelijk te maken zijn investeringen in de sociale basisinfrastructuur nodig en zal meer aandacht aan preventie moeten worden geven. Hieruit voortvloeiend zal in de toekomst de vraag naar Wmo-voorzieningen toenemen.
- De commissie “Toekomst beschermd wonen” adviseert de functies beschermd wonen en maatschappelijke opvang verder te normaliseren. Concreet betekent dit minder opnames in een intramurale setting en meer opvang en begeleiding in de wijk. Deze extramuralisering is nu al merkbaar en zal de komende jaren verder toenemen. Met ingang van 2020 vervalt de rol van de centrumgemeente en zijn alle gemeenten zelf verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Er vindt regionaal overleg plaats hoe hier mee om te gaan.
- Met de overgang van taken hoort ook de overgang van middelen daarvoor. Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt gewerkt aan een nieuw objectief verdeelmodel waarbij ook de huidige middelen voor begeleiding worden meegenomen. Elk verdeelmodel kent voordeel- en nadeelgemeenten, onduidelijk is nog tot welke categorie Capelle gaat behoren.
- Door doorstroom en uitstroom uit “Beschermd Wonen” zal er de komende jaren vraag gaan ontstaan naar andere woonvormen voor begeleid wonen. Het betreft hier de doelgroep die na herindicatie te licht wordt gevonden voor beschermd wonen maar (nog) niet zelfstandig met begeleiding kan gaan wonen. Hetzelfde geldt voor doorstroom en uitstroom uit de (verlengde) jeugdzorg waarbij zelfstandig wonen (met of zonder begeleiding) niet mogelijk is maar betrokkene te licht is voor een indicatie Beschermd wonen. In beide gevallen wordt hier nu binnen Capelle nog niet in voorzien.

Bandbreedte financiële gevolgen:

P.M.

Verloop

1^e moment van opname: Voorjaarsnota 2014

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

In voorgaande P&C-documenten zijn hiervoor bestemmingsreserves gevormd en verhoogd om mogelijke tijdelijke risico's op te vangen.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Samenleving en Publiekszaken

Bestuurlijk: wethouder Wilson

Communicatie

In de voorjaarsnota 2017 zijn de meest recente ontwikkelingen meegenomen. Er is nu geen aanleiding voor aanpassingen in de Voorjaarsnota 2018.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

10. Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Wij lopen een financieel risico op huishoudelijke ondersteuning (HO) wanneer wij ons op basis van gerechtelijke uitspraken moeten houden aan de normtijden van het Centrum Indicatiestelling (CIZ), in plaats van aan onze eigen manier van resultaatgericht indiceren en financieren.

Specifieke risico's

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 18 mei 2016 uitspraak gedaan in een vier tal zaken over HO op grond van de Wmo. Kern van de uitspraken is dat toekenning van HO in resultaatsgebieden een duidelijke maatstaf mist en zodoende in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel. In de uitspraak beval de rechter de betreffende gemeenten CIZ- normtijden als maatstaf te hanteren.

Capelle maakt ook gebruik van het resultaatgerichte indiceren en financieren. Na onderzoek naar aanleiding van bovengenoemde uitspraak, zijn wij van mening dat resultaatgericht indiceren in de Capelse vorm uitvoerbaar blijft, met als aanvullende maatregelen om in de beleidsregels en de toekenningbeschikking duidelijk te vermelden op welke concrete en- zorgvuldige wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten HO. Met andere woorden: wat mag de geïndiceerde verwachten van een schoon en leefbaar huis? Hoewel wij het vertrouwen hebben dat wij met deze aanvullende maatregelen zorgvuldig invulling geven aan de uitspraak van de CRvB, blijft de mogelijkheid aanwezig dat Capelle op grond van een gerechtelijke uitspraak in een latere fase alsnog de CIZ-normtijden moet gaan hanteren.

Bandbreedte financiële gevolgen

Mocht Capelle genooddaakt zijn resultaatgericht indiceren los te laten en de CIZ- normtijden alsnog in te voeren dan verwachten wij op grond van de kostenberekening 2014 (het laatste jaar waarin CIZ-normtijden gehanteerd zijn) voor 2017 en verder een extra budget van N 900 nodig te hebben. Wij stellen u derhalve voor dit als risico op te nemen.

De kans van voordoen beschouwen wij als laag (25%).

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken

Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Bewaking en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via jurisprudentie en informatie vanuit de VNG.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

11. Invoering abonnementstarief voor voorzieningen (Wmo)

Omschrijving risico

Door het invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen ontvangen wij minder eigen bijdragen en maken we extra kosten door de mogelijke toenemende vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zal indien het opleggen en innen van de eigen bijdrage bij gemeentes ondergebracht wordt dit organisatorisch ingeregeld te worden.

Specifieke risico's

In het Regeerakkoord is opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek Wmo per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken per huishouden. Hiermee komt de huidige grondslag, de feitelijk geleverde zorg, te vervallen. Deze maatregel dient te voorkomen van een stapeling van eigen betalingen voor mensen vanuit diverse regelingen. Veelal maakt deze groep mensen ook de verplichte eigen risico in de Zvw vol. Ook wordt de administratie minder complex en het wordt voor gemeenten eenvoudiger om vooraf aan de burger uit te leggen wat hij of zij aan bijdragen moet betalen.

Voor onze gemeente zal het invoeren van het abonnementstarief leiden tot een lagere opbrengst aan eigen bijdragen. Tevens zal door het verlagen van de drempel de vraag naar Wmo voorzieningen danwel de mate van verzilvering van de indicaties toenemen. De prikkel voor veel Capellenaren met

midden- en hogere inkomen om zelf ondersteuning te regelen en te organiseren valt grotendeels weg, de zo genoemde aanzuigende werking. Om in kaart te brengen of, en in welke mate, er sprake is van een (onbedoelde) aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief die een gemeente zelf niet kan beïnvloeden komt er in 2019 een meerjarige monitor.

Door het hanteren van een abonnementstarief is de eigen bijdrage niet langer afhankelijk van gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling, en kunnen landelijk gezien de uitvoeringskosten en administratieve lasten fors omlaag. Met deze maatregel wordt het per 2019 ook voor gemeenten eenvoudiger en meer eenduidig en kan de inning op termijn door gemeenten zelf plaatsvinden. Hiermee kan de rol van het CAK komen te vervallen. Voor gemeenten vergt het organisatorisch inregelen van deze nieuwe taak nog de benodigde acties en is nog niet bekend of vanuit het rijk een financiële compensatie volgt.

Bandbreedte financiële gevolgen

Via de Algemene uitkering worden gemeentes voor 50% van het verwachte nadelige financiële effect gecompenseerd (bron: maartcirculaire 2018). Voor Capelle betekent dit ingaande 2019 een vergoeding van 555. Wat het werkelijke financiële effect zal zijn is gelet de opheffing van de Wmo lastig in het schatten en gaan we er op de basis van de mededeling dat slecht 50% gecompenseerd wordt van uit dat de extra kosten circa 1.100 toenemen. Deze cijfers zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Organisatorisch ingeregeld opleggen en innen eigen bijdrage – PM

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken
Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017.

Beheersingsmaatregelen

Wij hebben hier geen invloed op, regel- en wetgeving.

Informatie en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via circulaire en de informatie vanuit de VNG.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Monitoring Wmo voorzieningen.

12. Risico's met betrekking 'opheffing van de Wmo' in het kader van Inkomensondersteunende regelingen. - nieuw

Omschrijving risico

Specifieke risico's

1) Inkomensondersteunende regelingen zijn succesvol bij hoog bereik en gebruik maar kunnen bij sterk toenemend gebruik zorgen voor oplopende kosten. Veel inkomensondersteunende maatregelen zoals de collectieve zorgverzekering en het Jeugd- en Cultuurfonds etc. zijn feitelijk succesvol wanneer het bereik en gebruik hoog is. Gezien de aard van de regelingen is uitsluiting van gebruik door Capellenaren niet mogelijk en niet gewenst is.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De te nemen maatregelen zijn afhankelijk monitoring van de budgetten. Dit leidt tot eventueel bijstelling van beleid of aanraming van het beschikbare budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2018;
Geactualiseerd: N.V.T.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

Communicatie via reguliere P&C-cyclus

Bewaking

Budgetten worden gemonitord waarna bijstelling van beleid zou kunnen volgen of aanraming van het beschikbare budget.

C. Overige risico's

13. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke financiële consequenties van de nieuwbouw voor het Comenius College.

Specifieke risico's

U heeft in uw vergadering van 15 februari 2010 ingestemd met de notitie 'de ontwikkeling van twee unilocaties', waarin de nieuwbouw van het Comenius College is benoemd. Deze nieuwbouw valt uiteen in twee fases. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan deze fase is vastgelegd in de beschikking van 17 december 2010 met kenmerk D41/182856. De eerste fase is inmiddels in gebruik genomen. De tweede fase zou volgens deze beschikking mogelijk in 2023 in gebruik worden genomen. Door vertegenwoordigers van het Comenius College is in 2017 aangegeven dat de school en het schoolbestuur voordelen zien in een latere in gebruik name van de tweede fase. Inmiddels wordt, zoals ook is vastgelegd in het door u in december 2017 vastgestelde Strategisch huisvestingsplan onderwijs 2018 (BBV met kenmerk 949628), uitgegaan van een oplevering van de tweede fase in 2025.

De beschikking van 2010 ging uit van een ruimtebehoefte, gebaseerd op 1.341 leerlingen. Het aantal leerlingen is inmiddels echter gestegen naar 2.075 op de teldatum 1 oktober 2017 en zal volgens de meest recente prognose doorstijgen naar 2.091 leerlingen voor deze locatie op 1 oktober 2034, de laatste teldatum die in de prognose is opgenomen. Een dergelijke stijging van het aantal leerlingen ten opzichte van de oorspronkelijke beschikking leidt niet alleen tot de noodzaak van het realiseren van meer onderwijskundige vierkante meters, maar heeft ook tot gevolg dat er een vijfde 'gymvloer' gerealiseerd zal moeten worden. In 2010 werd nog uitgegaan van vier 'gymvloeren'. Naar aanleiding van de gegevens van 2010 werd ervan uitgegaan dat voor de tweede fase van het Comenius College circa 3.000 aan financiering nodig zou zijn voor de realisatie van de benodigde onderwijskundige vierkante meters (inclusief gymvoorziening, maar exclusief sloop, verhuizing en tijdelijke huisvesting).

Bij het verloop van de Reserve Grote investeringen was beoogd dat het saldo beschikbaar was om de tweede fase van het Comenius College af te ronden. Het 'Besluit Begroting en Verantwoording' schrijft voor dat te activeren kosten zowel de vervaardigingsprijs omvat, als de overige rechtstreeks aan de vervaardiging te relateren kosten. Om deze reden leidt de investering in nieuwbouw tweede fase Comenius College op de bestaande locatie altijd tot een structurele extra kapitaallast binnen de gemeentelijke begroting.

Gezien de meest recente prognoses bestaat het risico dat de financieringsbehoefte zal stijgen naar 12.500 (inclusief gymvoorziening, sloop, verhuizing en tijdelijke huisvesting), prijspeil 2018. Op 29 maart 2018 heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) geadviseerd om de normbedragen voor de nieuwbouw van scholen met ingang van 2019 eenmalig te indexeren met 40%. De gemeente Capelle heeft in het verleden het advies rondom aanpassing van de normbedragen door de VNG gevolgd. Over het advies van deze aanzienlijke stijging zal nog besloten moeten worden. In deze risicoparagraaf is rekening gehouden met deze stijging. In de Voorjaarsnota 2018 opgenomen liquiditeitsprognose aangaande de bekende en te verwachten investeringen voor na 2022 is de tweede fase Comenius College voor een bedrag van € 15,5 miljoen verwerkt. De te verwachten lasten voor de gymzaal of gymzalen die gerealiseerd zullen worden tijdens de bouw van de tweede fase van het Comenius College volgen naar verwachting bij de Voorjaarsnota 2020, bij vaststelling van het totale budget voor de tweede fase van het Comenius College.

Sloop van het oude deel van het gebouw van het Comenius College zal naar verwachting in 2022 plaatsvinden. De slooplasten passen binnen de in deze risicoparagraaf genoemde bedragen. Wij verwachten dat de lasten voor sloop verhuizing en tijdelijke huisvesting van het Comenius College te kunnen verwerken bij de Voorjaarsnota 2019.

Bandbreedte financiële gevolgen

Investeringsbehoefte 13.000 tot 17.500 (prijspeil 2019) met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 438 structureel.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)
Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Vervolg: Najaarsnota 2016 (geactualiseerd), Jaarrekening 2016 (ongewijzigd), Voorjaarsnota 2017 (geactualiseerd), Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (geactualiseerd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (geactualiseerd)

Beheersingsmaatregelen

Prognoses zijn zo goed mogelijke voorspellingen voor de toekomst op basis van de meest recente aanwezige gegevens. Met name op schoolniveau kunnen in de loop der jaren wijzigingen in de prognoses plaats vinden en ook in de praktijk kan het leerlingenaantal afwijken van prognoses. Hierom laten wij prognoses gewoonlijk om de twee jaar actualiseren. De te verwachten lasten voor nieuwbouw en terug verhuizen verwerken wij uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2020. Wij zullen uiterlijk in 2021 de beslissing nemen over de definitieve grootte van de tweede fase van het Comenius College, op basis van de dan geldende prognoses. In aanloop hier naar toe zullen wij jaarlijks prognoses op laten stellen voor alle scholen in Capelle, naar aanleiding waarvan ook de financiële prognose voor de tweede fase van het Comenius College bijgesteld kan worden.

Informatie en communicatie

In de risicoparagraaf zal aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de tweede fase van het Comenius College.

Bewaking

Naar aanleiding van prognoses wordt jaarlijks het aantal te verwachten vierkante meters en de financieringsbehoefte in kaart gebracht.

14. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting

Omschrijving risico

Wij zijn over het algemeen geen eigenaar van schoolgebouwen, maar bezitten wel het zogenoemde 'economisch claimrecht'. Dit betekent dat het eigendom van een schoolgebouw naar de gemeente terugvloeit, zodra het onderwijs in dit gebouw stopt. Wanneer scholen voornemens zijn om op termijn te sluiten, brengt dit financiële en niet- financiële risico's met zich mee. Wanneer scholen daarentegen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Dit brengt financiële risico's met zich mee.

Specifieke risico's

Het eigendom van schoolgebouwen kan bij verschillende partijen liggen, maar over het algemeen ligt het juridisch eigendom van een schoolgebouw bij het schoolbestuur. Ook in Capelle is dit het geval, uitzondering hierop betreft de scholen die gehuisvest zijn in het MFC Fascinatio. Bij het beëindigen van het gebruik van een schoolgebouw door een schoolbestuur wordt het eigendom van dit gebouw aan de gemeente 'om niet' overgedragen. Dit wordt ook wel het 'economisch claimrecht' van gemeenten genoemd.

Indien een schoolbestuur besluit om een onderwijslocatie te sluiten en het bijbehorende gebouw over te dragen aan de gemeente, dan is er sprake van een (onvermijdelijke) groei van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan soms mogelijkheden bieden; wellicht dat de locatie of het gebouw gebruikt kan worden voor herontwikkeling, dan wel dat er kunnen huurders gevonden worden. Echter, het brengt ook risico's met zich mee. Maatschappelijke risico's in de zin dat een school, die vaak een belangrijke rol in een buurt vervult, verdwijnt en het risico op leegstand van een pand. Ook financieel liggen er risico's. Als wij besluiten een gebouw te slopen, brengt dit kosten met zich mee. Indien wij wensen dat het gebouw in gebruik blijft zijn er -zolang er geen gebruiker/huurder bekend is- risico's aangaande onderhouds- en exploitatielasten. De kosten voor OZB en verzekeringen van

schoolgebouwen worden nu al betaald door de gemeente, voor deze financiële componenten is dan ook dekking binnen de huidige gemeentelijke begroting.

Wanneer scholen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting, de kosten voor OZB en verzekeringen moeten betalen en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket.

Bandbreedte financiële gevolgen

Niet te kwantificeren.

Beheersingsmaatregelen

Wij laten vanaf heden jaarlijks prognoses maken om de leerlingenontwikkeling te monitoren. Naar aanleiding daarvan maken wij een analyse over welke scholen wel en niet, binnen de huidige wet- en regelgeving, formeel als zelfstandige school (of nevenvestiging) kunnen blijven bestaan. Ook maken wij een analyse over welke scholen in de toekomst recht zouden kunnen krijgen op extra onderwijskundige ruimte en een financiële bijdrage aangaande eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Hierover treden wij in overleg met de schoolbesturen.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017

Vervolg: Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (ongewijzigd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (ongewijzigd)

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving en afdeling Facilitaire Diensten

Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis en wethouder Van Veen

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de mogelijke opheffing van scholen, evenals aan de mogelijke financiële gevolgen van de stijging van het leerlingenaantal bij specifieke scholen.

Bewaking

Via het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (Onderwijsplatform) zullen wij met de schoolbesturen de ontwikkelingen bespreken aangaande de leerlingenaantallen en de toekomst van onderwijshuisvesting.

15. Gratis openbaar vervoer (OV) voor AOW'ers - vervalt

Dit betrof het risico voor het nieuwe contract met de RET en de daarmee samenhangende kortingsregeling. Het nieuwe contract is afgesloten en de kortingsregeling blijft van toepassing.

16. Commerciële contracten

Omschrijving risico

De exploitant van lichtmastreclame heeft de op basis van aanbesteding overeengekomen afdracht over 2017 niet voldaan. Herhaaldelijk is de exploitant aangemaand tot betaling over te gaan. Met de huisadvocaat is een dagvaarding en beslagrekest in voorbereiding om alsnog betaling af te dwingen.

Specifieke risico's

De overeenkomst voor de exploitatie van lichtmastreclame loopt tot 30 september 2021. De uitkomst van de dagvaarding en van het beslagrekest kan gevolgen hebben voor de afdracht over 2017 en over de volgende jaren 2018 tot en met 2021.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het risico wat ontstaat bij het wegvallen van de afdracht voor lichtmastreclame is maximaal circa N 225. Een eventuele nieuwe aanbesteding voor lichtmastreclame zal dit verlies beperken. Daarbij zullen we onderzoeken of het mogelijk wegvallen van reclame inkomsten zoveel mogelijk kan worden

gecompenseerd door het toestaan van meerdere vormen van reclame uitingen. De kans van voordoen beschouwen wij als gemiddeld (50%).

Beheersingsmaatregelen

Met onze huisadvocaat is een dagvaarding en beslagrekest in voorbereiding.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2019.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Stadsontwikkeling
Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de commerciële contracten.

Bewaking

N.v.t.

17. Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke prijsstijging in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Specifieke risico's

Bij vaststelling van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) in december 2017 is door uw raad onder meer besloten (BBV 949628) over de kaders aangaande:

- ontwikkeling 1: nieuwbouw van de Eben Haëzerschool / Rehobothschool, inclusief gymzaal, op de huidige CSV-locatie;
- ontwikkeling 2: nieuwbouw van De Klim-Op locatie Bongerd en De Bouwsteen, inclusief gymzaal, en
- ontwikkeling 3: nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op en voor enkele lokalen van de Montessorischool. Eerder was door u al besloten over nieuwbouw van een gymzaal aan de Meeuwensingel.

Voor de weergegeven ontwikkelingen is door u reeds een investeringsbedrag beschikbaar gesteld van 17.660 (prijsspeil 2018). Dit bedrag is gebaseerd op de VNG normbedragen 2018, aangevuld met een bedrag voor interne begeleidingskosten en een post onvoorzien. De VNG heeft geadviseerd om de normbedragen voor de nieuwbouw van scholen met ingang van 2019 eenmalig te indexeren met 40% ten opzichte van de normbedragen 2018. Zoals ook in de VJN 2018 aangegeven betekent een prijsstijging van 40 % naar 2019 een stijging van 7.064 naar in totaal 24.724. Wij hebben 2 externe marktdeskundigen gevraagd om een nadere analyse te geven aangaande de mogelijke kosten. Zij hebben aangegeven dat in de huidige markt voor de drie genoemde ontwikkelingen, inclusief interne begeleidingskosten, rekening gehouden dient te worden met een (realistisch) investeringsbedrag van tussen de 27.000 en 28.000, uitgaande van aanbestedingen in 2019 en realisatie in 2022.

Bij vaststelling van het SHO is door uw raad de intentie uitgesproken dat de voorziening aan de Meeuwensingel aanvullend ook één of meerdere andere (maatschappelijke) functies zal bevatten. Deze functies zijn financieel niet opgenomen in de hiervoor weergegeven bedragen. Het zou bijvoorbeeld kunnen gaan om partijen voor kinderopvang, die een kostprijsdekkende huur kunnen betalen, of wellicht zelf kunnen investeren. Indien sprake is van niet commerciële functies die een maatschappelijke versterking beogen van de buurt (bijvoorbeeld een Kinderlab of een Huis van de Wijk), dan zal dit een aanvullende gemeentelijke investering met zich mee brengen. Voor een dergelijke voorziening is een oppervlakte van circa 300 m2 realistisch, wat zou leiden tot een extra investeringsbedrag van 800 tot 900.

Bandbreedte financiële gevolgen

Aanvullende investeringsbehoefte van 7.000 tot 11.500 (prijspeil 2019) met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 288 structureel vanaf 2023.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)

Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Vervolg: Begroting 2019 (geactualiseerd)

Beheersingsmaatregelen

Eerst zal besluitvorming plaatsvinden door uw raad (vaststellen kaders), waarna vervolgens beschikkingen afgegeven zullen worden aan de desbetreffende schoolbesturen. De projecten zijn ingebed in een projectstructuur waar diverse kaders zoals 'inhoud' en 'financiën' zorgvuldig en realistisch op elkaar worden afgestemd.

Informatie en communicatie

Wij verwachten u aangaande de weergegeven ontwikkelingen 1, 2 en 3 bij de Najaarsnota 2018 een aanvullend voorstel te kunnen doen.

18. Bijstand statushouders – vervalt

Dit betrof het risico dat de kosten voor bijstand toenemen als het aantal statushouders toenemen. In de Voorjaarsnota 2018 gaven we aan dat het risico zal vervallen bij de (meerjarige) actualisatie bij de Najaarsnota 2018. De aantallen statushouders hebben zich gestabiliseerd en daarom is het risico komen te vervallen.

B. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt ingegaan op het eigendom, beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen, zoals de infrastructurele werken, de verkeersvoorzieningen en het vastgoed.

Het vastgoed van de gemeente is verspreid over alle programma's, behalve programma 3 Economie.

Beleid

Het beleid van onze gemeente voor het onderhoud van kapitaalgoederen is opgenomen in de volgende nota's:

- Accommodaties met beleid beheerd (2000);
- Strategisch Beheersplan Kunstwerken (commissie Middelen en Buitenruimte 13 oktober 2005);
- Herijkte Stedelijke Beheervisie (commissie Middelen en Buitenruimte 8 december 2005);
- Speelruimte beleidsplan (8 juni 2000) evaluatie heeft plaatsgevonden in 2008;
- Kadernotitie Openbare Verlichting 2010 (BBV 180433 december 2010);
- Kadernotitie Civiel Technische kunstwerken 2010 (BBV 180433 december 2010);
- Kadernotitie Wegen 2010 (BBV 180433 december 2010);
- Stedelijk waterplan Capelle aan den IJssel (2010) (BBV 176249 november 2010);
- Groenvisie (2011) (BBV 200378 april 2011);
- Bomenbeleidsplan (2013) (BBV 766219 maart 2016);
- Gemeentelijk Verbreed RioleringsPlan (VGRP 2016-2020) (BBV 663720 mei 2015) ;
- Beheerplannen 2016-2020 Verhardingen, Openbare verlichting, Verkeersvoorzieningen, Gemalen & Persleidingen, Water, Groen, Speelplaatsen, Riolerings, Kunstwerken (BBV 662038 september 2015)
- Integraal projectenboek IBOR 2016-2020 (BBV 662038 september 2015);
- Strategisch huisvestingsplan onderwijs Capelle aan den IJssel (BBV 949689 november 2017);
- Inventarisatierapport "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 431257 januari 2012);
- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

De in 2017 vastgestelde portefeuillestrategie vastgoed werken we in 2018 verder uit. De portefeuille hebben we gematcht met de doelstellingen van de organisatie. Daarnaast hebben we aangegeven hoe we gaan inspelen op ontwikkelingen in de markt en in de samenleving.

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
Wegen	Verharding	3.002.000	3.002.000	3.002.000	m2	Sober
Openbare verlichting	Masten	15.073	15.068	15.202	stuks	Sober
	Armaturen	17.595	17.699	17.697	stuks	
Civieltechnische Kunstwerken	Bruggen	241	241	240	stuks	sober
	Visplaatsen	41	38	41	stuks	
	Geluidkerende constructies	5.346	4.290	4.244	m1	
	Grondkerende constructies	7.229	8.118	8.118	m1	
	Tunnels & viaducten	19	20	20	stuks	
	Portalen	8	9	9	stuks	
	Trappen	1	1	3	stuks	
Verkeersvoorzieningen	Borden	8.700	9.400	9.400	stuks	basis
	Verkeersregelinstallaties	28	28	28	stuks	
	Belijning	550	546	5.246	km	
	Slagbomen + beheercentral Frogbaan	6+1	6+1	6+1	stuks	
	Straatnaamborden en -verwijzingsborden	2.940	2.940	2.940	stuks	

Programmabegroting 2019

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
	Gemeentelijke buurt- en objectbewegwijzeringsborden	297	297	297	stuks	
	ANWB-masten met wegwijzers	175	185	185	stuks	
Groen	Oppervlakte	2.920.000	2.920.000	2.920.000	m2	Wonen/centrum: basis - Overig: sober
	aantal bomen	27.499	26.000	26.000	stuks	
Speelplaatsen	Plekken inclusief trapvelden	197	222	282	stuks	Basis
	Toestellen*	618	598	1.201	stuks	
	Trapvelden	52	54	35	stuks	
Beeldende kunstwerken	Gemeentelijk eigendom	59	59	59	objecten	
	Particulier eigendom	8	8	8	objecten	
Water	Oppervlak oppervlaktewater	151	151	151	ha	Basis
	Hiervan in beheer en onderhoud bij HHSK	146	145,5	145,5	ha	
	Hiervan in beheer en onderhoud bij ons	6	5,5	5,5	ha	
	Duikers	575	576	576	stuks	
Gemeentelijke gronden	Verhuurde gronden, inclusief uitgifte in (erf)pacht	434.354	434.354		m2	niet van toepassing
Riolering	lengte rioolstelsel	284	276	277	km	Hoog
	lengte drainageafvoerleidingen	112	112	112	km	
	lengte persleidingen hoofd- en subgemalen	51	50,7	50,7	km	
	lengte persleidingen drukriolering	9	8,8	8,8	km	
	inspectieputten	8.000	8.000	8.000	stuks	
	kolken	28.500	28.500	28.500	stuks	
	lijngoten	2.000	2.000	2.000	stuks	
	gemalen	75	75	77	stuks	
	drukrioolunits	168	168	168	stuks	
	meetnet van peilbuizen	380	380	380	stuks	
	regenmeters	6	6	6	stuks	
	overstortmeter	27	27	27	stuks	
	regulier meetnet van peilbuizen	226	226	226	stuks	
	drainagepompen (bemalen drainage)	11	11	11	stuks	
	huisaansluitingen**	32.460	32.460	32.625	stuks	
Reiniging	Ondergrondse containers	1197	960	1150	stuks	basis
	Bovengrondse containers	1216	660	900	stuks	
Vastgoed beleidsmatig	Buitenruimte:***	10	10	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Openbare toiletcabine in het stadshart	1	1	***	object	
	Cultuur:	6.832	5.342	***	m2	Niveau 2 (goed)
	Muziekonderwijs en theater	2	2	***	objecten	
	Bibliotheek	1		***	object	
	Grondexploitatie:	60	60	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Accommodatie op een volkstuincomplex	1	1	***	object	
	Herstructurering:	6.789	14.162	***	m2	Niveau 4 (matig)
	Bedrijfspanen	6	7	***	object	
	Woningen	4	4	***	object	
	Milieu (huishoudelijk afval:	38	38	***	m2	Niveau 2 (goed)
	Afvalbrengstation	1	1	***	object	
	Monumenten:	65	65	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Rijksmonumenten, te weten:	2	2	***	objecten	

Programmabegroting 2019

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
	Dief- en duifhuisje aan de Rozenburcht én Kerktoeren			***		
	Riolering:	989	989	***	m2	
	Rioolgemalen	9	9	***	objecten	
	Sociale infrastructuur:	7.805	10.909	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Expositieruimte	1	1	***	object	
	Jongerenvoorziening	2	2	***	objecten	
	Kinderopvang	4	5	***	objecten	
	Verenigingsgebouwen (verzamelobject)	6	5	***	objecten	
	Wijkcentra (verzamelobject)	3	4	***	objecten	
	Multifunctioneel centrum	1	1	***	object	
	Bedrijfspanen	1	2	***	objecten	
	Kinderboerderij	1	1	***	object	
	Veiligheidsregio:	3.291	3.291	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Brandweerkazerne	1	1	***	object	
	Verkeer en vervoer:	36	36	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Fietsenstallingen (Capelle Centraal / De Terp)	2	2	***	objecten	
Vastgoed bedrijfsvoering	Bedrijfshuisvesting:	23.187	13.994	***	m2	Niveau 2 (goed)
	Gemeentehuis en gemeentewerf (en tijdelijk vergadercentrum)	3	2	***	objecten	
Vastgoed onderwijs	Onderwijshuisvesting:	81.584	81.584	***	m2	
	Schoolgebouwen (incl.2 multifunctionele centra)	34	34	***	objecten	Niveau 3 (redelijk)
	Basisonderwijs	43.768	43.768	***	m2	
	Voortgezet onderwijs	37.816	37.816	***	m2	
Vastgoed sport	Sportaccommodatie:	27.945	27.945	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
	Douches/kleedkamers	6	6	***	objecten	
	Gymnastieklokalen	13	15	***	objecten	
	Sporthallen	3	3	***	objecten	
	Sportzaal (+ 1 kantine)	1	1	***	object	
	Verenigingsgebouwen	7	8	***	objecten	
	Sportparken	449.693	449.693	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
		4	4	***	objecten	
	Zwembad	1.834	1.834	***	m2	Niveau 3 (redelijk)
		1	1	***	object	
Vastgoed overig	Garages en kantoorpand	1.105	445	***	m2	Niveau 4 (matig)
		4	3	***	objecten	
Overige gebouwen en Gronden	Fitness					
Overige gebouwen en Gronden	Horeca		110		m2	Niveau 3 (redelijk)
Overige gebouwen en Gronden	Bank		260		m2	Niveau 3 (redelijk)
Overige gebouwen en Gronden	Fitness		275		m2	Niveau 3 (redelijk)
Overige gebouwen en Gronden	Kerk		181		m2	Niveau 3 (redelijk)
			826		m2	
Bedrijfsvoering	Gemeentehuis		9.585		m2	Niveau 2 (goed)
Bedrijfsvoering	Gemeentewerf		4.887		m2	Niveau 2 (goed)
Bedrijfsvoering	Kantoor		1.009		m2	Niveau 2 (goed)
Bedrijfsvoering	Vergaderruimte		9.193		m2	Niveau 4 (matig)
			24.674		m2	

Programmabegroting 2019

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
Crisisbeheersing en brandweer	Brandweerkazerne		3.291		m2	Niveau 3 (redelijk)
Parkeren	Fietsenstalling		15		m2	Niveau 3 (redelijk)
Parkeren	Fietsenstalling		742		m2	Niveau 3 (redelijk)
			757		m2	
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.755		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.462		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		2.406		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		113		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		480		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.768		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.632		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		2.459		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.747		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.330		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.449		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.133		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.364		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.361		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		3.209		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.095		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.500		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.860		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.263		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		10.357		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.912		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.408		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.116		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.691		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.860		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.142		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.905		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.110		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		1.579		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		599		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		2.441		m2	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs		9.271		m2	Niveau 3 (redelijk)
			65.777		m2	
Sportaccommodaties	Zwembad		1.834		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sporthal		3.010		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sporthal		2.165		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sporthal		2.850		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportzaal		1.054		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		486		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		518		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		491		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		442		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		510		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		450		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		491		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		470		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		491		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		471		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		491		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		547		m2	Niveau 3 (redelijk)

Programmabegroting 2019

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
Sportaccommodaties	Gymnastieklokaal		470		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte/kleedkamer		685		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		38.377		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Kleedkamer		890		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Kleedkamer				m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		41.563		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Kleedkamer		500		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		33.294		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte/kleedkamer		581		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		23.372		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte		453		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Kleedkamer		278		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		33.600		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte		542		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		11.045		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte/kleedkamer		560		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		59.335		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Verenigingsruimte/kleedkamer		571		m2	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Sportveld		48.205		m2	Niveau 3 (redelijk)
			311.092		m2	
Cultuurpresentatie	Theater		4.464		m2	Niveau 3 (redelijk)
Musea	Museum		40		m2	Niveau 3 (redelijk)
Cultureel erfgoed	Kerk		25		m2	Niveau 3 (redelijk)
Media	Bibliotheek		1.490		m2	Niveau 3 (redelijk)
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Kinderboerderij		1.177		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Multifunctioneel centrum		14		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderopvang		618		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Wijkcentrum		246		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Wijkcentrum		834		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Personeelsonderkomen		30		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Buurthuis		552		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderopvang		523		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Verenigingsruimte		716		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Verenigingsruimte		243		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Verenigingsruimte		260		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugdcentrum		148		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Cultureelcentrum		878		m2	Niveau 3 (redelijk)

Programmabegroting 2019

Kapitaalgoed	Onderdeel	Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019		Gehanteerde kwaliteitsambitie
Samenkracht en burgerparticipatie	Buurthuis		397		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Buurthuis		413		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Verenigingsruimte		60		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Aula begraafplaats		37		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Buurthuis		388		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugdcentrum		717		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Buurthuis		221		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderopvang		185		m2	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderopvang		410		m2	Niveau 3 (redelijk)
			7.890		m2	
Riolering	Personeelsonderkomen		180		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Garage		90		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		248		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		124		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		154		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		30		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		50		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		60		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		56		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		37		m2	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal		69		m2	Niveau 3 (redelijk)
			1.098		m2	
Wonen en bouwen	Woning		134		m2	Niveau 4 (matig)
Wonen en bouwen	Woning		153		m2	Niveau 4 (matig)
Wonen en bouwen	Bedrijfspand		455		m2	Niveau 4 (matig)
Wonen en bouwen	Bedrijfspand		1.387		m2	Niveau 4 (matig)
Wonen en bouwen	Bedrijfspand		625		m2	Niveau 4 (matig)
			2.754		m2	

*Speelplaatsen worden anders ingericht, cf. beleid, hierdoor meer toestellen (voor alle leeftijden).

** Toename door Couwenhoek, Fazantstraat en Rubenssingel.

***Andere indeling, verder in de tabel nieuwe indeling

I. Openbare ruimte

Integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR)

In 2014 - 2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld, die in het najaar van 2015 zijn vastgesteld en vanaf 2016 in werking zijn getreden. Nog niet uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Financiële consequenties uit beleidskaders

In 2014-2015 zijn de Beheerplannen 2016-2020 en het IBOR-projectenboek 2016-2020 opgesteld. In het najaar 2015 zijn deze vastgesteld en vanaf 2016 in werking getreden. Nog niet-uitgevoerde projecten 2010-2015 zijn meegenomen in het IBOR-projectenboek 2016-2020.

Bij de Voor- en Najaarsnota's worden de afwijkingen op de IBOR-projecten 2016-2020 aangegeven.

Het uitgangspunt is dat we in de komende jaren van de planperiode 2016-2020 geen achterstanden hebben.

Kwaliteitsambitie openbare ruimte

Op landelijk niveau zijn de beeldkwaliteitscatalogi van de diverse adviesbureaus doorontwikkeld en samengevoegd in de nieuwe CROW-publicatie 288. Het CROW is het Nationale kennisplatform voor de infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. In de Beheerplannen 2016-2020 zijn de kwaliteitsniveaus vertaald naar de beeldkwaliteit zoals eerder vastgelegd in de "Kwaliteits Catalogus Openbare Ruimte (2000)". Te weten; zeer hoog, hoog, basis, sober en zeer sober.

Wegen: sober;

Riolering en grondwater: hoog;

Water: basis;

Openbaar groen en speelplaatsen: basis voor wonen en sober voor overig;

Openbare verlichting: sober;

Kunstwerken: sober;

Verkeersvoorzieningen: basis;

Beeldende kunstwerken: sober.

Openbaar groen en speelplaatsen

Beheerplannen, de herijkte Stedelijke Beheervisie, groenvisie, speelruimtebeleidsplan en bomenbeleidsplan verwoorden de doelstelling en de uitgangspunten van instandhouding van technische, recreatieve, architectonische en ecologische functies die aan het groen en speelruimtes in stedelijke- en landelijke gebieden zijn verbonden. Voor het Schollebos is een plan opgesteld voor een gezonde ontwikkeling van dit gebied, waarbij de natuurwaarde maar ook de recreatieve functie in acht zijn genomen.

Het aantal speelplaatsen is in de begroting 2019 ten opzichte van de begroting 2018 aanzienlijk gestegen. De speelplaatsen worden anders ingericht, conform beleid, waardoor er meer toestellen voor alle leeftijden zullen zijn.

Wegen, kunstwerken en openbare verlichting

Het beleid is er op gericht om de wegen te laten voldoen aan de gestelde eisen van verkeersveiligheid, leefbaarheid en comfort. In de herijkte Stedelijke Beheervisie is het gewenste kwaliteitsniveau vastgesteld.

Het voldoen van de openbare verlichting aan de normering van de Nederlandse stichting voor verlichtingskunde (NSVV 2001) is als doel gesteld. Dit is opgenomen in het vastgestelde beleidsplan openbare verlichting. Optredende knelpunten worden per geval opgelost.

Zoals in de herijkte Stedelijke Beheervisie is aangegeven, is het beleid erop gericht de constructies te beheren en te onderhouden op een zodanige wijze dat de veiligheid van de gebruikers is gewaarborgd. Er is een beheersysteem aangeschaft waarmee planmatig beheer kan worden uitgevoerd. De benodigde inventarisaties zijn verricht.

In 2010 zijn de kadernota's Wegen, Openbare verlichting en Kunstwerken door ons vastgesteld.

In de beheerplannen 2016-2020 is de stand van zaken van het onderhoud opgenomen.

Riolering en grondwater

Het beheer van de riolering is gebaseerd op het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (VGRP 2016-2020). Hierin is aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke plicht voor het doelmatig en milieutechnisch verantwoord inzamelen en transporteren van het afvalwater binnen haar grondgebied. Op 6 juli 2015 heeft de gemeenteraad het VGRP 2016-2020 vastgesteld, dat vanaf 2016 in werking is getreden

De zorgplicht voor afvalwater is gesplitst in:

- Zorgplicht voor stedelijk afvalwater – het inzamelen en transport van afvalwater naar een zuiveringstechnisch werk;
- Zorgplicht voor afvloeiend hemelwater – de inspanningen kunnen bestaan uit het inzamelen, bergen en transporteren van relatief schoon water.

Grondwater

Voor wat betreft de zorgplicht voor grondwater zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor het wegnemen van structurele vormen van grondwateroverlast en voor het voeren van de regie omtrent grondwater. Het gaat hierbij om een inspanningsverplichting en niet om een resultaatverplichting. Gemeenten zijn daarmee echter niet verantwoordelijk geworden voor het grondwater(peil)beheer.

Water

De gemeente heeft een onderhoudsplicht voor (eigen) oppervlaktewater en de ontvangstplicht voor vrijkomende baggerspecie uit oppervlaktewater.

Oppervlaktewater

Het inrichten en beheren van oppervlaktewater is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van waterschappen, gemeenten en andere betrokken partijen. Het oppervlaktewater is grotendeels in beheer en onderhoud bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). Een klein gedeelte is echter (nog) in beheer en onderhoud bij de gemeente. Hiervoor is de gemeente onderhoudsplichtig. Naast deze onderhoudsplicht heeft de gemeente ontvangstplicht voor – een groot gedeelte van – al de, uit het oppervlaktewater vrijkomende baggerspecie. Dat kan zijn vrijkomend slib, mits verspreidbaar, bij baggeren, bladeren en (drijf)vuil bij blad- en vuilvissen en waterplanten, riet en kroos bij maaien en krozen.

Voor zover het voorzieningen in de openbare ruimte betreft, is de gemeente verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van duikers. Veel duikers in de wijk Schollevaar worden vervangen om de doorstroming te verbeteren.

II Gemeentelijk vastgoed

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het gemeentelijk vastgoed ondergebracht in meerdere Programma's en taakvelden, te weten:

- 0. Bestuur en ondersteuning
 - 0.3 Overige gebouwen en gronden
 - 0.4 Ondersteuning organisatie
- 1. Veiligheid
 - 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 2. Verkeer, vervoer en waterstaat
 - 2.2 Parkeren
- 4. Onderwijs
 - 4-2 Onderwijshuisvesting
- 5. Sport, cultuur en recreatie
 - 5.2 Sportaccommodaties
 - 5.3 Cultuurpresentatie
 - 5.4 Musea
 - 5.5 Cultureel erfgoed
 - 5.6 Media
 - 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- 6. Sociaal domein
 - 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 7. Volksgezondheid en milieu

- 7.2 Riolering
- 8. Stadsontwikkeling
- 8.3 Wonen en bouwen

In het BBV ontbreekt een apart programma/taakveld voor het gemeentelijk vastgoed. Vanuit het gegeven dat het gemeentelijk vastgoed zijn eigen beleid(skaders) kent, de financiële middelen in verhouding hoog zijn en beleidsmatig/financiële beïnvloeding mogelijk is wordt in deze paragraaf inhoudelijk informatie weergegeven over het gemeentelijk vastgoed.

Actuele beleidskaders

- Nota Beleidskaders "Optimalisatie gemeentelijk vastgoed 2012" (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juli 2013).

Vastgoedbeheer algemeen

Uitgangspunt van het gemeentelijke vastgoed is een goede afstemming van de vraag naar en het aanbod van accommodaties, nu en in de nabije toekomst (portfoliomanagement). Daarbij dienen vraag en aanbod aan te sluiten bij de (toekomstige) beleidsopgave welzijn en de ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

Daarnaast wordt tegen het einde van de economische levensduur van een pand een afweging gemaakt of het pand behouden moet blijven of moet worden afgestoten, afgezet tegenover het (toekomstig) rendement van het pand.

Doelstelling gemeentelijk vastgoedbeleid

De gemeente heeft vastgoed in bezit en ontwikkelt vastgoed voor haar eigen bedrijfsvoering en ten behoeve van een wenselijke ruimtelijke ontwikkeling. Dit bezit wordt ingezet ter ondersteuning van beleidsdoelen en komt soms voort uit wettelijke verplichtingen en juridische bepalingen. Het bezit voorziet in de vraag naar ruimte in maatschappelijke accommodaties en wordt tegen een kostendeekkende huurprijs beschikbaar gesteld aan gebruikers. Het beheer wordt professioneel, efficiënt en doelmatig uitgevoerd. Primair streeft de gemeente naar het hoogst mogelijke maatschappelijk rendement, maar zoekt wel naar een evenwichtig financiële balans voor deze inzet.

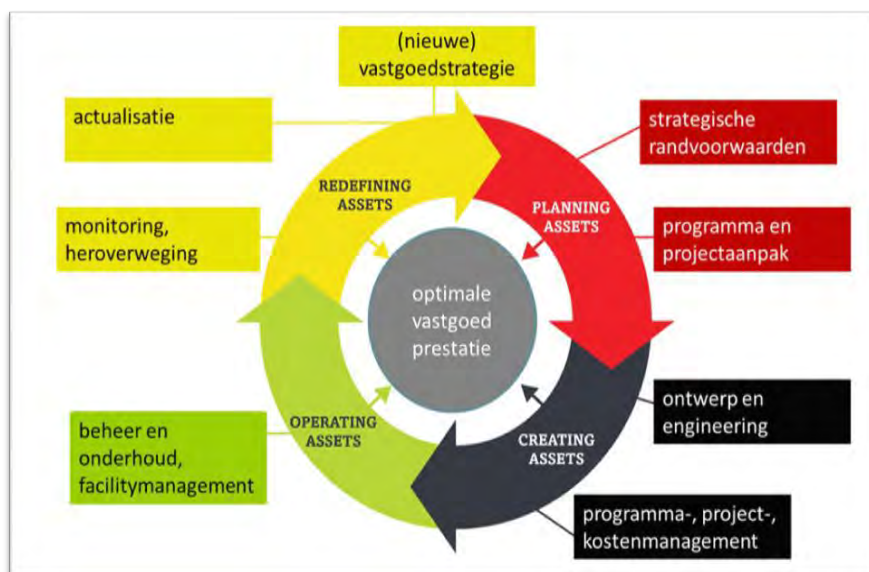
Vastgoedcyclus (Asset Wheel)

Dit doen wij door alle stadia van het vastgoed tijdens haar levensduur te doorlopen, derhalve alle fasen van het vastgoedproces.

De vastgoedcyclus is in het hiernavolgende model weergegeven. In alle fasen van het model staat de optimale prestatie van het vastgoed voorop, dat wil zeggen dat het vastgoed te allen tijden de gewenste bijdrage levert (als secundaire functie) en bijdraagt aan de gedefinieerde bedrijfs- en/of beleidsdoelen van de gemeente (de primaire functies).

Het model gaat uit van de cyclus die het vastgoed normaliter doorloopt en kent vier aansluitende fasen, achtereenvolgens:

- de planningsfase;
- de realisatiefase;
- de gebruiksfase;
- de evaluatiefase.

Onderhoudsniveau gemeentelijke vastgoed

Tot het voeren van een verantwoord accommodatiebeheer behoort een goed onderhoud van de gebouwen. Om het niveau van onderhoud te objectiveren, wordt om de drie jaar door een extern bureau per object een inventarisatie van het noodzakelijk meerjarig onderhoud opgesteld. Hierbij rekening houdend met de economische levensduur van het gebouw. Voor het onderhoudsniveau wordt uitgegaan van landelijk toegepaste conditieniveaus welke gebaseerd zijn op de Nederlandse Norm 2667 (NEN 2667:conditiemeten waarbij voor bedrijfspanden conditieniveau 2 (goed) wordt gehanteerd voor de publiektoegankelijke delen, voor monumenten, welzijnsaccommodaties, onderwijshuisvesting en sportaccommodaties niveau 3 (redelijk) en voor strategische objecten, niveau 4 (matig).

Onderhoudsuitgaven

Voor het onderhoud van al het vastgoed wordt gewerkt met een voorziening die periodiek wordt geactualiseerd. De voeding van het onderhoudsfonds vindt plaats door een structurele storting uit de gemeentebegroting.

Onderstaand de prognose voor het onderhoud in 2019 op basis van de meerjarig onderhoudsplannen (MJOPs).

Planning onderhoud 2019	Financiën (* € 1.000)	Achterstallig onderhoud
Het conform het Meerjarenonderhoudsplan voor 2019 geplande groot onderhoud.	1.271	Er is met het oog op de instandhouding van de panden die vallen onder dit beleidsveld geen achterstallig onderhoud

Indeling vastgoed

Voorheen was het vastgoed ingedeeld op basis van een interne indeling. Met ingang van 2018 hebben wij het vastgoed ingedeeld conform het BBV. Hierbij worden de volgende soorten vastgoed onderscheiden:

0. Bestuur en ondersteuning

- **0.3 Overige gebouwen en gronden**

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen. Het gaat hier om vastgoed voor een bank, fitnesscentrum, bak en een kerk.

- **0.4 Ondersteuning organisatie**

Hieronder valt het vastgoed ten dienste van de gemeentelijke organisatie. Het betreft hier de objecten met de functie gemeentehuis en gemeentewerf.

1. Veiligheid

- **1.1 Crisisbeheersing en brandweer**

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. Het gaat hier om een brandweerkazerne die verhuurd is aan de Veiligheidsregio Rotterdam (VRR).

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

- **2.2 Parkeren**

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen. Het gaat hier om de fietsenstalling bij winkelcentrum De Terp en Winkelcentrum Koperwiek.

4. Onderwijs

- **4-2 Onderwijshuisvesting**

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het totale onderhoud aan hun gebouwen (binnen en buitenkant). Hiervoor ontvangen zij direct van het Rijk een vergoeding. Zij kunnen geen beroep meer doen op gemeentelijke middelen.

In principe zijn de schoolbesturen zelf (juridisch) eigenaar van de lesgebouwen. Uitzondering hierop is het Multifunctioneel centrum (onderwijs, gymnastieklokaal, kinderopvang en wijkcentrum. Dit pand beheren wij vanuit onze functie als economisch eigenaar/verhuurder. We verzorgen hiervoor ook het facilitair beheer en gebruiksonderhoud.

5. Sport, cultuur en recreatie

- **5.2 Sportaccommodaties**

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening.

Sportaccommodaties/gymlokalen ondergebracht in een door de gemeente opgerichte BV Sport, Sportief Capelle genaamd. Wij hebben hier een taak als eigenaar.

Sinds 2005 hebben wij zwembad "De Blinkert" in eigendom. De exploitatie, het beheer en het onderhoud zijn uitbesteed aan een externe marktpartij. Ook hier hebben wij alleen een taak als eigenaar.

- **5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie**

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel. Het gaat hierbij om het Isalatheater.

- **5.4 Musea**

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur.

Het gaat hierbij om het rijksmonument Dief- en Duifhuisje dat door de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel (HVC) is ingericht als museum.

- **5.5 Cultureel erfgoed**

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Het gaat hier om twee rijksmonumenten: de NH- kerk en het Van Cappellenhuis.

- **5.6 Media**

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Het gaat hierbij om de Bibliotheek in het stadshart.

- **5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie**

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Het gaat hierbij om de kinderboerderij "Klaverweide".

6. Sociaal domein

- **6.1 Samenkracht en burgerparticipatie**

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Het gaat hier oa. om de volgende soorten vastgoed: wijkcentrums, buurthuizen, verenigingsruimten, jeugdcentrums en kinderopvang.

7. Volksgezondheid en milieu

• 7.2 Riolering

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Het gaat hier om de rioolgemalen.

8. Stadsontwikkeling

• 8.3 Wonen en bouwen

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Het gaat hierom vastgoed dat is aangekocht ter verwezenlijking van een gebiedsontwikkeling en in afwachting hiervan (tijdelijk) wordt beheerd.

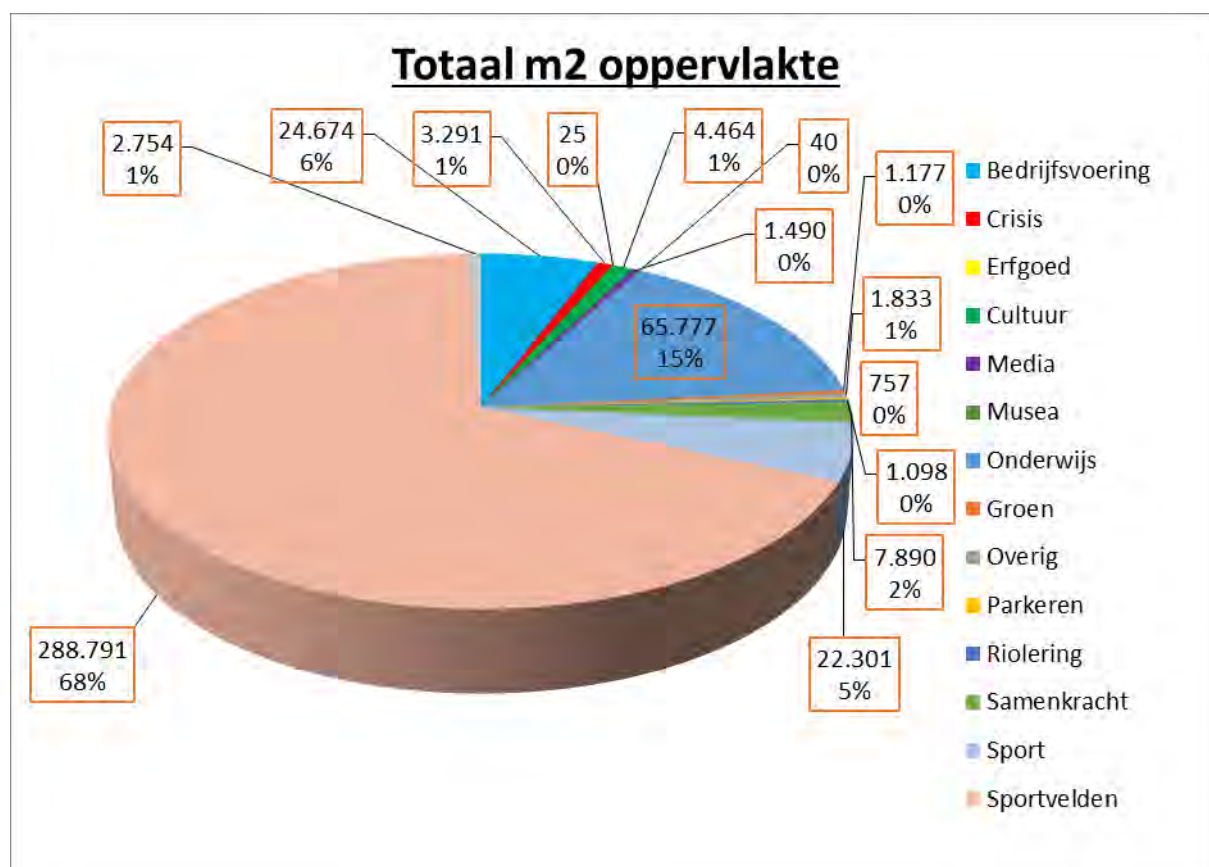
Vastgoed in cijfers

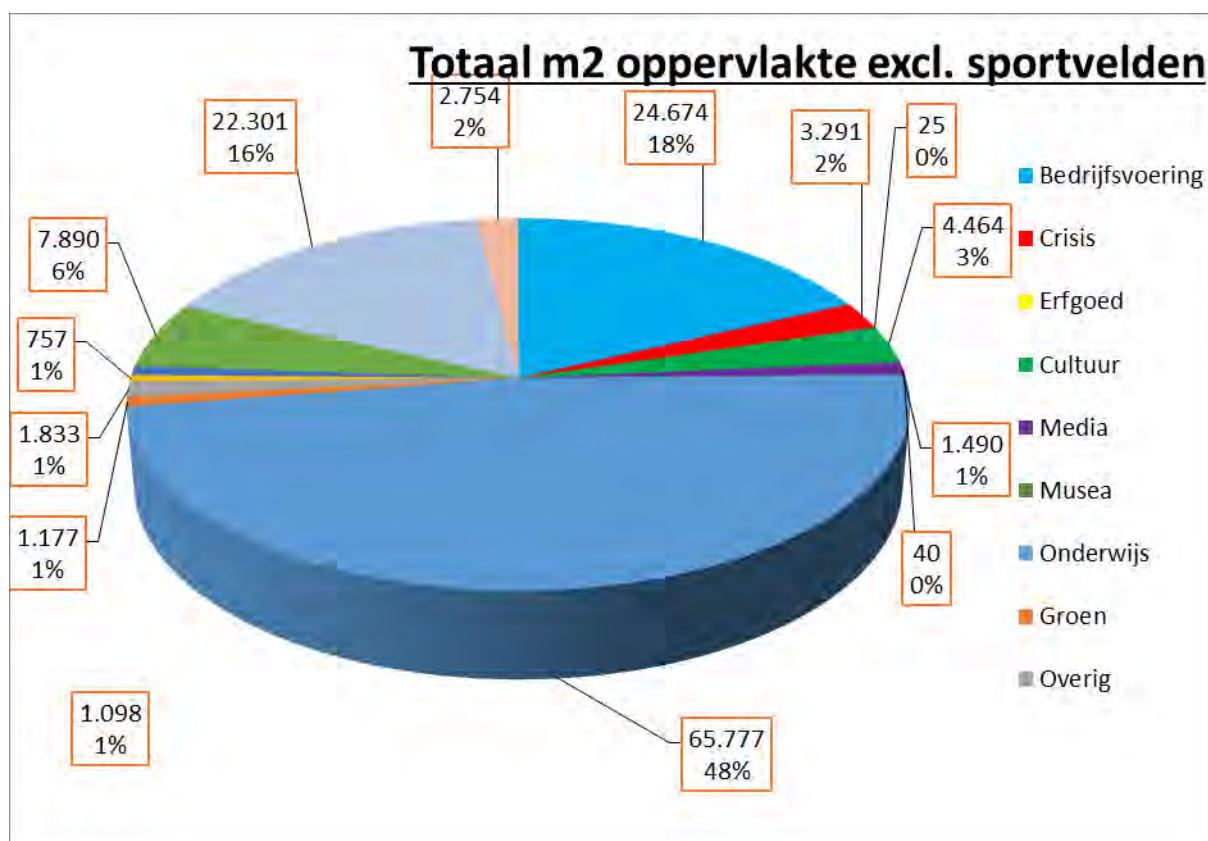
Grafieken.

In onderstaand grafieken wordt het gemeentelijk vastgoed grafisch in beeld gebracht. Hierbij wordt in principe alleen het vastgoed vanuit de programma's/taakvelden weergegeven. De bedrijfsvoeringpanden zijn Gemeentehuis, Rivierweg 111 en Gemeentewerf, Groenedijk 10.

Totale oppervlakte gemeentelijk vastgoed.

In onderstaande grafiek wordt het aantal m2 bruto oppervlakte weergegeven. De sportparken zijn apart in beeld gebracht om de verhouding van het aantal vastgoed m2 in beeld te brengen.

Leegstand in gemeentelijk vastgoed.

Het gemeentelijk vastgoed heeft in absolute zin een lage leegstand. De oorzaak hiervan ligt in het sinds 2011 ingevoerde beleid vanuit het project optimalisatie van het gemeentelijk vastgoed. Als gevolg hiervan zijn vier panden verkocht.

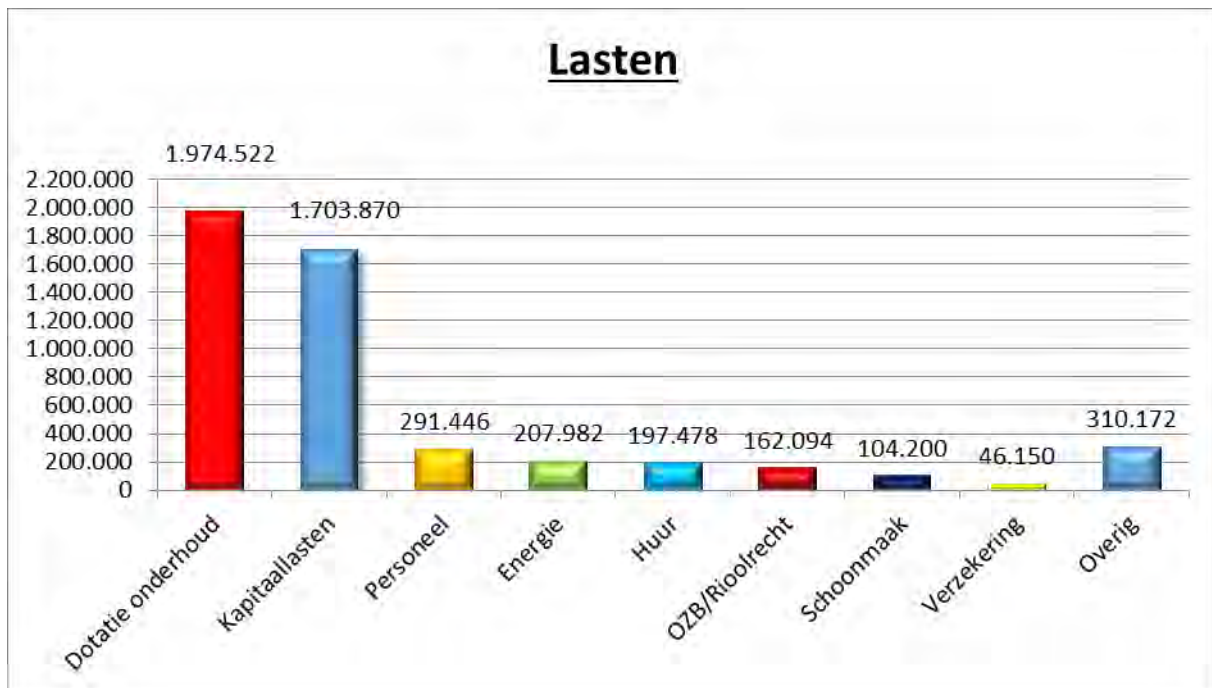
Hier tegenover staat dat vastgoed is aangekocht of in eigendom is gekregen om ontwikkeling van de grond/gebied mogelijk te maken. In 2018 zijn bijvoorbeeld de volgende panden aangekocht, :

- Kanaalweg 57-59 (bedrijfsruimte en woningen)
- Meeuwensingel 107 (sportschool).

Als dit (strategisch) vastgoed in onverhuurde staat wordt aangekocht staan deze panden,gelet op de korte instandhoudingstermijn, leeg of wordt via leegstandsbeheer (anti-kraak).

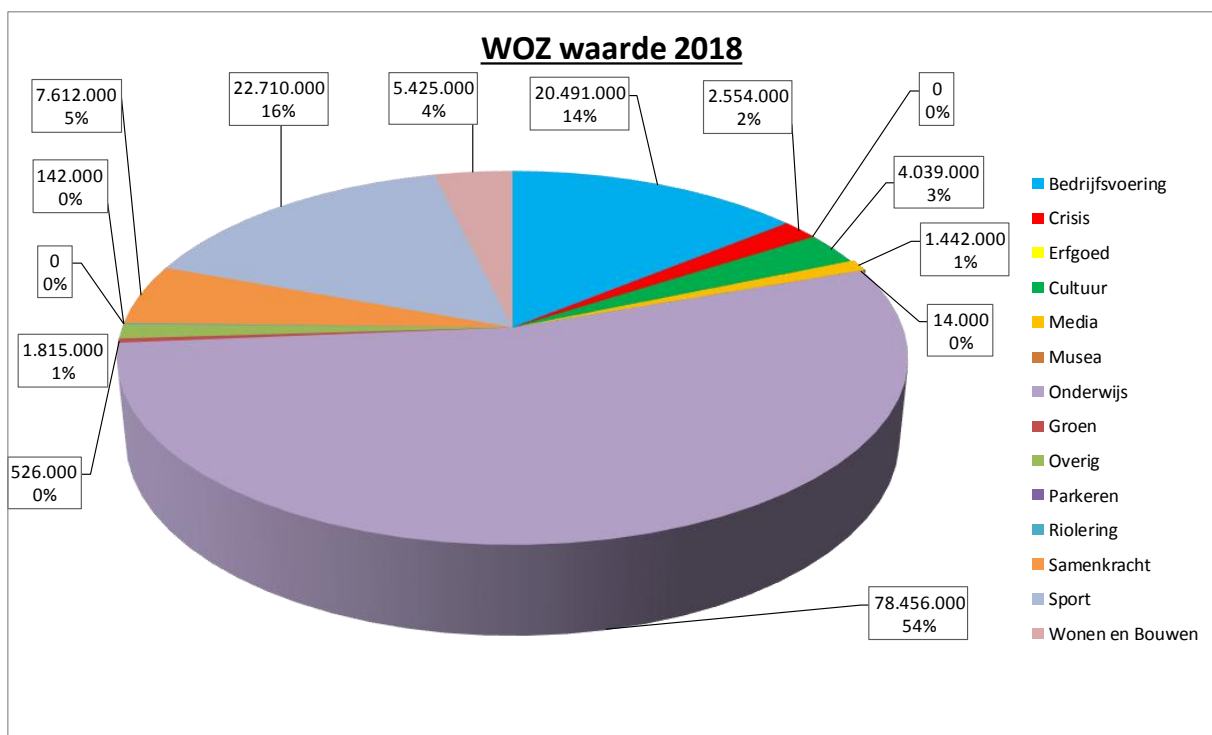
Lasten vastgoed

In deze grafiek wordt van de totale lasten (N 4.998) de grootste kostenposten in beeld gebracht. De kostenpost personeel betreft kosten van personeel die werkzaam zijn in het gemeentelijk vastgoed (bijvoorbeeld beheerders van wijkcentra) en in financiële zin direct drukken op het gemeentelijk vastgoed. Daarnaast wordt conform het vastgestelde vastgoedbeleid een deel van de personeelkosten voor administratie, beheer en onderhoud ten laste gebracht van de begroting-taakvelden.

Waarde Vastgoed

Om een beeld te krijgen van de waarde van het gemeentelijk vastgoed, inclusief sportvelden, wordt de WOZ waarde gehanteerd. De totale waarde bedraagt € 155 mln, waarvan de meeste waarde in onderwijsgebouwen zit.

Wat gaan we in 2019 doen?

Meerjarenperspectief vastgoed (MPV)

In het MPV (voorheen Vastgoedportefeuillestrategie VPS genoemd) wordt de strategie omschreven waarop het gemeentelijk vastgoed voor de langere termijn wordt gestuurd.

Er worden instrumenten benoemd waarmee wij integraal en langjarig kan sturen op de omvang, kwaliteit en samenstelling van de vastgoedportefeuille, en de daaruit voortvloeiende financiële lasten. Het MPV benoemt o.a. enkele thema's die in de korte en middellange termijn worden uitgevoerd, zoals verduurzaming, hogere benutting van vastgoed en betere benutting van kansen bij integrale gebiedsontwikkeling. De financiële consequenties worden behandeld bij de Voorjaarsnota 2019.

Verduurzaming

We zetten in op verdere verduurzaming van ons vastgoed, waarbij oa:

- de draagkracht en conditie van de daken van de binnensportaccommodaties worden onderzocht om verder te investeren in zonnepanelen;
- van een aantal panden in 2019 het verplichte energielabel vernieuwd worden.

Het vastgoed mag maximaal energielabel C hebben.

Aan de hand van bovengenoemde onderzoeken komen wij met voorstellen om ons vastgoed verder te verduurzamen.

Slopen, bouwen en onderhoud

Om herontwikkeling van de grond mogelijk te maken gaan wij in 2019 de panden gelegen aan de Bermweg 73-75 en Kanaalweg 46 t/m 52a slopen. Daarnaast bouwen we verder aan de nieuwe sporthal/zwembadcombinatie, zal de verbouwing van het Gemeentehuis klaar zijn en nemen wij het bouwheerschap van een aantal schoolbesturen over om uitvoering te geven aan het vastgestelde strategisch huisvestingsplan onderwijs (SHO).

In 2019 worden ook de eerste met rubbergranulaat ingestrooide velden vervangen met het op dat moment sportief/speeltechnisch als beste en wetenschappelijk als veiligste bevonden infillmateriaal.

C. Financiering

Bestuurlijke duiding

In het kader van de risicobeheersing van de financieringsportefeuille wordt wekelijks gemonitord op de rentetarieven. Wij nemen hierbij in acht dat als de rente het plafond overstijgt, wij eventueel gebruik gaan maken van forwards om de tarieven zeker te stellen.

Conform de liquiditeitsprognose wordt verwacht dat in 2019 één of meerdere geldleningen, afhankelijk van verschillende factoren, zal worden aangetrokken. De verwachte netto financieringsbehoefte voor 2019 is 50 miljoen.

Diverse stichtingen en/of verenigingen hebben, zover van toepassing in 2018, aan hun betalingsverplichting van de overige leningen waarvoor wij garant staan voldaan. Wij verwachten dat dit in 2019 ook het geval is. Er is geen aanleiding dat wij over het openstaande bedrag een verhoogd risico lopen. Het openstaand bedrag van deze leningen is 676.

Vanuit de Wet Fido is het toegestaan om twee kwartalen achtereenvolgens de kasgeldlimiet te overschrijden. Indien een derde kwartaal wordt overschreden moet er een herstelplan bij de toezichthouder ingediend worden. Wij handelen naar de wet- en regelgeving.

Het beleid van financieren van de gemeente is gericht op:

- Het voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente op korte en lange termijn;
- Het uitvoeren van de treasuryfunctie. Taken hiervan zijn het besturen en bewaken van de inkomende en uitgaande geldstromen, het beheersen van de daaraan verbonden kosten (tarifiering), het minimaliseren van de daaraan verbonden risico's (renterisico en valutarisico) en het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- Het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt voor een belangrijk deel bepaald door:

- De gemeentelijke leningenportefeuille;
- De reserves en voorzieningen;
- De renteontwikkeling;
- Investerings (kredieten);
- Grondexploitaties.

Leningen O/G

De gemeentelijke leningenportefeuille bestaat begin 2019 op basis van de geprognosticeerde balans uit ten minste tien leningen met een totaalbedrag van 85.323. De stand per augustus 2018 is 55.896. De verwachting is dat in het vierde kwartaal van 2018 nog één of meerdere leningen zal worden aangetrokken in verband met de financieringsbehoefte. Ook in 2019 is de verwachting dat er financiering in de vorm van leningen nodig zal zijn.

Leningen O/G (Opgenomen geldleningen)	Mutaties x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1-1-2019		85.326*
Reguliere aflossingen	-28.592	
Verwachte aflossingen nog aan te trekken leningen 2018	-3.179	
Vervroegde aflossingen		
Nieuwe leningen 2019	81.584	
Stand per 31-12-2019		135.134

* De werkelijke stand is bekend bij de Jaarrekening 2018.

Leningen U/G

Leningen aan niet toegestane instellingen

Op de leningen verstrekt aan niet toegestane instellingen loopt de gemeente enig risico. Daarom is er voor dit soort leningen ook een apart raadsbesluit nodig. Het risico op deze leningen is moeilijk te kwantificeren.

Leningen U/G (Uitgezette geldleningen)	Mutaties x € 1.000	x € 1.000	Restant Looptijd
Stand per 1-1-2019 leningen Niet-toegestane instellingen		676 *	
<u>Reguliere aflossingen</u>			
CVV Zwervers	3		16
BLICK (Fascinatio-gedeeltelijk)	5		2
CTC (investeren accommodatie)	13		18
Stichting PCPO	25		10
Totale aflossingen		46	
Stand per 31-12-2019 leningen Niet-toegestane instellingen		630	

De reguliere aflossingen zijn conform de leningovereenkomst.

* De werkelijke stand is bekend bij de Jaarrekening 2018.

Financieringsbeleid

Prognose liquiditeit

De liquiditeitsprognose wordt drie keer per jaar geactualiseerd en een keer per jaar geanalyseerd. De actualisatie vindt plaats voor het gereedkomen van de voorjaarsnota, de begroting en de najaarsnota. De analyse vindt plaats na afloop van jaar in januari/februari. Uit de prognose van 2019 blijkt dat er vooral grote uitgaven zullen plaats vinden op de posten gebiedsvisie, unilocaties, IBOR, huisvesting, rioleringen en sporthal/zwembad. De (voorlopige) verwachting is dat de netto financieringsbehoefte, naar aanleiding van de liquiditeitsprognose, in 2019 +/- 50 miljoen in 2020 +/- 21 miljoen, in 2021 +/- 12 miljoen en in 2022 +/- 7 miljoen.

Treasurystrategie

De financieringsbehoefte wordt vooral bepaald door de uitkomst van de liquiditeitsprognose. De gemeente zal in eerste instantie met korte-termijn leningen financieren. Vanuit de Wet Fido is het toegestaan om twee kwartalen achtereenvolgens de kasgeldlimiet te overschrijden. Indien een derde kwartaal wordt overschreden moet er een herstelplan bij de toezichthouder ingediend worden. Waar aanvullende financiering nodig is, wordt de looptijd afgestemd op de liquiditeitsprognose. Er wordt gekozen voor lineair lossende leningen in verband met de lagere tarieven in vergelijking met een fixe lening en in het kader van de renterisiconorm. Dagelijks vindt er een monitoring van de rente plaats die wekelijks wordt gecommuniceerd met het Treasury Comité. Als de rente boven het omslagpunt komt waartegen wij de rente begroot hebben staan, zal er ingespeeld worden hierop. Dagelijks worden de saldi van de banken bijgehouden. Door het in beeld hebben van deze kasstromen, kan de gemeente beter op de financieringsbehoefte inspelen.

Het spreekt uiteraard voor zich dat we zo gunstig mogelijk zullen lenen. De gemeente streeft ernaar om de wet- en regelgeving na te leven.

Renteschema

Hieronder is het renteschema weergegeven conform de notitie rente 2017 van de commissie BBV.

Schema rentetoerekening begroting 2019	2019	2020	2021	2022
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-954	-1.631	-2.199	-2.895
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	25	24	23	22
<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	<i>-929</i>	<i>-1.607</i>	<i>-2.176</i>	<i>-2.873</i>
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	64	104	-9	-32
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	<i>-865</i>	<i>-1.503</i>	<i>-2.185</i>	<i>-2.905</i>
Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
Rente over voorzieningen	0	0	0	0
<i>Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	<i>-865</i>	<i>-1.503</i>	<i>-2.185</i>	<i>-2.905</i>
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	861	1.451	2.109	3.008
<i>Verwacht renteresultaat op het taakveld Treasury</i>	<i>-4</i>	<i>-52</i>	<i>-76</i>	<i>103</i>

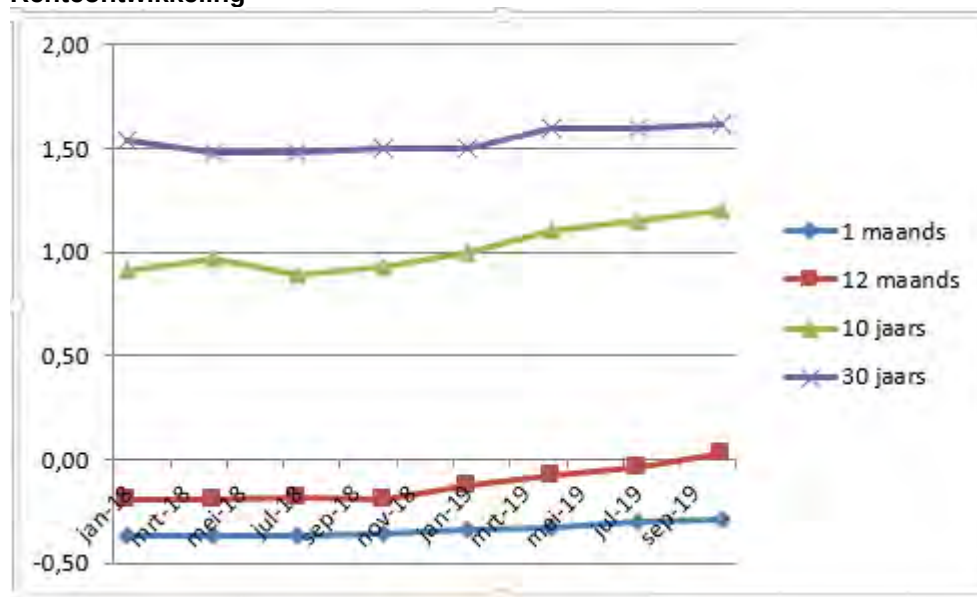
De renteomslag aan de taakvelden is afgerond op 1 decimaal en bedraagt 0,5% in 2019, 0,7% in 2020, 0,9% in 2021 en 1,2% in 2022. Door de afronding van het percentage van de renteomslag op 1 decimaal is er sprake van een renteresultaat.

Kasgeldlimiet

Voor 2019 is het totaal aan baten in de begroting € 214,4 miljoen. Dit betekent dat gemiddeld per kwartaal niet meer dan €18,2 miljoen kort mag worden gefinancierd. In 2019 mag deze kasgeldlimiet niet overschreden worden. Jaarlijks wordt de kasgeldlimiet opnieuw berekend op basis van het begrotingstotaal van dat jaar. Over de voortgang wordt door middel van de paragraaf Financiering bij de begroting en de jaarrekening aan de provincie gerapporteerd.

Kasgeldlimiet begroting 2019	
Omvang begroting per 1 januari 2019 (grondslag)	214.419
(1) Toegestane kasgeldlimiet	
- in procenten	8,50%
- in bedragen	18.226

Renteontwikkeling

Bovenstaand is een overzicht weergegeven van de ontwikkeling van de rente met een aantal looptijden. Dit overzicht is gebaseerd op cijfers van de Rabobank. De korte rente (< 1 jaar) heeft als uitgangspunt het Euribor en de lange rente (> 1 jaar) is gebaseerd op swaptarieven. Afhankelijk van de kredietwaardigheid van de geldnemer wordt dit tarief verhoogd met een opslag. De verwachting is dat zowel de korte als de lange rente in het 1e kwartaal van 2019 licht gaat stijgen. De verwachtingen voor de rentes zijn speculatief en derhalve zijn er geen instellingen die een verwachting van meer dan een jaar afgeven.

Schatkistbankieren

Voor 2019 is het limiet van het schatkistbankieren 1,63 miljoen. Dit is 0,75% van het begrotingstotaal. We zullen voldoen aan deze norm.

Lange-termijn financiering

Om de risico's van de lange-termijn financiering in te perken, is in de wet Fido gesteld dat renterisiconorm niet overschreden mag worden. De renterisiconorm is een bij aanvang van het jaar gefixeerd (wettelijk) percentage van het begrotingstotaal. Het totale bedrag dat herfinanciering en renteherziening (de risico's) met zich meebrengt mag deze norm niet overschrijden.

Renterisico's	2019
Renteherzieningen	0
Aflossingen	31.771
Renterisico	31.771
Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal 2018	214.419
Percentage cf. regeling	20%
Renterisiconorm 2018	42.884
Toetsing renterisico aan Norm	
Renterisico	31.771
Renterisiconorm	42.884
Onderschrijding	11.113

Toelichting:

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, blijven wij onder de renterisiconorm. Voor het renterisico is rekening gehouden met de per augustus 2018 bekende renteherzieningen en aflossingen alsook de verwachte aflossingen op de nieuwe leningen.

Gewaarborgde geldleningen

Onderstaande staat geeft een overzicht weer van de gewaarborgde geldleningen gecumuleerd op geldnemer (renteherzieningen, vervroegde aflossingen en extra aflossingen zijn niet in het overzicht opgenomen):

Geldnemer	Stand per 1-1-2019 x € 1.000,-	Stand per 31-12- 2019 x € 1.000,-
Verpleeghuis Rijckehove	824	787
St. IJsselland Ziekenhuis	9.302	8.508
VV Capelle	25	15
St. Woonzorg Nederland	8.768	8.768
St. Havensteder	290.046	269.974
Rijksmonument Dorpsstraat 164	2.124	2.091
Vestia Groep	10.500	10.500
Totaal	321.589*	300.644*

* Dit is de voorlopige stand per medio 2018, er is geen rekening gehouden met extra aflossingen, renteherzieningen en herfinancieringen. De werkelijke stand is bekend bij de Jaarrekening 2018 en 2019.

Indien één van de corporaties waar het waarborgfonds tussen zit, onverhoopt om zou vallen, loopt de gemeente Capelle aan den IJssel een renterisico in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening aan het WSW. Echter, voor het beroep doen op het verstrekken van de renteloze lening, zal eerst aanspraak worden gemaakt op de obligoverplichting bij de overige corporaties in Nederland, dit is geregeld bij het Autoriteit woningcorporaties (Aw) daarna volgt het WSW. Voor het eventueel resterend gedeelte wordt er voor de verdeling beroep gedaan op de schadegemeenten en alle gemeenten. Het WSW zal in zo'n geval het onderliggend bezit ten gelde maken wat veelal veel hoger is dan de hoogte van de geborgde leningen. Tot op heden is het nooit voorgekomen dat gemeenten renteloze leningen hebben moeten verstrekken aan het WSW.

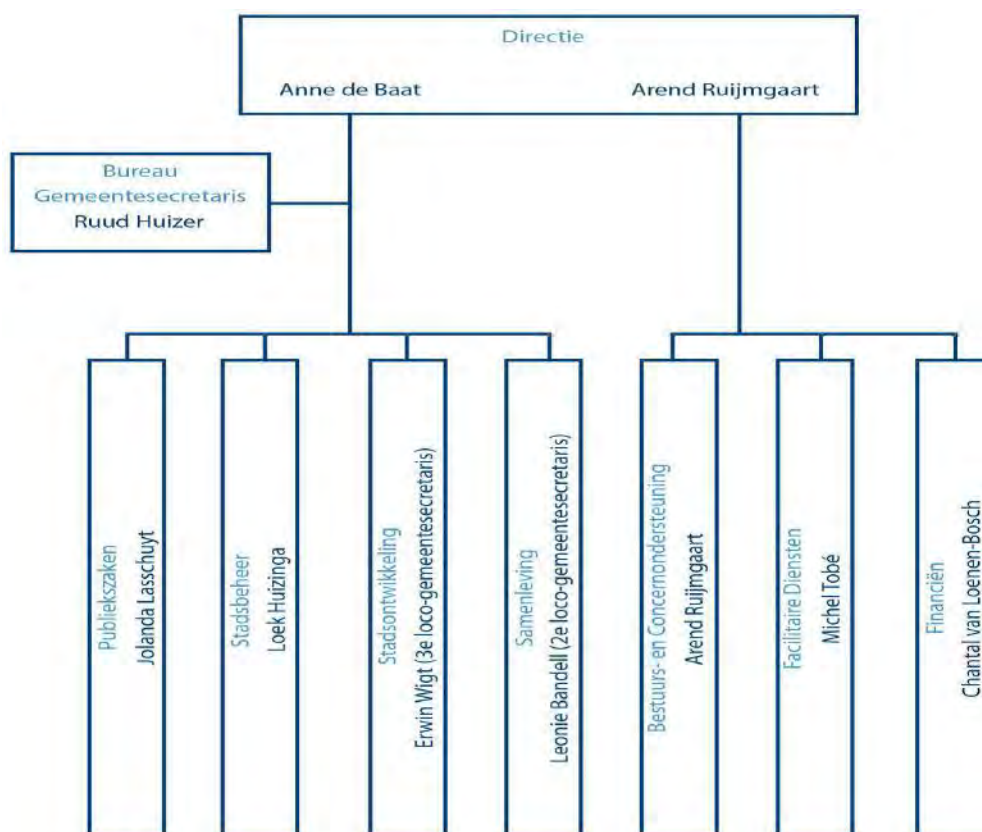
D. Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De Capellenaar verwacht dat wij de haar toevertrouwde middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteedt en dat de gemeente transparant is. Een betrouwbare partner voor de Capellenaren, bedrijven en instellingen. Voorwaarde hiervoor is een goede bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering (afgemeten aan prestaties en resultaten) is een belangrijke factor voor het imago van de gemeente en staat daarom hoog op onze agenda. De bedrijfsvoeringparagraaf gaat in op onze beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering, gericht op het uitvoeren van de programma's in de programmabegroting.

2. Organisatie

2.1 Organigram

2.2 Organisatiestructuur

Sinds 2004 is de organisatie opgebouwd volgens het directie-afdelingenmodel. De directie is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie en beschikt over een ruim mandaat om te beslissen over de bedrijfsvoering. De afdelingshoofden beheren de middelen die nodig zijn om hun afdelingsplanningen te realiseren, zijn leidend in de beleidsvorming voor wat betreft de taakvelden van hun afdelingen en zijn de eerste adviseur van de portefeuillehouder. Afdelingshoofden zijn integraal verantwoordelijk voor de behaalde resultaten en leggen op een transparante wijze verantwoording af via managementrapportages. De directie ondersteunt de afdelingshoofden in hun rol, stimuleert samenwerking tussen afdelingen, bewaakt de verdeling van schaarse middelen over de afdelingen en stuurt op kwaliteit, tijdigheid en consistentie van besluitvorming.

2.3 Missie en Dienstverleningsconcept

Missie

De missie van de gemeente is in 2008 vastgesteld:

“Wij zijn een resultaatgerichte organisatie en voelen ons medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van leven en werken van burgers, bedrijven en instellingen in de stad. Een professionele en daadkrachtige organisatie waar de inwoners van Capelle graag een beroep op doen, het bestuur op kan bouwen en medewerkers trots op zijn. Wij spelen adequaat in op ontwikkelingen in de samenleving, verbeteren voortdurend en behoren tot de top van Nederland.”

Ambitie

Gedurende het jaar 2018 zijn medewerkers en management, onder leiding van de werkgroep Missie en Visie, met elkaar in gesprek gegaan over de toekomst van de gemeente en de mogelijke impact hiervan op de huidige organisatie. Uitgaande van de in het jaar 2008 vastgestelde missie heeft dit heeft geresulteerd in een herijking van de bijbehorende visie.

De “ambitie” die de organisatie met en door haar medewerkers wenst de te streven laat zich samenvatten in de volgende punten:

- Samen het verschil maken in Capelle;
- Lef en daadkracht onderscheiden ons;
- Dit vraagt om een transparante en integere organisatie die ideeën en initiatieven aanmoedigt;
- Wij zijn bereikbaar voor alle Capellenaren
- Wij zijn een duurzame organisatie;
- Vakmanschap en de drive te blijven ontwikkelen kenmerken ons.
- Bij ons is de basis op orde en staat innovatie voorop;
- Samenwerken vinden we vanzelfsprekend.

Kortom, in Capelle gaan wij samen in vertrouwen op weg !

De inmiddels vastgestelde ambitietekst zal zondermeer zijn beslag gaan krijgen op het dienstverleningsconcept van de organisatie. Hierbij worden de uitgangspunten die aan het huidige dienstverleningsconcept ten grondslag liggen volledig gerespecteerd:

- Onze dienstverlening is kwalitatief goed en betrouwbaar;
- Wij zijn klantgericht en stellen ons proactief op;
- Het gemeentehuis is goed bereikbaar;
- Digitaal zijn wij via de website www.capelleaandenijssel.nl bereikbaar, 24 uur per dag, 7 dagen in de week;
- Onze medewerkers zijn toegankelijk en gaan indien mogelijk in op de wensen van de klant;
- Als een lerende organisatie monitoren wij onze dienstverlening en verbeteren op basis daarvan onze dienstverlening voortdurend.

2.4 Digitale gemeente

Digitale informatietechnologie dringt steeds sneller en dieper door in de maatschappij. Nog even en iedereen en alles is permanent via het internet met elkaar verbonden. Nu al is duidelijk dat vergaande digitalisering bijna elk aspect van de samenleving radicaal gaat veranderen. Digitalisering zal grote gevolgen hebben voor hoe mensen wonen, werken en leren; voor hoe wij gezondheid bevorderen en ziekte tegengaan; voor hoe wij omgaan met vrijheid en veiligheid; voor de rol van informatie en kennis, van industrie, veiligheid en mobiliteit, van culturele identiteit en sociale ongelijkheid, van consumptie en duurzaamheid, van bestuur en democratie.

Burgers, onze partners en het Rijk stellen steeds strengere eisen aan de kwaliteit van onze informatie en de manier waarop wij ermee om gaan. Informatie wordt hiermee steeds meer een kernactiviteit van de gemeente. Informatie delen wordt steeds belangrijker. Innovaties op het gebied van digitalisering zal onze dienstverlening moeten verbeteren. Met het opzetten van een programmastructuur in samenwerking met de GR IJsselgemeenten en de gemeente Krimpen aan den IJssel nemen we het initiatief informatievoorziening in de kern van de organisatie te plaatsen en de uitdagingen, in samenhang, op te pakken.

2.5 Responsieve organisatie

De gemeentelijke organisatie is niet statisch. Impulsen voor verandering komen uit vele bronnen. Uit veranderende wet- en regelgeving, uit de meningen van Capellenaren (bijvoorbeeld via enquêtes en klantenpanels) en een vergelijking met de beste praktijkvoorbeelden uit andere organisaties (benchmark). Capelle aan den IJssel doet mee met diverse benchmarkonderzoeken. Het tweejaarlijkse onderzoek naar de meningen van onze medewerkers is een belangrijke informatiebron over het reilen en zeilen van de organisatie. Daaruit halen wij suggesties hoe wij beter kunnen werken en hoe wij een aantrekkelijke werkgever kunnen blijven. Hierdoor hebben wij zowel een beeld van hoe er naar onze organisatie gekeken wordt, als hoe wij als organisatie naar buiten kijken.

2.6 Flexibele organisatie en GR IJsselgemeenten

Een gemeente die responsief wil zijn en snel wil inspelen op nieuwe ontwikkelingen moet investeren in het flexibel maken (en houden) van zowel de organisatiestructuur, als de bedrijfscultuur. Een belangrijk speerpunt is in dit verband de samenwerking met de buurgemeenten. Deze krijgt vorm in de gemeenschappelijke regeling (GR) IJsselgemeenten. Doelstelling van deze samenwerking is het bereiken van gezamenlijke synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. In vervolg op de opdracht die de colleges de gemeentesecretarissen hebben gegeven, wordt de samenwerking verder vormgegeven en onderhouden.

Aan de hand van het coalitieakkoord 'met het oog op morgen' is uitbreiding van de GR IJSSELgemeenten met alle bedrijfsvoering, conform het geldende convenant met de gemeente Krimpen aan den IJssel voorgestaan. Inzet is om hiervoor een concreet tijdpad overeen te komen en hier uitvoering aan te geven.

3. Specificatie bedrijfsvoeringbudget 2019-2022

Specificatie kosten bedrijfsvoering	Realisatie 2017	Primitieve begroting 2018	2019	2020	2021	2022	(2019) TV 0.4 Overhead	(2019) Overige TV
A. Personeelskosten								
1. Directe personeelskosten	23.958	26.615	28.260	28.260	28.260	28.260	11.374	16.887
2. Indirecte personeelskosten	465	771	689	670	511	570	334	355
3. Personeel tlv budgetten derden	1.750	2.157	1.637	1.080	797	797	504	1.133
4. Personeel derden	2.849	711	781	781	781	781	576	205
Totaal	29.022	30.254	31.367	30.792	30.350	30.409	12.787	18.580
B. Materiële uitgaven								
1. Facilitaire kosten	1.669	1.268	1.262	1.245	1.262	1.262	1.195	68
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	493	689	672	672	672	672	305	368
3. Organisatiekosten	482	457	509	459	495	464	389	120
4. Energiekosten	238	294	303	303	303	303	166	138
5. Advieskosten en onderzoeken	329	233	233	233	233	233	142	92
6. Verzekeringen en belastingen	211	241	234	234	234	234	205	30
7. Lidmaatschappen en contributies	204	246	272	272	272	272	267	6
8. Accountantskosten en subsidieverwerving	43	110	110	110	110	110	13	97
9. Diverse kosten	276	242	328	328	328	328	276	52
Totaal	3.945	3.780	3.925	3.858	3.911	3.880	2.956	970
C. Reserves								
1. Dotatie aan voorziening onderhoud gebouwen	969	618	501	501	501	501	443	58
Totaal	969	618	501	501	501	501	443	58
D. Kapitaallasten								
1. Kapitaallasten	1.299	1.460	842	872	937	964	475	367
Totaal	1.299	1.460	842	872	937	964	475	367
E. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten								
1. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten	-1.576	-1.586	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.591	-10
Totaal	-1.576	-1.586	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.591	-10
F. Doorbelasting Overhead								
1. Overhead op grondexploitaties	0	-434	-532	-418	-355	-354	-532	0
2. Overhead op investeringen	0	0	-299	-299	-299	-299	-299	0
Totaal	0	-434	-831	-717	-654	-653	-831	0
Totaal bedrijfsvoering	33.659	34.092	34.204	33.705	33.445	33.500	14.240	19.965
G. Vergoeding GR bedrijfsvoering								
1. Vergoeding GR kosten bedrijfsvoering	9.900	10.921	11.472	11.592	11.591	11.575	4.750	6.722
Totaal	9.900	10.921	11.472	11.592	11.591	11.575	4.750	6.722
Totaal bedrijfsvoering incl. GR IJsselgemeenten	43.559	45.013	45.676	45.297	45.036	45.075	18.989	26.687

Programmabegroting 2019

A1. Directe loonkosten: het budget is genormeerd op het aantal fte's vermenigvuldigd met het maximum van de functionele rang inclusief sociale lasten (v/a 2005: CWP 2002-2006).
A2. Indirecte personeelskosten: betreft forensenvergoeding, aanvulling FPU-regeling, wachtgelden, ambtsjubilea, kosten ondernemingsraad, overwerk, etc.
A3. Personeel tlv budgetten derden: betreft voornamelijk feitelijk uitbesteed werk, dat ten laste van het participatiebudget werkdeel wordt gebracht, conform het beleidsactieplan Werken aan Uitstroom 2012-2014 waarin besloten is zelf re-integratieactiviteiten uit te voeren (geen inhuur externe bureau's), budgetten die gedekt worden uit de egaliseringsreserve bedrijfsvoering of uit subsidieopbrengsten.
A4. Personeel derden: betreft inhuur- en uitzendkrachten
B1. Facilitaire kosten: In dit budget zit onder andere het kosten voor de reprografie, de exploitatie van het werkplein, uitbesteed werk gemeentewerf, frankering, schoonmaakkosten, etc.
B2. Materieel, voertuigen en gereedschappen: betreft uitgaven voor tractiemiddelen, gereedschappen en overig materieel, zoals bedrijfskleding.
B3. Organisatiekosten: betreft onder andere het budget voor het bedrijfsrestaurant (netto lasten exclusief personeel), netto perceptie- en bankkosten, de kosten voor de arbodienst, werving en selectie, OR, vergoeding commissie bezwaar.
B4. Energiekosten: betreft energiekosten voor het gemeentehuis, de gemeentewerf en voor de voertuigen (tractiemiddelen).
B5. Advieskosten en onderzoeken: betreft juridische adviezen, personeelsadviezen, algemene adviezen en het budget voor monitoring en burgerparticipatie.
B6. Verzekeringen en belastingen: betreft verzekering en belastingen voor het gemeentehuis en de gemeentewerf en overige verzekeringen, zoals een aansprakelijkheidsverzekering.
B7. Lidmaatschappen en contributies: betreft contributie VNG, Gemeentelijke Ombudsman, ASOV, etc.
B8. Accountantskosten en subsidieverwerving: betreft de kosten van de accountant voor onder andere de controle op de jaarrekening en een budget ten behoeve van de cofinanciering van aan te vragen subsidies.
B9. Diverse kosten: betreft overige budgetten.
C1. Dotatie aan voorziening onderhoud gebouwen: betreft een jaarlijkse dotatie ten behoeve van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en de gemeentewerf.
D1. Kapitaallasten: dit betreft de afschrijvingslasten van de investeringen van het gemeentehuis, de gemeentewerf, telecommunicatie, het bedrijfsrestaurant, voertuigen (tractie), etc.
E1. Werkplekvergoeding GR IJsselgemeenten: in de begroting van de GR IJsselgemeenten zit een kostencomponent voor de huur, waarvoor zij van de deelnemende gemeenten een bijdrage krijgt). Voor de bedrijfsvoering is dit een verlaging van de netto-uitgaven. Deze verlaging leidt tot een verlaging van de doorbelasting binnen Programma 0 respectievelijk tot een dotatie aan de egaliseringsreserve
F1. Doorbelasting overhead aan grondexploitatie. Een deel van de overheadkosten mag doorbelast worden in het interne uurtarief aan grondexploitatie.
F2. Doorbelasting overhead aan investeringen. Een deel van de overheadkosten mag doorbelast worden aan investeringen.
G1. Vergoeding GR kosten bedrijfsvoering: De GR krijgt een gemeentelijke bijdrage voor de vergoeding van de kosten van bedrijfsvoering inclusief een vergoeding voor de uitvoeringskosten ICT.
Totaal bedrijfsvoering incl. GR IJsselgemeenten: Van het totaal aan bedrijfsvoeringskosten GR IJsselgemeenten ad € 45.676 is € 18.989 doorbelast naar het taakveld overhead (0.4).
Recapitulatie naar overhead taakveld 0.4: - Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten 19.822 - Af: doorbelasting overhead naar grondexploitatie -/- 532 - Af: doorbelasting overhead naar investeringen -/- 299 Totaal overhead (conform pagina 21) 18.989

E. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Deze paragraaf bevat de gemeentelijke visie en de beleidsvoornemens met betrekking tot de verbonden partijen. Basis hiervoor vormt de beleidsnota Verbonden partijen die ter vaststelling aan de raad is voorgelegd voor besluitvorming in zijn vergadering van 11 november 2013. In het 4^e kwartaal van 2018 zal de geactualiseerde nota besproken worden in de gemeenteraad.

Wat zijn verbonden partijen?

Onze gemeente heeft bestuurlijke en financiële banden met tal van derde rechtspersonen. Dit betreft deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Vanwege de bestuurlijke en financiële belangen is informatieverstrekking over deze deelnemingen van belang. Daarvoor dient deze paragraaf.

Bij bestuurlijke belangen gaat het om een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Van financieel belang is niet alleen sprake bij het aan de verbonden partij beschikbaar stellen van een financiële bijdrage, maar ook indien financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald.

Naast de in deze paragraaf genoemde verbonden partijen heeft de gemeente ook nog relaties met andere “derde” partijen, waartoe te rekenen zijn de diverse overlegorganen en adviescommissies. Deze groep valt echter niet onder de definitie van verbonden partijen. Dit geldt ook voor gesubsidieerde verenigingen en instellingen waarmee de gemeente alleen een financieel belang heeft en geen bestuurlijk belang.

Visie op verbonden partijen

Bij de behartiging van gemeentelijke belangen is het goed de vraag te stellen of de gemeente de uitvoering zelf ter hand wil nemen of dat het gunstiger is om aan te sluiten bij een samenwerkingsverband met andere partijen. Dit laatste kan efficiënter zijn, bijvoorbeeld doordat de vaste lasten dan over alle deelnemers kunnen worden verdeeld. Tevens is het in een groter verband vaak beter mogelijk om deskundigheid in te huren.

Voorwaarde voor de deelname in verbonden partijen is wel, dat het moet gaan om de behartiging van een publiek belang. Daarbij gaat bij het maken van een keuze, publiekrechtelijke voor privaatrechtelijke samenwerking. De afweging tot deelname wordt voor elk beleidsterrein afzonderlijk gemaakt. In alle gevallen waarbij overdracht van bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan de orde is, wordt eerst een risicoanalyse gedaan en een toezichtarrangement geregeld. Beide maken onderdeel uit van het huidige risicomanagement in de reguliere beleidscyclus.

Vanwege de toch mindere transparantie en de verminderde eigen zeggenschap, evenals vanuit het oogpunt van risicobeheersing en -beperking wordt er in het algemeen naar gestreefd om de deelname aan verbonden partijen beperkt te houden.

Het beleid ten aanzien van verbonden partijen is vastgesteld in de Nota Verbonden Partijen 2013. In het 4^e kwartaal van 2018 zal de geactualiseerde nota besproken worden in de gemeenteraad.

Inhoud van de paragraaf verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen wordt elke begroting en jaarrekening opgesteld. De paragraaf geeft per verbonden partij een overzicht van de feitelijke situatie op een aantal onderdelen. Ook geeft het inzicht in risico's en ontwikkelingen die spelen. De gemeenteraad kan deze informatie gebruiken voor het uitoefenen van haar kaderstellende en controlerende taak.

Periodieke beoordeling van verbonden partijen

Het is wenselijk dat er regelmatig evaluaties van verbonden partijen plaatsvindt. Welke doelstellingen willen we bereiken met onze participatie in een verbonden partij en gebeurt dit effectief? Welke voor- en nadelen heeft onze participatie? Per verbonden partij geven we aan hoe deze periodieke beoordeling op dit moment plaatsvindt.

Overige gerelateerde partijen

Om een verbonden partij te zijn, moet er sprake zijn van zowel een bestuurlijk belang (zeggenschap) als een financieel belang (bijdrage of garantstelling). Er zijn ook partijen waar wij nauw mee samenwerken, maar die niet helemaal voldoen aan beide criteria. Een voorbeeld hiervan is de

Stichting Boeiend Leren in Capelle en Krimpen (BLICK), waar wij samen met Krimpen aan den IJssel een aantal leden van de raad van toezicht benoemen. Een ander voorbeeld is de Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan, waar wij zitting hebben in het bestuur.

Overzicht verbonden partijen

			Bijdrage Capelle 2019	Begroot dividend 2019
Gemeen- schappelijke regelingen	1	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	417	
	2	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	3.771	
	3	Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	173	
	4	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)	454	
	5	Werkvoorzieningschap Promen	7.230	
	6	Recreatieschap Hitland	350	
	7	Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	12.290	
	8	Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	13.275	
Vennoot- schappen en coöperaties	9	Eneco Holding N.V.		890
	10	Stedin N.V.		890
	11	Evides N.V.		695
	12	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		9
	13	Isala Theater B.V.	1.172	
	14	Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.	73	
	15	Sportief Capelle B.V.	3.537	
	16	Dataland B.V.	0	
	17	Irado N.V.	5.310	330
Stichtingen en verenigingen	18	Stichting CapelleWerkt	84	
	19	Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	8.400	
	20	Stichting Welzijn Capelle	3.922*	
Totaal			60.458	2.814

* bijdrage 2018, precieze bijdrage 2019 nog niet bekend

Wijzigingen in de lijst met verbonden partijen:

- Wij zijn in per 1 januari 2018 aandeelhouder van Irado N.V.

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Schiedam	
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur	
Omvang belang gemeente	Uitgaand van de raming van de bijdragen van gemeenten in de Begroting 2018, is de bijdrage van Capelle 0,7%.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Duurzaamheid en Milieu (heer N. van Veen) - Stadsbeheer (Handhaving en Vergunningen)	
Taak / Doelstelling	Uitvoeringsinstantie voor vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen	
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en de provincie Zuid-Holland.	
Financiën en risico's		

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2019: 417
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 • Eigen vermogen - o 1-1-2017: 14.054 - o 31-12-2017: 10.900 • Vreemd vermogen - o 1-1-2017: 9.522 - o 31-12-2017: 11.838 Rekeningresultaat 2017: + 2.809
Risico's	In de beleidsbegroting 2019 worden de volgende risico's benoemd die zich in de toekomst voor kunnen doen en gevolgen kunnen hebben voor de realisatie van de doelstelling van de DCMR: 1.De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat medewerkers te weinig kennis en ervaring hebben. 2.De DCMR kan haar taak niet of niet goed genoeg uitvoeren omdat het gegevensbeheer niet op orde is (kwaliteit, beschikbaarheid e.d.). 3.De DCMR kan haar inzet onvoldoende onderbouwen omdat de interne processen voor sturing en beheersing niet op orde zijn. 4.De DCMR speelt onvoldoende in op de wensen van de omgevingen en ontwikkelingen waardoor ze niet toekomstbestendig is (van buiten naar binnen, oppakken ontwikkelopgaven). Voor elk van deze risico's is in een aantal stappen in 2017 de impact gekwantificeerd en zijn beheersmaatregelen opgesteld. Vooralsnog leiden de uitkomsten van deze risico-inventarisatie niet tot een voorstel voor een aanpassing van de door het bestuur vastgestelde norm voor het weerstandsvermogen. Ook is met input vanuit de risico-inventarisatie een nieuw reviewprogramma 2018-2019 opgesteld. Tevens wordt in het reviewprogramma 2018-2019 voortgeborduurd op aanbevelingen uit eerdere reviewprogramma's. Het op grond van de vorige cyclus opgezette reviewprogramma 2016-2017 is begin 2018 afgerond. Dit heeft geresulteerd in verschillende verbeteringen in de procesuitvoering van de DCMR.
Periodieke beoordeling	Periodiek vindt ambtelijk overleg plaats waarin uitvoering Werkprogramma wordt besproken.
Ontwikkelingen	
VTH Inmiddels is de Wet van 9 december 2015 tot wijziging van de Wabo (Wet VTH) in werking getreden en is het besluit tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving) in 2017 in werking treden. Hieruit vloeit voort dat de gemeenten verplicht worden het basistakenpakket op milieugebied volledig onder te brengen bij een omgevingsdienst. Tot het basistakenpakket behoren ook de bedrijfsmatige taken op het gebied van bodem en asbest die nog niet door de DCMR worden uitgevoerd. In 2017 is gestart met de uitvoering van de bodemtaken en in 2018 is een voorstel in voorbereiding voor de overdracht van de asbesttaken bij bedrijven waarin 2019 uitvoering aan zal worden gegeven. EED-richtlijn Gemeenten zijn sinds 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen waarin zij duidelijk maken welke maatregelen ze voor energie- en vervoersmanagement treffen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de Europese richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Deze taak wordt voor de gemeente door de DCMR uitgevoerd en past in het focusonderwerp Energie van de in het Algemeen bestuur van de DCMR vastgestelde MJP (Meerjarenplan) Bedrijven 2017-2020. Aangezien deze taak extra kosten met zich meebrengt, heeft het Rijk besloten een bijdrage te verstrekken ter dekking van eenmalige voorbereidingskosten en de structurele uitvoeringskosten. Dit bedrag is als bijdrage voor de jaren 2016 en 2017 aan de uitkering van het gemeentefonds in 2016 toegevoegd. Voor 2019 zijn jaarlijkse bedragen voor de structurele uitvoering voorzien.	

1. Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)

In de beleidsbegroting 2019 worden een tweetal nieuwe uitdagingen genoemd.

Ten eerste de transitie opgaven. In lijn met de beleidsdoelstellingen van de participanten zijn de transitie naar een duurzaamheid, het klimaatvraagstuk en de ontwikkeling van een circulaire economie steeds sterker richtinggevend voor het gehele werkterrein van de DCMR. Zo'n 40% van het energieverbruik in Nederland ligt bij bedrijven, voornamelijk bij de industrie. In het Energieakkoord 2013 is vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit moeten geven aan de handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer en de EED (Energie Efficiency Directive).

Ten tweede de uitdaging van de Omgevingswet en databeheer. Het Rijk wil dat met de Omgevingswet meer ruimte ontstaat voor hoogwaardige gebiedsontwikkeling. Uitgangspunt daarbij is 'eenvoudig beter'. Grotere lokale bestuurlijke afwegingsruimte, integratie op plan- en beleidsniveau, een integrale beoordeling van de leefomgeving (milieu, duurzaamheid, natuurbescherming, welstand, gezondheid, infrastructuur), intensieve participatie en verregaande automatisering, zijn belangrijke elementen in de wet.

2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid in de regio.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur en auditcommissie	
Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 7 % belang in het Algemeen Bestuur.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Brandweer en Rampenbestrijding (de heer P. Oskam) - BCO	
Taak / Doelstelling	De VRR is belast met: a. de zorg die op grond van de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9) is opgedragen aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten; b. Het onder alle omstandigheden bewerkstellingen van een doelmatig georganiseerd en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; c. Het doelmatig organiseren, coördineren en uitvoeren van het vervoer van zieken en ongevalsloffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsloffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg; d. Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij rampen. Taken: • Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; • Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. Het uitvoeren van het beperken en bestrijden van rampen en crisis als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 1); • Taken die vanuit het oogpunt van goede bedrijfsvoering zijn vereist. • Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; • Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Ambulancevervoer (artikel 5) bedoelde gemeenschappelijke regeling; • Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel	

2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	
	9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; • Het uitvoeren van de ambulancezorg;
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Nissewaard, Vlaardingen, Westvoorne.
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Kosten van de regionale taken worden gedragen door de deelnemende gemeenten, verdeling geschiedt op basis van het aantal inwoners per 1 januari (CBS) van het kalenderjaar. Bijdrage 2019: 3.771
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 8.900 31-12-2017: 10.900 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 74.400 31-12-2017: 76.400 Rekeningresultaat 2017: + 2.262
Risico's	Zie ontwikkelingen.
Periodieke beoordeling	De deelname aan de VRR volgt uit de Wet op de Veiligheidsregio's, uittreding is niet mogelijk, door aanpassing van de wet is formeel gezien wel deelname aan de Veiligheidsregio Hollands-Midden in plaats van de VRR mogelijk.
Ontwikkelingen	
In 2017 is een stijging in aanrijtiden van spoedambulanceritten zichtbaar geworden. Dit heeft inmiddels geleid tot interne en externe onderzoeken (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd). Het blijkt dat de ambulancezorg te maken heeft met een stijgende vraag naar ritten alsmede moeite met het invullen van vacatures voor ambulanceverpleegkundigen. De IGJ constateert dat de wijze van aansturing van de ambulancezorg kan worden verbeterd. Een verbeterplan richt zich op het personeelstekort door het inzetten van een recruiter. Een andere actie betreft het beperken van de wachttijd van ambulances bij de spoedeisende hulp van ziekenhuizen door het inrichten van transferia.	

3. Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	 METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Economisch Vestigingsklimaat en Verkeer & Vervoer	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen bestuur, lid Vervoersautoriteit, leden bestuurs- en adviescommissies	
Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 5% belang.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder metropoolregio (de heer P. Oskam) - afdeling SO	
Taak / Doelstelling	Concurrerende en bereikbare metropoolregio	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	

3. Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	
Relatie met programma	Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat Programma 3 Economie
Deelnemende partijen	Deelnemers: de 23 gemeenten van de voormalige stadsregio's Rotterdam en Haaglanden
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	De MRDH is gestart op 1 januari 2015. Kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten, verdeling geschiedt op basis van het aantal inwoners per 1 januari (CBS) van het jaar, voorafgaand aan het jaar waarover de bijdrage is verschuldigd en de Rijksbijdragen (met name BredeDoel Uitkering voor Verkeer & Vervoer). Bijdrage 2019: 173 (€ 2,58 per inwoner). Bron: Begroting 2019
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 2.590 31-12-2017: 7.426 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 565.989 31-12-2017: 1.348.170 Rekeningresultaat 2017: + 483
Risico's	Niet van toepassing.
Periodieke beoordeling	Uittreding kan na besluiten van burgemeester en wethouders en de raad en goedkeuring van GS. De uittreding kan slechts plaatsvinden op 1 januari na de datum waarop opname in het register van de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.27) heet plaatsgevonden. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van uittreding. Op dit moment is geen sprake van uittreding en wordt deelname wenselijk geacht.
Ontwikkelingen	
De MRDH richt zich op Verkeer & Vervoer en Economisch Vestigingsklimaat. De samenwerking in de metropoolregio is voor Capelle relevant. Regionaal werken we bijvoorbeeld aan: het bereikbaar houden van Capelle via OV, weg en fiets, aan geschikte bedrijventerreinen en kantorenlocaties, werkgelegenheid in Capelle en werkgelegenheid voor Capellenaren elders in de regio. Hiermee genereren we koopkracht en houden we voorzieningen in stand.	

4. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)	
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid.
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur
Omvang belang gemeente	Het totaal aantal stemmen van de deelnemende gemeenten betreft 31. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur.
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Volksgezondheid (de heer M.E. Wilson) - Samenleving
Taak / Doelstelling	Het nemen van maatregelen ter bevorderen van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	De omvang van het basispakket staat voor een periode van 4 jaar vast (2019 tot en met 2022).
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Brielle, Hellevoetsluis, Westvoorne en Goeree-Overflakkee.
Financiën en risico's	
Financiële consequenties	Bijdrage 2019: N 350 voor basispakket (inwonerbijdrage van € 5,23) en N 104 voor extra pakket (inwonerbijdrage van € 1,56) o.b.v. 66.846 inwoners. Totaal N 454.

4. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)	
begrotingsjaar	
Vermogen en resultaat verbonden partij	De begroting en rekening van de GGD regelt alleen de bijdragen van de deelnemende gemeenten en kent geen eigen balans.
Risico's	De Gemeenschappelijke Regeling GGD Rotterdam-Rijnmond is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam. Rotterdam is daarom risicodragend voor de GGD. De GGD legt verantwoording af aan het college van B&W van Rotterdam.
Periodieke beoordeling	De omvang van het basispakket staat voor 4 jaar vast (2019 tot en met 2022). De gemeente heeft de wettelijke verplichting een GGD in stand te houden.
Ontwikkelingen	
Geen	

5. Werkvoorzieningschap Promen		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Capelle a/d IJssel/ Gouda	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale werkvoorziening en re-integratie.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	
Omvang belang gemeente	Er zijn zeven gemeenten die deelnemen in Promen. Afgemeten aan de gemeentelijke bijdragen 2017 van deze gemeenten, hebben wij voor 25,3% belang (bron: Jaarrekening 2017).	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Werk en Inkomen (mevr. H. Westerdijk) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidsbeperking of dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt dat werk bij een reguliere werkgever –vooralsnog- niet tot de mogelijkheden behoort.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen, Zuidplas, Alphen aan den Rijn.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: totaal 7.230 Wsw: 7.050 Dienstverlening Participatiewet: 180	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 1.649 31-12-2017: 1.470 (exclusief 313 voordelig resultaat) - Vreemd vermogen 1-1-2017: 8.037 31-12-2017: 8.037 Rekeningresultaat 2017: + 313 (nog te bestemmen)	
Risico's	Het risico bestaat dat de uitstroom van Wsw minder snel gaat dan begroot. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing lichten wij dit toe.	
Periodieke beoordeling	Uittreding uit de GR Promen kan na een besluit van de gemeenteraad en na goedkeuring van Gedeputeerde Staten. De uittreding gaat in vijf jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit is genomen en niet eerder dan nadat het betreffende besluit is opgenomen in de registers van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur stelt, op basis van redelijkheid en billijkheid, voor elke afzonderlijke uittreding een uittredingssom vast die aan het werkvoorzieningsschap wordt betaald. De Gemeenschappelijke Regeling Promen is aangegaan voor onbepaalde tijd.	

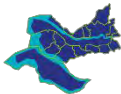
5. Werkvoorzieningschap Promen	
Ontwikkelingen	
N.v.t.	

6. Recreatieschap Hitland		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Nieuwerkerk a/d IJssel	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openluchtrecreatie	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	
Omvang belang gemeente	Capelle participeert voor 62% in de gemeenschappelijke regeling. Voor wat betreft zeggenschap wordt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gevolgd.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Sport en Recreatie (mevr. H. Westerdijk) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Ontwikkeling en beheer van het recreatiegebied Hitland, samen met de gemeente Zuidplas.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Zuidplas	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 350	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 1.654 31-12-2017: 1.130 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 2.650 31-12-2017: 5.150 Rekeningresultaat 2017: + 43	
Risico's	De exploitatielasten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De definitieve gemeentelijke bijdrage kan worden verhoogd om de rekening te verevenen.	
Periodieke beoordeling	Uittreding is mogelijk, maar heeft wel financiële gevolgen.	
Ontwikkelingen		
N.v.t.		

7. Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	
Gevestigd	Capelle a/d IJssel	
Openbaar belang	De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.	
Bestuurlijk belang	Lid Bestuur	
Omvang belang gemeente	Samenstelling bestuur: iedere deelnemer wijst uit zijn midden 2 leden en 2 plaatsvervangende leden aan als lid van bestuur. Capelle heeft 1/3 belang.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk	- Portefeuille Sociale Zaken/ Voorzitter Bestuur (mevrouw H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. Van Veen)	

7. Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	
- Ambtelijk	- Directie
Taak / Doelstelling	Doelstelling: het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de door de deelnemers aan IJSSELgemeenten opgedragen taken. Taken: aan IJSSELgemeenten zijn in ieder geval taken toegekend, die betrekking hebben op de volgende vakgebieden: - Sociale Zaken - ICT & Automatisering Taken kunnen worden uitgebreid met andere taken bij afzonderlijk eensluidend besluit van alle deelnemers en aanvaarding van de nieuwe taken door het bestuur. Alle deelnemers nemen het pakket aan taken met betrekking tot a. Sociale Zaken af. De taken met betrekking tot ICT & Automatisering en de later aan IJSSELgemeenten toebedeelde taken kunnen door de deelnemers worden afgenomen.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning en Programma 6 Sociaal Domein
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel (voor Sociale Zaken en ICT & Automatisering) en vanaf 1-1-2016 Zuidplas (voor Sociale Zaken).
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Financiën: de kosten van de GR blijven binnen de in de huidige meerjarenbegroting geraamde bedragen voor de betreffende onderdelen. De kosten en toekomstige voordelen worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel voor de kosten. Dit houdt in: voor de Sociale Zaken in de verhouding van 70:15:15 tussen Capelle, Krimpen en Zuidplas, voor bedrijfsvoering ICT in de verhouding 60:40 tussen Capelle en Krimpen en voor uitvoeringskosten ICT vanaf 2018 in de verhouding inwonersaantallen tussen Capelle en Krimpen. Bijdrage 2019: 12.290 inclusief 830 doorbelasting uit het participatiebudget en 242 doorbelasting uit het uitvoeringsbudget participatiewet. (Bron: GR IJsselgemeenten Begroting 2019-2022).
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 • Eigen vermogen - o 1-1-2017: 230 - o 31-12-2017: 477 • Vreemd vermogen - o 1-1-2017: 5.089 - o 31-12-2017: 5.381 Rekeningresultaat 2017: 0
Risico's	Risico: De deelnemende gemeenten blijven zelf financieel verantwoordelijk voor de budgetten van de Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG, met als onderdeel Wet werk en bijstand, IOAW, IOAZ en Bbz), Bijzondere Bijstand, Kinderopvang en Schuldhulpverlening. Risico gemeentelijke bijdragen (voor bedrijfsvoering): een tekort wordt in eerste instantie gedekt uit de gevormde reserves. Als de hoogte hiervan niet toereikend is, zullen de deelnemende gemeenten een aanvullende bijdrage moeten verstrekken.
Periodieke beoordeling	De organisatorische en juridische vorm van de samenwerking voorziet in alle opzichten in een verbreding met andere gemeenten binnen onze regio. Daarnaast is het mogelijk organisatieonderdelen van de huidige deelnemers toe te voegen aan de regeling. Toetreding tot deze regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van alle deelnemers alsmede de potentiële deelnemer, indien van toepassing na verkregen toestemming. In 1^e kwartaal 2016 is een evaluatie uitgevoerd. De kern van de conclusies uit het evaluatierapport is dat de samenwerking zonder meer als geslaagd wordt getypeerd.

7. Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	
	Toezichtsarrangement Algemeen: eenmaal per 4 jaar wordt getoetst of voortzetting van deelname aan de verbonden partijen gewenst is. Deze toetsing houdt in dat wordt beoordeeld of de voorwaarden waaronder destijds is toegetreden tot de verbonden partij nog van kracht zijn, of dat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat andere keuzes moeten worden gemaakt.
Ontwikkelingen	
Aan de hand van het coalitieakkoord 'met het oog op morgen' is uitbreiding van de GR IJsselgemeenten met alle bedrijfsvoering, conform het getekende convenant met de gemeente Krimpen aan den IJssel voorgestaan. Inzet is om hiervoor in 2018 een concreet tijdpad overeen te komen.	

8. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond		
Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling	 samenwerkende gemeenten JEUGDHULPRIJMOND
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp.	
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur	
Omvang belang gemeente	De aan de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond deelnemende gemeenten hebben in totaal 35 stemmen. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur. Afgaande op het totaal aan bijdragen van gemeenten, dragen wij voor 6,0% bij.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Jeugdhulp (mevrouw A.J. Hartnagel) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Het lichaam heeft tot doel te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet. In het kader van de doelstelling heeft het lichaam de volgende taken: a. het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van: - het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet; de jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen; de taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt; - het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. b. het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 13.275	

8. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 1.004 31-12-2017: 2.249 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 32.808 31-12-2017: 36.002 Rekeningresultaat 2017: 0
Risico's	1. Het risico bestaat dat de kosten voor specialistische jeugdhulp de inleg van onze gemeente overschrijden. Een dergelijke overschrijding dient via de vlaktaxsystematiek in een termijn van drie jaar te worden nabetaald. 2. Het risico bestaat dat de totale kosten van specialistische jeugdhulp voor de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hoger zijn dan de gezamenlijke inleg. In een dergelijke situatie bestaat het risico dat de deelnemende gemeenten een extra inleg moeten doen in het lopende begrotingsjaar.
Periodieke beoordeling	Er zijn geen bepalingen voor periodieke beoordeling of deelname gewenst is. Gemeenten zijn verplicht om op onderdelen van jeugdhulp bovenlokaal samen te werken. Artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling handelt over uittreding. Een deelnemende gemeente kan te allen tijde besluiten uit te treden, waarbij deze uittreding in werking treedt aan het eind van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het uittredingsbesluit ter kennis is gebracht van het algemeen bestuur. Aan uittreden zijn regels verbonden, onder meer betreffende de aan een uittredende gemeente toe te rekenen kosten.
Ontwikkelingen	
N.v.t.	

9. Eneco Holding N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%). Na splitsing vertegenwoordigt dit belang een boekwaarde van € 1 (één euro).	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	In hoofdzaak leveren van elektriciteit, gas en stadsverwarming aan huishoudens en bedrijven in Nederland.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Eneco doet geen voorspellingen ten aanzien van winstverwachtingen en uit te keren dividenden. De minister van Economische Zaken (EZ) heeft op basis van de Wet Onafhankelijk Netbeheer een handhavingbesluit door de Autoriteit Financiële Markten (ACM) opgelegd. Hierin is Eneco Holding N.V. verplicht per 31 januari 2017 te zijn gesplitst in een netwerkbedrijf en een productie- en leveringsbedrijf. Dit is inmiddels geëffectueerd.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasserdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Binnenmaas, Bloemendaal, Brielle, Capelle aan den IJssel, Castricum, Cromstrijen, Delft, Den Haag, Dirksland, Dongeradeel, Dordrecht, Ferwerderadiel, Giessenlanden, Goedereede, Gorinchem, Molenwaard, Haarlemmerliede- & Spaarnwoude, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hellevoetsluis, Hendrik-Ido-Ambacht, Kollummerland, Korendijk, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leerdam, Leidschendam-Voorburg, Liesveld, Lingewaal, Middelharnis, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Nissewaard, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Ouderkerk,	

9. Eneco Holding N.V.	
	Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Sliedrecht, Strijen, Uithoorn, Vianen, Westvoorne, Zandvoort, Zederik, Zoetermeer en Zwijndrecht-Heerjansdam
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%) met een nominale waarde van € 100. Dividend jaarrekening 2017: 1.181 Geraamd dividend 2019: 890
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen om € miljoen) - Eigen vermogen 1-1-2017: 3.121 31-12-2017: 2.869 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 1.952 31-12-2017: 2.787 Rekeningresultaat 2017: + 127
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.
Periodieke beoordeling	Momenteel zijn alle aandeelhouders geconsulteerd over de afweging om hun aandeelhouderschap af te bouwen of te behouden.
Ontwikkelingen	
De gemeente is samen met 52 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Een meerderheid van ca. 91% van het aandeelhouderskapitaal, heeft na het doorlopen van een zogenaamde consultatiefase, het besluit genomen hun aandelen in Eneco te verkopen. Thans wordt door Eneco, de adviseurs en de aandeelhouders hard gewerkt aan het voorbereiden van de transactie. Belangrijk hierbij is het opstellen van de benodigde transactiedocumentatie. Hierbij kan gedacht worden aan het bedrijfsplan (business plan), een zogenaamde "verkoopbrochure" (equity story) en het doen van boekenonderzoek (vendor due dilligence) en het voeren van oriënterende gesprekken met potentiële bidders. Op basis van huidige inzichten is de verwachting dat na de oriëntatiefase de executiefase c.q. de uitvoering van de transactie begin 2019 zal starten.	

10. Stedin N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%). Na splitsing vertegenwoordigt dit belang een boekwaarde van 2.760.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	In hoofdzaak het transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasserdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Binnenmaas, Bloemendaal, Brielle, Capelle aan den IJssel, Castricum, Cromstrijen, Delft, Den Haag, Dirksland, Dongeradeel, Dordrecht, Ferwerderadiel, Giessenlanden, Goedereede, Gorinchem, Molenwaard, Haarlemmerliede- & Spaarnwoude, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hellevoetsluis, Hendrik-Ido-Ambacht, Kollummerland, Korendijk, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leerdam, Leidschendam-Voorburg, Liesveld, Lingewaal, Middelharnis, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Nissewaard, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam,	

10. Stedin N.V.	
	Schiermonnikoog, Sliedrecht, Strijen, Uithoorn, Vianen, Westvoorne, Zandvoort, Zederik, Zoetermeer en Zwijndrecht-Heerjansdam
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend jaarrekening 2017: 534 Geraamd dividend 2019: 890
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen in € miljoen) - Eigen vermogen 1-1-2017: 5.310 31-12-2017: 2.583 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 4.486 31-12-2017: 3.968 Rekeningresultaat 2017: + 424
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.
Periodieke beoordeling	Er wordt actief deelgenomen in de aandeelhouderscommissie.
Ontwikkelingen	
De gemeente is samen met 52 andere gemeenten eigenaar van Stedin N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd.	
Het risico op een lager resultaat voor Stedin N.V. blijft bestaan, met name als gevolg van lagere tarieven op basis van het tarievenbesluit 2017 van de Autoriteit Consument en Markt.	

11. Evides N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Rotterdam	
Openbaar belang	Zie taak/doelstelling	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 72.608 aandelen met een nominale waarde van € 45,38. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 3.295	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N.C. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Gemeenschappelijk Bezit Evides (21 gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Binnenmaas, Brielle, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Delft, Dordrecht, Hellevoetsluis, Korendijk, Nissewaard, Maassluis, Midden Delfland, Oud-Beijerland, Rotterdam, Schiedam, Strijen, Vlaardingen, Westland, Westvoorne en Zwijndrecht) en PZEM N.V. Beiden bezitten 50% van de aandelen.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	De gemeente beschikt over totaal 72.608 aandelen met een nominale waarde van € 45,38. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 3.295 Begroot dividend 2019: 695	

11. Evides N.V.	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen in € miljoen) - Eigen vermogen 1-1-2017: 497 31-12-2017: 503 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 655 31-12-2017: 651 Rekeningresultaat 2017: + 47
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst.
Ontwikkelingen	
Jaarlijks stellen de aandeelhouders de drinkwatertarieven vast als onderdeel van het Ondernemingsplan (inclusief begroting). De tarieven van Evides zijn constant. Dit is bereikt door de synergie van de fusie optimaal te benutten en een strakke en vasthoudende sturing op efficiency binnen het bedrijf. Het tarievenbeleid is gericht op zo laag mogelijke drinkwatertarieven, gecombineerd met een financieel 'gezonde' bedrijfsvoering, waardoor benodigde investeringen in o.a. waterkwaliteit en leveringszekerheid kunnen plaatsvinden en daarbij een maatschappelijk verantwoord rendement wordt behaald.	

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Den Haag	
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 7.722 aandelen met een nominale waarde van € 2,50. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 19. Begroot dividend 2018: 9	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer. N. van Veen) - afdeling Financiën	
Taak / Doelstelling	Uitoefenen van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	
Deelnemende partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	De gemeente beschikt over totaal 7.722 aandelen met een nominale waarde van € 2,50. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 19. Begroot dividend 2019: 9.	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 (bedragen in € miljoen) - Eigen vermogen 1-1-2017: 4.486 31-12-2017: 4.953 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 149.514 31-12-2017: 135.072 Rekeningresultaat 2017: + 393	
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal.	

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

13. Isala Theater B.V.	
Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	Mede in stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.
Bestuurlijk belang	Certificaathouder
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%.
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Cultuur (mevr. H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer N.C. Van Veen) - Samenleving
Taak / Doelstelling	Exploitatie van het Isala theater.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	De Stichting Aandelenbeheer Isala is per 1-7-2015 opgeheven, waardoor de aandelen in bezit zijn van de gemeente Capelle aan den IJssel.
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	De bijdrage vindt plaats in de vorm van subsidiering. Subsidie 2019: 1.172 (incl. huur)
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen - o 1-1-2017: 110 - o 31-12-2017: 121 - Vreemd vermogen - o 1-1-2017: 898 - o 31-12-2017: 1.049 Rekeningresultaat 2017: + 47
Risico's	Conform de Algemene Subsidie Verordening heeft het ISALA een algemene reserve. Binnen de kaders van het vennootschapsrecht zijn overige financiële consequenties voor rekening van de aandeelhouder. Deze financiële consequenties betekenen dat onze certificaten lager gewaardeerd zouden moeten worden.
Periodieke beoordeling	Jaarlijks wordt de subsidieverlening en de hoogte daarvan bepaald conform de Algemene Subsidie verordening.
Ontwikkelingen	
De regionale samenwerking die in de vorige begroting werd benoemd tussen verschillende theaters is voorlopig van de baan, wel heeft overleg tussen het Isala Theater en Theater het Kruispunt in Barendrecht er toe geleid dat ons Isala ook de programmering doet. Per 1 juli 2015 is de Stichting Aandelenbeheer Isala opgeheven en zijn de aandelen in handen van de gemeente Capelle aan den IJssel.	

14. Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.	
Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	In stand houden cultuur voor de gemeenschap.

14. Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder	
Omvang belang gemeente	Wij hebben samen met de stichting Oude Kern een prioriteitsaandeel. Voor ons betekent dit onder andere dat wij zeggenschap hebben over de aanstelling van de directie van de BV en over de statuten.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Financiën (de heer N. van Veen) - Directie	
Taak / Doelstelling	Het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164, het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen	
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	
Deelnemende partijen	Maximum Invest B.V., gemeente Capelle aan den IJssel en de Vereniging Oude Kern.	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 73 Nominale waarde aandelenbezit 8 (agiotorting eerdere jaren bedraagt 208).	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: concept Jaarverslag 2017 - Vreemd vermogen 1/1/2017: 2.805 en 31/12/2017: 2.809 - Eigen vermogen 1/1/2017: 242 en 31/12/2017: 237 Financieel resultaat 2017: -/- 5 Het vreemd vermogen bestaat vooral enkele uit lange termijn leningen die vanaf 2007 lopen. Wij staan garant voor 2 van deze leningen, voor een waarde van N 2.156 per 31-12-2017.	
Risico's	Vanwege de financiële risico's zijn in 2017 afspraken gemaakt voor oplossingen. Zie hiervoor 'ontwikkelingen'.	
Periodieke beoordeling	Nominale waarde aandelenbezit 8 (agiotorting bedraagt 208).	
Ontwikkelingen		
Gelet op de aanhoudend verlieslatende exploitatie van de B.V., hebben wij samen met de BV en andere deelnemende partijen een financiële oplossing gevonden. De komende jaren houden we de uitvoering hiervan in de gaten.		

15. Sportief Capelle B.V.		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Beheer en onderhoud sportaccommodaties en stimulering en ondersteuning van sportverenigingen.	
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder in BV	
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Sport Recreatie en Cultuur (mevr. H. Westerdijk) - Portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer N.C. Van Veen) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Zie artikel 2 van de akte van oprichting BV Sport: - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel onderhouden, beheren en exploiteren van gemeentelijke sportaccommodaties;	

15. Sportief Capelle B.V.	
	- het gelegenheid bieden tot sportbeoefening; - het uitvoeren van het gemeentelijk sport(stimulerings)beleid; - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel geven van advies en ondersteuning aan sportverenigingen in Capelle aan den IJssel.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
Deelnemende partijen	Gemeente is enig aandeelhouder
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 3.537
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Vreemd vermogen 1/1/2017: 846 en 31/12/2017: 1.074 - Eigen vermogen 1/1/2017: 415 en 31/12/2017 3: 453 (incl. resultaat) - Gerealiseerd resultaat 2017: 95
Risico's	Conform de DVO (art. 18, lid 10 en 11) heeft Sportief Capelle een algemene reserve. Indien de omvang van de reserve 140 is, worden de middelen uit de voorziening planmatig onderhoud naar ons teruggestort. Binnen de kaders van het vennootschapsrecht zijn overige financiële consequenties voor rekening van de aandeelhouder.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling.
Ontwikkelingen	
Per 1 januari 2018 is de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) ingegaan. Hierin zijn de visie, hoofdoelstellingen en speerpunten uit de op 27 maart 2017 vastgestelde sportnota Sport doet meer 2017-2021 Capelle aan den IJssel opgenomen. Het kabinet heeft aangekondigd dat de btw-sportvrijstelling met ingang van 2019 zal worden gewijzigd. De wijziging van de sportvrijstelling heeft gevolgen voor de aftrek van btw bij sportaccommodaties, zwembaden en sportevenementen door bijvoorbeeld gemeenten, beheerstichtingen en andere organisaties zonder winstoogmerk. Dit is een financieel risico voor Sportief Capelle BV.	

16. Dataland B.V.		
Soort verbintenis	Participatieovereenkomst	
Gevestigd	Gouda	
Openbaar belang	Informatievoorziening gemeentelijk administratief vastgoed	
Bestuurlijk belang	DataLand is een initiatief van en voor gemeenten en beschikt thans over meer dan 90% van de gebouwde objecten in Nederland	
Omvang belang gemeente	31.075 certificaten (gebaseerd op aantal objecten ten tijde van afsluiten overeenkomst)	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Stadsontwikkeling en Ruimtelijke ordening (de heer D.P. van Sluis) - Stadsontwikkeling/Grondzaken & Geo-informatie	
Taak / Doelstelling	Dataland levert gemeentelijke administratieve vastgoedinformatie aan bovenlokale afnemers. Dit kunnen zowel publieke als private partijen zijn. Dataland veredelt geen informatie. Dataland heeft afnemers in verschillende marktsegmenten en voor verschillende toepassingen. Men richt zich op de makelaardij, woningcorporaties, taxatiebureaus, banken, verzekeraars, marktonderzoekbureaus, ingenieursbureaus, brandweer en politie, regionale en nationale overheden.	

16. Dataland B.V.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 8 Stadsontwikkeling
Deelnemende partijen	(Bijna) alle gemeenten in Nederland
Financiën en risico's	
Financiële consequenties begrotingsjaar	Geen risico. Bijdrage 2018: 0.
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 847 31-12-2017: 751 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 607 31-12-2017: 522 Rekeningresultaat 2017: -/-96
Risico's	Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag.
Periodieke beoordeling	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

17. Irado N.V.		
Soort verbintenis	Deelneming	
Gevestigd	Schiedam	
Openbaar belang	Ophalen en verwerken van afval	
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.	
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt sinds 1-1-2018 over 3.000 aandelen met een nominale waarde van € 100 per stuk. Totale waarde nu V 5.987. Wij beschikken, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, over 1/3 ^e van de aandelen.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder financiën aandeelhoudersrol (de heer N.C. van Veen) - portefeuillehouder milieu opdrachtgeversrol (de heer M.E. Wilson) - afdelingen Financiën en Stadsbeheer	
Taak / Doelstelling	Het uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Tot en met 2017 waren Schiedam en Vlaardingen allebei voor 50% aandeelhouder. Vanaf 2018 zijn wij ook aandeelhouder. Wij voorzien op dit moment geen wijzigingen van deze belangen.	
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Schiedam, Vlaardingen	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Prognose bijdrage 2019 is: 5.310 Ons begroot dividend 2019 is: 330	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 16.498 31-12-2017: 16.998 - Vreemd vermogen	

17. Irado N.V.	
	- o 1-1-2017: 12.863 - o 31-12-2017: 16.794 Gerealiseerd resultaat (na belastingen, nettowinst) 2017: 1.600.
Risico's	Het risico betreft enerzijds onze deelname in het aandelenkapitaal: bij een eventueel faillissement moeten deze naar 0 gewaardeerd worden. Verder bevat de begroting van Irado een aantal risico's die, als zij zich voordoen, een hogere jaarlijkse bijdrage van de deelnemende partijen vragen.
Periodieke beoordeling	Er zijn vaste procedures afgesproken bij een eventuele uittreding van één van de gemeenten.
Ontwikkelingen	
Irado staat voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door verstandig om te gaan met schaarse bronnen op het gebied van mens, milieu en maatschappij (People, Planet, Profit). Daarnaast ligt de focus de komende jaren op afvalreductie, arbeidsparticipatie, bewonersparticipatie en een efficiënte bedrijfsvoering.	

18. Stichting CapelleWerkt		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Bevordering van de arbeidsparticipatie en ondersteuning bieden bij uitstroom uit de bijstand van Capellenaren.	
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur	
Omvang belang gemeente	Het college van B&W is bevoegd gezag namens gemeente. Het college heeft drie bestuursleden benoemd. Het is voor 100% een overheidsstichting van de Gemeente Capelle aan den IJssel.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- portefeuillehouder Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Mevr. H. Westerdijk) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	Uitkeringsgerechtigden op grond van de Participatiewet die wonen in werkgebied van de GR IJsselgemeenten nuttige werkzaamheden uit te laten voeren vooral ten behoeve van de gemeentelijke taken op het terrein van groen, veiligheid, schoonmaak en welzijn, om zo een bijdrage aan de samenleving te leveren en met de opgedane ervaring en de aangeboden begeleiding betere kansen te verkrijgen op de arbeidsmarkt. CapelleWerkt is daarnaast een werkgeversstichting die de uitvoering van allerlei gemeentelijke activiteiten mogelijk maakt.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting CapelleWerkt	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 84	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: 255 31-12-2017: 132 - Vreemd vermogen 1-1-2017: 291 31-12-2017: 418 Rekeningresultaat 2017: -/- 123	
Risico's	Er zijn geen risico's opgenomen in de paragraaf Weerstandvermogen.	
Periodieke	Er bestaat geen specifieke bepaling.	

18. Stichting CapelleWerkt	
beoordeling	
Ontwikkelingen	
Het College heeft een voorlopig gemeentelijk kader SCW 2019-2020 vastgesteld en op grond daarvan stelt Stichting CapelleWerkt een meerjarenbedrijfsplan 2019-2020 op. Stichting CapelleWerkt heeft per 1-1-2016 drie medewerkers die gedetacheerd zijn vanuit de gemeente. Bij beëindiging of herziening van bedrijfsactiviteiten zouden deze drie medewerkers (deels) weer terugvallen in gemeentelijke begroting.	

19. Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg	
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever	
Omvang belang gemeente	Artikel 2, lid 3, van de statuten van de stichting bepaalt dat de stichting minimaal 90% van haar werkzaamheden moeten verrichten ten behoeve van de gemeente Capelle aan den IJssel.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	- Portefeuillehouder Jeugdgezondheidszorg en Jeugdhulp (mevrouw A.J. Hartnagel) - Samenleving	
Taak / Doelstelling	1. Het in opdracht van en namens de gemeente Capelle aan den IJssel, al dan niet met inzet van derden, bieden van jeugdgezondheidszorg, op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en jeugdhulp, alsmede het toekennen van niet vrij-toegankelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen. 2. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden, of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019: 8.400 (op basis van het jaarplan 2019) - Gevraagde indexering conform het door de rijksoverheid gehanteerde percentage bij jeugdgezondheidszorg (Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling, OVA) (224.000) - Overproductie dyslexie en basis ggz (75.000)	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 • Eigen vermogen o 1-1-2017: -/-31 o 31-12-2017: 22 • Vreemd vermogen o 1-1-2017: 1.328 o 31-12-2017: 1.337 Rekeningresultaat 2017: + 53	
Risico's	Het risico bestaat dat de door de stichting voor lokale jeugdhulp gemaakte kosten hoger zijn dan de gemeentelijke jaarbijdrage. Artikel 17, lid 5, van de Dienstverleningsovereenkomst bepaalt dat, indien dit met het oog op de liquiditeitspositie noodzakelijk is, de gemeente een lening kan verstrekken aan de stichting. Het is de intentie van de gemeente om de stichting duurzaam te ondersteunen.	
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor	

19. Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	
	bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling. De huidige DVO loopt tot en met 31-12-2018. In artikel 23 van de statuten van de stichting is bepaald dat het college bevoegd is de stichting eenzijdig te ontbinden.
Ontwikkelingen	
N.v.t.	

20. Stichting Welzijn Capelle		
Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst met jaarlijkse prestatieafspraken	
Gevestigd	Capelle aan den IJssel	
Openbaar belang	Het uitvoeren van diverse taken op het gebied van welzijnswerk en maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie	
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever	
Omvang belang gemeente	De gemeente is de enige deelnemende partij in de stichting Welzijn. Het college van B&W benoemt, schorst en ontslaat de leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder.	
Verantwoordelijk: - Bestuurlijk - Ambtelijk	Coördinerend portefeuillehouder stichting Welzijn Capelle (de heer M. E. Wilson) Samenleving	
Taak / Doelstelling	a. Het in opdracht van de Gemeente, al dan niet met de inzet van derden, verrichten van diverse uitvoerende taken op het gebied van welzijnswerk, maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen; b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.	
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.	
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein.	
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Welzijn	
Financiën en risico's		
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2019 : n.t.b. Bijdrage 2018: 3.922	
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2017 - Eigen vermogen 1-1-2017: n.v.t. 31-12-2017: 148 - Vreemd vermogen 1-1-2017: n.v.t 31-12-2017: 838 Rekeningresultaat 2017: + 148 (48 in bestemmingsfonds maatschappelijke begeleiding statushouders, 14 in bestemmingsreserve Capsloc en 86 toegevoegd aan de algemene reserve). De balanscijfers per 1-1-2017 zijn niet aanwezig, omdat de stichting in 2017 is opgestart.	
Risico's	Door het onderbrengen van Capsloc bij de oprichting van stichting Welzijnswerk, als aparte fiscale en administratieve entiteit, wordt, bij het niet goed inrichten hiervan, een fiscaal risico gelopen over aspecten als BTW en loonheffing.	

20. Stichting Welzijn Capelle	
	Daarnaast wordt met een mogelijk commerciële functie van Capsloc een VPB risico gelopen
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu twee jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling.
Ontwikkelingen	
Niet van toepassing.	

F. Grondbeleid

A. Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen in de programmabegroting

De visie van het grondbeleid (nota Grondbeleid 2018) sluit aan op de opgave waar de gemeente voor staat welke hoofdzakelijk de herstructurering van bestaande (woon)omgevingen, binnen het gewenste ruimtelijke en/of ander sectoraal beleid, zoals volkshuisvesting, economische zaken en sport en recreatie.

Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is als volgt gedefinieerd:

- sturen van grondgebruik waar dit niet mogelijk is met uitsluitend het bestemmingsplan;
- vervullen van de gemeentelijke regierol bij nieuwe ontwikkelingen;
- toevoegen van ruimtelijke kwaliteit aan de stad;
- indien financiële middelen worden gerealiseerd kunnen deze worden ingezet voor herstructurering.

-
De genoemde doelen sluiten aan op onze vier stadsopgaven waar elk project één of meerdere bijdragen aan doen:

Het hart laten kloppen

Er is behoefte aan een aantrekkelijk en levendig stadshart dat het vanzelfsprekende centrum vormt van Capelle aan den IJssel. Met het Stadsplein als 'huiskamer van de stad' waar Capellenaren elkaar ontmoeten en waar voor iedereen altijd iets te beleven is.

De parkstad vernieuwen

Het vele groen en water in de parken en de wijken maakt van Capelle aan den IJssel een echte parkstad. We streven er naar dat er in Capelle (woon)ruimte is voor jong en oud en dat zij volop kunnen genieten van het groen en water dat altijd in de buurt is. Deze kwaliteiten zorgen er mede voor dat mensen met plezier in Capelle aan den IJssel wonen, werken en recreëren.

Logische verbindingen maken

In Capelle komt een hoofdstructuur die het stadshart met de auto, fiets, openbaar vervoer en te voet optimaal bereikbaar maakt voor iedereen in de stad. Voetgangers en fietsers krijgen in Capelle veiligere en duidelijkere routes en ontbrekende schakels worden gerealiseerd. We zetten in op een verbetering van het lokaal openbaar vervoer en op de totstandkoming van nieuwe duurzame vormen van vervoer.

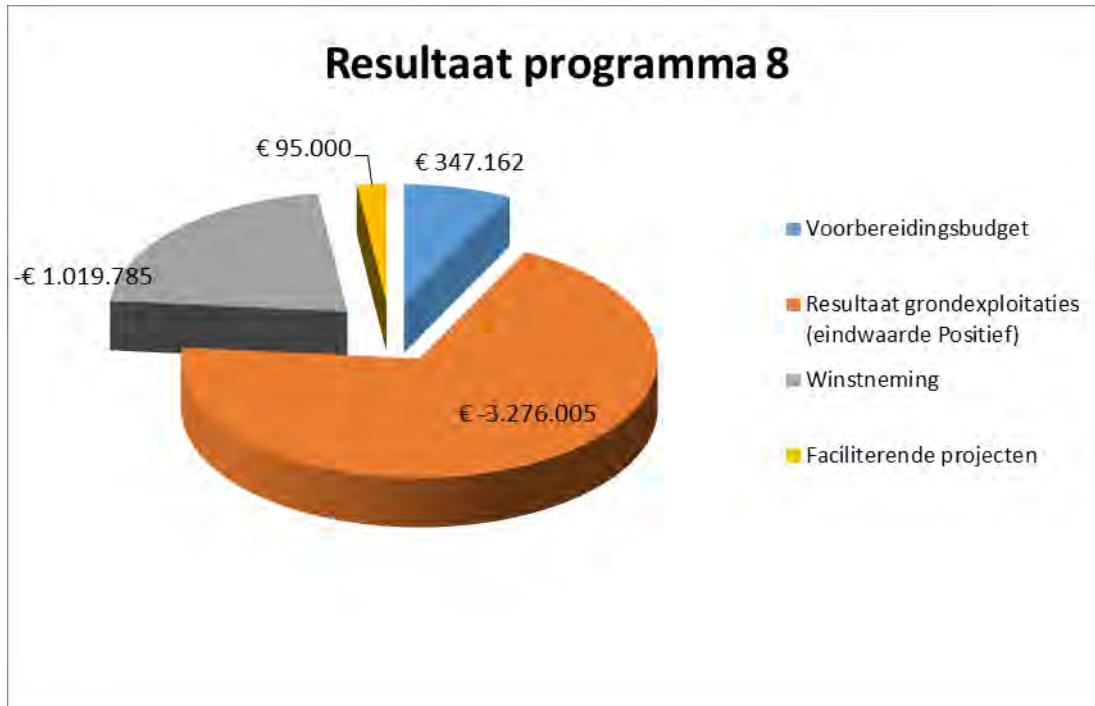
De economische motor reviseren

Capelle is een ondernemende stad en ontleent daar een groot deel van zijn economische slagkracht aan. Deze wordt verder uitgebreid door regionale samenwerking te intensiveren en gelijktijdig lokaal de rode loper uit te rollen voor (nieuwe) ondernemers. Een sterke voorzieningenstructuur voor heel Capelle en de juiste aandacht voor de bedrijventerreinen in de stad versterken de lokale economie.

B. Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Voor deze paragraaf is het Meerjaren Programma Stadsontwikkeling (MPS) 2018 gehanteerd deze is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2018, de financiële consequenties die hier uit voortvloeien, zoals het aanpassen van de voorzieningen het nemen van winst zijn bij de jaarrekening 2017 verwerkt.

Resultaat programma 8

Het MPS 2018 bevat 13 vastgestelde grondexploitaties met een totaal positief resultaat van 3,3 miljoen op eindwaarde, dit is exclusief de winstneming (1 miljoen). Het betreft de volgende grondexploitaties;

1. Fascinatio
2. Stadshart Zuid
3. Tennispark 's-Gravenweg
4. Fazantstraat
5. Rubenssingel
6. Couwenhoek Wonen
7. De Mient
8. Amandelhof
9. Meeuwensingel
10. Oeverrijk
11. 's-Gravenweteringpark
12. Capelseweg/Bermweg
13. Zandrak horeca

Sinds 1 januari 2016 is vennootschapsbelasting van toepassing mits we door de ondernemingspoort gaan. Om dit uit te rekenen is er een quickscan opgesteld. De quick scan is een hulpmiddel - ontwikkeld door het overlegorgaan tussen ondermeer de VNG en de Belastingdienst - om de winstgevendheid van de grondexploitaties te beoordelen op basis van de cijfers opgesteld conform het BBV. Dit houdt kort in dat alle historische kosten worden opgeteld bij de nominale resultaten van de lopende grondexploitatie, niet de Netto Contante Waarde (NCW) zoals in bovenstaande diagram.

Quickscan VPB 2018	€
Resultaat grondexploitatie Nominaal (positief)	4.043.543
Historische kosten	16.442.724
Eliminatie storing reserve	1.056.785
Resultaat Vennootschapsbelasting	-13.455.966

Op basis van de berekende quick scan is voor de grondexploitaties geen sprake van een onderneming. Onze quickscan met bijbehorende onderbouwing zijn in een eerste overleg met de Belastingdienst over de vennootschapsbelastingplicht van de gemeente besproken en heeft de Belastingdienst de gevolgde berekeningsmethodiek plausibel genoemd. Jaarlijks vindt op basis van het nieuwe MPS een nieuwe beoordeling plaats met behulp van de quick scan om de positie voor de vennootschapsbelasting te beoordelen.

C. Prognose resultaten grondexploitaties

Alle vastgestelde grondexploitaties zijn in uitvoering, elk project in zijn eigen fase. Hieronder een overzicht met alle grondexploitaties en hun eindresultaten en het vergelijk met vorig jaar.

		Eindwaarde berekening			
Grondexploitaties Statsontwikkeling (taakveld 8.2)	Boekwaarde per 01-01- 2018	Resultaat MPS 2017	Resultaat MPS 2018 (excl. Winst)	Winst	Resultaat MPS 2018 (incl. Winst)
Fascinatio	-1.385.067	2.227.636	2.652.827	401.672	2.251.155
Stadshart (Zuid en Noord)	29.569	-1.860.463	-1.991.609		-1.991.609
Tennispark	-93.490	1.746.373	1.677.415	423.773	1.253.642
Fazantstraat	453.951	3.505	23.775		23.775
Rubenssingel	-370.682	478.299	438.597		438.597
Couwenhoek Wonen	1.088.983	1.179.200	1.364.300	194.340	1.169.960
De Mient	-1.335.949	-680.696	-1.277.264		-1.277.264
Amandelhof	-71.999	-650.485	-626.832		-626.832
Meeuwensingel	-39.585	-1.395.000	-1.395.000		-1.395.000
Oeverrijk	-175.554	2.552.999	2.503.030		2.503.030
s Gravenweteringpark	-1.238.245	415.225	461.401		461.401
Capelseweg/Bermweg	-668.048	-514.601	-554.643		-554.643
Zandrak Horeca	-3.325	8	9		9
		3.501.992	3.276.005	1.019.785	2.256.220

De volgende belangrijke wijzigingen zijn verwerkt bij de jaarrekening 2017: Winstneming bij de projecten Fascinatio, Tennispark en Couwenhoek Wonen. De voorzieningen voor de verliesgevende grondexploitaties zijn aangepast, dit betreft de projecten Stadshart, De Mient, Amandelhof, Meewensingel en Capelseweg/Bermweg.

In onderstaande tabel een vergelijk met het boekjaar 2017, wat stond er geraamd en wat is hiervan gerealiseerd.

Grondexploitatie Statsontwikkeling (taakveld 8.2)	Geprognosticeerde boekwaarde	Boekwaarde per 31- 12-2017	Toelichting
Fascinatio	314.875	-1.385.067	Geraamde opbrengsten niet gerealiseerd in 2017 en winstneming
Stadshart (Zuid en Noord)	454.926	29.569	Fasering is aangepast, kosten schuiven
Tennispark	953.154	-93.490	Verkoop van een kavel is verschoven naar 1e kwartaal 2018 en winstneming
Fazantstraat	-368.109	453.951	Opbrengsten eerder gerealiseerd dan
Rubenssingel	1.012.635	-370.682	Maart 2018 start bouw, woonrijp start eind 2018, fasering aangepast
Couwenhoek Wonen	1.914.678	1.088.983	
De Mient	-978.902	-1.335.949	Hogere kosten ivm voorbelasting, grondexploitatie is hierop aangepast
Amandelhof	-37.268	-71.999	Hogere plankosten door hoger
Meeuwensingel	-61.054	-39.585	
Oeverrijk	0	-175.554	Was nog niet vastgesteld bij de voorjaarsnota, kosten onderdeel van
s Gravenweteringpark	0	-1.238.245	Was nog niet vastgesteld bij de voorjaarsnota, kosten onderdeel van
Capelseweg/Bermweg	0	-668.048	Was nog niet vastgesteld bij de voorjaarsnota, kosten onderdeel van
Zandrak Horeca	0	-3.325	Was nog niet vastgesteld bij de voorjaarsnota, kosten onderdeel van
Totaal	3.204.935	-3.809.441	

D. Geraamde winstneming

Wij passen de 'Percentage Of Completion' (POC) methode toe om tussentijds winst te bepalen op grondexploitatie. Dit ligt in lijn met de nieuwe BBV regelgeving voor grondexploitatie per 1 januari 2016. Volgens deze methode wordt de winst naar rato van gerealiseerde kosten (en opbrengsten) tussentijds genomen. Als 90% is gerealiseerd en er bestaan geen onzekerheden, dan moet volgens het realisatieprincipe 90% van de winst worden genomen. In 2017 is er 1 miljoen winstgenomen bij de projecten Fascinatio, Tennispark en Couwenhoek Wonen en gestort in de reserve Herstructurering Actief Grondbeleid. Volgens de POC methode moet in principe tussentijdse winst genomen worden op de grondexploitatie Rubenssingel. Er geldt hier echter een uitzondering, namelijk dat de verkoopopbrengsten mogelijk terugbetaald moeten worden in afwachting van een in behandeling zijnde aanvraag omgevingsvergunning. Indien de omgevingsvergunning niet afgegeven wordt, wordt de koop ontbonden en moeten wij de koopsom terugbetalen. Om die reden vinden wij dat het voorzichtigheidsbeginsel hier meer weegt dan het realisatiebeginsel.

E. Beleidsuitgangspunt reserve in relatie tot risico's van grondzaken

De uitvoering van het grondbeleid brengt financiële risico's met zich mee. Herstructurering en inbreiden vindt plaats in bestaand stedelijk gebied. Dit kan zich vertalen in maatschappelijke druk waardoor de totstandkoming van projecten wordt bemoeilijkt, hetgeen ook gevolgen heeft voor de financiën. Met het risicomanagement voor de grondexploitatie wordt ingezet op het goed in beeld houden van de risico's en van de maatregelen die genomen kunnen worden om aan die risico's het hoofd te bieden. Voor het reserveren van gelden voor de financiering van stedelijke

herstructureringsprojecten, als buffer voor risico's in het kader van de grondexploitatie en ongedekte voorbereidingskosten van bouwprojecten is de Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid ingesteld.

Deze reserve wordt ook ingezet om strategische aankopen voor herstructurering te kunnen financieren. De reserve wordt gevoed met positieve resultaten van grondexploitaties en eventuele tekorten bij grondexploitaties worden gelijk gedekt in een voorziening verliesgevende complexen. Op dit moment is er sprake van vier verliesgevende grondexploitaties. Met de uitvoering van alle gebiedsvisies en projecten zal er na verwachting in 2024 nog ruim 4,8 miljoen zijn. In onderstaande tabel van de simulatie Reserve HAG zijn alle prognose voor de toekomst meegenomen.

Simulatie Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid 2018 – 2024

Reserve HAG MPS 2018	Bedrag
Beginstand 1-1-2018	11.694.094
Ottrekking herstructureringsprojecten	-2.100.000
Gebiedsvisie Centraal Capelle incl. projecten	-5.506.628
Gebiedsvisie Landelijk Capelle	-549.257
Gebiedsvisie Bongerd/Wingerd	-2.741.000
Uitwerkingsvisie Capelseweg	-500.000
Herstructurering Bedrijventerreinen	-738.865
Grondexploitaties (buiten de Gebiedsvisie CC)	4.621.757
Overig	-419.105
eindstand zonder fasering/indexering	3.760.996

Met een verwachte eindstand van 3,7 miljoen is er voldoende buffer aanwezig om eventuele risico's binnen de herstructureringsprojecten op te vangen.

Voorziening Verlieslatende projecten

Voor de Grondexploitaties Stadshart, De Mient, Amandelhof, Meeuwensingel en Capelseweg/Bermweg geldt dat er in de toekomst een verlies verwacht wordt. Voor deze verliezen zijn conform de BBV-regelgeving een voorziening gevormd om dit verlies te kunnen opvangen. Op dit moment is de totale voorziening:

Verliesvoorziening bij Jaarrekening 2017	op eindwaarde
Stadshart (Zuid en Noord)	1.991.609
De Mient	1.277.264
Amandelhof	626.832
Meeuwensingel	1.395.000
Capelseweg/Bermweg	550.160
Totaal	5.840.865

G. Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de taakvelden waarvan lasten in de heffing zijn meegenomen. Voor de legesheffing geldt dat per hoofdstuk van de tarieventabel. Ook hebben wij de mate van kostendekkendheid en eventuele kruissubsidies toegelicht op hoofdlijnen.

Met het opstellen van deze paragraaf en de begroting hebben wij een primaire prognose van de waardestijging en/of -daling van het onroerend goed binnen de gemeentegrenzen opgesteld. De effecten hiervan zijn in de ramingen meegenomen en overeenkomstig weergegeven in de paragraaf en de begroting.

Gelet op het tijdstip van opstellen is nog geen absolute zekerheid af te geven over genoemde tarieven. Echter het ligt in de lijn der verwachting dat de tarieven 2019 die in december 2018 worden vastgesteld niet substantieel zullen afwijken van de nu in dit document genoemde tarieven.

Het doel van deze paragraaf is om een actueel overzicht van de stand van zaken rondom de gemeentelijke belastingen en heffingen te geven.

Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn:

- De samenstelling van het pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen
- De kostendekkendheid van de heffingen
- De druk van de lokale belastingen en heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan voor een deel uit eigen belastinginkomsten. De onroerendezaakbelastingen (OZB) hoort naast de hondenbelasting en de logiesbelasting tot de zogenoemde algemene dekkingsmiddelen.

Andere belangrijke heffingen waarmee onze gemeente kosten verhaalt zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Beide heffingen worden gerekend tot de specifieke dekkingsmiddelen. Daarnaast heffen wij leges op verstrekte diensten (documenten) en worden tarieven berekend voor het gebruik van gemeentelijke bezittingen in de vorm van Marktgeld.

In het eerste kwartaal van 2017 hebben de ondernemers op Capelle West met een ruime meerderheid voor een BedrijfsInvesteringszone gestemd. De BIZ kan hierdoor voor de jaren 2017 t/m 2021 worden ingezet. BIZ Capelle West is actief naast de reeds bestaande BIZ Capelle XL. De BIZ is gebaseerd op de per 1 januari 2015 in werking getreden Wet op de Bedrijveninvesteringszones. Met deze wet kunnen nieuwe BIZ-initiatieven gerealiseerd worden. De netto-opbrengst wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd.

Berekening overhead

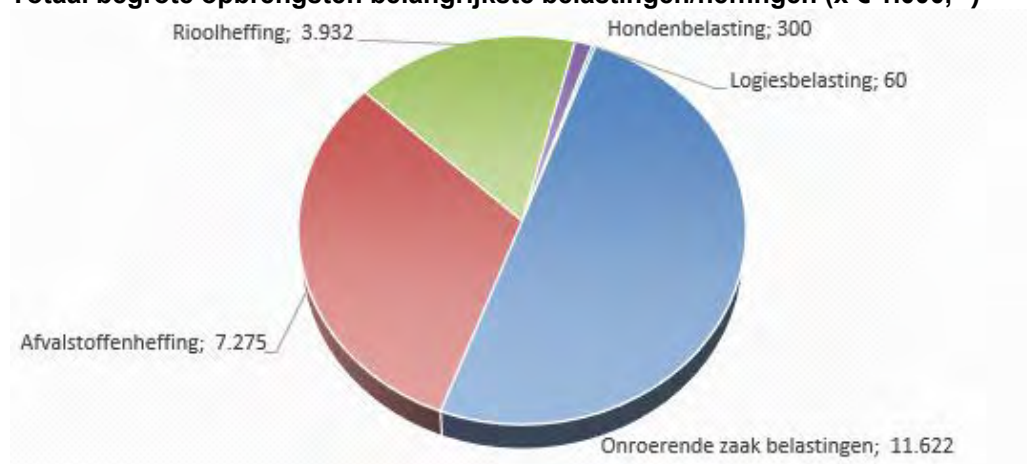
De definitie behorend bij de in deze paragraaf genoemde post overhead is als volgt.

Het aandeel van het bedrag van overhead wordt berekend door de verhouding tussen de totale som van de overhead en de totale som van de personeelslasten en deze vervolgens te vermenigvuldigen met de totale begrote personeelslasten voor deze taak. Voor 2018 bedroeg dit 53,79%, in 2019 is dit 64,21%. De stijging in overhead is te verklaren doordat we in de berekening nu ook de overheadorganisatie IJsselgemeenten meerekenen.

Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

In 2018 is de jaarlijkse herwaardering van alle onroerende zaken uitgevoerd. Alle objecten zijn gewaardeerd naar het waardepeil van 1 januari 2018. De belanghebbenden (eigenaren en gebruikers) worden over de uitkomst van de waardevaststelling begin 2019 geïnformeerd door middel van een voor bezwaar en beroep vatbare waardebeschikking. Deze waarde vaststelling is alleen van toepassing voor de belastingheffingen van het jaar 2019. De prijspeildatum ligt één jaar voor het WOZ-tijdvak.

Totaal begrote opbrengsten belangrijkste belastingen/heffingen (x € 1.000,--)

In de onderstaande tabellen geven wij inzicht in de begrote baten en lasten.

Belasting/heffing	Baten
Onroerende zaak belastingen	11.622
Afvalstoffenheffing	7.275
Rioolheffing	3.932
Hondenbelasting	300
Logiesbelasting	60
totaal	23.189

Belasting/heffing	Lasten
Voorziening dubieuze debiteuren	173
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	670
Kwijtschelding rioolrechten	149
Kwijtschelding hondenbelasting	21
totaal	1.013

Belastingdruk 2015 - 2019

Omschrijving	Tarief 2015	Tarief 2016	Tarief 2017	Tarief 2018	Tarief 2019	Stijging	Stijging
						'15 - '19	'18 - '19
OZB eigenaren woningen (*)	0,1242	0,1264	0,1238	0,1186	0,1104	-11,1%	-4,6%
Gemiddelde WOZ-waarde (**)	176.000	172.000	176.000	185.000	197.000	11,9%	6,5%
Gemiddeld aanslagbedrag (***)	218,59	217,41	217,89	219,41	217,49	-0,5%	1,6%
prijspeildatum	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018		
Afvalstoffenheffing 1 persoonshuishouden	211,65	206,90	206,90	208,76	212,10	0,2%	1,6%
Afvalstoffenheffing 2 persoonshuishouden	247,35	242,00	242,00	244,18	248,09	0,3%	1,6%
Afvalstoffenheffing 3< persoonshuishouden	277,05	271,00	271,00	273,44	277,82	0,3%	1,6%
Rioolrecht gebruikers	57,00	56,00	56,00	53,00	54,00	-5,3%	1,9%
Rioolrecht eigenaren	72,00	71,00	71,00	66,00	67,00	-6,9%	1,5%
Hondenbelasting één hond	75,00	75,50	75,50	76,18	77,40	3,2%	1,6%

*) Proportioneel tarief, het tarief is gecorrigeerd met het (te verwachten) percentage van de waardeontwikkeling.

**) Afgerond gemiddelde WOZ-waarde (ongewogen gemiddelde)

***) Gemiddeld aanslagbedrag op basis van gemiddelde WOZ-waarde

Woonlasten – 2018

Bovenstaande overzichten geven een inzicht in de situatie binnen de gemeente Capelle. Om dit in een breder perspectief te plaatsen is hieronder een overzicht opgenomen met daarin de gegevens van de gemeenten die in de directe omgeving van de gemeente Capelle aan den IJssel gelegen zijn.

De gegevens die hiervoor gebruikt zijn, zijn afkomstig uit de “Atlas van de lokale lasten 2018” van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen.

Hoe lager het in de tabel gebruikte rangnummer, des te lager de woonlasten in die gemeenten zijn.

Gemeente	Eigenaar bewoner			Huurder		
	Woonlasten meerpersoon s huishouden	Rangnummer meerpersoons huishoudens	Rangnummer meerpersoons huishoudens per provincie	Woonlasten meerpersoons huishouden	Rangnummer meerpersoons huishoudens	Rangnummer meerpersoons huishoudens per provincie
Capelle aan den IJssel	610	25	6	326	157	19
Ridderkerk	654	55	11	288	114	15
Nissewaard	663	69	13	334	166	21
Rotterdam	717	146	21	328	159	20
Vlaardingen	732	173	22	325	156	18
Schiedam	761	228	27	334	167	22
Zuidplas	792	279	37	250	77	6
Krimpen aan den IJssel	824	314	44	390	220	30
gemiddeld						
gemiddeld Zuid-Holland	730			372		

*) Tot en met 2016 hanteerde de Coelo overzichten die gebaseerd waren op de eigenaar-bewoner situatie. Met ingang van 2017 zijn eveneens gegevens betreffende de huurder opgenomen

**) de netto woonlast is gebaseerd op OZB woningen met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing

Taakveld 0.61 en 0.62 Onroerendezaakbelastingen (woningen, niet-woningen)

De onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn de omvangrijkste gemeentelijke belastingen. De opbrengst behoort tot de algemene dekkingsmiddelen en mag vrij worden besteed. De gemeente is autonoom bij het bepalen van de OZB-tarieven. Er worden door het Rijk geen maximale tarieven meer bepaald. Ter beperking van de stijging van de lokale lastendruk is de macronorm (4,0% in 2018) ingevoerd. Hiermee stelt de rijksoverheid een plafond vast waarmee de OZB tarieven jaarlijks mogen stijgen.

Als gevolg van de jaarlijkse waarde herziening zal er ook voor 2019 een nieuwe WOZ-waarde bekend gemaakt worden. In deze waarde worden de gevolgen van de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt zichtbaar. Er mag geen misverstand over bestaan dat uitsluitend rekening gehouden wordt met de marktontwikkelingen tot rond de prijspeildatum 1 januari 2018.

De recessie van afgelopen jaren voor wat de woningmarkt betreft is ten einde. In de periode 2008 tot 2015 heeft dit tot een algehele waardedaling geleid. Sinds 2015 is er weer sprake van een toename van het aantal verkopen en ook een stijging van de transactieprijzen. Deze trend heeft zich in het afgelopen jaar nadrukkelijk doorgezet hetgeen resulteert in beduidend hogere huizenprijzen. De huidige inschatting is dat deze over de gehele bandbreedte met 6,5% zijn gestegen.

Bij het bedrijfstvastgoed is nog geen herstel, maar lijkt wel een stabilisatie in de huidige situatie te zijn ontstaan. In het jaaroverzicht van Cushman & Wakefield is aangegeven dat het landelijk leegstandspercentage voor 2017 tot iets onder de 15% is gezakt. Capelle wijkt in dit overzicht sterk af met een leegstandspercentage van ruim boven de 30%. Vooral onder invloed van de hoge leegstand blijft het herstel in Capelle aan den IJssel van de kantorenmarkt nog steeds achter bij de landelijke ontwikkelingen. Bij andere specifieke grotere bedrijfsobjecten lijkt de daling ten einde en is er meer sprake van een stabilisatie.

In algemene zin wordt de marktontwikkeling van woningen en niet-woningen volledig in de tarieven van de gemeente Capelle aan den IJssel gecompenseerd.

Tarieven OZB 2019

De tarieven voor de OZB voor het Belastingjaar 2019 zijn gebaseerd op de geprognosticeerde uitkomsten van de waarde herziening met als prijspeildatum 1 januari 2018. Hierbij is uitgegaan van de tarieven 2018. Daarnaast zijn tegelijkertijd de areaalaanpassingen verwerkt in de berekening. Dit kunnen zowel uitbreidingen (nieuw-/verbouw) betreffen als sloopobjecten.

Programmabegroting 2019

De tarieven worden gecompenseerd met de uitkomst van de herwaardering. De definitieve WOZ-waarden 2019 zijn eind 2018 beschikbaar. Daarnaast zijn deze gecorrigeerd voor de toegepaste inflatiecorrectie. Voor 2019 worden voorlopig de volgende tarieven voorzien:

Woningen		Niet-Woningen	
Proportioneel	2019	Proportioneel	2019
Eigenaren	0,1104%	Eigenaren	0,2800%
Gebruikers	n.v.t.	Gebruikers	0,2331%

Gegevens 2018 (x 1.000)

totale WOZ-waarde woningen 2018	5.820.901
totale WOZ-waarde niet-woningen 2018	1.049.803

Gegevens 2019 (x 1.000)

totale WOZ-waarde woningen 2019	6.199.259
totale WOZ-waarde niet-woningen 2019	1.034.055

$$\text{waarde-index woningen: } \frac{6.199.259}{5.820.901} = 6,50$$

$$\text{waarde-index niet-woningen: } \frac{1.034.055}{1.049.803} = -1,50$$

proportioneel	voor waarde- herziening A	na waarde- herziening B	na indexering C
woningen eigenaar	0,1157 %	0,1086 %	0,1104 %
niet-woningen eigenaar	0,2715 %	0,2756 %	0,2800 %
niet-woningen gebruiker	0,2260 %	0,2294 %	0,2331 %

Het tarief 2018 (prijsspeil 01-01-2017) in kolom **A** dient als uitgangspunt voor de omrekening van het tarief na de waarde herziening. Op basis van de uitkomst van de waarde herziening is het tarief uit kolom A omgerekend naar het tarief in kolom **B** (prijsspeil 01-01-2018). Uitgaande van het omgerekende tarief is er sprake van een ongewijzigde belastingopbrengst. Omdat er voor 2019 een inflatiecorrectie van 1,6% is toegepast is het tarief in kolom C het tarief zoals dat voor 2019 toegepast gaat worden.

De vastgestelde waarde van de voor de OZB relevante onroerende zaken, per 1 januari 2019 **naar het prijspeil van 1 januari 2018**, kan als volgt worden becijferd:

Prijsspeil 1 januari 2018 (x 1.000)

totale waarde per 1 januari 2018 woningen	6.199.259
bij: nieuwbouw 2018 - 238 woningen	47.600
af: amovatie - 0 woningen	0

totale waarde per 1 januari 2019 woningen **6.246.859**

totale waarde per 1 januari 2018 niet woningen	1.034.055
bij: nieuwbouw 2018 - bedrijven e.a.	0
af: amovatie - div. niet-woningen bedrijven	17.888

totale waarde per 1 januari 2019 niet woningen **1.016.167**

totale geschatte waarde per 1 januari 2019 **7.263.026**

Toelichting tarieven onroerendezaakbelastingen 2019

De totale heffingsgrondslag per 1 januari 2019 voor de belasting wegens eigendom, bezit of beperkt recht bedraagt: (x 1.000)

Eigenaren

Woningen	6.246.859	waarde x 0,1104%	=	6.895	afgerond
niet-woningen	1.016.167	waarde x 0,2800%	=	2.845	afgerond
af: dubieuze debiteuren				38	
Belast				<u>9.702</u>	

De totale heffingsgrondslag per 1 januari 2019 voor de belasting wegens het feitelijk gebruik voor roerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen:

Gebruikers

niet-woningen	1.016.167	waarde x 0,2331%	=	2.354	afgerond
af: leegstand	203.233	waarde x 0,2331%	=	473	afgerond
af: dubieuze debiteuren			=	14	
Belast				<u>1.866</u>	

De totale geraamde opbrengst 2019 bedraagt: (x 1.000)

Eigenaren

Woningen	6.895	
Niet-woningen	<u>2.846</u>	
		9.740

Gebruikers

niet-woningen	<u>1.881</u>	
		<u>1.881</u>
Netto opbrengst		<u>11.622</u>

Taakveld 0.64 Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. De opbrengst is niet specifiek bedoeld voor het dekken van kosten die gerelateerd zijn aan het uitvoeren van beleid ter bestrijding van overlast door honden.

Om de registratie van honden op peil te houden worden er jaarlijks huis-aan-huis-controles gehouden. Uit deze controles blijkt nog steeds dat burgers, al dan niet bewust, het bezit van een hond niet aangeven en daardoor de hondenbelasting ontlopen. Van de jaarlijks 10.000 gecontroleerde adressen blijkt dat er gemiddeld 110 niet geregistreerde honden worden opgespoord. Bij een controle van alle adressen (31.000) komt het gemiddeld aantal uit op 340. Afgezet tegen het aantal geregistreerde honden van +/- 3.320 + 340 = 3.660 betekent dit dat ruim 8% van de hondenbezitters geen aangifte doet.

Door het toepassen van de inflatiecorrectie is er sprake van een lichte toename van de baten.

Hondenbelasting (x € 1.000)		
Baten heffing		300
Kwijtschelding		-21

Toelichting opbrengsten taakveld

De opbrengst hondenbelasting behoort tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente.

Toelichting baten heffing

Het aantal geregistreerde honden neemt gedurende een langere periode geleidelijk af. Hiertoe worden jaarlijks huis-aan-huis controles uitgevoerd. Hierdoor blijft het uiteindelijk aantal geregistreerde honden redelijk stabiel. Geraamde opbrengst 300.

Toelichting lasten taakveld

De hondenbelasting wordt binnen de unit Belastingen uitgevoerd door de taakgroep Heffingen. Binnen deze taakgroep wordt de geautomatiseerde registratie van het hondenbezit up-to-date gehouden. Tevens worden naar aanleiding van wijzigingen in het bezit de opgelegde aanslagen aangepast. Daarnaast wordt er jaarlijks een controle op het hondenbezit uitgevoerd. Met betrekking tot de inning worden er geen te kwantificeren kosten gemaakt omdat de hondenbelasting meelift met de heffing en inning van de aanslagen gemeentelijke belastingen.

Door de afdeling Stadsbeheer worden in het kader van het beleid tot bestrijding van hondenpoep diverse kosten gemaakt zoals de aanleg en onderhoud van uitlaatplaatsen.

Taakveld 3.1 BIZ-bijdrage

De ondernemers op CapelleXL hebben sinds 2012 een Bedrijfsinvesteringszone (BIZ). Dit is een wettelijk instrument waarmee de ondernemers gezamenlijk investeren in de kwaliteit en uitstraling van hun bedrijfsomgeving. Van deze eerste BIZ zijn vooral de fysieke resultaten, zoals de upgradering van het groen en de verbeterde parkeervoorzieningen, zichtbaar. In het eerste kwartaal van 2016 hebben de ondernemers op CapelleXL voor een vervolg van de BIZ gestemd. De BIZ kan hierdoor voor de jaren 2016 t/m 2020 worden voortgezet. Dit gebeurt op basis van de per 1 januari 2015 in werking getreden (nieuwe) Wet op de Bedrijfsinvesteringszones. Met deze wet kunnen nieuwe BIZ-initiatieven gerealiseerd worden. Speerpunten voor de jaren 2016 t/m 2020 zijn onder meer beveiliging, gebiedsontwikkeling, gebiedspromotie en bereikbaarheid.

De heffingsplichtigen zijn alle gebruikers van een pand gekarakteriseerd als niet-woning, vallend binnen het BIZ gebied. Voor de bepaling van de bijdrage van de ondernemers heeft het bestuur gekozen voor een bijdrage gerelateerd aan de WOZ waarde. De netto-opbrengst wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd.

In het eerste kwartaal van 2017 hebben de ondernemers op Capelle West met een ruime meerderheid eveneens voor een Bedrijfsinvestering zone gestemd. Deze BIZ wordt hierdoor voor de jaren 2017 t/m 2021 ingezet.

Perceptiekosten

Dit budget is benodigd voor het aanpassen van grondslagen, afhandelen van bezwaarschriften, doorvoeren van wijzigingen in de objectafbakening, het verzenden van de aanslagbiljetten en aanmaningen, inning van de openstaande posten en het uitvoeren van dwanginvordering maatregelen.

Risicobijdrage

Risicobijdrage betreft 1% van de omzet. Dit percentage is gereserveerd voor oninbare posten.

Geraamde opbrengst

Voor de BIZ Capelle XL worden ruim 350 objecten in de heffing betrokken en voor de BIZ Capelle West zijn dit ruim 130 objecten. In totaal worden er ruim 400 aanslagbiljetten in rekening gebracht. Geraamde opbrengst 317.

Taakveld 3.3 Marktgeld

Hieronder beschrijven wij de kostenopzet voor de weekmarkt in Capelle-Centrum. In het verleden was er ook een kleinere markt in Capelle Schollevaar, aan het Pier Panderplein. Per 1 mei 2018 is deze echter omgevormd naar een groep standplaatshouders en verplaatst naar het nabij gelegen plein aan de Aïda.

Voor de markt in Capelle Centrum geldt dat de lasten en baten voor 89% in evenwicht zijn. Voor 2019 worden de tarieven trendmatig aangepast met de inflatiecorrectie van 1,6%.

In de onderstaande tabel geven wij een overzicht van de kostendekkendheid.

Marktgeld begroting	Capelle-Centrum
Energiekosten	11
Uitbesteed werk	28
Directe personeelslasten	30
Overhead	19
Totale lasten	88
Totale baten	78
Kostendekkendheid in %	89%

Toelichting Baten heffing

Voor de weekmarkt geldt dat er, door het per kwartaal berekenen van de tarieven voor standplaatshouders die in het bezit zijn van een jaarplaats, een bezettingsgraad ontstaat van 100% (bij afwezigheid wordt de vrijgekomen plaats op dat moment aan een ander beschikbaar gesteld). Hierdoor kan op deze tarieven een reductie worden toegekend van 10% van het dagtarief.

Berekening prijs per vierkante meter Weekmarkt Capelle-centrum

Naar schatting is op het marktterrein wekelijks 2.629 vierkante meter beschikbaar. De bezettingsgraad is 100%. Het tarief bedraagt € 78.084,- : 2.629 : 52 = € 0,57 per m² (afgerond). Door de toepassing van de inflatiecorrectie is het tarief verhoogd met € 0,01.

Berekening gereduceerd kwartaaltarief

De berekening van het kwartaaltarief is dan als volgt: € 0,57 x 52 : 4 x 0,90 = € 6,67 per m² (afgerond). Door afrondingen is het kwartaaltarief € 0,12 hoger dan in 2018.

Taakveld 3.4 Logiesbelasting

Deze belasting wordt geheven bij het overnachten van niet-ingezetenen van de gemeente in hotels, pensions en B&B's. De opbrengst van de logiesbelasting is niet bedoeld om de kosten van toeristische voorzieningen te dekken, maar komt ten gunste van de algemene middelen van de gemeente. Deze belasting is in ruime mate gebaseerd op de profijtgedachte.

Afgelopen jaren heeft er zich een lichte stijging voorgedaan in het aantal overnachtingen. In het belastingjaar 2018 lijkt er vooralsnog sprake te zijn van een stabiliserende situatie. Hierdoor is er voor 2019 uitgegaan van een gelijkblijvend aantal overnachtingen. Tevens is hierbij rekening gehouden met vier adressen waar bed en breakfast overnachtingen worden aangeboden. Op basis van het aantal in 2018 verwachte overnachtingen wordt in combinatie met het achterwege late van de tariefsaanpassing voor 2019 een gelijkblijvende opbrengst voor 2019 verwacht.

Het jaarlijks indexeren van het tarief logiesbelasting is gelet op de hoogte van het tarief weinig effectief, daarom wordt het tarief elke drie jaar met € 0,05 verhoogd. De laatste verhoging heeft in 2018 plaats gevonden zodat in 2021 de tarieven weer worden aangepast. Voorgesteld wordt om het tarief per overnachting voor 2018 op € 1,20 per persoon per overnachting vast te stellen.

Logiesbelasting (x € 1.000)

Baten heffing		60
Andere inkomsten		n.v.t.
Totale baten		60

Toelichting opbrengsten taakveld

De opbrengst logiesbelasting behoort tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente..

Toelichting Lasten taakveld

De logiesbelasting wordt binnen de unit Belastingen uitgevoerd door de taakgroep Heffen. Ieder kwartaal worden de diverse belastingplichtigen uitgenodigd om aangifte te doen. Wijzigingen naar aanleiding van de aangiftes wordt in de geautomatiseerde registratie bijgehouden. Tegelijkertijd worden naar aanleiding van wijzigingen de op te leggen aanslagen aangepast. Door de geringe hoeveelheid belastingplichtigen en daarmee samenhangende acties voor de heffing en inning is er slechts een zeer beperkte inzet van de unit benodigd.

Taakveld 6.3 Kwijtschelding

Het bestaande kwijtscheldingsbeleid wordt gehandhaafd. Dit betekent dat als men niet in staat is om de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, bij de gemeente een verzoek om kwijtschelding kan worden ingediend. Kwijtschelding kan alleen aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikers en de hondenbelasting (alleen eerste hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt met behulp van een geautomatiseerde inkomenstoets, voordat er kwijtschelding wordt verleend, het inkomen getoetst bij het Inlichtingenbureau (opgericht door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG). Het Inlichtingenbureau (IB) toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Het gaat hierbij om gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe), de Belastingdienst en de Dienst Wegverkeer (RDW).

De criteria die gehanteerd worden, zijn vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de beleidsregels met betrekking tot invordering van gemeentelijke belastingen 2019 (Leidraad invordering) en de Verordening kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2019.

De zogenaamde automatische/ambtshalve kwijtschelding blijft onverkort van toepassing. Hierbij gaat het om cliënten die in voorgaande jaren kwijtschelding hebben gekregen. Doordat inkomens van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen wordt hier een jaarlijkse inkomenstoets toegepast. Ook voor ondernemers blijft het mogelijk om kwijtschelding aan te vragen voor aanslagen gemeentelijke belastingen in de privésfeer.

Taakveld Kwijtschelding (x € 1.000)

Lasten taakveld	34	
Overhead	22	
Totale lasten	56	
Lasten heffing		840
Andere inkomsten		n.v.t
Totale lasten		840

Toelichting

De kwijtschelding wordt binnen de unit Belastingen uitgevoerd. Hier worden zowel de activiteiten voor de meerjarige kwijtschelding als ook de incidentele aanvragen voor kwijtschelding afgehandeld. Voor het belastingjaar 2019 verwachten we voor zowel de Afvalstoffenheffing alsook de Rioolheffing een 2.100 -tal belastingplichtigen kwijtschelding te kunnen verlenen. Dit betreft de groep meerjarige kwijtschelders. Daarnaast verwachten we 1.350 incidentele aanvragen.

(x € 1.000)	Meerjarig	Incidenteel	Totaal
Afvalstoffenheffing	536	134	670
Rioolheffing	119	30	149
Hondenbelasting	16	5	21
Totaal	671	169	840

Taakveld 7.2 Riolering

Rioolheffingen kunnen zowel van de eigenaar (aansluitrecht) als van de gebruiker (afvoerrecht) van woningen en bedrijfspanden worden geheven. Wanneer er sprake is van grootverbruikers (meer dan 250 m³) wordt het tarief gekoppeld aan het waterverbruik. Voor wat betreft de rioolheffing eigenaar wordt er slechts één tarief voor het vastrecht toegepast. Woningen en bedrijven betalen tot 250 m³ waterverbruik een vast tarief, daarboven geldt een tarief dat afhankelijk is van het waterverbruik. Ook bij het bepalen van de tarieven van deze heffing is uitgegaan van het solidariteitsprincipe, waarbij rekening gehouden wordt met een bedrag aan te verlenen kwijtschelding bij het gebruikersdeel. Daarnaast wordt binnen de opbrengst eveneens rekening gehouden met oninbare bedragen.

VGRP 2016-2020

Het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) beschrijft het beleid ten aanzien van de riolerings- en grondwaterzorg. Het VGRP is gebaseerd op de Wet milieubeheer en is in overleg met andere

overheden tot stand gekomen. De looptijd van het VGRP is van 2016-2020. In dit plan is de onderhouds- en exploitatieplanning voor de komende jaren vastgelegd. Uit het rioleringsplan volgt automatisch de hoogte van de nieuwe tarieven voor de rioolheffing. Voor 2019 wordt de indexering van 1,6% toegepast.

Kosten van riolering

Het VGRP geeft aan wat op basis van de te verwachten kosten benodigd is aan inkomsten uit de rioolheffing om de lasten te kunnen dekken. Hierbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten die voortvloeien uit de feitelijke investeringen.

Kostendekkendheid Rioolheffing (x € 1.000)

Lasten taakveld	3.071	
Overhead	787	
Totale lasten	3.858	
Baten heffing		3.932
Kwijtschelding		-149
Totale baten		3.783
Kostendekkendheid		98,1%

Lasten taakveld (x € 1.000)

Energie	161
Overige goederen en diensten	1.092
Onderhoud subgemalen	45
Verzekeringen	9
Afschrijving	576
Rente	96
Kosten bedrijfsvoering	
Personeel Stadsbeheer	1.142
Personeel unit Belastingen	63
Toerekening kosten panden Stadsbeheer van FD	110
Bijdrage Rotterdam en. Hoogheemraadschap	-250
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	27
Totaal	3.071

Toelichting Lasten taakveld

Ten opzichte van 2018 zijn de grootste verschillen te verklaren door:

- De toerekening van de Overhead
- De doorbelasting van de personele lasten
- De kapitaallasten

Toelichting Baten heffing

Aantal aansluitingen

het geschat aantal aansluitingen per 1 januari 2018	32.550
tot medio 2018 op te leveren	235
tot medio 2018 te amoveren woningen	0
nieuwbouw niet-woningen	0
totaal aantal eenheden (gebruik)	32.785
af: Leegstand	1.644
automatische kwijtschelding	2.100
overige kwijtschelding	650
	-4.394
Aantal aansluitingen gebruikers	28.391

Het gemiddelde aantal aansluitingen bedraagt $(32.785 + 28.391) : 2 = 30.588$

het tariefverhouding gebruikers/eigenaren was in het verleden 100 : 125. Door het toepassen van de inflatiecorrectie van 1.6% wordt zowel het tarief voor de gebruikers als ook de eigenaren met € 1,00 euro verhoogd.

Tarieven 2019

Eigenaren	€	67,--	(2018 € 66,--, afgerond)
Gebruikers	€	54,--	(2018 € 53,--, afgerond)

Voorziening rioolrechten middelen derden

Berekening rioolheffing				
Omschrijving	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten rioolheffing	-3.932	-3.932	-3.932	-4.257
Kwijtscheldingen	149	149	149	160
Netto opbrengst	-3.783	-3.783	-3.783	-4.097
Kosten Riolering en waterzuivering	3.071	3.368	3.578	3.798
Totaal product	3.071	3.368	3.578	3.798
Indirecte lasten (overhead)	787	787	787	787
Totale kosten	3.858	4.155	4.365	4.585
Mutatie voorziening middelen derden	75	372	582	488
Stand voorziening middelen derden per 31/12	3.021	2.650	2.069	1.582
Kostendeckendheid	98,1%			

Toelichting mutatie voorziening rioolrechten middelen derden

Bij de begroting 2018 is er, net als bij de afvalstoffenheffing, het tarief geïndexeerd met + 1,6%. Op basis van een gelijkblijvende kostenontwikkeling is het nodig om vanaf 2022 het tarief jaarlijks op te hogen met € 10,-.

Taakveld 7.3 Afvalstoffenheffing

De kosten van afvalinzameling en verwerking worden aan de gezinshuishoudens in rekening gebracht via een afvalstoffenheffing. In onze gemeente wordt bij de heffing uitgegaan van een tariefdifferentiatie, waarbij het tarief afhankelijk is gesteld van het aantal personen in een huishouden. De opbrengst van de afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar moet worden gebruikt om de kosten te dekken van afvalinzameling en verwerking. Uitgangspunt voor de vaststelling van de tarieven is eerst het inzetten van de voorziening middelen derden en vervolgens 100% kostendeckendheid. Bij het bepalen van de tarieven is uitgegaan van het solidariteitsprincipe, waarbij rekening gehouden wordt met een bedrag aan te verlenen kwijtschelding. Daarnaast wordt binnen de opbrengst rekening gehouden met oninbare bedragen.

Sinds 1 januari wordt de afvalinzameling door Irado gedaan, waar wij nu ook voor een derde aandeelhouder van zijn. Na wat opstartproblemen verloopt dit nu voorspoedig en over het algemeen naar tevredenheid van de inwoners. Het serviceniveau is hiermee ook op een hoger peil gekomen. In 2018 zijn er veel ontwikkelingen geweest wat per saldo heeft geleid tot een verhoging van de kosten van 824 (actualisatie plus wijzigingsvoorstel). De verhoging van de kosten is grotendeels te verklaren door:

Programmabegroting 2019

- Een verhoging van het tarief van de afvalbelasting;
- Een verhoging van het tarief van de afvalinzameling en verwerking van grof afval (128);
- Een stijging van de tonnage aan in te zamelen en te verwerken afval;
- Het dubbel verwerken van het voordeel van het plaatsen van sensoren in de afvalcontainers;
- Een deel van de opbrengsten van recycling ten gunste van Irado komen (niet bij de gemeente Capelle aan den IJssel).

Hier tegenover staat een verwachte uitkering van dividend van Irado.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (x € 1.000)

Totaal product	7.772	
Stelpost BTW	737	
Indirecte lasten	200	
Indirecte baten	-330	
Totale lasten	8.379	
Baten heffing		7.275
Kwijtschelding		-670
Andere inkomsten		927
Totale baten		7.532
Kostendekkendheid		89,9%

Lasten taakveld

Lasten inzameling / verwerking	4.495
Nascheiding	742
Afvalbelasting	572
Straatreiniging	227
Inkopen algemeen	477
Afschrijving	733
Rente	37
Dotatie dubieuze debiteuren	50
Energiekosten	5
Perscontainer	60
Personeel Stadsbeheer	271
Personeel unit Belastingen	103
Totaal	7.772

Voor de tariefberekening behoeven niet alle kosten te worden toegerekend aan het taakveld. Hierdoor is het mogelijk om tegemoet te komen aan het streven van gelijkmatige tariefontwikkeling. Dit betreft vooral de op dit moment nog toegerekende stelpost BTW. Het beleid is om deze post gefaseerd terug te brengen naar nihil.

Op basis van de huidige ramingen en toepassing van de inflatiecorrectie van 1,6% worden voor 2019 de volgende jaartarieven voorzien:

Tarieven 2019

Jaartarief eenpersoonshuishouden	€ 212,10	(2018 208,76)
Jaartarief tweepersoonshuishouden	€ 248,09	(2018 244,18)
Jaartarief meer dan tweepersoonshuishouden	€ 277,82	(2018 273,44)

Tarief ophalen huisvuil 2019

Het aantal aansluitingen is verkregen door het geschatte aantal aansluitingen per 1 januari 2018 te vermeerderen met het aantal tot medio 2019 op te leveren woningen.

het geschatte aantal aansluitingen per 1 januari 2018	30.705
tot medio 2018 op te leveren	235
in 2018 te amoveren	0
gemiddeld aantal huishoudens in 2017	30.940
af: Leegstand	1.205

Programmabegroting 2019

automatische kwijtschelding	2.100	
overige kwijtschelding	650	
		3.955
feitelijk aantal huishoudens		26.985

Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden

Omschrijving	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten afvalstoffenheffing	-7.275	-7.275	-7.275	-8.332
Kwijtscheldingen	670	670	670	767
Andere inkomsten	-927	-927	-927	-927
	-----	-----	-----	-----
Netto opbrengst	-7.532	-7.532	-7.532	-8.492
	=====	=====	=====	=====
Kosten Huishoudelijk afval	7.772	7.901	7.954	8.034
	-----	-----	-----	-----
Totaal product	7.772	7.901	7.954	8.034
Stelpost BTW	737	751	756	756
Indirecte lasten	200	212	224	236
Indirecte baten	-330	-330	-330	-330
	-----	-----	-----	-----
Totale kosten	8.379	8.534	8.604	8.696
	=====	=====	=====	=====
Mutatie voorziening middelen derden	847	1.002	1.072	204

Stand voorziening middelen derden per 31/12	2.313	1.311	239	35
---	-------	-------	-----	----

Kostendeckendheid	89,90%
-------------------	--------

Toelichting mutatie voorziening afvalstoffenheffing middelen derden

Bij de begroting 2019 is het tarief geïndexeerd met 1,6%.

De eerder genoemde ontwikkelingen in de kosten en opbrengsten voor de Afvalinzameling- en verwerking leidt tot onttrekkingen uit de voorziening afvalstoffenheffing middelen derden. Om de voorziening in 2022 niet negatief te laten lopen zal, op basis van de huidige prognose, een indicatieve stijging van het tarief van € 35,00 in 2022 nodig kunnen zijn. Zo mogelijk zullen wij, zoals eerder aangegeven, de stelpost BTW verlagen naar nihil. De meeste ontwikkelingen zijn vanaf 2018 van toepassing.

De ontwikkelingen voor het jaar 2018 zullen we verwerken in de Najaarsnota 2018. De huidige stand van de voorziening is toereikend om deze ontwikkelingen op te kunnen vangen. Wij streven eerst naar het salderen van de voorziening, alvorens we een eventuele noodzakelijke tariefstijging zullen doorvoeren.

Leges

Leges kunnen worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening. Legesheffing mag alleen dienen om kosten te verhalen. Het is niet toegestaan dat er winst wordt gemaakt. Dit betekent dat de totale opbrengst uit de legesverordening in zijn geheel niet meer dan de geraamde lasten mag bedragen (opbrengstlimiet). Een belangrijk deel van de legestarieven is gebaseerd op de inzet van personeel en wordt voornamelijk beïnvloed door de loonontwikkeling.

Binnen de legesverordening worden 3 titels toegepast. Titel 1 heeft betrekking op "Algemene dienstverlening" zoals huwelijken, paspoorten en rijbewijzen, bij Titel 2 gaat het om "Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning" en bij Titel 3 gaat het om "Diensten vallend onder de Europese dienstenrichtlijn" (overige vergunningen).

Voor een aantal tarieven stelt het Rijk een maximumtarief vast, bijvoorbeeld voor de leges reisdocumenten. Voor de overige legestarieven is de inflatiecorrectie van 1,6% toegepast. De mate van kostendekkendheid van de legestarieven is onderzocht. Hierbij is uitgegaan van de begrotingscijfers van 2018. De conclusie uit het onderzoek is dat onze legesopbrengsten binnen de geldende kaders niet hoger zijn dan de kosten die we maken.

Uitgangspunt

Het aandeel van het bedrag van overhead is berekend door de verhouding tussen de totale som van de overhead en de totale som van de personeelslasten te vermenigvuldigen met de totale begrote personeelslasten per hoofdstuk.

De kostendekkendheid is in de tabel hierna per 'soort' onderverdeeld. Zowel titel 1 als ook titel 2 en titel 3 kennen een onderdekking waarmee de gehele legesverordening niet boven de kostendekkendheid uitkomt.

Titel 1 Algemene dienstverlening

De in Titel 1 opgenomen legesbedragen zijn gebaseerd op de producten zoals deze door de diverse afdeling aan burgers of bedrijven op aanvraag worden geleverd. Uitgaande van de geraamde lasten en baten is per hoofdstuk de kostendekkendheid bepaald. De lasten die toegerekend zijn, betreffen vooral medewerkers van de afdeling publiekszaken. Ook afdrachten aan het Rijk voor bepaalde leges zijn meegenomen. In Titel 1 is sprake van een onderdekking. De kostendekkendheid voor Titel 1 is 27%.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Bij de in Titel 2 opgenomen legesbedragen gaat het om dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving. Voorbeelden zijn aanvragen van vergunningen voor bouw- of verbouwactiviteiten. De lasten die toegerekend zijn, betreffen vooral medewerkers van de afdeling stadsbeheer die zich bezig houden met leges en vergunningen. De kostendekkendheid voor Titel 2 is 88%.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

De in Titel 3 opgenomen legesbedragen hebben betrekking op de overige vergunningen zoals horecavergunningen en vergunningen voor markten en evenementen. Bij het bepalen van de kostendekkendheid is op dezelfde wijze te werk gegaan als in de overige Titels. De kostendekkendheid in Titel 3 kent een forse onderdekking, hoewel het in absolute zin om relatief geringe bedragen gaat. De kostendekkendheid voor Titel 3 is 9%.

Kruissubsidiëring

De opbrengstlimiet ingevolge artikel 229b van de Gemeentewet brengt met zich mee dat de tarieven van de leges zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake. Verder is van belang dat voor de kostendekkendheid moet worden gekeken naar de totale lasten en totale opbrengsten. Hierbij geldt het beginsel van zogenaamde kruissubsidiëring. Dit houdt in dat de dekking per product verschillend mag zijn als de dekkingsgraad van alle producten binnen de verordening tezamen maar niet boven 100% uitkomt. Kruissubsidiëring tussen de titels onderling is dus ook mogelijk. Dit is af te leiden uit een arrest van de Hoge Raad van 13 februari 2015 (ECLI:NL:HR:2015:282, nr. 14/00655). Hierin werd door de Hoge Raad uitgemaakt dat de toetsing van de geraamde baten en lasten aan de opbrengstlimiet van artikel 229b Gemeentewet nog steeds

verordeningbreed moet plaatsvinden, dat wil zeggen op het totaal van de geraamde baten van de rechten die in een verordening zijn geregeld en het totaal van de geraamde lasten die de werkzaamheden meebrengen waarvoor deze rechten worden geheven.

Naast de kruissubsidiëring tussen titels, kan deze zich ook voor doen tussen hoofdstukken onderling. Er is geen sprake van overdekking bij een de hoofdstukken, zodat van kruissubsidiering ook geen sprake is. Uit het onderzoek komt het beeld naar voren dat zowel Titel 1, als ook Titel 2 en Titel 3 een onderdekking kent. In totaliteit bedraagt de kostendekkendheid 35%.

Beoordeling kostendekkendheid legesverordening

Voor het beoordelen van de kostendekkendheid geldt dat op basis van de eventuele kruissubsidiëring het totaal van de opbrengsten en lasten van alle titels tezamen beoordeeld moet worden. Op basis hiervan toont onderstaand overzicht aan dat, uitgaande van de opbrengstramingen uit de begroting 2019, de kostendekkendheid van de totale verordening 35% bedraagt. Dit is af te leiden uit de totale geraamde opbrengst ad 1.125.000 en de totale geraamde lasten ad 3.241.000. Hiermee voldoet de legesheffing aan de wettelijke voorschriften van een maximale kostendekkendheid.

bedragen * 1.000

Leges-verordening	Omschrijving	Lasten taakvelden	Overhead 2019	Afdrachten Rijk	Totale lasten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
	Titel I Algemene dienstverlening						
T1 -H1	Burgerlijke stand	358	230		587	56	10%
T1 -H2	Reisdocumenten	239	153	279	671	215	32%
T1 -H3	Rijbewijzen	207	133	53	393	320	81%
T1 -H4	Verstrekingen GBA	170	109	24	303	86	28%
T1 -H9	Overige Publiekszaken	259	166		425	-	0%
T1 -H10	Gemeentearchief	2	1		3	6	185%
T1 -H11	Huisvestingswet (urgentieverklaring)	8	5		14	6	43%
T1 -H17	Kinderopvang	18	11		29	10	34%
T1 -H18	Telecommunicatie	69	44		113	20	18%
T1 -H19	Verkeer en Vervoer	19	12		30	19	63%
T1 -H20	Diversen	103	66		169	13	7%
	TOTAAL	1.451	932	356	2.739	751	27%
	Titel II Fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning						
T2 -H3	Omgevingsvergunning	252	162		414	366	88%
	TOTAAL	252	162	-	414	366	88%
	Titel III Europese dienstenrichtlijn						
T1 -H1	Horeca/evenementen/overige alg wetten	53	34		87	8	9%
	TOTAAL	53	34	-	87	8	9%
	TOTAAL LEGESVERORDENING				3.241	1.125	35%

H. Interbestuurlijk Toezicht

Met de invoering van de wet Revitalisering Generiek Toezicht op 1 oktober 2012 is de wijze waarop de provincie en het Rijk toezicht houden op gemeenten veranderd. De gemeenteraad controleert hoe het college een aantal wetten heeft uitgevoerd en vormt daar een oordeel over. De provincie en Rijk nemen meer afstand en richten hun controlerende rol sober in op basis van vertrouwen.

Resultaat 2017

In de raadsvergadering van 9 juli 2018 zijn de Jaarrekening en het Jaarverslag 2017 vastgesteld. Hiermee is verantwoording afgelegd over 2017 richting de provincie.

De provincie hanteert een model met drie kleuren die het oordeel aangeven: groen bij goed, oranje wanneer niet volledig wordt voldaan aan de gestelde norm en rood wanneer onvoldoende wordt voldaan. Voor alle onderdelen – op één na - is een groen label gehanteerd. Dit houdt in dat tijdig en adequaat invulling is gegeven aan de taken waarover wordt gerapporteerd aan de provincie met uitzondering van het onderdeel archief- en informatiebeheer.

Voor het onderdeel archief- en informatiebeheer zijn enkele aspecten nog niet op orde. Om de ontwikkelpunten op te pakken en de informatiehuishouding en het informatiebeheer beter op orde te krijgen, zijn de notities "Notitie Capelse overheidsinformatie duurzaam toegankelijk in een e-depot" en een "Plan van aanpak Duurzaam Digitaal Werken, duurzame toegankelijkheid van IJsselse overheidsinformatie en aansluiten op een e-depot" opgesteld.

Duurzaam betekent voor de organisatie dat wij onze informatie in processen en informatiesystemen op zodanige wijze gaan vastleggen, bewaren, beheren en beschikbaar stellen, dat deze niet alleen in het heden, maar ook na verloop van lange tijd (historie) raadpleegbaar, toegankelijk en authentiek is voor een ieder die daar recht op heeft. In het plan van aanpak IJsselgemeenten, dat voor zowel Capelle als voor Krimpen geldt, wordt een vijftal projecten gedefinieerd om in fases naar een digitale duurzame omgeving te kunnen groeien: kwaliteitssysteem informatiebeheer, processen, systemen en informatie, selectielijst 2017, metadataschema en vernietigen.

Inzet voor 2018 en 2019

Op basis van de resultaten 2017 wordt voor de meeste domeinen ingezet op het handhaven van het huidige kwaliteitsniveau. Onderstaand wordt aangegeven welke specifieke acties er in 2018 en verder worden uitgevoerd.

Financien	Actie(s) 2018 en verder
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht	De ontwikkelingen (die wij de komende jaren zien) op het gebied van wonen, gezondheidszorg en mobiliteit voor een gemeente waar ouderen goed en veilig kunnen leven, vraagt om een doorontwikkeling van Capelle. Wij staan daar middenin, met de bestaande infrastructuur, de woningvoorraad, een voorzieningenniveau en een zorgsysteem dat wij de komende jaren duurzaam moeten transformeren. De keerzijde van deze ambitieuze gemeente brengt een rekening met zich mee die wij moeten kunnen betalen en dit zal in toenemende mate met een beperkte beïnvloedbare rentelast samen met het verwachte EMU-saldo na 2022 onze begroting onder druk zetten. Het is een terechte zorg om op lange termijn de begroting structureel sluitend te houden. Dit pakken we op door de raadswerkgroep Structurele investeringsruimte in het leven te roepen. Deze werkgroep zal samen met ons oplossingen aandragen om ons voor de uitdagingen waarvoor wij staan voor te bereiden.
Ruimtelijke ordening	Actie(s) 2018 en verder

De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Verordening Ruimte 2014	Onze bestemmingsplannen zijn op orde. Er is geen reden voor extra aandacht.
Omgevingsrecht	Actie(s) 2018 en verder
Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is tijdig een beleidsplan, een uitvoeringsprogramma en een evaluatie vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen 2 maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland	Er zijn geen specifieke acties voor 2018 en 2019. Handhaving van het huidige kwaliteitsniveau bij de uitvoering van het VTH-proces.
Monumentenzorg	Actie(s) 2018 en verder
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten	Met een verdere decentralisatie van het thema erfgoed, vastgelegd in de Erfgoedwet 2016, is de rol van de gemeente veranderd. Het gemeentelijk beleid en instrumenten worden hierop aangepast. Voor archeologie is het beleid herijkt. Het begrip cultuurlandschap heeft een bredere beleidsinvulling gekregen. Voor monumentenzorg is het hoofddoel de instandhoudingsplicht (wetswijziging) op Capelse schaal in te regelen voor de gemeentelijke monumenten. Stimulerings- en handhavingsmogelijkheden worden daarbij uitgebreid (besluitvorming eind 2018).
Archief- en informatiebeheer	Actie(s) 2018 en verder
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde	In 2019 vindt wederom de twee jaarlijkse archief inspectie plaats. Evenals de inspectie van 2017 zal de manier van omgaan met onze digitale informatiehuishouding en de ontwikkelpunten van 2017 opgepakt worden. Met de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma in 2019 is het van belang de historische data van onder andere de DMS-applicatie Verseon op een duurzame wijze op te slaan en toegankelijk te houden. Daarvoor wordt een (pre)eDepot ingericht. Dit wordt opgepakt samen met Krimpen. Dit alles is een eerste stap om onze digitale informatie duurzaam op te slaan.
Huisvesting vergunninghouders	Actie(s) 2018 en verder
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Er is geen reden voor specifieke aandacht.

5 Financiële begroting

5.1 Algemeen

De raad stelt de programmabegroting vast op het niveau van de programma's. De raad stelt de budgetten voor 2019 voor de programma's vast op de bedragen, zoals genoemd in de tabellen in de programma's. De raad autoriseert daarmee het college om uitvoering te geven aan de programmabegroting en de aangegeven budgetten te besteden.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand overzicht bevat een recapitulatie van de in het programma's opgenomen (meerjaren)ramingen. Ook zijn hierin de rekeningcijfers over 2017 en de begrote bedragen voor 2018 opgenomen. De autorisatie van de raad heeft betrekking op het jaar 2019.

In de overzichten maken we onderscheid in:

1. de begroting 2019 vóór de wijziging van nieuw beleid;
2. de wijziging van nieuw beleid in deze programmabegroting, zoals we hebben opgenomen in Hoofdstuk Wijzigingsvoorstellen Begroting 2019;
3. de begroting 2019 ná de wijziging van nieuw beleid.

Aan het eind van paragraaf 5.2 volgt een overzicht met de taakvelden per programma.

De cijfers van Programma 0 zijn exclusief taakveld 0.11 "Resultaat van de rekening baten en lasten". Die staat onder aan de streep.

B1. Overzicht van baten en lasten vóór wijziging van nieuw beleid (na actualisatie 2019)

	Vóór wijziging					
Lasten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	N 28.327	N 31.521	N 27.538	N 27.757	N 26.039	N 26.024
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 6.742	N 7.533	N 7.194	N 7.246	N 7.405	N 7.412
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 7.082	N 8.037	N 7.217	N 7.532	N 7.616	N 8.078
3. Economie	N 1.145	N 1.652	N 1.890	N 1.370	N 1.374	N 1.379
4. Onderwijs	N 5.556	N 6.970	N 7.782	N 6.850	N 6.838	N 7.508
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 10.262	N 10.492	N 10.613	N 11.364	N 12.302	N 12.414
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 6.223	N 6.296	N 6.527	N 6.136	N 6.157	N 6.816
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	N 10.978	N 12.594	N 10.812	N 10.312	N 10.210	N 10.229
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 55.576	N 56.439	N 56.971	N 58.043	N 59.016	N 58.935
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 11.258	N 12.066	N 13.139	N 13.167	N 13.170	N 13.209
- Jeugdhulp	N 20.065	N 20.814	N 20.821	N 18.852	N 17.842	N 18.337
7. Volksgezondheid en milieu	N 14.230	N 14.979	N 15.233	N 15.638	N 15.902	N 16.133
8. Stadsontwikkeling	N 16.098	N 20.049	N 25.182	N 24.134	N 15.278	N 5.478
Totaal Lasten	N 193.542	N 209.442	N 210.919	N 208.401	N 199.149	N 191.952

Programmabegroting 2019

Baten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	V 125.283	V 126.077	V 128.577	V 129.250	V 129.389	V 130.316
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V 521	V 627	V 629	V 629	V 629	V 629
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V 958	V 437	V 387	V 387	V 332	V 332
3. Economie	V 1.120	V 1.188	V 1.351	V 1.130	V 1.130	V 1.130
4. Onderwijs	V 1.726	V 1.945	V 2.128	V 2.079	V 1.981	V 1.981
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 2.815	V 2.984	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 924	V 868	V 738	V 789	V 789	V 789
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	V 2.255	V 1.539	V 1.051	V 1.051	V 1.051	V 1.051
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 32.067	V 31.738	V 32.217	V 33.368	V 34.450	V 34.450
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	V 1.059	V 843	V 463	V 463	V 463	V 463
- Jeugdhulp	V 65	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
7. Volksgezondheid en milieu	V 12.642	V 12.612	V 13.376	V 13.828	V 14.108	V 14.528
8. Stadsontwikkeling	V 11.134	V 13.908	V 18.195	V 20.321	V 11.282	V 2.179
Totaal Baten	V 192.569	V 194.828	V 202.211	V 206.829	V 199.562	V 191.806

	Vóór wijziging					
Saldi						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	V 96.956	V 94.556	V 101.039	V 101.493	V 103.350	V 104.292
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 6.221	N 6.906	N 6.565	N 6.617	N 6.776	N 6.783
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 6.124	N 7.600	N 6.830	N 7.145	N 7.284	N 7.746
3. Economie	N 25	N 464	N 539	N 240	N 244	N 249
4. Onderwijs	N 3.830	N 5.025	N 5.654	N 4.771	N 4.857	N 5.527
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 7.447	N 7.508	N 7.576	N 7.892	N 8.406	N 8.518
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 5.299	N 5.428	N 5.789	N 5.347	N 5.368	N 6.027
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	N 8.723	N 11.055	N 9.761	N 9.261	N 9.159	N 9.178
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 23.509	N 24.701	N 24.754	N 24.675	N 24.566	N 24.485
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 10.199	N 11.223	N 12.676	N 12.704	N 12.707	N 12.746
- Jeugdhulp	N 20.000	N 20.752	N 20.759	N 18.790	N 17.780	N 18.275
7. Volksgezondheid en milieu	N 1.588	N 2.367	N 1.857	N 1.810	N 1.794	N 1.605
8. Stadsontwikkeling	N 4.964	N 6.141	N 6.987	N 3.813	N 3.996	N 3.299
Totaal saldo van baten en lasten	N 973	N 14.614	N 8.708	N 1.572	V 413	N 146
Mutaties reserves	V 4.673	V 15.339	V 9.262	V 2.166	N 335	V 421
Afrondingen		V 3	N 1	V 2	N 1	N 3
Totaal Resultaat	V 3.700	V 728	V 553	V 596	V 77	V 272

B2. Begrotingswijziging 2019-2022 (wijzigingsvoorstellen)

Wijziging

Lasten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning			N 1.678	N 1.678	N 1.678	N 2.878
1. Integrale veiligheid en openbare orde			N 0	N 0	N 0	N 0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			N 135	N 135	N 135	N 135
3. Economie			N 0	N 0	N 0	N 0
4. Onderwijs			N 415	N 0	N 0	N 0
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			N 0	N 0	N 0	N 0
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			N 155	N 0	N 0	N 0
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur			N 30	N 30	N 30	N 30
- Werk en Inkomen (Participatiewet)			N 127	N 127	N 30	N 30
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)			N 542	N 542	N 542	N 542
- Jeugdhulp			N 0	N 0	N 0	N 0
7. Volksgezondheid en milieu			N 418	N 228	N 228	N 228
8. Stadsontwikkeling			N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal Lasten			N 3.500	N 2.740	N 2.643	N 3.843

Wijziging

Baten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning			V 3.106	V 3.515	V 4.128	V 3.439
1. Integrale veiligheid en openbare orde			N 0	N 0	N 0	N 0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			V 75	V 75	V 75	N 0
3. Economie			N 0	N 0	N 0	N 0
4. Onderwijs			N 0	N 0	N 0	N 0
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			N 0	N 0	N 0	N 0
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			V 155	V 104	V 104	V 104
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur			N 0	N 0	N 0	N 0
- Werk en Inkomen (Participatiewet)			N 0	N 0	N 0	N 0
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)			N 0	N 0	N 0	N 0
- Jeugdhulp			N 0	N 0	N 0	N 0
7. Volksgezondheid en milieu			V 128	V 128	V 128	V 128
8. Stadsontwikkeling			N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal Baten			V 3.464	V 3.822	V 4.435	V 3.671

Programmabegroting 2019

Wijziging

Saldi						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning			V 1.428	V 1.837	V 2.450	V 561
1. Integrale veiligheid en openbare orde			N 0	N 0	N 0	N 0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			N 60	N 60	N 60	N 135
3. Economie			N 0	N 0	N 0	N 0
4. Onderwijs			N 415	N 0	N 0	N 0
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			N 0	N 0	N 0	N 0
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			N 0	V 104	V 104	V 104
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur			N 30	N 30	N 30	N 30
- Werk en Inkomen (Participatiewet)			N 127	N 127	N 30	N 30
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)			N 542	N 542	N 542	N 542
- Jeugdhulp			N 0	N 0	N 0	N 0
7. Volksgezondheid en milieu			N 290	N 100	N 100	N 100
8. Stadsontwikkeling			N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal saldo van baten en lasten			N 36	V 1.082	V 1.792	N 172
Mutaties reserves			N 0	N 0	N 0	N 0
Afrondingen						
Totaal Resultaat			N 36	V 1.082	V 1.792	N 172

B3. Overzicht van baten en lasten na wijziging van nieuw beleid

Ná wijziging

Lasten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	N 28.327	N 31.521	N 29.216	N 29.435	N 27.717	N 28.902
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 6.742	N 7.533	N 7.194	N 7.246	N 7.405	N 7.412
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 7.082	N 8.037	N 7.352	N 7.667	N 7.751	N 8.213
3. Economie	N 1.145	N 1.652	N 1.890	N 1.370	N 1.374	N 1.379
4. Onderwijs	N 5.556	N 6.970	N 8.197	N 6.850	N 6.838	N 7.508
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 10.262	N 10.492	N 10.613	N 11.364	N 12.302	N 12.414
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 6.223	N 6.296	N 6.682	N 6.136	N 6.157	N 6.816
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	N 10.978	N 12.594	N 10.842	N 10.342	N 10.240	N 10.259
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 55.576	N 56.439	N 57.098	N 58.170	N 59.046	N 58.965
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 11.258	N 12.066	N 13.681	N 13.709	N 13.712	N 13.751
- Jeugdhulp	N 20.065	N 20.814	N 20.821	N 18.852	N 17.842	N 18.337
7. Volksgezondheid en milieu	N 14.230	N 14.979	N 15.651	N 15.866	N 16.130	N 16.361
8. Stadsontwikkeling	N 16.098	N 20.049	N 25.182	N 24.134	N 15.278	N 5.478
Totaal Lasten	N 193.542	N 209.442	N 214.419	N 211.141	N 201.792	N 195.795

Baten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	V 125.283	V 126.077	V 131.683	V 132.765	V 133.517	V 133.755
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V 521	V 627	V 629	V 629	V 629	V 629
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V 958	V 437	V 462	V 462	V 407	V 332
3. Economie	V 1.120	V 1.188	V 1.351	V 1.130	V 1.130	V 1.130
4. Onderwijs	V 1.726	V 1.945	V 2.128	V 2.079	V 1.981	V 1.981
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 2.815	V 2.984	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 924	V 868	V 893	V 893	V 893	V 893
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	V 2.255	V 1.539	V 1.051	V 1.051	V 1.051	V 1.051
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 32.067	V 31.738	V 32.217	V 33.368	V 34.450	V 34.450
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	V 1.059	V 843	V 463	V 463	V 463	V 463
- Jeugdhulp	V 65	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
7. Volksgezondheid en milieu	V 12.642	V 12.612	V 13.504	V 13.956	V 14.236	V 14.656
8. Stadsontwikkeling	V 11.134	V 13.908	V 18.195	V 20.321	V 11.282	V 2.179
Totaal Baten	V 192.569	V 194.828	V 205.675	V 210.651	V 203.997	V 195.477

Programmabegroting 2019

Ná wijziging

Saldo van baten en lasten						
Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0. Bestuur en ondersteuning	V 96.956	V 94.556	V 102.467	V 103.330	V 105.800	V 104.853
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 6.221	N 6.906	N 6.565	N 6.617	N 6.776	N 6.783
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 6.124	N 7.600	N 6.890	N 7.205	N 7.344	N 7.881
3. Economie	N 25	N 464	N 539	N 240	N 244	N 249
4. Onderwijs	N 3.830	N 5.025	N 6.069	N 4.771	N 4.857	N 5.527
5. Sport, cultuur en recreatie						
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 7.447	N 7.508	N 7.576	N 7.892	N 8.406	N 8.518
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 5.299	N 5.428	N 5.789	N 5.243	N 5.264	N 5.923
6. Sociaal domein						
- Sociale infrastructuur	N 8.723	N 11.055	N 9.791	N 9.291	N 9.189	N 9.208
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 23.509	N 24.701	N 24.881	N 24.802	N 24.596	N 24.515
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 10.199	N 11.223	N 13.218	N 13.246	N 13.249	N 13.288
- Jeugdhulp	N 20.000	N 20.752	N 20.759	N 18.790	N 17.780	N 18.275
7. Volksgezondheid en milieu	N 1.588	N 2.367	N 2.147	N 1.910	N 1.894	N 1.705
8. Stadsontwikkeling	N 4.964	N 6.141	N 6.987	N 3.813	N 3.996	N 3.299
Totaal saldo van baten en lasten	N 973	N 14.614	N 8.744	N 490	V 2.205	N 318
Mutaties reserves	V 4.673	V 15.340	V 9.262	V 2.166	N 335	V 421
Afrondingen	V 4	V 1		N 1	N 1	N 2
Totaal Resultaat	V 3.704	V 727	V 518	V 1.675	V 1.869	V 101

Programmabegroting 2019

Overzicht taakvelden per programma

Taakveld	Lasten/ baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
TKV0-1 TKV 0.1 Bestuur	Lasten	N 3.769	N 6.229	N 2.768	N 2.813	N 2.785	N 2.909
TKV0-1 TKV 0.1 Bestuur	Baten	V 295	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 3.475	N 6.229	N 2.768	N 2.813	N 2.785	N 2.909
TKV0-10 TKV 0.10 Mutaties reserves	Lasten	N 12.940	N 13.497	N 2.627	N 3.509	N 3.232	N 2.665
TKV0-10 TKV 0.10 Mutaties reserves	Baten	V 17.613	V 28.837	V 11.890	V 5.676	V 2.897	V 3.087
		V 4.673	V 15.341	V 9.262	V 2.166	N 335	V 421
TKV0-11 TKV 0.11 Result vd rekening v B en L	Lasten	N 3.703	N 727	N 518	N 1.675	N 1.869	N 101
		N 3.703	N 727	N 519	N 1.675	N 1.869	N 101
TKV0-2 TKV 0.2 Burgerzaken	Lasten	N 1.758	N 2.160	N 1.913	N 1.725	N 1.799	N 1.799
TKV0-2 TKV 0.2 Burgerzaken	Baten	V 1.451	V 1.280	V 801	V 758	V 732	V 732
		N 307	N 880	N 1.112	N 967	N 1.067	N 1.067
TKV0-3 TKV 0.3 Beh overige gebouwen en gronden	Lasten	N 0	N 0	N 45	N 45	N 45	N 45
TKV0-3 TKV 0.3 Beh overige gebouwen en gronden	Baten	N 0	N 0	V 126	V 126	V 126	V 126
		N 0	N 0	V 81	V 81	V 81	V 81
TKV0-4 TKV 0.4 Ondersteuning organisatie	Lasten	N 21.864	N 21.510	N 21.132	N 21.417	N 21.297	N 21.338
TKV0-4 TKV 0.4 Ondersteuning organisatie	Baten	V 3.281	V 2.192	V 2.205	V 2.205	V 2.205	V 2.205
		N 18.583	N 19.318	N 18.927	N 19.211	N 19.091	N 19.133
TKV0-5 TKV 0.5 Treasury	Lasten	N 276	V 776	N 80	N 157	N 180	N 865
TKV0-5 TKV 0.5 Treasury	Baten	V 3.051	V 2.440	V 2.839	V 2.811	V 2.784	V 2.783
		V 2.775	V 3.216	V 2.759	V 2.654	V 2.604	V 1.918
TKV0-61 TKV 0.61 OZB woningen	Lasten	N 374	N 376	N 395	N 395	N 395	N 395
TKV0-61 TKV 0.61 OZB woningen	Baten	V 6.699	V 6.954	V 6.943	V 6.958	V 6.965	V 6.965
		V 6.324	V 6.579	V 6.548	V 6.562	V 6.569	V 6.569
TKV0-62 TKV 0.62 OZB niet-woningen	Lasten	N 185	N 220	N 225	N 225	N 225	N 225
TKV0-62 TKV 0.62 OZB niet-woningen	Baten	V 4.818	V 4.707	V 4.761	V 4.761	V 4.761	V 4.761
		V 4.633	V 4.487	V 4.537	V 4.537	V 4.537	V 4.537
TKV0-64 TKV 0.64 Belastingen overig	Lasten	N 61	N 91	N 41	N 41	N 41	N 41
TKV0-64 TKV 0.64 Belastingen overig	Baten	V 307	V 301	V 301	V 301	V 301	V 301
		V 246	V 211	V 260	V 260	V 260	V 260
TKV0-7 TKV 0.7 Alg uitk en overg uitk gemeentef	Baten	V 105.381	V 108.201	V 113.538	V 114.676	V 115.473	V 115.713
		V 105.381	V 108.201	V 113.538	V 114.676	V 115.473	V 115.713
TKV0-8 TKV 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	V 0	N 1.672	N 2.452	N 2.452	N 785	N 1.119
TKV0-8 TKV 0.8 Overige baten en lasten	Baten	N 0	N 0	V 168	V 168	V 168	V 168
		V 0	N 1.672	N 2.284	N 2.284	N 617	N 951
TKV0-9 TKV 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Lasten	N 40	N 40	N 165	N 165	N 165	N 165
		N 40	N 40	N 165	N 165	N 165	N 165
Programma 0. Bestuur en ondersteuning		V 97.925	V 109.168	V 111.212	V 103.821	V 103.596	V 105.174
TKV1-1 TKV 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	N 3.973	N 4.368	N 4.128	N 4.177	N 4.333	N 4.336
TKV1-1 TKV 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	V 233	V 314	V 325	V 325	V 325	V 325
		N 3.740	N 4.055	N 3.803	N 3.851	N 4.007	N 4.010

Programmabegroting 2019

Taakveld	Lasten/ baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
TKV1-2 TKV 1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	N 2.769	N 3.164	N 3.066	N 3.069	N 3.072	N 3.076
TKV1-2 TKV 1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	V 288	V 313	V 303	V 303	V 303	V 303
		N 2.480	N 2.851	N 2.763	N 2.766	N 2.769	N 2.773
Programma 1 Integrale veiligheid en openbare orde		N 6.220	N 6.906	N 6.566	N 6.617	N 6.776	N 6.783
TKV2-1 TKV 2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	N 7.023	N 7.921	N 7.287	N 7.657	N 7.742	N 8.203
TKV2-1 TKV 2.1 Verkeer en vervoer	Baten	V 958	V 437	V 462	V 462	V 407	V 332
		N 6.066	N 7.484	N 6.825	N 7.195	N 7.335	N 7.871
TKV2-2 TKV 2.2 Parkeren	Lasten	N 59	N 88	N 50	N 10	N 10	N 10
		N 59	N 88	N 50	N 10	N 10	N 10
TKV2-5 TKV 2.5 Openbaar vervoer	Lasten	N 0	N 28	N 15	N 0	N 0	N 0
		N 0	N 28	N 15	N 0	N 0	N 0
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		N 6.125	N 7.600	N 6.890	N 7.205	N 7.344	N 7.881
TKV3-1 TKV 3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	N 649	N 700	N 947	N 828	N 830	N 832
TKV3-1 TKV 3.1 Economische ontwikkeling	Baten	V 690	V 664	V 664	V 664	V 664	V 664
		V 41	N 35	N 283	N 163	N 165	N 168
TKV3-2 TKV 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	N 32	N 443	N 435	N 30	N 32	N 35
TKV3-2 TKV 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	V 13	V 85	V 227	N 0	N 0	N 0
		N 18	N 357	N 208	N 30	N 32	N 35
TKV3-3 TKV 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg	Lasten	N 437	N 484	N 482	N 487	N 487	N 487
TKV3-3 TKV 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg	Baten	V 348	V 391	V 400	V 406	V 406	V 406
		N 89	N 93	N 82	N 82	N 82	N 82
TKV3-4 TKV 3.4 Economische promotie	Lasten	N 27	N 25	N 25	N 25	N 25	N 25
TKV3-4 TKV 3.4 Economische promotie	Baten	V 69	V 48	V 60	V 60	V 60	V 60
		V 42	V 23	V 35	V 35	V 35	V 35
Programma 3. Economie		N 24	N 463	N 538	N 240	N 244	N 250
TKV4-2 TKV 4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	N 2.460	N 3.567	N 4.746	N 3.409	N 3.495	N 4.165
TKV4-2 TKV 4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	N 0	V 192	V 374	V 374	V 374	V 374
		N 2.460	N 3.375	N 4.372	N 3.035	N 3.121	N 3.791
TKV4-3 TKV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	N 3.096	N 3.404	N 3.451	N 3.441	N 3.343	N 3.343
TKV4-3 TKV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	V 1.726	V 1.753	V 1.753	V 1.704	V 1.606	V 1.606
		N 1.370	N 1.650	N 1.698	N 1.736	N 1.736	N 1.736
Programma 4. Onderwijs		N 3.830	N 5.025	N 6.070	N 4.771	N 4.857	N 5.527
TKV5-1 TKV 5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	N 4.023	N 4.089	N 4.177	N 4.664	N 4.750	N 4.750
TKV5-1 TKV 5.1 Sportbeleid en activering	Baten	V 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 4.023	N 4.089	N 4.177	N 4.664	N 4.750	N 4.750
TKV5-2 TKV 5.2 Sportaccommodaties	Lasten	N 2.719	N 2.769	N 2.876	N 3.140	N 3.991	N 4.103
TKV5-2 TKV 5.2 Sportaccommodaties	Baten	V 2.332	V 2.372	V 2.478	V 2.913	V 3.337	V 3.337
		N 387	N 397	N 398	N 227	N 653	N 766
TKV5-3 TKV 5.3 Cultuurpresent, -prod en -part	Lasten	N 2.348	N 2.381	N 2.382	N 2.382	N 2.382	N 2.383
TKV5-3 TKV 5.3 Cultuurpresent, -prod en -part	Baten	V 380	V 368	V 372	V 372	V 372	V 372
		N 1.968	N 2.014	N 2.010	N 2.010	N 2.010	N 2.011
TKV5-4 TKV 5.4 Musea	Lasten	N 1	N 2	N 2	N 2	N 2	N 2

Programmabegroting 2019

Taakveld	Lasten/ baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
TKV5-4 TKV 5.4 Musea	Baten	N 0	V 0	V 0	V 0	V 0	V 0
		N 1	N 2	N 2	N 2	N 2	N 2
TKV5-5 TKV 5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	N 118	N 112	N 111	N 111	N 111	N 111
		N 118	N 112	N 111	N 111	N 111	N 111
TKV5-6 TKV 5.6 Media	Lasten	N 1.053	N 1.139	N 1.065	N 1.065	N 1.065	N 1.065
TKV5-6 TKV 5.6 Media	Baten	V 103	V 244	V 186	V 186	V 186	V 186
		N 950	N 895	N 879	N 879	N 879	N 879
Programma 5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cult)		N 7.447	N 7.508	N 7.576	N 7.892	N 8.406	N 8.519
TKV5-7 TKV 5.7 Openbaar grn en (openlucht) recr	Lasten	N 6.223	N 6.296	N 6.682	N 6.136	N 6.157	N 6.816
TKV5-7 TKV 5.7 Openbaar grn en (openlucht) recr	Baten	V 924	V 868	V 893	V 893	V 893	V 893
		N 5.300	N 5.427	N 5.789	N 5.242	N 5.264	N 5.923
Programma 5B. Openbaar Groen en (openlucht) recr		N 5.300	N 5.427	N 5.789	N 5.242	N 5.264	N 5.923
TKV6-1 TKV 6.1 Samenkracht, burgerparticipatie	Lasten	N 10.978	N 12.546	N 10.794	N 10.294	N 10.192	N 10.211
TKV6-1 TKV 6.1 Samenkracht, burgerparticipatie	Baten	V 2.255	V 1.539	V 1.051	V 1.051	V 1.051	V 1.051
		N 8.723	N 11.006	N 9.743	N 9.243	N 9.141	N 9.160
TKV6-2 TKV 6.2 Wijkteams	Lasten	N 0	N 48	N 48	N 48	N 48	N 48
		N 0	N 48	N 48	N 48	N 48	N 48
Programma 6A. Sociale infrastructuur		N 8.723	N 11.054	N 9.791	N 9.291	N 9.189	N 9.208
TKV6-3 TKV 6.3 Inkomensregelingen	Lasten	N 45.016	N 45.229	N 46.188	N 47.492	N 48.816	N 48.925
TKV6-3 TKV 6.3 Inkomensregelingen	Baten	V 32.043	V 31.738	V 32.217	V 33.368	V 34.450	V 34.450
		N 12.972	N 13.491	N 13.972	N 14.125	N 14.367	N 14.475
TKV6-4 TKV 6.4 Begeleide participatie	Lasten	N 7.251	N 7.195	N 7.076	N 6.740	N 6.505	N 6.315
		N 7.251	N 7.195	N 7.076	N 6.740	N 6.505	N 6.315
TKV6-5 TKV 6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	N 3.309	N 4.016	N 3.833	N 3.938	N 3.725	N 3.725
TKV6-5 TKV 6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	V 24	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 3.285	N 4.016	N 3.833	N 3.938	N 3.725	N 3.725
Programma 6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)		N 23.508	N 24.701	N 24.881	N 24.803	N 24.597	N 24.515
TKV6-6 TKV 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	N 1.437	N 1.322	N 1.296	N 1.282	N 1.285	N 1.324
TKV6-6 TKV 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	V 32	V 5	V 5	V 5	V 5	V 5
		N 1.405	N 1.317	N 1.291	N 1.277	N 1.280	N 1.319
TKV6-71 TKV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Lasten	N 9.821	N 10.744	N 12.385	N 12.427	N 12.427	N 12.427
TKV6-71 TKV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	V 1.027	V 838	V 458	V 458	V 458	V 458
		N 8.793	N 9.907	N 11.927	N 11.969	N 11.969	N 11.969
Programma 6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning		N 10.198	N 11.223	N 13.218	N 13.246	N 13.249	N 13.289
TKV6-72 TKV 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Lasten	N 19.432	N 20.157	N 20.163	N 18.194	N 17.184	N 17.679
TKV6-72 TKV 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	V 65	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
		N 19.367	N 20.095	N 20.101	N 18.132	N 17.122	N 17.617
TKV6-82 TKV 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Lasten	N 633	N 656	N 657	N 657	N 657	N 657
		N 633	N 656	N 657	N 657	N 657	N 657

Programmabegroting 2019

Taakveld	Lasten/ baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Programma 6D. Jeugdhulp		N 20.000	N 20.752	N 20.759	N 18.790	N 17.780	N 18.275
TKV7-1 TKV 7.1 Volksgezondheid	Lasten	N 3.203	N 3.309	N 3.361	N 3.340	N 3.340	N 3.272
TKV7-1 TKV 7.1 Volksgezondheid	Baten	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 3.203	N 3.309	N 3.361	N 3.340	N 3.340	N 3.272
TKV7-2 TKV 7.2 Riolering	Lasten	N 3.484	N 3.371	N 3.357	N 3.654	N 3.864	N 4.084
TKV7-2 TKV 7.2 Riolering	Baten	V 4.525	V 4.168	V 4.292	V 4.590	V 4.800	V 5.031
		V 1.040	V 797	V 935	V 935	V 935	V 946
TKV7-3 TKV 7.3 Afval	Lasten	N 6.464	N 6.505	N 7.913	N 8.041	N 8.095	N 8.174
TKV7-3 TKV 7.3 Afval	Baten	V 7.958	V 8.060	V 9.190	V 9.344	V 9.414	V 9.603
		V 1.495	V 1.554	V 1.277	V 1.303	V 1.320	V 1.429
TKV7-4 TKV 7.4 Milieubeheer	Lasten	N 1.064	N 1.762	N 989	N 799	N 799	N 799
TKV7-4 TKV 7.4 Milieubeheer	Baten	V 137	V 364	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 927	N 1.398	N 989	N 799	N 799	N 799
TKV7-5 TKV 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	N 15	N 32	N 32	N 32	N 32	N 32
TKV7-5 TKV 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	V 22	V 20	V 22	V 22	V 22	V 22
		V 7	N 11	N 10	N 10	N 10	N 10
Programma 7. Volksgezondheid en milieu		N 1.587	N 2.367	N 2.147	N 1.911	N 1.894	N 1.705
TKV8-1 TKV 8.1 Ruimtelijke ordening	Lasten	N 1.455	N 1.745	N 1.540	N 1.493	N 1.393	N 1.373
TKV8-1 TKV 8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	V 27	V 145	N 0	N 0	N 0	N 0
		N 1.429	N 1.600	N 1.540	N 1.493	N 1.393	N 1.373
TKV8-2 TKV 8.2 GREX (niet-bedrijventerreinen)	Lasten	N 11.920	N 13.383	N 19.698	N 19.259	N 11.050	N 1.953
TKV8-2 TKV 8.2 GREX (niet-bedrijventerreinen)	Baten	V 9.900	V 12.999	V 17.704	V 19.821	V 10.689	V 1.794
		N 2.020	N 385	N 1.994	V 562	N 361	N 159
TKV8-3 TKV 8.3 Wonen en bouwen	Lasten	N 2.723	N 4.921	N 3.944	N 3.383	N 2.835	N 2.152
TKV8-3 TKV 8.3 Wonen en bouwen	Baten	V 1.207	V 764	V 491	V 500	V 593	V 384
		N 1.516	N 4.156	N 3.453	N 2.882	N 2.242	N 1.768
Programma 8 Stadsontwikkeling		N 4.964	N 6.141	N 6.987	N 3.813	N 3.996	N 3.299
TOTAAL PROGRAMMA'S		V 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Geprognosticeerd resultaat (Zie taakveld 0.10)		V 3.703	V 727	V 518	V 1.675	V 1.869	V 101

5.3 Begrotingsresultaat

De overzichten laten zien, dat het totaal saldo van baten en lasten in de begroting voor 2019 na de wijzigingsvoorstellen sluit op een saldo van N 8.744. De mutaties in de reserves in de begroting komen uit op V 9.262. Hierdoor ontstaat na afronding een resultaat V 518.

Aangezien de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves formeel niet als lasten en baten worden gezien, is in bovenstaande overzichten afzonderlijk het (geraamde) saldo van baten en lasten (voorheen resultaat vóór bestemming) zichtbaar gemaakt.

Hieronder worden de mutaties van en naar de reserves, gesaldeerd, vermeld. Tevens wordt aangegeven voor welk programma ze zijn. De mutaties vallen uiteraard eveneens onder het budgetrecht van de raad.

(V = onttrekking aan de reserve / N = dotatie aan de reserve)

Resultaatverdeling	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Totaal saldo van baten en lasten	N 973	N 14.614	N 8.744	N 490	V 2.205	N 318
Mutaties in reserves						
Reserve bedrijfsvoering	V 239	V 336	V 37	V 274	V 45	V 42
Reserve Grote investeringen	N 1.149	N 1.149				
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	V 5.000				
Reserve eenmalige uitgaven	N 0					
Reserve Openbare Ruimte	N 132					
Reserve Rekenkamer	V 1					
Denk en Doe Mee Fonds	N 0	N 3.334	V 1.667	V 1.667		
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid		V 48				
Reserve eenmalige uitgaven	N 170	V 170				
Reserve bedrijfsvoering	V 60	V 45	V 34	V 34	V 34	V 34
Reserve bedrijfsvoering	N 63	N 137	N 152	N 152	N 152	N 154
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	N 0				
Reserve Openbare Ruimte	N 2.703	N 1.185	N 404	N 699	N 279	V 432
Reserve eenmalige uitgaven	V 91	V 524				
Reserve eenmalige uitgaven	V 1.047	V 819				
Reserve Centrummarkt	V 27					
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	N 100	V 466	V 112			
Reserve bedrijfsvoering	V 88	N 0	N 59	N 59	N 59	N 59
Reserve Openbare Ruimte		N 200				
Reserve grote investeringen	N 803	V 2.262				
Reserve eenmalige uitgaven	N 133	V 172				
Reserve bedrijfsvoering	N 128					
Reserve Openbare Ruimte						
Reserve bedrijfsvoering	V 48	V 5	N 17	N 17	N 17	N 17
Reserve eenmalige uitgaven	V 78	N 0	N 200	V 121	V 79	
Reserve Nwe Init. Evenementenbeleid	V 32					
Reserve Kunstaankopen	V 52					
Reserve Grote investeringen		V 2.502				
Reserve Openbare Ruimte	N 14	N 2.111	V 473	N 17	N 50	V 525
Reserve eenmalige uitgaven	N 54	V 54				
Reserve bedrijfsvoering	V 33	N 66	N 66	N 66	N 66	N 66
Algemene reserve vrij besteedbaar	N 0	V 2.350				
Algemene reserve vrij besteedbaar	V 45	V 45				
Reserve eenmalige uitgaven	N 204	V 515				

Programmabegroting 2019

Resultaatverdeling	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Reserve Welzijnsfonds	V 197					
Reserve Sociaal Domein	V 450	V 450	V 450			
Reserve bedrijfsvoering	N 63	V 60				
Reserve Openbare Ruimte	N 412	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 163	V 1.128	V 200	V 213		
Reserve Sociaal Domein	V 2.712	N 189	N 225			
Reserve bedrijfsvoering	V 43	V 62	V 212	V 212	V 212	V 212
Reserve Sociaal Domein	N 1.155	N 1.052	N 1.012			
Reserve eenmalige uitgaven	N 85	V 85				
Noodfonds	V 18	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve bedrijfsvoering	V 130	V 141	V 12	V 12	V 12	V 12
Reserve Sociaal Domein	V 1.834	V 3.631	V 3.749	N 292	N 1.264	N 769
Reserve bedrijfsvoering	V 468					
Reserve eenmalige uitgaven	N 107	V 172	V 21			
Reserve Milieu	V 269					
Reserve bedrijfsvoering	V 27					
Reserve eenmalige uitgaven	V 1.036	V 185				
Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid	V 4.071	V 3.595	V 4.589	V 1.058	V 1.223	V 284
Reserve bedrijfsvoering	N 785	N 60	N 156	N 121	N 52	N 52
Afrondingen			N 3	N 2	N 1	N 3
Totaal mutaties reserves	V 4.673	V 15.339	V 9.262	V 2.166	N 335	V 421
Afrondingen	V 4	V 2	N 0	N 1	N 1	N 2
Totaal resultaat	V 3.704	V 727	V 518	V 1.675	V 1.869	V 101

5.4 Incidentele baten en lasten

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
0	Mutatie Voorziening pensioenen wethouders (Appa)						N 3.566				
0	Vrijval eindheffing werkkostenregeling						V 50	V 50			
0	Verkiezingen in 2019; geen verkiezingen in 2020							N 78	V 55		
0	Storting rentevoordelen aan de reserve grote investeringen	V 1.353									
0	Dotatie vanuit Algemene reserve vrij besteedbaar aan Denk & Doe Mee! Fonds (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)	V 5.000					N 5.000				
0	Budget Denk & Doe Mee! fonds met dekking reserve Doe Mee Fonds (vanuit Algemene Reserve vrij besteedbaar)	V 1.667	V 1.667	V 1.667			N 1.667	N 1.667	N 1.667		
1	Budget contole kantoren Rivium overgeheveld van 2017 naar 2018; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 20					N 20				
1	Pilot wijkbrandweerfunctionaris (VJN2018 1.4.1)						N 65				
1	Restbudget Aanpak straatroven en overvallen (NJN2017 1.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 120					N 120				
1	Budget Capels Interventieteam overgeheveld van 2017 naar 2018; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 30					N 30				

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
2	Revitalisering bedrijfsterreinen (wijzigingsvoorstel begroting 2018); dekking algemene reserve vrij besteedbaar	V 400					N 400				
2	Eenmalig budget in 2018 Nijverheidsstraat / Kars Wegelingpad en Wijkontsluiting Schollevaar met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 66					N 66				
2	Eenmalig budget in 2018 Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)						N 175				
2	Eenmalig budget in 2017 Fietsvoorzieningen metro met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 50					N 50				
2	Vervoersknoop Rivium; deels dekking reserve eenmalige uitgaven	V 630					N 602				
2	Subsidie buurtbus (wijzigingsvoorstel begroting 2019)	V 75	V 75	V 75							
2	Parkeerplaats Aert van Nesstraat (NJN2017 2.4.5); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 45					N 45				
2	Eenmalig budget in 2018 parkeertellingen met dekking reserve eenmalige uitgaven in 2018	V 33					N 33	N 40			
2	Pilot nachtmetro (NJN2017 2.4.7)						N 28	N 15			
3	Het nieuwe Rivium met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid en reserve Openbare Ruimte	V 172	V 122				N 172	N 122			

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
3	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte; Onttrekking reserve herstructurering actief grondbeleid tbv Het nieuwe Rivium	V 200					N 200				
3	Hoofdweg-gebied; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 475					N 299	N 190			
3	Grex Horeca Zandrak	V 85	V 227				N 85	N 217			
3	Grex Horeca Zandrak; dekking reserve HAG							N 10			
3	Eenmalig hoger budget BIZ Capelle-West met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 50					N 50				
3	Revitalisering De Scholver; dekking reserve HAG	V 34					N 34				
3	Leidraad Hoofdweggebied; dekking reserve HAG	V 60					N 60				
4	Stelpost kapitaallasten/vinexbijdrage; Dotatie aan reserve grote investeringen						N 466				
4	Vrijval kapitaallast Pelikaanweg 1e fase; dekking reserve grote investeringen (herziening BBV)	V 2.728									
4	Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (VJN2018 4.4.2)							N 1.010			
4	Onderwijshuisvesting (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 400			
4	Impuls peuteropvang (NJN2017 4.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 90					N 90				

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
4	Nieuwkomersgroep (VJN2017 4.4.4); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 82					N 82				
5a	Vrijval kapitaallasten zwembad; dotatie en onttrekking aan reserve eenmalige uitgaven tbv BV Sport (NJN2017 5.4.2)			V 175	V 200			N 200			
5a	Aanvullend krediet zwembad (correctie op vrijval kapitaallasten; VJN2018 5.4.1); correctie reserve eenmalige uitgaven			N 54	N 121						
5a	Transitiekosten en exploitatiekosten zwembad de Blinkert			N 293	N 121						
5b	Eenmalig budget project Erfgrenzen; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 54					N 54	N 75			
5b	Dotatie aan Reserve Openbare Ruimte vanuit Algemene reserve voor kwaliteitsimpuls (Wijzigingsvoorstel begroting 2018 kredieten)	V 3.578					N 3.978				
5b	Kwaliteitsimpuls entree groen (Wijzigingsvoorstel begroting 2018) door onttrekking vanuit Algemene reserve vrij besteedbaar	V 716					N 716				
5b	Erratum begroting 2018 (5.4. kwaliteitsimpuls entrees en 5.5 klachten boomsstructuren) retour Algemene reserve vrij besteedbaar	N 2.344					V 2.344				
5b	De rivier als getijdenpark	N 25									

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
6a	Eenmalig budget Hermitage 40-42, overdracht PCPO (NJn2017 6.4.6) met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 284					N 284				
6a	Eenmalig budget training frontlijnmedewerkers (NJN2017 6.4.4.) met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 14					N 14				
6a	Eenmalig budget doorontwikkeling Meldpunt woningontuiming met dekking reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU 2011)	V 116					N 116				
6a	Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve Sociaal Domein	V 450	V 450				N 450	N 450			
6a	Innovatiebudget Sociaal Domein met dekking reserve eenmalige uitgaven (overheveling uit 2017)	V 415					N 415				
6a	Eenmalig budget Werklunches met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 101					N 101				
6a	Budget wijkwinkels						N 20				
6a	Buurtcentrum Fascinatio (VJN2018 6.4.6)						N 281				
6a	Verkoop pand Freesiastraat 1 (NJN2017 6.4.7); dotatie aan reserve Openbare ruimte	V 250					N 250				
6a	Eropafteam (amendement begroting 2015); algemene reserve vrij besteedbaar	V 45									
6b	Pilot Schuldenfonds (NJN2017 6.4.9); reserve eenmalige uitgaven	V 100					N 100				

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
6b	Eenmalig budget betaling vaste lasten, via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 98					N 98				
6b	Aanpak schuldenproblematiek (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 97	N 97		
6b	Budget Armoedebelid met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 38					N 38				
6b	Lagere lasten WSW; Reserve Sociaal Domein	V 189	V 225				N 189	N 225			
6b	Eenmalig budget verbetering participatie en eff.activering, in 2018 via reserve eenmalige uitgaven (vanuit IAU2011)	V 167					N 147				
6b	Overheveling budget activeren bijstandsklanten (NJN2017 6.4.21); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 110					N 110				
6b	Implementatie samenwerking begeleiding bijstand naar werk (VJN2018 6.4.11); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 200	V 200	V 213			N 200	N 200	N 213		
6c	Wmo Individueel en collectief, reserve Sociaal Domein						N 1.052	N 1.012			
6c	Maatwerkvoorzieningen 18+ (VJN2018 6.4.20); reserve eenmalige uitgaven	V 85					N 85				
6c	Onderzoek maatwerkvoorziening (wijzigingsvoorstel begroting 2018)						N 60				
6d	Stichting CJG, reserve Sociaal Domein	V 303	V 303								
6d	GR Jeugdhulp Rijnmond, reserve SD	V 2.899	V 2.401				N 1.570	N 1.338	N 221		

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
6d	GR Jeugdhulp Rijnmond (VJN2018 6.4.20); reserve sociaal Domein	V 429	V 1.045						N 292	N 1.264	N 769
6d	Tekorten en overschotten GR Jeugd en CJG			V 513	V 1.264	V 769	N 1.009	N 1.399			
7	Eenmalig budget Gezond in de stad; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 85	V 21				N 85	N 21			
7	Duurzaamheidsagenda met dekking reserve eenmalige uitgaven (bij opheffing reserve milieu)	V 87									
7	Duurzaamheidsagenda (1BW2016 en VJN2016)						N 79				
7	Duurzaamheidsagenda (Wijzigingsvoorstel begroting 2018)						N 278				
7	Voorbereidingsbudget 1e helft 2019 Duurzaamheidsagenda (wijzigingsvoorstel begroting 2019)							N 190			
7	Lasten en subsidie geluidsanering woningen	V 116					N 116				
7	Geluidsanering wegverkeer (VJN2018 7.4.2)						N 100				
7	Eenmalig budget Railscherm Schollevaar: hogere voorbereidingskosten voor het railscherm en evenredig hogere subsidie hiervoor	V 248					N 248				
8	Eenmalig budget invoering BGT; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 32					N 32				
8	Eenmalige budgetten Omgevingswet / Omgevingsvisie						N 80	N 150	N 120	N 20	

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
8	Structureel budget Onderhoud kwetsbare woningvoorraad met incidentele dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 199	V 198						N 40		
8	Budget natuurbeleid (VJN2018 8.4.14); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 26					N 26				
8	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); dekking reserve eenmalige uitgaven	V 39					N 39				
8	PostNL locatie (VJN2017)						N 34				
8	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2)	V 145					N 150				
8	PostNL locatie (VJN2018 8.4.2); dekking reserve HAG	V 5	V 13								
8	De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid		V 1.764					N 1.764			
8	De Hoven II met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 2.064	V 150	V 110	V 201		N 2.064	N 150	N 110	N 201	
	Dotatie saldo BIE Tennispark aan reserve herstructurering actief grondbeleid	V 373					N 373				
	Dotatie saldo BIE Rubenssingel aan reserve herstructurering actief grondbeleid		V 478					N 478			
8	Opstellen gebiedspaspoort Wormerhoek (VJN2018 8.4.3); dekking reserve HAG	V 51	V 26				N 51	N 26			
8	Centraal Capelle, promoten activiteiten; dekking reserve eenmalige uitgaven	V 6					N 6				
8	Ijsseloevers, dekking reserve eenmalige uitgaven	V 44					N 44				

Programmabegroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
8	Eenmalig budget Taskforce statushouders met dekking reserve eenmalige uitgaven	V 13					N 13				
8	Gebiedsaanpak Schollevaar; dekking reserve eenmalige uitgaven en reserve HAG	V 107					N 107				
8	Transformatieopgave (VJN2018 8.4.11); dekking reserve HAG	V 35	V 82				N 35	N 82			
8	Transformatieopgave (VJN2018 8.4.11); verhaal via anterieure overeenkomst	V 65					N 65				
8	Restauratie 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met dekking reserve herstructurering actief grondbeleid	V 294					N 294				
8	Verkoop 's-Gravenweg 325 / kinderboerderij met terugstorting reserve herstructurering actief grondbeleid	V 675					N 675				
8	Inhaalafschrijving projecten <2011 (VJN2018 8.4.6); dekking reserve HAG	V 17					N 17				
8	BIE LC2 - 's Gravenweteringpark (NJN2017 8.4.8) Percentage of Completion; dotatie aan reserve HAG			V 801					N 801		
8	Uitwerkingsvisie Capelseweg (VJN2018 8.4.9); mutatie reserve herstructurering actief grondbeleid	N 68	V 68				V 68	N 68			
8	Gebiedsvisies Centraal Capelle (VJN2016 10.4.2); dekking reserve HAG	V 717	V 1.258	V 595			N 717	N 1.258	N 595		
8	Gebiedsvisies; dekking reserve HAG	N 515	N 990	N 556			V 515	V 990	V 556		

Programma-begroting 2019

Pr.	Omschrijving	Incidentele baten					Incidentele lasten				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
8	Gebiedsvisies - Bongerd/Wingerd (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 276	V 144				N 276	N 144			
8	Gebiedsvisies budgetten landelijk Capelle (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 2.225	V 679	V 389	V 295		N 2.225	N 679	N 389	N 295	
8	Gebiedsvisies budgetten Centrumring (VJN2018 8.4.7); dekking reserve HAG	V 498	V 1.134	V 1.123	V 442		N 498	N 1.134	N 1.123	N 442	
	Totaal	V 29.596	V 11.740	V 4.758	V 2.160	V 769	N 30.492	N 13.849	N 5.057	N 2.222	N 769
	Gesaldeerd						N 896	N 2.109	N 299	N 62	N 0

Meerjarenbeeld	2018	2019	2020	2021	2022
Geraamd resultaat totaal	V 727	V 518	V 1.676	V 1.869	V 101
Correctie van Saldo Incidentele baten en lasten	V 896	V 2.109	V 299	V 62	N 0
Geraamd resultaat na correctie Incidentele baten en lasten	V 1.623	V 2.627	V 1.975	V 1.931	V 101

Conclusie

Structureel evenwicht in de begroting is aanwezig als de structurele lasten door structurele baten worden gedekt. Ook na de correctie van de incidentele baten en lasten is dat het geval, zoals bovenstaande tabel laat zien.

5.5 Structurele mutaties reserves (* € 1.000)

Progr.	Omschrijving	Onttrekkingen					Toevoegingen				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
0	Reserve bedrijfsvoering	V 436	V 36	V 274	V 44	V 38					
0	Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 466	N 683	N 585	N 379	N 0
1	Reserve bedrijfsvoering	V 45	V 34	V 34	V 34	V 34					
2	Reserve bedrijfsvoering						N 137	N 194	N 194	N 194	N 196
2	Reserve Openbare Ruimte c.s.	V 2.130	V 541	V 596	V 651	V 656					
3	Reserve bedrijfsvoering							N 18	N 18	N 18	N 18
4	Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 34	N 34	N 200	N 327	N 0
5a	Reserve bedrijfsvoering	V 5									
5a	Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 141	N 171	N 453	N 165	N 165
5b	Reserve bedrijfsvoering						N 66	N 66	N 66	N 66	N 66
5b	Reserve Openbare Ruimte c.s.		V 473			V 524	N 2.111		N 18	N 51	
6a	Reserve bedrijfsvoering	V 60									
6a	Reserve Openbare Ruimte c.s.						N 74	N 74	N 74	N 74	N 74
6b	Reserve bedrijfsvoering	V 62	V 212	V 212	V 212	V 212					
6c	Reserve bedrijfsvoering		V 12	V 12	V 12	V 12					
8	Reserve bedrijfsvoering		V 25	V 1	V 1	V 1					
8	Reserve herstructurering actief grondbeleid	V 246	V 64	V 239	V 284	V 284					
Totaal		V 2.964	V 1.397	V 1.368	V 1.238	V 1.761	N 3.029	N 1.240	N 1.608	N 1.274	N 519

5.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onder algemene dekkingsmiddelen verstaan we inkomsten die vrij besteedbaar zijn, omdat ze geen specifiek bestedingsdoel hebben. Andere inkomstenbronnen zijn wel gekoppeld aan specifieke beleidsterreinen of aan gesloten exploitaties.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
2. Lokale heffingen, die niet gebonden zijn;
3. Commerciële contracten;
4. Dividend;
5. Saldo van de financieringsfunctie.

Ad. 1 Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Veruit de grootste inkomstenbron voor onze gemeente, is de algemene uitkering. Deze verwerken wij op programma 0, taakveld 0.7. In het hoofdstuk met wijzigingsvoorstellen verwerken wij de wijzigingen die voortkomen uit de Meicirculaire 2018.

Ad. 2 Lokale heffingen, die niet gebonden zijn

De opbrengsten van ozb, hondenbelasting en logiesbelasting (voor toeristen), beschouwen wij als algemene dekkingsmiddelen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing of de rioolheffing, waarbij we deze middelen voor het gerelateerde doel in moeten zetten. In de paragraaf lokale heffingen leest u meer over de heffingen.

Ad. 3 Commerciële contracten

Dit betreft baten die worden verkregen uit reclame-uitingen langs de openbare weg.

Ad. 4 Dividenden

Dit betreft de opbrengsten van dividenden van Eneco NV, Stedin NV, Evides NV en Bank Nederlandsche Gemeenten NV. Vanaf 2019 begroten wij ook dividendinkomsten van Irado NV, V 330 structureel.

Ad. 5 Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het resultaat van rente over de lang- en kortlopende leningen. Het is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente.

Dekkingsmiddel	Progr.	Rekening 2017	Begroting 2018*	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
1. Algemene uitkering	0	V 105.381	V 108.201	V 113.538	V 114.676	V 115.473	V 115.713
2. Gemeentelijke belastingen							
- ozb	0	V 11.398	V 11.578	V 11.622	V 11.637	V 11.644	V 11.644
- hondenbelasting	0	V 305	V 330	V 300	V 300	V 300	V 300
- logiesbelasting	3	V 69	V 48	V 60	V 60	V 60	V 60
3. Commerciële contracten	3	V 661	V 660	V 649	V 649	V 649	V 649
4. Dividenden	0	V 2.704	V 2.419	V 2.814	V 2.787	V 2.761	V 2.761
5. Saldo financieringsfunctie	0	N 27	V 797	N 55	N 133	N 157	N 843
Totaal		V 120.491	V 124.033	V 128.928	V 129.976	V 130.730	V 130.284

* Stand Voorjaarsnota 2018

5.7 Financiële positie

Ten behoeve van een juist oordeel over de begroting, evenals met het oog op de continuïteit van de gemeente is het van belang inzicht te verschaffen in de financiële positie. Factoren die bij de beoordeling van de financiële positie een rol spelen, zijn vooral de ramingen in begroting en meerjarenraming, de vermogenspositie en de risico's en te verwachten ontwikkelingen. Hieronder wordt nader op deze aspecten ingegaan.

Raming begrotingsjaar en meerjarenraming

Het begrotingsjaar 2019 en de meerjarenraming laat een sluitend beeld zien.

Vermogenspositie en risico's

In paragraaf A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben wij het weerstandsvermogen berekend en benoemd wat onze belangrijkste risico's zijn. Het weerstandsvermogen in financiële zin wordt vooral bepaald door de omvang van het eigen vermogen: de reserves en het rekeningresultaat. Wanneer risico's zich voordoen, dan kunnen de nadelige effecten verwerkt worden door onttrekkingen aan reserves. Het beleid ten aanzien van ons weerstandsvermogen hebben wij vastgelegd in de nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017.

5.8 Post onvoorzien

Wij hanteren voor onvoorzien een bedrag per inwoner. Bij de VJN2014 2.16.4 heeft u besloten om dit bedrag op € 0,50 per inwoner vast te stellen. Dit komt uit op een bedrag van N 33 structureel.

5.9 Investeringskredieten

	huidige meerjarenbegroting (incl. actualisatie)				wijzigingsvoorstellen begroting 2019				nieuwe meerjarenbegroting				Progr.	Type *
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022		
Bedrijfsvoering	25	896	25	25	-	-	-	-	25	896	25	25	0	verv.
Gladheidsbestrijding	25	25	25	25	-	-	-	-	25	25	25	25	2	verv.
IBOR Civiel-Technische Werken 2011-2015	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	2	verv.
IBOR Civiel-Technische Werken 2016-2020	726	584	453	415	-	-	-	-	726	584	453	415	2	verv.
IBOR Investerings Water 2011-2015	389	-	-	-	-	-	-	-	389	-	-	-	2	verv.
IBOR Investerings Water 2016-2020	902	487	446	389	-	-	-	-	902	487	446	389	2	verv.
IBOR Openbare Verlichting 2016-2020	1.671	1.173	965	652	-	-	-	-	1.671	1.173	965	652	2	verv.
IBOR Speelplaatsen 2016-2020	888	82	276	11	-	-	-	-	888	82	276	11	2	verv.
IBOR Speelplaatsen 2021-2025	-	69	277	346	-	-	-	-	-	69	277	346	2	verv.
IBOR Verhardingen 2016-2020	7.292	7.055	6.399	4.468	-	-	-	-	7.292	7.055	6.399	4.468	2	verv.
IBOR Verkeersregelininstallaties 2016-2020	303	441	1.210	468	-	-	-	-	303	441	1.210	468	2	verv.
Het nieuwe Rivium**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	beleid
Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	2.500	6.750	6.400	1.860	-	-	-	-	2.500	6.750	6.400	1.860	4	beleid
Kleedkamers Sportverenigingen	122	-	-	-	-	-	-	-	122	-	-	-	5a	beleid
Multifunctioneel Zwembad / Sporthal De Pelikaan	11.955	7.134	-	-	-	-	-	-	11.955	7.134	-	-	5a	beleid
Sportvelden en verlichting	1.127	476	345	222	-	-	-	-	1.127	476	345	222	5a	verv.
Zonnepanelen sportverenigingen	364	-	-	-	-	-	-	-	364	-	-	-	5a	beleid
Gymlokaal Meeuwensingel	-	13	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	5a	verv.
IBOR Groen 2011-2015	80	-	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-	5b	verv.
IBOR Groen 2016-2020	624	802	612	606	-	-	-	-	624	802	612	606	5b	verv.

Programmabegroting 2019

Rolstoelen en scootmobielen	345	345	345	345	-	-	-	-	345	345	345	345	6c	verv.
Ondergrondse containers 2016-2020	1.359	588	588	588	-	-	-	-	1.359	588	588	588	7	verv.
Rioleringen 2016-2020	6.843	5.632	4.727	3.683	-	-	-	-	6.843	5.632	4.727	3.683	7	verv.
Gebiedsvisie Centraal Capelle	4.901	1.115	1.067	-	-	-	-	-	4.901	1.115	1.067	-	8	beleid
Gebiedsvisie Landelijk Capelle	761	1.075	772	60	-	-	-	-	761	1.075	772	60	8	beleid
Totaal	43.205	34.744	24.932	14.162	-	-	-	-	43.205	34.744	24.932	14.162		

* Onderscheid tussen kredieten die hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen zijn, of hoofdzakelijk voortkomen uit beleidsmatige keuzes

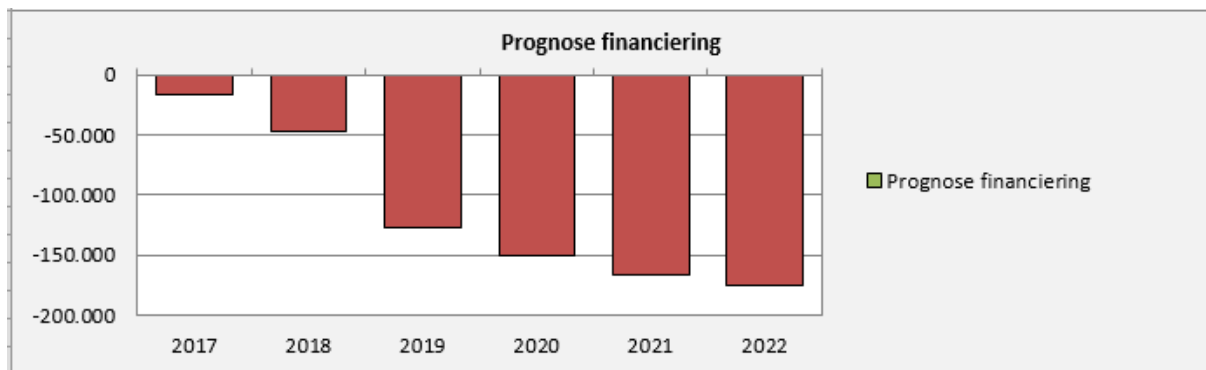
** Het nieuwe Rivium: Betreft een uitgaven van 750 tegenover een inkomsten van 750.

5.10 Geprognosticeerde balans 2018 – 2022

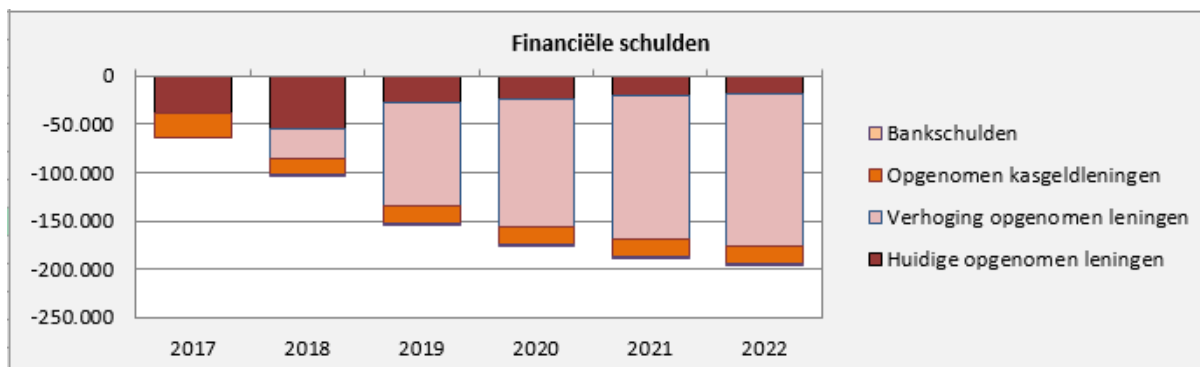
Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	141	141	141	141	141	141
Materiële vaste activa	145.473	173.491	209.915	237.172	253.227	257.304
Financiële vaste activa	6.870	12.904	12.857	12.810	12.762	12.713
Totaal vaste activa	152.484	186.536	222.913	250.123	266.130	270.158
<u>Viottende activa</u>						
Voorraden	4.416	9.742	13.498	3.587	204	1.885
Uitzettingen	22.544	13.742	13.661	13.577	13.491	13.408
Liquide middelen	430	0	0	0	0	0
Overlopende activa	8.399	2.502	2.502	2.502	2.502	2.502
Totaal viottende activa	35.789	25.986	29.661	19.666	16.197	17.795
Totaal activa	188.273	212.522	252.574	269.789	282.327	287.953
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	82.849	71.212	62.677	61.028	63.037	64.486
Resultaat boekjaar	3.704	727	517	1.675	1.870	100
Voorzieningen	21.236	21.054	19.621	16.518	14.417	13.279
Vaste schuld	39.084	85.326	135.134	156.221	169.451	177.046
Totaal vaste passiva	146.873	178.319	217.949	235.442	248.775	254.911
<u>Viottende passiva</u>						
Viottende schuld	33.916	26.719	27.141	26.863	26.068	25.558
Overlopende passiva	7.484	7.484	7.484	7.484	7.484	7.484
Totaal viottende passiva	41.400	34.203	34.625	34.347	33.552	33.042
Totaal passiva	188.273	212.522	252.574	269.789	282.327	287.953

Toelichting verschillen geprognosticeerde balans

Het geprognosticeerde balanstotaal stijgt van 213 miljoen aan het eind van 2018 naar 287 miljoen aan het eind van 2022. De grootste mutatie meerjarig in de geprognosticeerde balans ontwikkelt zich bij de materiële vaste activa. De materiële vaste activa nemen in de periode 2019-2022 toe door onder andere majeure investeringen in de gebiedsvisies Centraal- en Landelijk Capelle, het zwembad en de sporthal aan de Pelikaanweg, investeringen in unilocaties voor onderwijshuisvesting aan de Alkenlaan, Meeuwensingel en de Bongerd-Wingerd en investeringen voor IBOR. Als gevolg hiervan zien we in de zelfde periode een afname van de voorzieningen en het eigen vermogen, zo ontstaat er een financieringsbehoefte. Voor de jaren 2019 tot en met 2022 is dit 91 miljoen (incl. 2018: 139 miljoen) en nemen de vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer toe.

Bovenstaande grafiek laat deze financieringsbehoefte zien, gebaseerd op de prognose activa en passiva ten behoeve van de meerjarenbalans. In onderstaande grafiek wordt de toename getoond van de vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer

5.11 EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 20) is de verplichting vastgesteld dat de gemeente ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaand jaar, het actuele jaar en het volgende jaar.

De begroting is opgesteld conform het stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is dat het EMU-saldo investeringsuitgaven en aan- en verkopen van grond zijn opgenomen maar geen afschrijvingen en toevoegingen aan reserves en voorzieningen wat wel het geval is in het exploitatiesaldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch negatief EMU-saldo hebben.

Het geprognosticeerde EMU-saldo komt de komende jaren 2019 tot en met 2022 fors negatief (in de min) uit, ontstaan door voornamelijk de bestaande besluitvorming gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle, de bouw van het nieuwe zwembad/ de sporthalcombinatie De Pelikaan en het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. Een negatief EMU-saldo betekent dat het totaal aan uitgaven, inclusief uitgaven in investeringen, hoger is dan het totaal aan inkomsten. Het EMU-saldo vlakkt later af, maar is nog wel negatief. Vooralsnog is er geen sanctie op overschrijding van het EMU-saldo.

EMU Saldo	Begroting				
	2018*	2019	2020	2021	2022
Berekend EMU saldo	N46.200	N50.358	N20.940	N12.569	N7.217

* stand Voorjaarsnota 2018

5.12 Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die beschikbaar komen en waarvan gebruik gemaakt gaat worden. Het kasstroomoverzicht corrigeert de begroting voor financiële posten die feitelijk geen geldstromen met zich meebrengen, namelijk de mutaties in reserves, dotaties in voorzieningen en afschrijvingslasten. Ook neemt het diverse posten mee die verrekend worden met de balans en daarom geen deel uit maken van het overzicht van baten en lasten.

Het onderstaande model baseren we op de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaglegging, waarbij we kiezen voor de indirecte methode. Hierbij starten we met rekenen vanuit het jaarresultaat en doen we vervolgens aanpassingen. Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording geldt er geen verplichting om een kasstroomoverzicht op te nemen, maar vanwege het belang om hier inzicht in te hebben, nemen we dit nu wel op in de begroting.

Uit het hieronder opgenomen kasstroomoverzicht blijkt dat we de komende jaren meer uitgaven dan inkomsten hebben, waardoor er een financieringsbehoefte over de jaren 2019 tot en met 2022 van 91 miljoen ontstaat.

Financieringsbehoefte	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022
Financieringsbehoefte () cq. overschot (+)	48.058	50.227	20.856	12.483	7.134

Vanaf 2020 is een keerpunt zichtbaar, de financieringsbehoefte neemt vanaf dat moment af en worden de kasstormen minder negatief. De behoefte van de eerste twee jaar wordt vooral verklaard de geplande investeringsprojecten. Voorbeelden van grote projecten zijn de gebiedsvisie Centraal- en Landelijk Capelle, de bouw van het zwembad/ de sporthal De Pelikaan en het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. Als kanttekening willen we opmerken dat de praktijk vaak uitwijst dat veel investeringen in de loop der jaren temporiseren, waardoor de feitelijke financieringsbehoefte lager uit kan vallen. Bij het begroten van investeringen is namelijk het precieze moment van uitvoering nog niet altijd bekend.

Financieringsbehoefte	Begroting				
	2018	2019	2020	2021	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat	727	517	1.675	1.870	100
Afschrijvingen, afwaarderingen	5.587	6.781	7.487	8.877	10.085
Mutatie werkkapitaal					
- Mutatie voorraden	-5.326	-3.756	9.911	3.383	-1.681
- Mutatie uitzettingen, overlopende activa	5.979	81	84	86	83
- Mutatie vlottende schuld, overlopende passiva	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-15.341	-9.262	-2.166	334	-421
Mutatie voorzieningen	-182	-1.433	-3.103	-2.101	-1.138
Mutatie waarborgsommen, overige vaste schuld	0	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	-8.556	-7.072	13.888	12.449	7.028
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Netto investeringen immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Netto investeringen materiële vaste activa	-33.605	-43.205	-34.744	-24.932	-14.162
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Netto investeringen financiële activa - excl. verstr. leningen	-5.897	0	0	0	0
Desinvesteringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-39.502	-43.205	-34.744	-24.932	-14.162
Financieringsbehoefte (-) cq. overschot (+)	-48.058	-50.277	-20.856	-12.483	-7.134
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar					
Toename verstrekte leningen	-250	0	0	0	0
Aflossing verstrekte leningen	113	47	47	48	49
Toename opgenomen leningen	54.833	78.400	24.679	15.822	10.187
Aflossing opgenomen leningen	-8.591	-28.592	-3.592	-2.592	-2.592
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar	46.105	49.855	21.134	13.278	7.644
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar					
Mutatie uitzettingen in 's Rijks schatkist	8.720	0	0	0	0
Mutatie opgenomen kasgeldleningen	-7.447	422	-278	-795	-510
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar	1.273	422	-278	-795	-510
Mutatie geldmiddelen	-680	0	0	0	0
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren					
Liquide middelen / bankschulden ultimo vorig dienstjaar:	430	-250	-250	-250	-250
Liquide middelen / bankschulden ultimo dienstjaar:	-250	-250	-250	-250	-250
Mutatie geldmiddelen	-680	0	0	0	0

5.13 Reserves en voorzieningen

De stand en het verloop van de reserves en voorzieningen binnen de gemeente zien er als volgt uit, waarbij we Algemene Reserves, Bestemmingsreserves en Voorzieningen onderscheiden. In de overzichten hieronder geven we de mutaties in 2018 en de meerjarige mutaties weer. In het bijlagenboek van de begroting is een gedetailleerd overzicht per reserve opgenomen.

Conform onze toezegging bij de Voorjaarsnota 2017, hebben wij in het bijlagenboek bij de toelichting op de reserves de werkwijze van muteren opgenomen. Dit naar aanleiding van het advies van onze accountant m.b.t. de Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017.

Meerjarenbegroting

(bedragen x € 1.000,--)

Nr.	Naam reserve/voorziening	taak- veld	saldo begin 2018	saldo begin 2019	saldo eind 2019	saldo eind 2020	saldo eind 2021	saldo eind 2022
	A: Algemene reserves							
1	Minimum niveau 10 miljoen	TV 0.10	10000	10000	10000	10000	10000	10000
2	Vrij besteedbaar *)	TV 0.10	24.634	20.943	20.943	20.943	20.943	20.943
	Subtotaal rubriek A:		34.634	30.943	30.943	30.943	30.943	30.943
	B: Bestemmingsreserves							
1	Egalisatiereserve bedrijfsvoering	TV 0.4	1.072	687	843	727	772	824
2	Eenmalige uitgaven	TV div.	4.412	587	566	232	153	153
3	Sociaal Noodfonds	TV 6.71	250	250	250	250	250	250
4	Herstructurering Actief Grondbeleid	TV 8.3	11.700	7.591	2.889	1.831	609	325
5	Grote Investerings	TV div.	3.615	0	0	0	0	0
6	Sociaal Domein	TV 6 div.	5.816	2.976	14	306	1.570	2.339
7	Reserve Rekenkamer	TV 0.10	4	4	4	4	4	4
8	Denk en Doe Meel-fonds	div.	0	3.334	1.667	0	0	0
9	Openbare Ruimte c.s.	TV 2.1/ TV 5.7	21.347	24.842	24.775	25.492	25.820	24.862
	Subtotaal rubriek B:		48.216	40.271	31.008	28.842	29.178	28.757
	Totaal Reserves (Rubriek A+B)		82.850	71.214	61.951	59.785	60.121	59.700
	C: Voorzieningen							
1	Onderhoud	TV div.	8.095	2.369	2.012	895	600	305
2	Nog uit te voeren werken bouwgrondexploitaties	TV 8.	22	22	22	22	22	22
3	Diverse (verliesgevend) complexen	TV 8.	5.841	5.841	5.841	5.382	5.382	5.382
4	Dubieuze debiteuren	TV div.	6.958	7.040	7.121	7.205	7.291	7.374
5	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	TV 0.1	3.176	6.600	6.446	6.292	6.138	5.984
6	Rioolrechten middelen derden	TV 7.2	2.847	3.095	3.021	2.650	2.069	1.582
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	TV 7.3	3.195	3.128	2.281	1.279	207	3
	Totaal Voorzieningen (rubriek C)		30.134	28.095	26.744	23.725	21.709	20.652
	TOTAAL GENERAAL (A+B+C)		112.984	99.309	88.695	83.510	81.830	80.352

Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2018 en verder is, in afwachting van de besluitvorming hierover, geen rekening *) gehouden.

5.14 Financiering (Treasury)

In de Wet Financiering Overheden (FIDO) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. Ter voldoening aan de wet is een tweetal instrumenten ingevoerd, te weten: het financieringsstatuut en de paragraaf financiering. In het statuut is de beleidsmatige structuur voor de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. In onze gemeente zijn deze vastgelegd in het Financieringsstatuut Capelle aan den IJssel 2016.

De uitvoering van het treasurybeleid vindt haar weerslag in de paragraaf financiering bij de begroting en het jaarverslag.

5.15 Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben. In onze begroting, als onderdeel van programma 0, hebben wij structureel N 165 lasten geraamd voor deze belasting.

5.16 Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Voor de begroting 2019 zijn de risico's geactualiseerd. Voor verdere informatie over de risico's verwijzen wij u naar de paragraaf A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Daarin wordt de relatie gelegd tussen de weerstandscapaciteit en de mogelijke risico's.

5.17 Stelposten en taakstellingen

Overzicht van stelposten en taakstellingen (*€ 1.000)							
Stelposten	Lasten/Baten	2018	2019	2020	2021	2022	Eventuele toelichting
Stelpost lonen	Lasten	N 988	N 708	N 708	N 708	N 708	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
Stelpost prijzen	Lasten		N 668	N 668	N 668	N 668	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
Stelpost prijzen	Baten		V 168	V 168	V 168	V 168	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
Stelpost rente	Lasten					N 866	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
Stelpost afschrijvingen	Lasten					N 334	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
Stelpost afschrijvingen	Lasten				N 107	N 406	Onderwijshuisvesting
Stelpost afschrijvingen	Lasten		N 79	N 21	N 118	N 47	Landelijk Capelle en centrumgebied
Stelpost Btw	Lasten		N 100	N 100	N 100	N 100	Wijzigingsvoorstel begroting 2019
		N 988	N 1.387	N 1.329	N 1.533	N 2.961	
Taakstellingen							
Geen taakstellingen							
		N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	

5.18 Conclusie

De meerjarige begrotingspositie is structureel in evenwicht.

Vaststelling

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Capelle aan den IJssel in zijn openbare vergadering van 12/13 november 2018.

De griffier,

De voorzitter,

De vaststelling van de Programmabegroting door de raad omvat de beleidsbegroting en de financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie. De autorisatie van de budgetten door de raad vindt plaats op programmaniveau en soms op deelprogrammaniveau. Deze budgetten zijn inclusief de mutaties van en naar de voorzieningen. Met vaststelling van de financiële begroting autoriseert de raad de mutaties voor 2019 van en naar de reserves, evenals de voor 2019 geraamde investeringskredieten en welzijnsubsidies. Via de paragraaf Bedrijfsvoering stelt de raad het budget voor de bedrijfsvoering beschikbaar. Met de Risicoparagraaf bevestigt de raad de risico's naar de laatste stand van zaken.